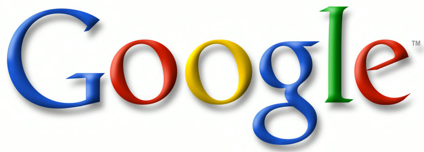

obre sémo

na

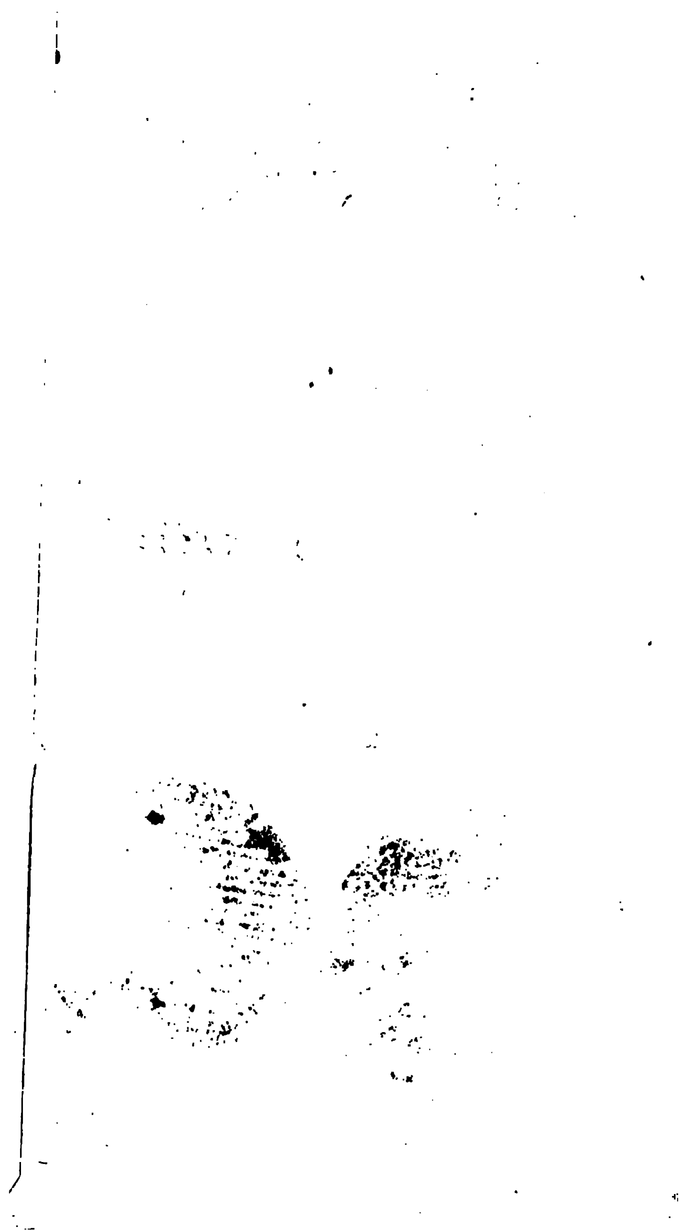
pwódnu rolu.

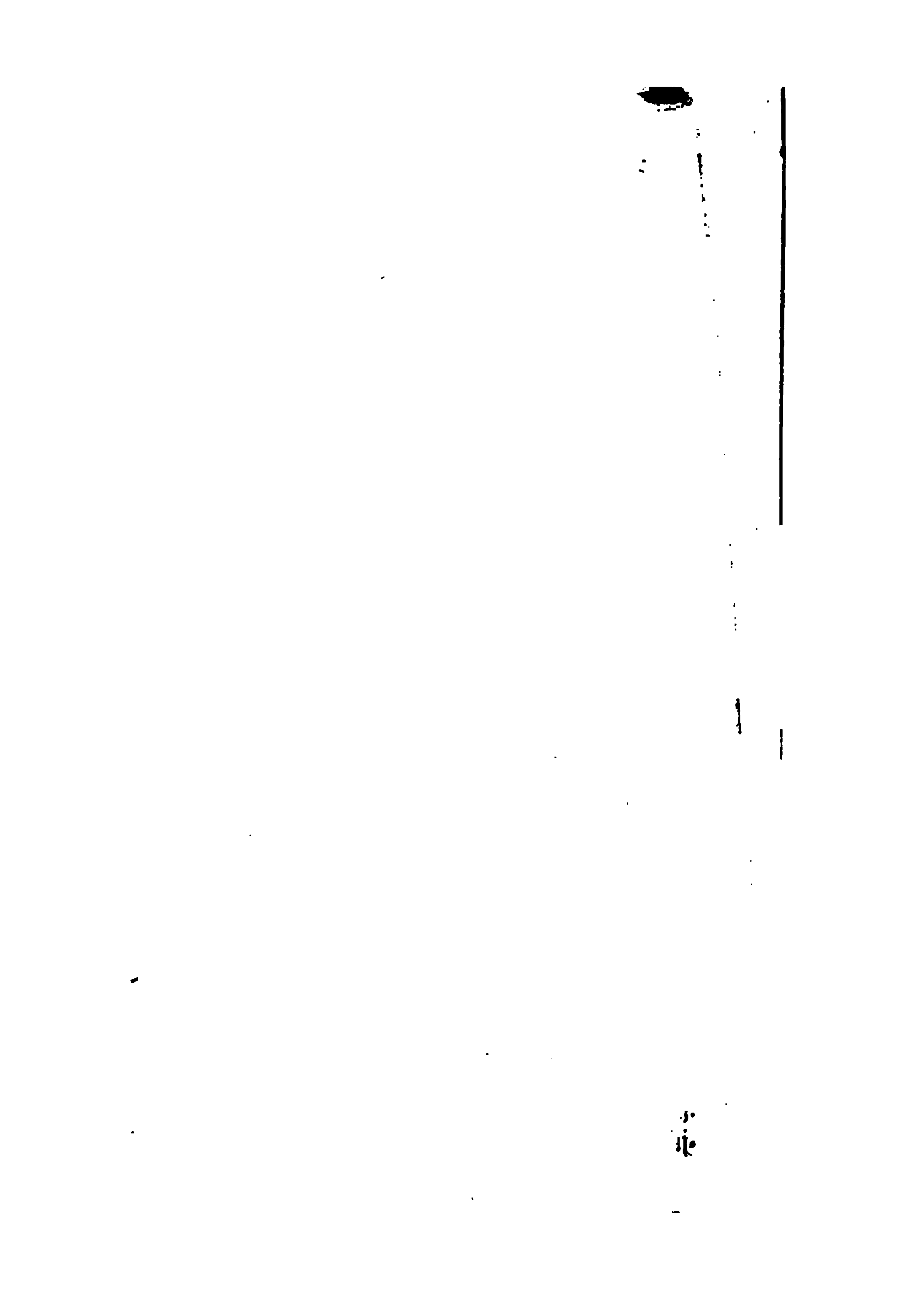
Powutzacze ha modlerske knihe

za

kathólskich Serbow.

W Budéschińe 1852.

Wutrobna próstwa

na téch, kiž telej knihe wužiwaja.

Wsché modlerske knihe wopžija z wetscha jentžczé wschelake modlitbó. Ja pak sebi ńemóžu móslicž, kak móže néchtón nutrńe ha prawe wot wutrobó wéste modlitbó wuspěwacž, joli předé pžez rozwutženo k tomu pžihotuwané, — pžez wopomńeczo jeneje wérnoscže wo swojim nutskowném wot potřebnoscže modleńa wérńe pžeswědsené ha k tomu pohnuté ńejo.

Pódla modlitbow namakasch tohodla wo tutéch knižkach wschelake powutžeńa. Wele wot Boha ha joho samotnosczow. Dokelž předé wschoho, lubó kžescžijano, dérbisch Boha najswaczžischoho, najdobroczžiwschoho wótcza prawe zeznacž. — Tež namakasch tu po wopžeczu czéwo swate zczeńo: tesamo dérbjawo tebi najlubschi džěl czéwóch knižkow bócž, dokelž nam prawi, zto jo Jězus, nasch lubó kńez ha zbóžnik wutžiw, skutkuwaw ha czžérpew. — Tež wschelake druhe rozwutžeńa — wužitne wérnoscže, kaž zpomóžne radé budžesch tudé nadeńcž. Wobhoń so pilńe wo wschém tém: wosobńe wo tém džéle, kiž rétži wot prawoho modleńa ha zprawnoho žiweńa kžescžijanskoho tžwojeka.

Te wutžbó pak su ha wostanu wowna wécž. Ha ja cže lube proschu: pžeńdž kóždé krócž naj-

předé ha wosobňe tesamo; woš je sebi husto, haj prawe husto k wutrobe.

Ňemósli sebi, zo dérbisch kóždé króčz czéwu ztutzku, habó wschitko, ztož pod jeném napismom steji, pzencz. Jow tež pwaczi: nězto mawo, — to pak — dere! — Zwostaň pži tém dlěje, ztož ruňe tebe wosobňe nastupa, habó tebe třechi: wubudz jow pžiswuschacze dobre mósle ha prědkwzacza ha prosch Boha wo pomocz, zo bó wscho swérňe wuwed. To budze najlěpschi paczeř!

Pzeňdz k najmeňschomu junkróčz te czéwo knihe, zo bó wscho wedzaw, zto wo nich steji; hewak budze tebi pak na tém pak na tamóm pobrachuwacz. Ňewesch, kak sebi wo nětzim pomhacz habó kak nězto nawozecz ha třebacz masch, wobhoň so pola twojoho duchownoho.

Tak dzicze da, knizki, do luda! Bóh pzewodz was ze swojim zonuwaňom! zo bó wusćte sémo padnéwo na dobru rolu dežezmóslenéch kzesczijanskich wutrobow ha stokróczne pwodé pžiňeswo.

Pilňe telej knihe wužiwaj!
Swérňe joho wutzbam posuchaj! —
Zo bó z toho wužitk méw:
Bóh cze nadňe zonwacz chczéw! —

Pokazuwaŕ.

Rańscha pobožnoscz.

Mój kžescziiano! kóždé dźeń twojoho žiwena deře zapotzej, chcejeschli jón deře dokońecz.

Přeńe mósle po wotutzeńu dře nimasch wo swojej moczé; — próczwacz ha pžiwutzecz pak so móžesch, zo bó přeńe mósle twojeje wutrobó **rano** zdobom k Bohu pozbénéw. To budže so czi zkerscho radžicz, déž sebi po přeńim wotutzeńu nëhdém swaté kžiž ztžinisch.

Stań prawém tžasu ha khéczé: dléje wotpotžuwesch, waczé twojej ńerodnosczi pžidawesch, czežo tebi stańeno padńe.

Netřebawschi, bez zpańa, jenož lenoscže dla wožu lejžo zwostacz, kaž so to na swatéch dńach, ha déž nuzne dźéwo nimasch, stańe, jo straschna wécz: dokelž tedém najbóle zwo mósle nad nas pžindu — ha tak so dźeń z réscheńom hižon zapotžina. Nemóžesch pži stawańu so pžewinécz, kak wele meńe budže czi to wo dńo pži wetschich zpótuwańach móžno?

Pži stawańu ha woblekańu bódž tžesné ha hańbicžiwé, tež déž sé lutki sam: Bóh tón kńez tebe widži. Déž su druzé wosobńe mwodži ludžo wo tejsamej komoře, da bér so na kedžbu, zo žanoho pohoržka ńedawesch.

Potém spéwaj swoje paczeře, joli so hodži, kletžo. Nech su krótke, zo bó je ženi wonkańewostajiw, ha z wetschej pobožnosczu ha nuternosczu wuspéwaw.

Żtoż zcżėhuwaczė paczeṙ wopżija, to sebi deṙe do poṁatka zapowosch, zo mow jón też spėwacż, dėż knihe k ruczė nimasch. Haj tė dėrbisch z czėwa ẇaczė z wutrobė hatż z knihow spėwacż. To pwaczi wot raṅschich, każ ẇetżornėch, haj wot wschėch paczeṙow. Knihe dėrbisch jenoj za srėdk mėcż, zo bė pżeż ṅe twoje mėsle zhromadżicż ha wutrobu k Bohu pozbėnėcż mow.

Raṅschi paczeṙ.

Kṅeże Bożo! moje pṙeṅe mėsle k tebi pozbėnu! tė sė mȯj kṅez ha wȯtcz! wot tebe mam wschitko, tebi mam so za wscho dżakuwacż, k tebi so modlu wo dżėczaczej poniżnosczi.

Pomhaj mi, ja cże lubje proschu, tȯnlej dżeṅ tak pżeżiwicż, każ moja winwatosć ha twoja ẇata wola żada. To pak jo twoja wola: wot rėcha tżistė so dżerżecż, ha za ẇetschej dospownosczu mojeje wutrobė so prȯczowacż. To ṅech jo też dżentsa moja ẇata należnosćż: zo bȯch tak ẇele dobroho skutkuwaw, hatż mi wo mojich wobstejenstwach, ha po mojich moczach mȯżno jo. O Bożo! tė widżisch moju wutrobu! Posėlṅ moje krute prėdkwzaczżo!

Jėzuso! mȯj kṅeże ha wumȯżniko! praẇe husto chczu dżentsa na tebe zpominacż. Dopomnicż chczu so: żto sė tė tżiniw, habȯ żto bȯ tė wo tej habȯ tamoj pżileżnosczi tżiniw. Hako kżesczijan chczu tebe po tėmsamėm puczu zcżėhuwacż, po kotrėmż sė też tė do ṅebes schow. —

Też twȯj pżikwad, najzbȯżnischa kṅeżna Marija, dėrbi mi husto pżed wotżomaj stacż. Twoja *jentżka ẇesowosćż* ha stajne prȯczwaṅo bė: hako

swérna ponizna dzowka toho Kňeza pzi doṁaczém dzéle wo czichej zprawnosczi Bohu swuzicz ha tzista wot wschoho récha wo poczcziwosczi stajňe ziwa bócz tomu kňezej. Buduli twój řané pzikwad zczěhuwacz, maczer mojoho zbóznika, wěsczi sém potém tez twojeje zastupneje próstwó pola Boha hódné.

Sẇaczi jandzeljo! swuzowniczé bozi! pěstoňo naschi! wasche dzěwo, wascha ẇesowosćz jo, bozu wolu wuẇesćz ha so staracz za zpomozeňo naschoho czěwa ha nascheje dusche. Pod waschim ẇedzeňom, pod waschim zakitom, chczu tez ja dzentsa bozu wolu doṗelnicz, druhim ludzom, dzejz mózu pomhacz ha jim dobre wopokazuwacz.

Wschitczé Sẇaczi bozi! wó ṁe pzez wasch pzikwad wutzicze, zo dérbu poczcziwo, zprawne ziẇeňo ẇesćz, joli chczu k Bohu pzincz; zo mózu zbózné bócz, déz jenoj so swěrňe za tém próczuẇu. Pzez wasch pzikwad napominané, pzez wasch zastup posélňené, chczu dzentsa tak ziwó bócz, tak dzěwacz, tak tez czerṗecz, zo bóch něhdé k Bohu ha k wam do ňebes pzincz mow. Amen.

Dobre raňsche prědkwzacza.

Pomósli sebi, zto masch dzentsa prědk: kak chczejsch twoje dzěwo wobstaracz ha winwatosćze twojoho powowaňa doṗelnicz. Pzeňdz sebi zkrótka te pzileznosćze, wo kotréchz mow nězto dobre skutkuwacz, habó nězto zwo wonkawostajicz. Té hizon wěsch, zto jo za tebe strasche, abó zto tebe k zwomu wabi, dokelz na to dérbisch pzi twojich prědkwzaczach ladacz; dérbisch kedzbu mécz na tzasé, mésta, tzwojekow, zo ňebó zasé zrěschiw. Bódz kedzbné na so ha kruté; prosch Boha wó pomocz.

ha dźi wo božim ṁeńe z dobrém zamosom (ṁeńe-ńom) k twojomu dźěwu.

Wetzorne paczeře so najbóle hromadźe spěwaja, dokelž su tedém ludźo mutzni ha swabi, zhromadne spěwańo pak nutrnosćz pzisporí. Jara wužitne bó bowo, bóschtaj hospodar habó hospoza též telej rańsche paczeře z dobrém zamosom ha prědkwzaczom pzed czěwoj tzeledźu rano zkwadńe ha pobožńe wuspěwawoj?

Rańschi paczeř

na ńedzelske ha sẇate dné.

Wschohomóczné, dobrocziwé Bozo! ponizńe so pzed tobu kwońu! ha modlu so k tebi mojomu stworiczerej ha kńezej, ha zẇeselu so, zo tebe mojoho wótcza ṁenwacz smém.

Lubó wotcze, tebi so dzakuju, zo sém zasé jedén dzeń wohladaw, na kotrémz móze czěwo wot dzěwa wotpotzuwacz, duscha swobodńe k tebi so pozběhuwacz.

Moja winwatosćz, kaz twoja sẇata wola zada dře, zo dérbu dzěwacz ha wscho tzasne deře wobstaracz; hale kak husto so pzi tém stańe, zo ṁe starosćz za tzasne potřebnosćze czéle pzewozṁe, ha wutrobu mi wobczezi, tak, zo pzi tém na wětzne nimale zabudu! Jara zrudńe jo to za mńe, za mńe tzwojeka — ha kzesczijana? Dzentsa pak, dzejz jo ńedzela, dzentsa chczu so próczuwacz, wscho to nakwatacz, ztoz sém drudze zakomdziw. Pzez to chzu tónlej dzeń sẇatosczicz, zo so na tebe, mój Bozo, husczischo dopomńu ha za *mojeje* dusche zbozo ha lěpsche horliwscho staram.

Moje najnuznische dzéwo dzentsa budze, bozu mschu swóschecz: o zo bó so to z nutrnej pobožnosczu stawo! Ja chczu pzi ṅej sṁercz ha luboscz Jězusowu, kiz jo so za mṅe na kzizu wopruwaw, wutrobṅe wopominacz ha tez ṁe samoho tebi, o Bozo, czéle, z czěwom ha z duschu k swěrnej swuzbe wopruwacz: moje réchi wobzelnosczecz, ha sebi krucze prédkwzacz, pzichodṅe jenoz po twojej swatej woli ha k twojomu zpodobaṅu ziwó bócz.

Ja budu dzensa tez prédwaṅo ha kzesczijansku wutzbu swóschecz, to jo za mṅe jara trébne ha wuzitne; dokelz sw. pismo prawi: z t ó z j o z B o h a r o d z e n é, s w ó s c h i r a d é b o z e s w o w o. — Jow té, o Bozo! sam ke mni rétzisch! Jow jo t w o j e swowo! wot t e b e wone pzindze ha k t e b i wone ẇedze, joli sebi tesamo k wutrobe wozmu, ha moje ziẇeṅo po ṅim ẇedu.

Po dokoṅanéch bozich swuzbach chczu tez zbótné tzas dzéntsischoho dṅa praẇe deře nawozecz: pak duchowne knihe k ruczé wzacz, pak ẇuzitne rétze z druhimi ẇescz. Wosobṅe pak domach kaz czérkwi, moje zandzene ziẇeṅo rozpominacz; tak budu sebi deře wédomó, zto pzichodṅe polépschicz, zto tzinicz, zto wonka wostajicz zméju.

Zwarnuj ṁe, o Bozo, pzede wschěmi réchami, z kotrémiz so tak husto ṅedzelske ha swate dné woṅetzesczа! Tez pzi ẇeselu ṅecham na tebe zabócz: wschitko ṅech so tzesṅe ha mérṅe staṅe. Moje zmóswó chczu wobkṅezicz, zwo pozadoscze pzewinécz, wschéch straschnéch pzileznosczow, kaz ludzi, tak wéczow ha méstow, po móznosczi so zdaluwacz; — haj tez druhich chczu tak ẇele hatz zamozu, wot wschoho toho wotdzerzecz.

Posćlń, o Bożo, telej moje krute prědkwzacza! Pomhaj mi, lubo kńeze, zo bóch tónlej dźeń z tajkimi mósle mi ha skutkami wudebiw, kiž mńe k bohabojosćzi ha swatosćzi wedu! — Wo wscho to proschu pak cże pżez Jězusa Krěstusa, twojoho luboho sćna, naschoho kńeza ha wumožnika. Amen.

Dokelž dźěwawi ludźo rano z wetscha wele khwile nimaja, dlěsche paczeře spěwacž, pżistaju tudé někotre wopomńecza hódne róntzka, na kotrež móli so wo dńo drudé dopomnicž. Pżendž tesamo, mój kżesczijano, k najmeńschomu na sw. dńach husczischo, ha zmi jene wot nich na kóždé dźeń měsacza, habó tež tesamsne na wacżé dńow ha dopomń so husczischo tež wo dńo na ńe.

Wopomńecza hódne róntzka habó ztutzki, z horta Jězusowoho ha z pismow swatěch Japoztowow wzate.

Na swate dné.

1. Bóh jo luté duch., — ztóž so k ńomu modli, dérbi so wo duchu ha wo wérnosczi modlicž: z wutrobu ha pżez dobre žiweńo.
2. Wěrna bohuswužomnosćž, naschomu Bohu ha wótczej zpodobné skutk jo: za wudowó ha sćroté so staracž wo jich hubeństwe, ha wot swéta, to rěka: wot rěchow so tžisté zdżeržecž.
3. Zjednaj so přédé z twojim blischim ha potém pżindž ha pżińes twój dar na wowtar: pozbeń twoju wutrobu k Bohu.
4. Ladaj zo wutrobu k Bohu jenoj pozběńesch: Bóh pżindźe ji napżeczo, ha zcżehńe ju k sebi.
5. Wasch ńebeski wótcz dawe dobroho ducha wschěm, kiž wo ńoho proscha. Jězus sam prawi: „ztóž póta, *budźe* namkacž — ztóž prosć, budźe dóstacž, ztóž klepe, *tomu budźe* wotewřene."

6. Tzasne staroscze, pozadoscze za bohastwom ha druhe ńemérne pozadańa, poduscha, kaz czerńe, boze swowo ha su wina, zo bez pwodow zwostańe.

Na druhe dné.

7. Próczuj so předé wschoho za ńebeske kralestwo: za poczcziwosćz ha zprawnosćz; ha Bóh budze tebe tez wo tzasném zonuwacz.
8. Bez bozeje wolje zana wóska z nascheje wowó ńepadńe.
9. Boha lubuwaczém wschitko k dobromu téje.
10. Żtóż mojoho wótcza wolu doṗelni, jo mój bratr, moja sotra, moja macz, — prawi Jězus.
11. Bohabojaznosćz jo k wschomu wuzitna ha namaka móto wo tzasném kaz pzichodném ziẇeńu.
12. Krej Jězusa Kréstusa nas wutziisczi wot wschitkich naschich réchow, déz jenoj so wěrńe polěpschimó.
13. Paczeř zprawnoho pola Boha ẇele zamozi.
14. Prawa luboscz k Bohu jo: joho kazńe pilńe dzerzecz.
15. Żtóż blischoho ńelubuẇe, kotrohoz widzi, kak budze Boha lubuwacz, kotrohoz ńewidzi.
16. Żtoz ńechacze, zo druzé wam tzińa, to ńetziṅcze tez jim.
17. Żtóż blischomu hrami, ńejo lépschi dézli mordař.
18. Ńech so kózdé próczuẇe, blischoho břemo polozicz, tak budzecze Jězusowu kazńu doṗelnicz.
19. Běda tzwojekej, kotréz pohorzk daẇe.
20. Ńekedzbujcze na zwo, hale na dobre pzikwadé.
21. Zwo rétze zkaza dobre waschńa.
22. Żtom zpóznajesch z pwodow, tzwojeka z rétzow ha ze skutkow.
23. Wschitko, ztoz swědomo za dobre ńezpóznaje, jo réch; — ńetziń nitzo napzeczo swědomu.
24. Żtóż samoho so pozběhuẇe, budze ponizené, ztóz so poniza, budze powóschené.
25. Kiz chczejdza bohaczi bócz, padnu do zpótwańow ha leczeńow zwoho ducha.

26. Wasche cżėwa su stawo Jėzusa Krėstusa, domo bože; dżerżcże je tżiste ha sẇate.

27. Nepraẇ: dżentsa habó jutse chczemó tam habó jow hicż — to habó tamo tżinicż; mėsto toho řek: dėżli Boh tón kńez chcze, ha żiwi smó, chczemo to habo tamo ztżinicż — tam habó jow hicż.

28. Swėt ze swojimi ẇeselami zandże, żtóż pak bożu wolu dopelni, toho zbożo wėtżńe traje.

29. Żtoż tżwojek wusėje, budże żnėcż.

30. Żtóż jo wo mawėm swėrnė, budże na ẇele stajenė.

31. Dżėwaj, każ bó Bóh nitżo ńetżiniw; — dowėr so, każ bó wón wscho tżiniw.

Pżi dżėle sebi drudė taklej móśli:

Kak deře tola jo, zo sėm strowó, zo móżu dżėwacż ha swój khlėb sebi zaswużicż. —

Kńeże Bożo! tė chczejsch, zo bóch dżėwaw; — ha żtoż tė chczejsch, jo prawe ha dobre. — Tė ńe widżisch, ha budżesch ńe mótwacż, bórńe ńe nichtón ńewidżaw ha próczu ńezapwacżiw. Dėż jenoż so tebi, mój Bożo, zpodobam.

Jėzus, Marija ha Joseph su z rukomaj dżėwali; najsẇacżischi ludżo su pżi tajkim dżėle żiwi bóli; pżi nim móżu tez ja sebi ńebesa zaswużicż.

„Ruku pola dżėwa, wutrobu pola Boha.“

Zdżerż so pżi dżėle wschoho nėwańa ha kleczja; wschėch ńeschwarnėch żtutżkow spėwańa; haj tez wschėch ńetżistėch, ńepżistojnėch każ tez ńeluboznėch rėtżow.

Padńe tebi nėżto jara cżeżko, da wobnowi rańsche dobre prėdkwzaczja: tebi budże lóżo, ha Bohu dżėwo hiżczen zpodobnische.

Ńetżiń nitżo napow habó złochła prejcż, hale wscho

pilňe ha zřadňe. Ṅewotſtortž nitžo na juſiſche, žtož móže ſo dźentſa ſtacž.

Zpéſchna ruka do dźėwa
Wſchitko deře dokoňa. —

Do jėdźe.

Pozbeň wotži ha wutrobu k Bohu, kiž wſchitko zdźerži ha naſéczi; modli ſo! Bóh cheze, zo pźez jėſcž ha picž nowo moczé nadobódźeſch. Déž pźi tém dźakomňe na Boha zpomniſch, kiž wſchitkich miwoſcziwe ha nadobňe wobdari, móžeſch tež twoje jėdźeňo ha piczo ſẅatoſcziczž.

„Ṅech jėſcze habó pijecze, habó nėžto druhe tžiňicze, wſchitko tžiňcze k božej tžeſczi!“ 1. Cor. 10, 31.

Pźi jėdźi ňerétž nitžo ňepźiſtojne, nitžo napźeczo luboſczi bliſchoho. Bódź zpokojné ztém, žtož maſch, ha móſli ſebi, zo khudźi, ha pódla hižczen khori, huſto tež to nimaja, haj drudé wſchoho tradaja.

* * *

Po jėdźi wuſpėwaj zaſé paczeř ha dźakuj ſo Bohu; dźél tež khudém nėžto ſobu; knajṁenſchomu, žtož wóſche woſtaňe.

Bojo wutrobňe za jėſcž ha picž
Dźak naſch Tebi chczemó wuprajicž.
Za Twoje nadne žonẅaňo:
Ṅech khwali Tebe naſche žiẅeňo.

Déž klakaňo czeṗe

Tſi krótž za dźeň zpomina ſẅata podjanſka czérkej pźez zwoňeňo na Kréſtuſowo wotžwojeczeňo. Wuſpėwaj pźi *tém* z pobožnoſczu znajomné paczer. Rozpomiň, tžoho

dla jo ſén boži na ſwét pžiſchow, ha woz ſebi prědk, tak žiwó bócž, zo bó pžez ňoho zbóžné bow. Wobnow pži tém tež dobré zamós, ha krute prědkwzaczo, zo nidé zréſchicž ňechaſch.

Kak pak budżeſch té jow ſwuſchaczé paczeř z pobož-noſczu wuſpéwacž mócz na jeném twojej poczeziwoſczi ſtraſchném méſcze, wo bliſkej pžiležnoſczi k réſcheňu, wo réſchném towarſtwe, pži réſchnéch móſlach?

„Nětk zczěbuwacze paczerki ha róntžka dérbjaw kóždé zwowu wuknécž!"

Déž tžaſnik cžeṗe.

Mój Božo! pžeczé zaſé jo ſo hodžina minéwa! kak ſém ju pžežiwiw?

Zaſé ſém krotželku bliže k ſmerczi ha wětžno-ſczi! Kak bó zo mnu ſtawo, dé bó tolej moja poſlena bowa?

Mój Bóžo! tebi chczu žiwó bócž, — tebi wu-mřecž!

So z kójždej hodžinu té k rowu pžibližeſch
Zpomň na to: zo kaž žiwó ſé, tak wumřéjeſch.

Po wobondženém réchu.

Ach, zaſé ſém zréſchiw! mój Božo, kak žel mi to tžiňi! Tola ſwaboſcž mie ňeſmie czéle po-twoczžicž, ha mi dowernoſcž wzacž, hale mie po-nižniſchoho ha kedžbniſchoho tžinicž. Nidé wacž ſo to ňedérbi ſtacž! kňeže pomhaj mi.

Wſchitczé dře zréſcha, hale jenoj dobre duſche wobon-džene pžeſtuṗeňa z dobom wobželnoſcža ha zapo-kucža. Na mawe ňekedžbni wo krótkim czejžke réchi *wobondu*.

Pẑi zpótuwańu.

Kak mow napẑeczo tebi, mój Bożo, réſchicz! — té ńe widźiſch! — té budźeſch ńe ſudźicz! — Źto zméju wot toho, joli do zwej požadoſcźe zwolu? Ńedérbjaw ſo pẑed dobrémi tẑeſnémi tẑwojekami, pẑed mojimi pẑeczelami, pẑed ſobu ſamóm hańbuwacz? Kak bó hakle ſo mi na ſmertném wożu, kak wo wétẑnoſcźi ſchwo? — Mój Bożo, z twojej pomoczu poſélńené móżu wſché zpótwańa pẑewinécz, déž jenoj cheżu. — Ja cheżu pak! Jézuſo pomhaj mi! —

Déž wabi tebe réſchne ẃeſelo
Zpomń na Boha, ha wétẑne żiẃeńo.

Déž tebi néžto praẃe czežko padńe.

Bożo, z luboſcźu k tebi! — twoja wola ſo ſtań! — té widźiſch ńe czeŕpaczoho; té budźeſch ńe néhdé za to mótwacz! — Hoŕa tẑas jo krótki, wétẑńe traje móto.

Mój Jézuſo, pẑez czeŕpeńa ſé té do twojeje kraſnoſcźe ſchow; poſéłń ńe, zo mów tež ja po tém puczu za tobu k ńebju pẑincz.

Źto ſu najhórſche tẑaſne czeŕpeńa
Déž wópomniſch ńebeſke ẃeſela!

Ẇetẑorna pobožnoſcz.

Żtóž z Bohom zapotẑńe, ha z Bohom dokońa:
Najŕenſche ẃedźe waſchńo żiẃeńa.

Żeni, mój kẑeſcźijano, na ẃetẑorne paczeŕe ńezabódž, hale dźakuj ſo Bohu za wſche dobroté, kiž jo wón tebi ha druhim tẑwojekam wo dńo wopokazaw. Pomóſli, kak

sé telej dobroté nawożiw ha dźeń dokońaw? Jedén dźeń po druhim so mińe, żtož pak sé dobre habó zwo skutkuwaw, to wětžńe traje.

Zbóżné tón, kiž żadén dźeń ńezhubi, to rěka, kiž żadén ńeda nimohicž bez dobroho skutkwańa.

Sé pak té zrěschiw, wobźelnoscž twoje rěchi; prosch Boha wo wodacźo, wož sebi krucźe prědk, so polěpschicž. Móžno jo, zo pźichodné dźeń ńedotžakasch.

Wetžorné paczeř.

Mój Bożo! tebi so ja wutrobńe dźakuju za wsché nadé ha dobroté, kiž sé té mi ha druhim tžwojekam na témlej dńu wopokazaw. Té ńepźestańesch, nasch wótcž běcž ha nam dobroté wopokazuwacž. Sém pak ja tež dobre, poswuschne dźěcžo bow? — ha twoje nadé deře nawożaw? —

Nětk rozpomń, tak wele hatž tžas ha mutžnoscž dowoli:

1. Żto sé té na témlej dńu dobre skutkuwaw — kak sé je skutkuwaw: kak dźěwaw, kak paczeře spěwaw? „Kak twoje prědkwzacźa dźeržaw?"
2. Hatž ńejsé ńitžo zakomdźiw, žtož hako hospodar, habó hospoza, hako mandźelski habó mandźelska, dźěcžo habó tželadnik twoja winwatoscž bě.
3. Hatž ńejsé nikoho něwaw, k rěchej wabiw, habó zawěd?
4. Hatž ńejsé napźecžo twojomu swědomu skutkuwaw?
5. Hatž sé so wo zwoch pożadoscźach zadźeržaw? — hatž do rěcha zwoliw? — do kotroho? —
6. Hatž sé wobondźené rěch zmolom wobźelnoscžiw, ha zapokuczžiw?

Dźakuj so Bohu, děž sé něžto dobre dokońaw ha wot rěchow so zdźeržaw; — sé pak sebi rěcha wědomné, tak wobźelnoscž jón, z tém prědkwzacźom, jutse tulej želnoscž sebi zalutwacž. —

Poladaj potém na Jězusa, toho kžižuwanoho, prawicźé:

Jězuso, mój kňeže ha wumóžniko! kak dérbu so ja haňbuwacź, déž sebi pomóslu, zto sé té za mňe tžiňiw ha cźerpew! Smél so nadomnu, posélň ṁe, zo bóch sebi pžichodňe twoju wutžbu ha twój pžikwad lépe k wužitkej wzaw ha pžez to zbóžné bow.

Marija, macźer mojoho wumožnika; wó wschitcźé Swacźi boži! ja zjednoscźu mój pacźeř z waschej zastupnej próstwu, zo bóch po bohabojazném žiwenu ha zbóžnej sṁercźi néhdé k wětžnej weſowoscźi stanéw, kiž wó tusamsnu hižon wužiwecźe, kotraž tež na mňe tžaka. — Kwalcźe za mňe Boha, déž ja nětk wotpotžuju. O zo bóch tež ja néhdé z wami joho tžescźuwacź ha khwalicź mów.

Daj, o kňeže; pžez twoju miwoscź ha Jězusowo zaswužbó khudém duschan wo tžiscźu zkoro k tebi ha k dozpownej zbóžnoscźi pžincź: daj jim wětžné mér, ha wětžne swétwo swécź jim. Amen.

Nětk chcźu so ja k mérej podacź; té, o Božo, wobkhowesch ṁe, déž ja spu. Zakitaj ṁe, o mój wotcźe! Wukhowaj ṁe ha wschitke twoje dźécźi tulej nócź pžede wschém zwom, zo mó, po twojej woli pžez spaňo posélňeni, tebe jutse z nowoj mocźu, z wetschej pilnoscźu tžescźuwacź ha pžez bohabojazne žiweňo khwalicź móli. Amen.

„Dé bó tulej nócź sṁercź tebe pžekwatawa,
„bó té pžihotuwané bow, stupicź pžed boži
„sudné stow?"

Déz noczé wotutzisch habó spacz ńemózesch.

Zpomń na smercz, na dowhu wětznoscz, na ńe-zbóznoscz téch, kiz wětzńe za tajke zwo skutki czerṗa, kajkez traz tez twoje su. Zpomń na khoréch, kiz husto czéwo noczé spacz ńemóza; woz sebi prědk, jutse, dézli mózno, jenoho khoroho wopotacz, habó jomu nězto dobre wopokazacz. Staj sebi prědk, dé bó té taklej czezczé khoré jowlej lejzaw; ha nichtón so za tebe ńe-staraw, ha nichtón tebi k radze ha k pomoczé ńestaw, tak bó tebi bowo? zto bó té zadaw?

To habó tamo deře na kedzbu k brańu:

Po ẇetzornéch paczeřach ludzo husto hizczen naj-ẇetsche réchi wobońdu, wosobńe na ńedzelskich ha sẇ. dńach, pzez wokoběhańo, habó zorté ẇedzeńo wo kuch-ńach, komorach, stwach ha wschelakich towarstwach.

Té, lubó kzesczijano, po ẇetzornéch paczeřach tzas deře nawozuj. Nimasch nitzo prědk, pomosli sebi dléje, kak sé dzeń pzetziniw, habó wubudz druhe dobre mósle. Sẇeczatka, wosobńe sẇeczo kzizuwanoho kńeza Jězusa, dérbjeli blisko pola woza bócz ha tebe k dobrém, boha-bojasném móslam pohnuwacz ha na bozu pzitomnoscz napominacz.

Wschak boze wótzko wschitko wuhlada
Tez ztoz najczmowscha nócz nam wobkréẇa.

Zadzersch so tzesńe ha hańbicziẇe, déz so wuslekasch ha do woza lehasch. Mej wo tzesczi so samoho. Tez wo wozu próczuj so tzesczownoscze, hańbicziwoscze, ha pzistojnoscze. Kedzbné bódz na wscho to tez, déz su *druzé, wosobńe* dzéczi wo tejsamsnej komoře. Husto

dźěcźi tźiňa, kaž bóchu spali, hale woni wschitko widźa ha swóscha.

Na kribecźe lehacź jo ňestrowo ha ẃele ludźom jara źkódne.

Žona, kňežna! ňespi wo kuchni, nicź na blidźe, nicź na wawcźé! hale dźi do twojeje komoré ha zezank so. Též nocźé habó rano nucź ha won khodźicź, ha z druhimi rétźecź dérbisch, bódź kóždé krótź deře ha pźistojňe zwoblekana. Nechawa to ženi zabócź!

Kak masch so na ňedźelskich ha ẃatéch dňach zadźerźecź.

Té dérbisch po bożej kazni ňedźelske ha wot podjanskej cźérkẃe pźikazane ẃate dné hako dné pobożnoscźe ha bohuswužomnoscźe z dobrémi móslami ha bohuzpodobnémi skutkami pźebócź; to rěka: ẃaté dźeň ẃatoscźicź.

Cźéwo žiẃeňo kźescźijana dře dérbi bohuswužeňo bócź; dokelž Bohu swužicź rěka: Bohu poswuschné bócź, tźinicź, štož Bóh chcźe; — mó pak zjawném swužbam bohabojasnoscźe wo cźérkwi rěkamó boże swužbó, kemsche. Té dérbisch tesamsne na ňedźelskich ha ẃ. dňach pilňe wopótacź?

Ha tźohodla to? Swósch:

Té dérbisch też zwonka ha zjawňe pokazacź, zo Boha tźescźuẃesch ha k ňomu so modlisch; — té dérbisch druhim dobré pźikwad dawacź; — té budźesch sam k ẃetschej pobożnoscźi hnuté, déž druhich pobożnoscź widźisch; — też te město, na kotrémž jo Bóh na jene zpodźiwne waschňo pźitomné, na kotrémž jo cźéwa wosada k pacźeřam zhromadźena, pomha wo tebi wěrnu, nuternu pobożnoscź wubudźicź.

Telej boze swuzbó, wosobńe prėdwańo ha kzesczijansku wutzbu, dérbisch, joli mózno, wo twojej farskej czérkwi swóschecz. Paster dérbi swoje wowczé znacz, wowczé swojoho pasteřa swóschecz ha zczėhuwacz.

Z bozimi swuzbami wo czérkwi hizczen ńedzelski ha sẇ. dzeń kónczej ńejo. Tez popowdńu ha ẇetzor jo sẇ. dzeń; tez tónlej tzas sẇatoho dńa dérbisch sẇatosczicz. Doma dérbisch na témlej dńu z druhimi wot prėduwańa ha wot kz. wutzkó rétzecz, wuzitne knihe k ruczé wzacz, dzėczi wutzicz, khoroho domapótacz, zrudnoho tróztuwacz, po twojej moczé dobre skutkuwacz ha narunacz, k tzomuz wo tėdzeńu, tzasnėch wóbstarańow dla, khwile ńeṁejesche.

Bóh tón kńez nėzada na témlej dńu stajne paczeřespėwańo, té mózesch sebi tez ńewinuwate ha dowolene ẇeselo popzecz; tola ńesṁe tesamsne pzez méru dowho tracz ha dérbi so wo mérnosczi ha pzistojnosczi wuziwacz.

Wopaki tez ńebudze, déz na ńedzelskich ha pzikazanėch sẇatėch dńach po dokońanėch bozich swuzbach nėzto dzėẇesch, pwatasch habó schijesch, — jenoj nicz za zdu. — Déz nuza zada, to rėka: déz so bez twojeje ha blischoho wulkeje zkodé dzėwo wotstortzicz ńeda, tak dzėwaj be wschoho stracha po wuproschenej ha dóstatej dowolnosczi wot duchownoho. To pak so zeni, kaz nėkotsi tziña, naramnoscze ha zaswuzbó dla stacz ńesṁe.

Na ńedzelskich ha sẇ. dńach masch ẇaczé hatz heẇak tzasa ha tez *winé*, twoje swėdoṁo dlėje ha lėṗe pzepótacz.

Ruńe na téchlech sẇ. dńach so husto najẇaczé ha najczesche rėchi wobońdu: dokelz su tajczé, kiz sebi mósla, czérkwinska kazńa jo doṗelńena, déz jenoj bozu mschu z prėdwańom swóscha, zbótki toho dńa móze kózdé po *swojim zpodobańu* nawozecz. Nėkotsi su leni ha wo

leňoscʒi padnu do rěschnéch móslow ha skutkow; — druʒé so wopija, cʒéwo pow dňa ha do pow nocʒé w korcʒmě sejdʒa, pak dowho ha wósoko raja, pak hujňe rejwu; husto pʒi picʒu, pʒi wschelakich wopotaňach ha nócʒnéch domkhodʒeňach ňetʒesne, ňehanbite rětʒe wedu ha ʒorté cʒěřa. Taklej so ňedʒelske ha sw. dné, haj teʒ rótʒne tʒasé ňewuʒitňe pʒetʒiňeja. Ʒtó sebi swědomo ʒ toho tʒini? ʒtó so wo ʒpówedném stolje toho wuʒnawe?

Ruňe tak, kaʒ té swate dné wuʒiwesch, tak steji teʒ ʒ twojim kʒescʒijanstwom, deře habó ʒlė.

Kak dérbisch na boʒe swowo pʒiposwuchacʒ.

Prědwaňo ha kʒescʒijanska wutʒba staj wosobné dʒěl farskich boʒich swuʒbow; mó jimaj *swowo boʒe* rěkamó, dokelʒ so jow prědkňese, ʒtoʒ jo nam Bóh wot so samoho ha swojeje sw. wole ʒjewiw ha Jěʒus, joho lubó sén, nas wutʒiw. Kóʒdé kʒescʒijan jo winojté, tudé pʒitomné bócʒ. Cʒi prawe ňetʒiňa, kiʒ radscho někotre boʒe msché, hatʒ jene *prědwaňo* swóscha. Ruňe kaʒ boʒa mscha, ňesmě so teʒ prědwaňo beʒ jara wulkeje winé ʒeni ʒakomdʒicʒ.

Teʒ *kʒescʒijanska wutʒba* ňejo samotňe ʒa dʒěcʒi, hale jo teʒ *doroscʒeném* ruňe tak wuʒitna ha trěbna kaʒ prědwaňo. Starschi móʒa tam wuknécʒ, kak maja doma swoje dʒěcʒi roʒwutʒicʒ.

Do prědwaňa habó do kʒ. wutʒbó.

Chcʒeli bur, ʒo bó sěmo pwodé ňeswo, dérbi přede polo wutʒiscʒicʒ ha ʒworacʒ. Na pórikʒnach ha ʒcʒerníschcʒach so koruʒki dobréch wuʒitnéch ʒrostwow ňepwodʒa: tak dérbi teʒ, ʒtóʒ chcʒe ʒ prědwaňa wuʒitk tʒerpacʒ, wutrobu wot tʒasnéch staroscʒow wupróʒnicʒ.

K tomu móʒa cʒi ʒcʒěhuwacʒe paciʒeře swuʒicʒ:

Paczeř.

O Božo! té sam ke mńi rétžisch pžez tu wutžbu, kotraž so nětk wo twojim ḿeńe prédkńese ha wukwadźe. Ja chczu kedžbńe pžiposwuchacž, žtož wot tebe ha twojeje sẃ. wole so praẃi; — wo mojim poḿatku wscho deře wobkhowacž; — ha moje žiẃeńo po tém zwožicž. —

Napelń z twojim sẃ. duchom wschéch wutžeřow twojeje wěrnoscže! Daj wo twojim swoẃe namkacž bwudném swětwo, rěschnikam rózbu, bohabojaznéni posélńeńo, czeřpaczém položeno. Daj nam wschitkim zpóznacž wěrnoscž swowow Jězusa, twojoho séna; daj so nad nami stacž, žtož wón slubi:

„zbóžni su: kiž swowo bože swóscha
„ha z dobrej wutrobu hořewozmu."

Ja z tobu rétžu, Božo, wo modleńu,
Té pak, o kńeže, zo mnu w prédwańu.

Ńekhodž na žane město, džež mow so rozpěrschicž. Kedžbuj bóle, žto prědar praẃi, hatž žtó ha kak je praẃi. Joll jenoj séḿo ha polo dobre, na tém mawo lejži, kajki tón jo, kiž wuséwa. Swate zczenske knihe móža řane habó zpatne zwazane bócž, wěrnoscž, kiž wo nich steji, wostańe tasamsna. Tak tež pola prědařa; hatž joho wonkowne so zpodoba habó nicž: kedžbuj jenoj na to, žtož wón praẃi. Žane prědwańo ńejo tajke, zo sebi té něžto z ńoho wzacž ńemow.

Na prědwańu so ženi ńezpóẃedaj, tež k zpóẃedži so ńepžihotwi; jowlej nitžo lěpsche tžinicž ńemóžesch, hatž kedžbńe pžiposwuchacž.

Pžewin so, děž tebe zpańo napadńe, stup hoře, habó prosch susoda, zo bó cže wubudžiw.

Po prědwańu.

Wuséte sémo ńesme zwonka lejžo wostacž, hale dérbi zawótžene bóčž; žo ńebó, kaž Jězus prawi, pak wuskné- wo, pak wot wětsika zańesene, pak wot ptatžkow zezbé- rane bowo. Tak tež ma so ž božim swowom: tesamo dérbimó sebi deře k wutrobe wzacž ha hwuboko wo ńej wobkhowacž; tak budže pwodé pžińescž!

Za toho žměje prědwańo najwetschi wužitk, kotréž to, žtož jo wo cžérkwi swóschaw, tež pozdžischo sebi rozpomina, pžekwadže ha swérńe wo pomatku wobkhowe.

Rozpomń sebi potajkim, ha praschej so:

1. Žto wo témlej prědwańu najbóle mi pwacži? — žto móžu ž ńoho za moje naležnoscže třebacž? — kak — dé, — dže, — móžu je nawojecž? —
2. Žto sém ž ńoho wuknéw, žtož přede ńewedžach? — Žto hatž dotal ruńewon tak sebi ńemóslach? Sém hatž dotal ž ńewedomnoscžu, habó ž lochkamósnoscžu, habó že zwóscžu réschiw? —
3. Žto žměju pžichodńe wosobńe tžinicž? — žto wonka- wostajicž? — kak budu to zapotžecž? —

Bojazne dusche wobkhowaja sebi ž prědwańa ž wetscha jenoj te wótre ha rožacže, žlochka žmósleni zasé jenoj tróžtne wérnoscže ha to žtož radé swóscha. Sw. zcześo pak wopžija tróžtne kaž strózacže wérnoscže; na- wož jenoj woboje k swojomu polépscheńu.

Rétž tež drudé ž druhimi wot prědwańa habó kže- scžijanskeje wutžbó; traž pži jědži, popowdńu; tež srejdž tédžeńa pži džéle; ž cžéwa: tak husto hatž so ž mudro- scžu žńese ha ž wužitkom hodži. Praj, žto jo so tebi wosobńe lubiwo, — kak sé to habó tamo zrozemiw: wopraschej so, kak su druzé to zrozemili. Tak budže tebi něžtožkulž jasnischo, zwostańe dlěje wo pomatku; tež

móža druzé, kiž traž na prědwańu ńebechu, wužitk z toho czahnéež.

Paczeř, déž ke mschi hicz ńemóžesch.

Mój Božo, té wěsch, kak radé bóch do czérkwe schow, ha z druhimi kžescžijanami k tebi so modliw, tebe tžesczwaw. Ale té sé ńe do tajkich pžipadnosczow postajiw, zo dérbu doma wostacž. Twoja sẃ. wola potajkim jo, zo tebe samlutki tžesczu ha khwalu; — twoja wola so stań! Té ńe wschudžom widžisch, té swóschisch jow, kaž czérkwi mój paczeř. K tebi so modlu, tebe khwalu ha kcžiju ze wschémi tžwojekami ha jandželemi.

Ja dře džentsa žane prědwańo ńeswóschu, hale twój sẃ. duch pžež moje swědomo k mojej wutrobe rětži: ja nankam twoje swowo ha twoju sẃatu wolu, déž wo duchownéch knihach so wobhońam.

Tež božu mschu swóschecž ńemóžu; hale ja widžu Jězusa pžedo mnu na kžižu; móžu so tež jow na joho sḿercž ha czeřpeńo dopownicž, joho lubosczž, joho wopor rozpomnicž ha so z lubosczu k ńomu Bohu czéle wopruwacž.

Ach! kak husto džěch wo strowéch dńach do czérkwe jenoj waschńa dla! kak husto béch pži božej mschi czéle rozṕerschené! kak husto domoj džěch bez toho, zo bóch z mojich paczeřow habó z božoho swowa najḿeńschi wužitk méw! —

Najdobroczžiwschi Božo, žto budže so pžichodńe stacž! O ja chczu pžichodńe bože swužbó bóle na *kedžbu bracž*, ja chczu so pži téchsamóch wěsczi tak

zadźeržeć, zo budu wšěch mojich sobućwojekow přez dobre přikład pohnuć ha twojich swatých jandźelow wulcže zweselić. Amen.

Dźi k najmjeńšom na popołdnišu křesćijansku wučbu, joli někak móžno, habó woz doma wužitne knihe k rucže. —

Wot wokřečow.

Kóžda staroba ma swoje wjesela, dźěćatstwo kaž młodosć. Wesołosć sama jo potžink, joli zo jo swjata. Te směš so drude wokřewić ha ńewinuwate, dowolene wjeselo sebi popšeć. Tola ńesmje tesamsne, wosobńe nicz na ńedźelskich ha swjatých dńach jare dołho traćž, dérbi kóžde čzas měrne ha čjesne bóćž.

Hraćž směš jenoj, dyž nićžo lěpše čžinićž ńewěš; jeni dobóćža dla, jenoj k wobwjeseleńu ha k wokřewjeńu. Ńesejdź po čžěwóch noczach pži hračžu! Ńeraj te wósoke hré, na kotrež pžiładuwaćž jenoho drude róžba napadńe. Wopomń, kak wjele sich pžez nóczne sejdźeńo strowotu zhubiwo, pžez wósoke hré zamožeńo rozmjetawo ha na prošerski kij pžišwo jo. —

„Smě křesćijan rejwaćž?"

Dźiwne prašeńo! Ja wotmoju: nichtón so ńesmje z dobrej wolu pžiležnosćźi k rěšeńu wustawićž. Čžesné młodźenczo! ńejo tebi rejwańo strašne? Póczćžiwa kńežna, budźeš pži tak wjele wabeńach k rěšeńu bez panémi, lóžtarskimi ludźimi twoju čžistotu ńezrańenu zdźeržećž? pónďźeš lěpša, Bohu zpodobniša wot rejwańa dom? Též ńewinwata reja jo husto přeńa kroczel k padej. Žto hakle dérbi so prawićž wot němskich rejow, tak mjerzaczéch, ńehańbitéch? žto wot nócznoho rejwańa sebi móslićž? Bez rěča jow wostaćž ńemóžeš, dokelž rěč hižon jo, so swobodńe do bliskej pžiležnosćźe k rěšeńu podaćž. Toho dla ladaj so pži tém bóle hatž pži nětžim druhim rěča ha wotendž prawém čžasu ha pžistojńe domoj. —

O Božo, tebi wutrobńe slubju: zo chczu poczćžiwó, čžisté, kedźbné bóćž; wo radosćžiwoj, ńewinu-

watej cžichocže chcžu twojeje swateje nadé so ẇe-selicž; žane swětne ẇeselo, bórňe řeňsche, ňech ṁe ňewabi napřečžo twojej woli do ňezbóžnéch pasli.

Kemschacže pacžeře.

Žto boža mscha jo ha kak dérbimó ju swóschecž.

Do božeje mschė ha na tejsamoj jo husto deře k wo-pomňeňu:

Boža mscha jo najlěpscha, najtžescžownischa boža swužba: wona jo stajne wopomňeczo Jězusowoje smercže na kžižu ha jenitžki wěrné, ňekrawné wopor kžescžijanow.

Pžed ẇele stow lětami jo Jězus za nas na zdonku swatoho kžiža wumřew. Zo pak móli ludžo husto ha tak dowho hatž swět steji na joho cžerpeňo ha wu-mřeczo so dopomnicž ha džěl bracž na zpomožeňu kraw-noho wopora na kžižu, jo wón wětžne wopomňeczo swo-jeje smercže ha bezkónczneje lubosczje nam zawostajiw pžez

nuczstajeňo
najswacžischoho sakramenta toho wowtařa.

Wetžor přeďé swojoho cžerpeňa sejdžesche Jězus bez swojimi wutžowníkami kaž lubosczíwó nan bez swojimi džěcžimi za blidom. Wón rětžesche ẇele wot swojich pžichodnéch cžerpeňow, wotewri jim swoju cžéwu, lu-*boscže* powrnu wutrobu ha dawasche jim posleňe napo-*minaňa ha* wutžbó. Přeďé pak, hatž wón swoje žy-

ẃeńo za wumozeńo swěta poda, chcyéśche wón wětżné wopomnik swojeje lubośćze postajicz. Wón wza khlěb do swojej rukow, pozbeńé swojej wotżi k ńebju, żonwaśche, zwama ha poda jón swojim wutżownikam, praẃiczé: „zmicze ha jěsćze, to jo moje cżěwo!"

Tohoruńa wza wón tez kheluch z winom, żonwaśche jón ha praẃeśche: „zmicze ha picze wśchicżé, to jo moja krej!"

Luberadé chcyéśche naśch zbóżnik, powné lubośćze, wśchitko cżerṗecz, ha tez wumřecz, dé jenoj bóchu tżwojekojo joho lubośćz tez zpóznali, joho śmercz husto wopomnili ha sebi praẃe k wużitkej wzali. Toho dla wón hiżczen telej swowa pżistaji:

„to tżincze k mojomu wopomńeczju!"

To pak so stańe pżi bożej mśchi; jow so te nam pżikazane wopomńeczjo Jězusoweje śmerczje wobnoẃa; toho dla tez rěka ha jo boża mścha ńekrawné wopor nowoho zakońa.

Pżi kóżdej bożej mśchi toho dla, mój kżesczijano, so dopomń na Jězusa pżi poslenej ẃetżeri ha na kżiżu ha rozpomń:

1. „Kak jo so wón za nas Bohu wopruwaw."

2. „Kak tez té so Bohu wopruwacz dérbiśch: pżez poswuśchnośćz ha lubośćz." —

Tak budżeśch so té najlěṗe z tém wopruwaczém měśchnikom, habó ẃeleẃaczé z Jězusom, kiż tudé so z nowa za nas wopruẃe, zjednośczicz.

Po témlej rozwutżeńu jo tez zczěhuwaczé paczer zestajené. Déż jón spěẃeśch, zastań husczżiścho, rozpomń, ztoż spěwaśch — ha wopomń, kaṫz sé po Jězusowej wutżbe dotal żiwó bow. —

Paczeŕ ha rozpomńeńo
pśi bozej mschi.

Na twoju wulku lubosćź chcżu nětk zpominacź, o Bożo, kiž sé tě twojoho jednorodźenoho séna za nas podaw: na to chcżu so dopomnicź, zto jo Jězus, z luboscźe k nam na so wzaw, zto zńes ha pśecżeŕpew wot zwobja, wo kotrémž so narodźi hacź k kśižej, na kotrémž za nas wumŕe. — Telej wopomńeńo děrbi tež moju lubosćź k tebi, mój Bożo, wubudźicź, zo bóch tak z Jězusom tež so samoho tebi cźéle podaw ha woprowaw.

Mój Bożo! kak dobrocźiwó ha lubozné wótcż sé tě pśecźiwo nam ńeposwuschném dźěcźom, kiž sé twojoho luboho séna do swěta pósław, zo bó wón wot naschich rěchow ha wěčžnoho ńezboža nas wumožiw ha duŕe ńebesſkeje zbóžnoscźe nam wotewriw! Joho narod jo wschitkim ludźom zbożo, mér ha pokoj pśińes! Cżescź ha khwała bódź tebi wotcże wo ńebesach! Khwała bódź tebi ha wutrobné dźak, o Jězuso! bóžski wucżeŕo, wumožniko, swjatosćźeŕo! Pśez tebe rozwucżeni nětk wěmé, zo jo Bóh nasch najlěpschi nan, kiž nas lubuje, kiž so na naschej swadoscźi swesli, kiž nam radé wschitke nasche rěchi wodawa, jeli je spóznajemé, zapołutźimé ha woprawdźe so polěpschimé. Pśez twoje słowa ha pśikład sé nam tě pokazaw, zo mamé cźinicź, zo bóchmé Boha spodobni ha wěčžne zbóžni bóli.

Bóžski zbóžniko: kak wele sé tě z luboscźe k nam na so wzaw? swadoscź dźěcźa, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible], ha-

ńena, ſtéſknoſcźe ha hórke czerṗeńa. Té ſé ńebeſkomu wótczej pżez twoje ſẃate ha zpróczniwo żiẃeńo najzpodobniſchi wopor pżińes, té ſé ſo ſamoho poniżiw ha poſwuſchné bow hatż k ſḿerczi, k ſḿerczi pak toho kżiża. — Hiżczen ẃetżor pżed twojim czerṗeńom ſé ſo té, o luboſcziwó zbóżniko, ſtaraw, zo bóchmó na tebe żeni ńezapomnili. Té ſé wétżne wopomńeczo twojeje luboſcźe ha ſḿercźe nuczſtajiw, hatż té khléb ha wino do twojoho czéwa ha twojeje kŕeẃe pżewobroczi ha teſamo k twojomu wopomńeczu tżinicż, nam porutżi.

Z luboſcźe k nam ſé té hórki kheluch czerṗeńa podwolńe z ruki twojoho ńebeſkoho wótcza wzaw.

Dobrowolńe ſé té, każ zwóſnik, ſo zẃazacż daw. Każ jehńo wſché zwóſcźe, kżiwdé ha rané zczerpliẃe zńes. Hiżczen na kżiżu za ſwojich ńepżeczelow proſéw: „wotcźe! wodaj jim, woni ńeẃedża, żto tżińa.“

Wo twojich najẃetſchich boloſczach, wo ſḿertnej ſtéſknoſczi ſé ſo té czéle ńebeſkomu wótczej dowériw. Poſwuſchné hatż do ſḿercźe, wobſtajné hatż do kóncza ſé té ſkutk naſchoho wumożeńa wuẃed ha duſchu do rukow twojoho wótcza porutżiw. Té ſé, mój bójſki wumożniko, na kżiżu za wozbożeńo wſchéch tżwojekow wumŕew.

Twoju ſḿercż, o Jézuſo! tón wopor twojeje luboſcźe, nétkoj na wowtaŕu wobnowimó.

Najdobroczżiwſchi zbóżniko! kak bezkóntżńe wulka bé twoja luboſcż pżeczżiwo nam tżwojekam!

kak móžu tulej lubosćź tebi zapwacźicź, kak so tebi hódńe dźakuwacź?

Té pak ńechasch, zo bóch na twoje cźerṕeńo ha wumŕecźo jenoj zawosćźiw ha na twojej wulkej lubosćźi k nam so zpodźiwaw: ẃeleẃacźé té chcźejsch, zo bóchmó twoju sḿercź sebi k wužitkej wzali; z dźakownej lubosćźu réchạm wotemŕeli, kotréchž dla sé tejko cźerṕew ha tež wumŕew. —

Pźi twojej sḿercźi ẃele pźitomnéch ludźi na swoju wutrobu cźeṕechu. Tež ja, o mój Božo, pokutńe na swoju wutrobu biju, nétk, déž jo Jézus na wowtaŕu wérńe pźitomné ha joho wopor na kźižu so tudé wobnoẃa: wolcźe, wodaj mi moje réchi, za kotrež jo twój lubó séu wumŕew! ja nóchcźu nidé ẃacźé résch icź! —

Božo, wschitko jo tebi wédomne, té znajesch moju wutrobu, ha pźepótasch moju znucźkownu mós. Té wésch, kotrej zwej nakhilnosćźi, kotromu réchej sém najbóle podaté. Tulej nakhilnosćź chcźu tebi wopruwacź: z lubosćźe k tebi chcźu tusamu, tak ẃele hatž móžno jo, potwotźicź — ha toho tak husto wobońdźenoho récha z twojej pomocźu wésćźi so wostajicź. —

Wo tźasu zpótwańa, wo pźiležnosćźi k réchej chcźu na sẃecźo swojoho cźerṕacźoho ha mŕejacźoho zbóžnika poladacź; ha wopomnicź: Jézus jo tejko za mńe tźiniw, tejko cźerṕew; zto tźińu, zto cźerṕu ja jomu k lubosćźi? Za moju zbóžnosćź jo wón wumŕew; zto pak mi to pomha, *déž ja po* joho wutźbe, po božej woli žiwó *ńejsém.*

Jězus bě tak pokorné, tak zczerpné pźi swojich bolosczach; wón bě swojomu ňebeskomu wótczej poswuschné hatž k śmerczi, ach, k hórkej śmerczi kžiža! Ňedérbaw tež ja, o Božo, mój mawó kžižik, kotréž z twojim dopuschczeňom nosécž mam, podwolňe wokoschecž, zczerpňe zňesecž ha, kaž Jězus, praẃicž: wotcze, nicz moja hale twoja wola so staň!

Jězus bě tak dobré, tak luboscziwó napźeczo wschém tžwojekam, tež napźeczo swojim najhórschim ňepźeczelam. Ňedérbaw, tež ja wschěch tžwojekow haj samóch swojich ňepźeczelow lubuwacž? ňedérbawa tež moja modlitwa bócž, déž ḿe haňa, zadsṗeja ha pźezczihaja: wotcze, wodaj jim! wodaj mi, kaž tež ja wodawam wot wutrobó?

Haj, wschitko czerṗecž ha radscho wumřecž chczu, hatž twoje kazňe, mój Božo, wédomňe pźestupicž. Hako džakowne, poswuschne džéczo chczu tebe wósche wschoho lubuwacž; jenoj po twojej sẃ. woli, po twojim zpodobaňu, po wutžbe ha pźikwadže mojoho wumožnika poňižňe, poczcziẃe, zczerpňe, pobožňe žiwó bócž, zo bóch nědé pźi mojej śmerczi z džéczaczej dowérnosczu praẃicž mow: wotcze! do twojej rukow porutžu moju duschu.

Taklej chczu, mój Jězuso, twoje czerṗeňo ha wumřeczo sebi k wužitkej wzacž ha tak moju džakownoscž ha luboscž k tebi pźi kóždej pźiležnosczi wo skutkach wopokazacž. Džentsa chczu so wosobňe pźed témlej (—) réchom na kedžbu bracž, kotréž hižon sém tak husto woboischow; — pźi telej (—) pźiležnosczi mow traž zase

zréschicz. Ja mow dzentsa tamlej (—) nétzoho zwoho so zdaluwacz: ja chczu to wéscząi tzinicz.

Dzentsa traz mow ja tònlej (—) potzink, kiz jo mi tak trébné, skutkuwacz; jowlej (—) nézto dobre dokoňecz: ja sebi to krucze prédkwozmu. Bozo, daj mi twoje pozonuwaňo ha twoju pomocz k tomu, ja tebe proschu pzez Jézusa Kréstusa, naschoho kňeza ha zbòznika. Amen.

„Dzi ha tziň tak; potém sé bozu mschu najlépe swòschaw.“ —

Paczeře pzi bozej mschi,

wo kotréchz jo wukwadzene, zto méschnik pzi wowtaru tziňi.

Pzihotuwaňo.

O Bozo ja chczu néklej tomu swatomu skutkej pzitomné bòcz, kotréz jo nam twòj sén Jézus Kréstus k wopomňeczu swojeje smercze zawostajiw; — z dzakownosczu ha pobozuosczu chczu tutòn wopor twojeje luboscze woboňcz.

Twòj swaté duch ňech ňe wodzi ha posélňa, zo bòch sebi tulej pobozuoscz deře k wuzitkej wzaw, ha k polépscheňu ha k nakazaňu swojoho ziweňa nawoziw.

Zapotzatk bozeje mschė.

Méschnik so pzed Bohom kwoni — prosé joho wo miwosci. Prosch tez té Boha wo ponizuoscząi ha dowérnoscząi, prawiczé:

Mòj Bozo! zto sém ja pzed tobu? té tòn *najswaczischi*! ja hubené réschnik! z haňbiczíwoj ha

ze zelnosczìwoj wutrobu wuznaju moju winu! — Té pak sé tez wȯtcz; té wodasch twojom dzėsczu, joli zo so wėrńe polėpschicz chcze. Z czéwȯj dowėrnosczu spėwam z mėschnikom: Kńeze! smel so nad nami po twojej wulkej miwosczi: Krėschcze, smel so nad nami, kiz sé na swėt pzischow, nas rėschnikow pȯtacz ha zbȯznéch tzinicz: Jėzuso, smel so nad nami.

Gloria.

Mėschnik Boha khwali, dzakwe so jomu ha modli so: zjednosczuj so z nim z hortom ha z wutrobu, ha spėwaj z nim taklej:

Tzescz bȯdz Bohu wo wȯsokosczach ha pokoj tzwojekam na zemi, kiz dobreje wole su. Tebe mȯ khwalimȯ, kczimȯ ha hordosczimȯ. Tebi so dzakuwemȯ, dokelz wulka jo twoja majestoscz, té nasch kńeze ha Bozo, — ńebeski kralo, wotcze wschohomȯczné Bozo. Ha té, jednorodzené séno bozi, té nasch kńeze ha Bozo! Té jehńo boze, kiz rėchi swėta pŕeczbeŕesch, — smėl so nad nami; kiz rėchi swėta pŕeczbeŕesch, wuswȯsch nasch paczeŕ! Kiz sejdzisch na prawiczé wȯtcza, smėl so nad nami! Dokelz té sé samlutki swaté, té sam kńez! té sam najwȯschi, Jėzu Krėschcze, z duchom swatém wo krasnosczi Boha wȯtcza. Amen.

Dominus vobiscum.

Mėschnik so nėtk, ha husto pzi bozej mschi k zhromadziźńe wobroczi, prawiczé: tȯn kńez bȯdz z wami, ha napomina jich, z nim zjednosczeni paczeŕe spėwacz. Spėwaj toho dla z nim taklej:

Zmi, o Bozo, paczeŕ toho mėschnika za wo-

zbozeňo twojoho luda nadňe hoře: wo to mó prosémó zjednosćzeni z nim; — ha zo bó nam wobradziw, wo tzož prosémó, tak chczemó so tež swěrňe próczwacž za wschém tém, žtož jo wo prawdze dobre ha tebi zpodobne. Po twojej dobroczíwosćzi wuswosch nas pźez Jězusa Krěstusa twojoho luboho séna, naschoho kňeza. Amen.

Epistola.

Měschnik spěwe dzěl swatoho písma, wzaté najbóle z japeztowskich, na přeních kzesćzijanow pisanéch listow. Modli so pźi tém:

Popschej mi nadňe, o Bozo! twoju najswaczischu wolu lěpe ha lěpe zpóznacž, zo mow ju tež swěrnischo dzerzecž. Amen.

Evangelium.

Měschnik spěwe dzěl ze stawiznow Jězusowoh žiweňa, Evangelium habó zczeňo ménuwane, to jo: wesowo pówestwo; ha to toho dla, dokelž jo tak wele wesowoho za nas wo ním knamakaňu. Pźez staňeňo pźi wotspěwaňu sw. zczeňa mó pokazwemó, zo chczemó stajňe pźihotuwani bócž, Jězusowu wutzbu ha pźikwad swěrňe zczěhuwacž ha bez bojoscze pźed swětom wuznawacž. — Staň potajkim, dzakuj so Bohu, zo sé kzesćzijan, ha woz sebi prědk, hako kzesćzijan žiwó bócž.

Séno bozi, té sam sé z ňebes dele pźischow, pucž k ňebu nam pokazacž. Kak zraduwe nas wschitko, žtož jo nam z twojoho žiweňa ha z twojeje wutzbó znajomne. Kak wažne, pźedrohe ha zpodziwne jo wschitko, žtož wot tebe swóschimó! twoje swowa zkicza wokzeczo ha sélnosćz, twoja wutzba ... zbóznéch; twoje žiweňo jo najdospownischi

pzikwad wschéch póczcziwosczow. Dérbjaw so ja mojoho kńeza ha zbóżnika pzed swétom hańbuwacz? sméw so dé tebe wotřecz?

Credo.

Nedzelske ha wéste dné spěwe méschnik: Credo, to jo: ja wěřu do jenoho Boha. Wopomń wosobne ztutzki teje wěré, ha ṁej so k tomu, po tém tež ziwó bócz, ztož za wérno dzerzisch.

Ja wěřu do Boha wótcza, kiž wschitko z bezkóntznej miwosczu ha mudrosczu wodzi ha zdzerzi.

Ja wěřu do Jězusa Kréstusa, joho jednorodzenoho séna, naschoho kńeza, kiž jo z lubosczе k nam so tzwojek narodziw, na kzizu za nas wumřew, nétk z wótczom ziwó jo ha kraluwe, ha néhdé hako sudnik zasé pzincz budze, sudzicz kóżdoho po joho skutkach.

Ja wěřu do swatoho ducha, kiž nas roswětla, k wschomu dobromu pohnuwa ha posélńa.

Ja wěřu wschitko, ztož jo nam Bóh zjewiw ha ztož katholska swata czérkej nam wéricz porutza. Joli sém po tutej wěře ziwó, pzischwuscham k zhromadzenstwu téch Swatéch; Bóh tón kńez budze mi, joli so nakazam, moje réchi wodacz ha ja néhdé hořestanécz k wětznomu ziweńu. Amen.

Offertorium.

Měschnik Bohu khléb ha wino wopruwe, trébne k wopomńecżu Jězusoweje sṁercze. Zjenosczej twój wopor z tém toho méschnika. Té nitzo Bohu zpodobnische wopruwacz ńemóżesch, hatž déž so samoho Bohu wopruwesch, ha czéle po bojej woli ziwó bócz slubisch.

O ńebeski wotcze! ze zpodobańom ladaj na

to, ztož so po postajeńu twojoho sýna z témlej khlébom ha winom staňe.

Ja pzi tém tež so samoho tebi k žiwomu woporej pzińesu. Ztož ja sém ha mam, jo twój dar, o mój Božo! ha té wotemńe nitžo druhe ńezadasch, hatž zo bóch jón deře nawožaw, ha tebe radé poswuchaw. Lej, o kńeze, ja so tebi podam z czéwoj duschu: ja chczu tebe wósche wschoho lubuwacž, kaž tež wschitkich tžwojekow z luboscze k tebi. Ja wobnowu moje dobre prédkwzacza: zo chczu réch, ha kóždu pzileznoscž k réchej, tak wele hatž zamóžu, hidžicž; moje zwo nakhilnoscže potwótžecž, ńech mi tež jara czežko padńe. O Božo! posélń mje, — ha daj sebi Jězusa dla mój wopor zpodobacž!

Praefatio.

Méschnik pzitomnéch napomina, z nim Boha khwalicž ha so k ńomu modlicž. Tžin to:

O Božo! ja tebe khwalu ha tžesczuwu ze wschitkimi twojimi stwořeńami. — Jandželo ha tžwojekojo hromadže dře ńezamóža tebe hódńe doscž tžesczicž. Tola déž ja z džéczaczej ponižnosczu so pzed tobu kwońu, da masch té zpodobaňo na tém, kaž na khwalbe ńebeskich duchow. Toho dla z nimi řekńemó wo hwubokej ponižnoscži: Swaté, swaté, swaté sé té, Božo! najwóscheje tžescže ha khwalbó hódné. Tžescž, khwawa, džak ha modleňo bódž tebi ha twojomu sýnej Jězusej! Amen.

Memento.

Méschnik so modli za wschéch žiwóch, za duchownu ha swétnu wóschnoscž, — za wschéch pzitomnéch — wosebe za nékotréch, kotsiž su so joho

próstwe porutżili; wón zjednoscża swój paczeř ze zastupnémi prostwami Swatéch. Tak dérbimó tež mó jedén za druhoho, za někotréch pak wosobňe so modlicž.

Tebi so zpodobaja khérlusche, hale bóle so tebi zpodoba, o Bożo, déž twoje dżěcži na zemi, ruňa zbóžném duchaṁ ňebesach, z lubosćże za so paczeře spéwaja. Wusłyšch nadňe, miwosćżiwó wotcze! nasche paczeře, kotrež za zbożo twojeje czérkwe ha za zpomoženo czéwoho tżwojetżoho zplahwa k tebi sczelemó! Daj nam dobre kňežerstwo, ha swérnéch duschow pasteřow. Wotrunaj, o Bożo! mojim lubém starschim, pżeczelam ha dobroczeřam, žtož su woni mi dobre wopokazali ha za tżož so jim ženi dosćž dżakuwacž ňemóžu. Ja proschu tebe tež za mojich ňepżeczelow. Bódž nam wschitkim nadné.

Wó Swaczi ha pżeczeljo boži, kiž wó nětk pola ňoho wo ňebesach sćże, proschcże tež wó za nas! o zo bó moja poczćżiwosćž tej waschej runa bowa; o zo bóch ja wot tutej božej mschě tebi podobnischi wotejschow, kiž té sé najřenschi pżikwad wscheje poczćżiwosćże, Jězu Kréschcże! Amen.

Pżežonuwaňo khléba ha wina.

Żtož jo Jězus pżi poslenej wetżeri k swojomu wopomňecżu tżinicž porutżiw, to staňe so nětk pżež měschnika na wowtařu. Pżež te sw. swowa Jězusowo pżewobroczi tež wón khlěb do czěwa ha wino do kreje Jězusa Kréstusa; pozběhuwe ha pokaza wobej k tżesćżwaňu ha modleňu zhromadżenomu ludej.

Kňeže! ja wěřu: to jo twoje czžéwo, kotrež *sé té z lubosćże* za nas podaw. Ja so tebi,

mojomu wěrňe tudé pźitomnomu Bohu modlu! Smél so nadomnu! ja wobźelnosczu moje réchi, kotréchź dla sé té wumřew ha ňecham nidé ẃaczé réschicź!

Kňeźe! ja wěřu: to jo twoja krej, pźelata k wodawaňu naschich réchow. Twoja sẃ. krej jo teź za moje réchi pźelata. Jézu! smél so nadomnu. Ja chczu so z twojej pomoczu wésczi polépschicź. —

Po sẃatém pźeźonuwaňu.

Měschnik prosé ňebeskoho wótcza, zo bó na témlej woporé zpodobaňo mèw. Modli so teź:

O Boźo! daj sebi tónlej wopor zpodobacź, kotréź mó pźez twojoho měschnika k wopomňeczu Jézusowoje sḿerczje tebi pźiňesemó. Tón kňez jo wot mordwóch stanéw, ha k ňebju zpéw; daj teź nam nèhdé k ňomu do ňebes pźincź!

O Jézuso! kak ňedérbjaw tebe lubuwacź, kiź sé té mě tak ňewupraj iczé lubuwaw! Zto ňedérbjaw ja z luboscźe k Bohu na so wzacź ha czerpecź — déź sé té tak jara ẃele za nas tźiniw, ha samu sḿercź pźeczerpew! twoju poswuschnoscź hatź k bolosczìwoj sḿerczi kźiźa, twoju zczerpnoscź ha wobstajnoscź, twoju posleňu próstwu za twojich ňepźeczelow chczu sebi hwuboko do wutrobó zapisacź, zo bóch stajné pźikwad pźed wotźomaj měw! Zeni ňecham zabócź, zto sém tebi, o mój bójski wumoźniko, winojté.

Memento.

Měschnik so modli za wotemřetéch. Tej té wopokazaj kźesczijanski luboscź wotemřetém duscham ha prosch za ňe:

Boźo! teź za wotemřetéch tebe proschu, wosobňe *za mojich* pźeczelow ha dobroczeřow, ha za

téch, kiž maja traž moje dla hižczen czerpecž. Wschak té sam jich lubuwesch, ha tžinisch wačzé hatž mó zrozemimó! Daj, zo bóchu tola zkoro dospowne wutžisczeni, pži tebi wo ňebesach bóli! Daj jim tón wětžné wotpotžink! O Božo! bódž jim ha nam wschitkim nadné pžez twojoho séna Jězusa Kréstusa! Wo joho meňe modlimó so k Tebi, kaž wón sam so modlicž nas wutžiw jo, prawiczé:

Pater noster,

to jo: wotcze nasch a t. d.

Měschnik spěwe tón „wotcze nasch"! spěwaj wot wutrobó sobu:

Wotcze wschitkich tžwojekow, kňeže ňebes ha zeme! Tebe děrbimó wósche wschoho tžesczwacž ha lubuwacž! Tebi zpodobni bócž so jentžczé próczwacž.

Pomhaj nam k tomu, zo dale bóle za dobrém žadamó, tesamo skutkwemó ha pžez to wětžnoho móta so hódnéch ztžinimó!

O zo bóchmó tola wo wschém twoju swatu wolu dopelnili, kaž te zbóžne duchi wo ňebesach.

Daj nam, o lubó wotcze, žtož za czěwo ha duschu potřebamó!

Wodaj nam nasche réchi! mó chczemó tež wschitkim wodawacž, kiž su napžeczo nam žto zawinéli!

Zwarnuj nas, zo ženi nitžo ňetžinimó habó ňepžidamó, tžohož bóchmó so pžed tobu, o wschohowědomné, haňbuwacž ha strachuwacž děrbeli!

Wukhowaj nas pžed najwetschim zwom, pžed réchom! Amen.

Communio,
habó: Bože wopraweňo.

Měschnik wozme cjěwo Jězusa Krěstusa k sebi. Komunion rěka zhromadzenstwo habó zjednoscjeňo, dokelž děrbimó pjez dostojne wužiwaňo najsw. sakramenta z Jězusom zjednoscjeni, ha zmóslení bócž, kaž wón zmóslené běsche. Wubudž tohodla wo sebi wutrobne, luboscje powne požadaňo, so z Jězusom pjez joho swěrne zcjěhuwaňo tak zjednoscjicž, zo bó twoje žiweňo z joho žiweňom kaž jedne bowo: to jo te wěrne, prawo duchowne wopraweňo.

Kňeže! ja ňejsém hódné k twojomu blidu pjistupicž ha ňebeski khlěb k sebi dóstacž! Ha tola bóch z tobu, té mój bójski pjeczelo! radé nutňe zjednoscjené bow! — ja wobželnoscju tohodla moje rěchi, ha hidžu wschitko tebi ňezpodobne. Ja chczu so prócžwacž, tak pjeczjiwo Bohu ha tžwojekam zmóslené bócž, kaž té zmóslené běsche: tak žiwó bócž, kaž té žiwó běsche ha na te waschňo so z tobu, o Jězuso, pjeczé nutnischo zjednoscžicž. Posélň, o kňeže, moje krute prědkwzaczo ha pomhaj mi, zo tebi pjez bohabojazne žiweňo wo sebi hódne wobodleňo pjihotuju, přede hatž k božomu wopraweňu pjistupu, zo bóch pjichodňe tulej bójsku czérobu z wetschim wužitkom ha žonuwaňom dóstacž mow. —

Měschnik požonuwe lud.

Joli té z dobrémi prědkwzaczami z božeje mschě džejsch, da sé prawo požonuwaňo dóstaw, wo kotrež měschnik Boha prosé, ha kotrež wón wschém pji sw. požonuwaňu pjeje. —

Daj sebi, o ňebeski wotcze, moju pobožnoscž zpodobacž! Zdžerž mňe pji mojej dobrej woli,

pośełń moje prědkwzacža, kotrež sém pži božej mschi tžiniw, zo bóch tež na zaśwužbach Jězusa Krěstusa ha joho śwatoho wopora dźěl bracž mow.

Żonuj ńe, o Božo! ha těch lubóch mojich! żonuj moje dźěwo! żonuj, lubó wotcže, wschě twoje dźěcži na cžěle ha duschi!

Z powném dowěřeńom na twoju pomocž nětkoj póńdu, dźež twoja wola ńe powedźe. Wschitke moje tžińeńo ha wostajeńo děrbi śwužba boža bócž. Stajne zpominańo na tebe ha na mojoho wumožnika wotdźerž ńe wot zwoho, pośełń ńe wo dobrém, tžiń ńe zpokojnoho ha wedž ńe po pucžu k wětžnej zbóžnosćži. Amen.

Wot śwatoho żonuwańa.

Żonuwańo jo wschitko dobre, žtož wot Boha pžindźe; — ha żonuwacž rěka, někomu nějto dobre pžecž, habó tesamo jomu woprawdźe sobudźělicž. Měschnik nam żonuwańo pžeje, ha prośé wo nasche żonuwańo Boha toho kńeza, kiž móže je jenitžcžé wudźělicž. —

Litanija k Jězusej Krěstusej.

Pži božej mschi ha pžed najśw. sakramentom k spěwańu.

Kńeże, śmél so nad nami!
Krěschcže, śmél so nad nami!
Kńeże, śmél so nad nami!
Bóh wotcže, śéno ha ducho śwaté! śmél so nad nami!
Jězuso! té wěrné śéno boži ha wumožniko tžwojekow! té śé k nam delepžischow, zo bó nas powóschiw!
R. Dźak ha khwalba bódž tebi do wětžnosćže!
Té śé nasch bratr! kak wóśoko śé nas té pžez to tžesćžiw ha wobnadźiw!
R. Dźak ha khwalba bódž tebi do wětžnosćže!

Té sé nam ṗzez twoju wutzbu prawé pucz k naschomu zbožu pokazaw!
Té sé nam najřenschi ṗzikwad kózdeje poczciwoscje daw!
Kak wulka bė twoja luboscz ṗzecziwo wschėm tzwojekam, ṗzecziwo zabwudzeném ha rėschnikam, tež ṗzecziwo twojim ńeṗzeczelam!
Kak ẇele sé té nam k luboscji ṗzeczerṗew!
Podwolńe sé té tež śmerczi napzeczo schow!
Z ńewupraẇaczej zczerpnosczu sé té swaboscž ha ńeswéru twojich wutzownikow zńes!
Popadńené ha jaté, wohańbené ha ńezprawńe wobzkorzené sé té na Boha ha twoju ńewinwatosčz so zpuschczaw!
Z miwosczíwém poladńeńom sé té wutrobu swaboho Pėtra pzekwow ha nakazaw!
Zczerpńe, kaž jeńo, sé té schwikańo, czerńowu krónu, woplułwańo, wohańbeńo ha martré zńes!
Té sé nam z cjezkim kžizom k ńebju pṙedéschow!
Té sé twoje ziẇeńo wo najẇetschich boloscżach Bohu za nas k woporej ṗzepodaw!
Wo twojej krasnoscji sé té hizczen nasch ṗzeczel ha srėdziczer!
Té zakitasch twoju ẇatu czérkej!
Wo domė twojoho wótcza sé nam té wobodleńa ṗzihotuwaw!
Té budzesch nėhdé ṗzincz, wschėch zprawnéch k sebi do ńebes sobuwzacz.
Hatž do toho tzasa wostańesch té wo najśwaczischim sakramenczje toho wowtaṙa bez nami ṗzitomné!

Džak ha khwalba bóžj tebi do wėčžnoscže!

Z tutej khwalbu ziednosczimó tež nasche ponižne próstwó!
℟. *Mó prosėmó cje, wusłwósch nas!*

Doṗelń ha wuwedz naſche ſwatoſczeńo!
Pzizpor bez nami wérne kzeſczijanſtwo!
Powóſchené wo ńebeſach, czehń nas za tobu, zo
  bóchmó wo kózdej poczciwoſczi tebe zczéhuwali!
Bódz nam ſélna pomocz wo wſchéch nuzach!
Poſélń nas wo tzaſu zpótuwańa!
Zakitaj nas pzede wſchém réchom!
Bódz wo ſmertném wokomikńeńu naſch tróztaṙ ha
  wumoznik!
Poſtaj nas néhdé na twoju prawiczu!
Bódz wétzńe naſch zbóznik!

Mó proſémó cże, wuſwóſch nas!

Té jeńo Boze, kotrez té prejczbeṙeſch ſwéta réchi! wuſwóſch nas o kńeze!

Té jeńo boze, kotrez té prejczbeṙeſch ſwéta réchi! pzelutuj nas o kńeze!

Té jeńo boze, kotrez té prejczbeṙeſch ſwéta réchi! ſmél ſo nad nami o kńeze!!

Wotcze naſch!

Paczeṙ.

Té ſé nam, o Jézuſo! wo twojim pótajném ſakramencze toho wowtaṙa wétzné wopomnik twojoho czerṗeńa ha wumṙecza zawoſtajiw. Daj nam z twojej pomoczu te najſwaczíſche pótajnoſcze twojoho czéwa ha kreje tak tzeſczicz, zo bóchmó pwodé twojoho wumozeńa wobſtajńe wo nami zhonili, ha tebe néhdé wétzńe tzeſczicz ha khwalicz móli, kiz té ziwó ſé ha kraluweſch z wótczom wo jednoſczi ducha ſwatoho wéki na wéki. Amen.

Pži božej mšchi, — pži wopraweňu, — wopotwaňu św. sakramenta wowtaŕa, kaž tež hewak, czérkwi ha doma k nawoženu:

Wéra, nadžija, lubosćž, želnosćž, pokuta, dobré zamós.

Potžink wéré.

O Božo! ja wéŕu, zo sé Té jedén, najwóschi, wschohomóczné stworiczeŕ, zdžeržiczeŕ ha wobkńežeŕ swéta — nasch lubó wótcz ha najwetschi dobroczeŕ, kotréž kóždoho tžwojeka lubuwesch, za kóždoho so starasch, kóždoho wozbožisch; — zo sé nasch najwóschi porutžeŕ — wschohowédomné, bezkóntžńe swaté ha zprawné, kiž budžesch néhdé kóždoho po zasłužbe pak z dobrém pak ze zwom mótwaczž, za tém hatž jo wón skutkwaw wo swojim žiweňu.

Ja wéŕu, zo jo tžwojek Jézus Kréstus, twój lubó sén, wérné Bóh, nasch kńez ha wumožnik, kotréž jo nas wot récha ha wschéch zczéwkow récha wumožiw; — nasch bójski wutžeŕ ha zbóžnik, kiž budže tež néhdé nasch sudnik. — Ja wéŕu, zo Bóh duch swaté nas k dobromu rozswétla, posélňa ha nas k džéczom božim ztžini!

Ja wéŕu wschitko krucže, ztož kžesczijanska katholska czérkej hako twoje swowo wuznawa, wutži ha wéricž porutža. Božo! té sé wétžna wérnosćž ha mudrosćž! Ja ńemóžu bwudžicž, tak dowho hatž so twojoho swowa džeržu. Té sam sé swojoho luboho séna do swéta pósław; pžez ńoho móžu tebe ha twoju swatu wolu prawe zpóznacž. Tuta wéra pwodži wo mńi mér ha

pokoj, ha da mi nĕhdé wĕčznu zbóžnosćž, joli sém po tejsamoj žiwó. Ha to ja wĕsćži chcžu: haj, po pžikazňach tuteje wĕré, po wutžbe Jĕzusowoj ha joho cžérkwe chcžu z twojej pomocžu žiwó bócž ha wumřecž. O Božo, posélň moju wĕru. —

Potžink nadžije.

O Božo! Ja nadžiju so wot tebe wodacža mojich rĕchow, wĕčzneje zbóžnosćže, ha wschitkoho, žtož jo k tomu mi potrĕbne ha wužitne. Té sé nam to pžez Jĕzusa, twojoho séna, naschoho kňeza ha wumožnika slubiw, to móžesch, chcžejisch ha budžesch té tež džeržecž, dokelž sé wschohomócžné, najdobrocžiwschi ha swĕrné. Joli srĕdki k mojomu polĕpscheňu, ha pžiležnosćže k dobromu swĕrňe wužiwam, smĕm twojeje pomocžé ha wĕčznoho móta cžéle wĕsté bócž. Nebesa su moje, joli sebi je zaswužu! Nadžija budže mňe posélnicž wo žiweňu ha wumřecžu. — O Božo, posélň moju nadžiju! —

Potžink lubosćže.

O Božo! Té sé najswacžischi, najdospownischi, — najwósche kubwo, — wscheje tžesćže ha khwalbó, modleňa ha lubosćže hódné! O, žo bóch tebe z cžéwoj wutrobu, z cžéwoj mocžu lubuwaw! Jenoj tak móžu tebi, o Božo, moju wĕrnu lubosćž wopokazacž: déž hako poswuschne džéčžo twoje sw. kazňe džeržu, swoje winwatosćže po twojej swatej woli swĕrňe dopelňam, tebi wo wschĕm so zpodobacž pótam ha ladam, žo

bóch dobré ha swaté bów kaž té dobré ha swaté sé. Tebe lubuwacž ňech jo moje jentžke žadaňo ha próczwaňo wo žiweňu ha wumřeczu.

Mój Božo ha wotcze! té chczejsch, žo dérbu tež wschéch tžwojekow lubuwacž; dokelž su wschitczé twoje džéczi, wschitczé po twojim znameňu, ha, kaž ja, za ňebesa stwořeni. Jézus, twój sén jo za wschéch wumřew ha hižczen na kžižu za samóch swojich ňepžeczelow proséw. To jo joho kazňa, ha znamo wérnéch kžesczijanow, žo so bezy sobu lubuja. Tak da chczu tež ja, o mój Božo! z luboscze k tebi, kóždoho tžwojeka lubuwacž, žtóžkuliž wón jo! dosczž, žo jo tžwojek ha twoje džéczo! Wschém chczu wscho dobre pžeczž, hale tež, džež ha kaž móžu, wo skutku wopokazacž; — wschitkim wodawacž. Ja chczu blischoho kaž so samoho lubuwacž; žtož ja žadam, žo bóchu družé mi tžinili, to chczu tež jim tžiniczž, tak wele hatž wo mojej moczé lejži; — nitžo pak druhim ňetžiniczž, žtož tež mi samomu ňebó lubo bowo, ha na tžož mow so z prawdu hórschiczž, dé bó so mi stawo. Tak chczu, kaž wérnomu kžesczijanej so swuscha, žiwó bóczž ha hako tajki néhdé wumřeczž. O Božo, zapal wo mni woheň luboscze!

Potžink želnoscže.

Ale, o mój Božo! kak husto sém so napžeczo luboscži, kotruž sém tebi ha swojomu blischomu winojté pžeréschiw! Kak husto sém zwo wobojschow, ha dobre zaňechaw! — O twoje *wótczowske* zakoňe sém pžestupiw; ha Tebe, o

mój lubó Božo, pžez swoju ňeposwuschnoscž zrudžiw ha rozněwaw! — Ja so wuznaju mojeje winé; mojeje cžežkeje winé! — Ja sém zréschiw! ja wobželnoscžu z cžéwoj wutrobu! — Wodaj mi, miwoscžiwó wotcže! Wodaj, Jézusa twojoho lubóho séna dla twojomu ňeposwuschnomu džéscžu, kotrež chcže so wot wutrobó polépschicž! — Ja zjednoscžu moje dořezaswužene cžeřpeňa z cžeřpeňom ha z wumřecžom mojoho wumožnika, ha woprušu je tebi k dosčztžiňeňu za moje réchi. Ja pak chcžu tež tžinicž, tak šele hatž zamožu, ha džentsa hižcžen sebi doře pžemóslicž, kak mow so pžichodňe polépschicž, kak mow wscho zwo, žtož z mojich réchow nastawo, po móžnoscži zasé dobre tžiňicž ha wscho zakomdžene z twojej pomocžu zasé nakhwatacž. Potém budžesch té mi, o Božo! nadné ha miwoscžiwó wo žišeňu ha wumřecžu. O Božo, pohnuj moju wutrobu k wérnej želnoscži!

Potžink dobroho zamosa.

Mój Božo! ja chcžu so pžichodňe prócžwacž, wo wschéch swojich móslach, swowach ha skutkach jenoj tebi zpodobné bócž! Té ladasch na wutrobu! té wésch, kak sém zmóslené! Z luboscže k tebi, dokelž twoja swata wola žada, ha kaž je wona žada, chcžu ja džéwacž ha cžeřpecž — wo wschém mojim tžiňeňu ha wostajeňu na tebe, o ňebeski wotcže, zpominacž ha tebe po pžikwadže Jézusa Kréstusa, sw. Marije ha wschéch lubóch Swatéch pžez džécžacžu poswuschnoscž lubuwacž ha tžescžicž. Posélň ňe, o Božo! zo ňebóch jenoj doře méniw hale tež tak doře tžiniw

hatž mi móžno jo. Po twojej woli ha twojim zpodobańu chczu žiwó bócž ha wumřecž. O Bozo, wot tebe pžindže dobra wola; — kaž tež jeje dokońeńo! Amen.

Nuzne napominańo
kak ma ſo boža mſcha ſwóſchecž.

Joli chczeſch božu mſchu kóždé tžas prawe deře ſwóſchecž, dérbiſch ſo ſtaracž, zo pžeczé teſamo paczeře ha modlitbó ńezpéwaſch. Wuzwol ſebi toho dla teſamo wſchelakim tžaſam léta pžihodne; zo bó tak wſché wo tutéch kńižkach wodžeržane wutžbó ha modlitbó ſebi k wutrobe wzaw ha wužiwaw, ha nitžo wo téchſamóch za tebe ńepwódne ha prózne lejžo ńezwoſtawo.

Tak móžeſch wot Adventa hatž do Swėtžk Marije třebacž, žtož jo wot Jėzuſowoh wotžwojetžeńa, naroda, mwodoſcže tu piſane. — Jėzus wo ſwojim cžerpeńu, móžeſch pžez cžéwo léto třebacž, dokelž pži božej mſchi jo ha woſtańe wopomńeczo Jėzuſowoho cžerpeńa wowna wėcž; woſebńe pak wo poſcže. —

Wot Jutrow hatž do Swatkow wopomń huſcžiſcho, žtož wo tutéch knižkach wot Jėzuſowoho hořeſtacža ha do ńebes zpėcža ſteji.

Poſkaj, ja cže proſchu, tulej dobru radu: tak změješch doſcž pžemeńeńa wo paczeřach pži božej mſchi.

Pobožnoſcže
na ńedželſke ha ſwate dné.

Lubó kžeſcžijano! daj ſebi zczėhuwacze wutžbó ha paczeře woſobńe porutžene bócž. Wſchitko, žtož nėtkoj wot Boha, wot Jėzuſa Kréſtuſa, wot woſobnéch czérkwinſkich ſwatocžnoſcžow wo lėtu, wot kžeſcži-

žanskeje poczciwosćże ha pobožnosćże, wot paciere-zpěwaňa, wot winwatosćžow swojoho powowaňa ha druhich wužitnéch radow tu prědkpžindže — to wschitko budžesch té jenoj z najwětschim wužitkom na ńedželskich ha swatéch dńach, dopowdńa ha popowdńu, doma kaž wo czérkwi sebi rozpominacž.

Déž sé sebi něžto pžeschow, zwostań stejo, zatžin na khwilku knihe, ha rozkwadž ha pžemosli sebi wo duchu, žtož sé sebi pžeschow.

Wot Boha luboho wótcza.

Jedén Bóh jo, kiž jo wschitko stworiw. Tžwojecže! to tebi twój rozom praji, chczejsch-li jenoj jon třebacž. Tutón Bóh jo wschohowědomné, zprawné sudnik, kiž dobre mótwe z dobrém, zwo zapwaczi ze zwom: to mi prawi sélné wós wo mojim nuczkowném, swědomo, kotrež jo wo wschéch tžasach wschém dobrém tžwojekam rétžawo, kotsiž joho wós ńepodusćchu. Wéra do tajkoho Boha jo nam wo tutém žiweńu trébnischa hatž wschědné khléb; wo žiweńu, džež poczciwosćž tak husto ńemótwana, zwóśniwosćž ńežtrafwana zwostańe.

„Boha ńejo nihdé nichtón widžaw,“ ha nichtón ńemóže zrozemicž, žto wón jo, dokelž mó wopžijecž ńezamóžemó, žtož jo wětžne ha bezkóntžne. Zpóznacž ha zrozemicž pak móžemó, žto Bóh za nas jo; tež wěmó tak wele wot ńoho, hatž jo nam trébne, zo móli joho prawe tžesćžicž, zo móli dobri, bohuswužomni ha zbóžni bócž.

Bóh jo so tžwojekam hižon pžez naturu, abó pžez swoje skutki, pžez stwořeńo, zdžeržeńo, wedžeńo swěta wozjewiw. „Žtož ńewidomne na Bohu jo, prawi sw. Japoštow, to jo wot zpotžatka swěta k zpóznaczu ha k widžeńu wo stwořenéch wě-

czach: zo jo wón wot wětznoscze — ha wschitko pzez ńoho stwořene."

Hižczen jasnischo ha wésczischo jo so Bóh tzwojekam zjewiw pzez te jim z hortom ha wo pisińe pzepodate wozjewena, — ha wosobńe pzez swojoho séna, kotrohoz do swěta pósłwa. Toho dla prawi św. zczenik Jan: „ztoz mó wot Boha ńewidzimó, to jo nam joho jednorodzené sén wot ńoho zjewiw." Ha zasé prawi tónsamón: „mó smó widzeli joho hordoscz, jenu hordoscz hako toho jednorodzenoho wot wótcza, połnoho nadě ha wěrnoscze." —

Boza wschohomócznoscz, mudroscz ha dobroczíwoscz.

Wukń, tzwojecze, stworiczeřa z joho skutkow zeznacz, kaz miztra z joho dzěwa. Wotewř twojej wotzi, třebaj twój rozom ha pozbeń so wot widomnoho k ńewidomnomu. Wschitko, ztoz tu jo ha so hiba, pzindze wot Boha: wschitko, ztoz widzimó, jo joho skutk. „Kózda khejza ma swojoho twařeřa, ztóz pak jo wschitko tzinił, jo Bóh."

Wón zdzerzi ha wodzi wschitko, ztoz jo stworiw. Poladaj na telej ńewobsanite swěta-twařeńo; pzeladaj, joli mózesch, te mnohe stwořeńa, ha wopomń, kak řadne jo wschitko, kak řane ha wuzitne wscho. Słwóntzko, měsatzk, vězdé ńenastupa předé swoju czěr, dójz Bóh jim ńepzikaza; ńewustupa zeni ze swojoh wot Boha sebi prědkpisanoh pucza. Dzeń so měńa z noczu, zo móza tzwojekojo ha skót wotpotznécz.

Zéma zczěhuwe za lěczom, zo móza tez pola ha lésé so zasé posélnicz. — Nahwa czopwota habó zéma *bó nam ha zemi* zkodzawa, toho dla postazi Bóh wo-

srejdźa nalěčźo ha naźému. Děź wo nalěčźu dźěwo pźibera, pźibera teź dźeń. Jara mudře jo Bóh teź ẑtźiniw, źo pwodam polow ha sadej wo jeném tźasu źrawićź ńeda: źo bo jene dźěwo po druhim pźischwo, jena dobrota ha ẃesowosćź źa druhej nas wokźeẃawa.

Rostliné ẃedu sémo pźi sebi; źe źorńeźka da Bóh wulkomu ẑtomej źrosćź. Kóźde léto so něźto mawo séméntnéch źorńatkow tak pźiźpori, źo ma ẃele tawsént ludźi khléb ha ẑiwnosćź. Kwětka, ketruź ńekedźbliẃe z nohu poteptasch, jo tak lesńe ha wustojńe twařena, źo dérbisch so źpodźiwaćź, ha to cźim ẃaćźé, dlěje ha kedźbnischo sebi ju wobladuẃesch.

Na swěćźe jo ẃele tawsént wschelakich źwěřatow. Wschitke namkaja swoju cźérobu: na polach, w lěsach, habó wo wodźe. Bóh wobstara ẑladwam pastwu ha cźérobu, wón nasěćźi mwode ptatźatka wo jich něźdach, ńeźakomdźi ani watźku, kotraź so w próschje wije.

Kak wuźitne su tźwojekam źwěřata: ẑtó cźaẃe pwuh ha cźeźke břeḿa? Źtó dawa nam koźu ha womu k drasćźe? mloko ha ḿaso k jědźi?

Nitźo na źemi ńejo tak mawo habó ẑpatne, źo teź ńebó swój wuźitk měwo. Tamlej pźi trawitźcźé, z kotrejź so skót nasécźa, ẑteji źelo, kotreź tźwojekej źpomoźne lěkarstwo podawa. — Tutón źadspěté moch wodźewa wo źeḿe kořeńe ẑtomow, wóji ha wobkhoẃe sémo dřewow, daẃe ptatźkam něźka, ha khudém ludźom ḿechke pósiwańo. Jědojte źwěřata cźahnu jěd na so, źo tźwojekam ńeźkodźi. Surowo wětré tźiscźa wot źkaźenéch démow natékńené poẃetr, ha surowo ńeẃedra pwódńa źeḿu. Wschitko, najḿeńsche kaź najẃetsche, trawitźka kaź dub, bwóchcźata krepka rosé kaź hwuboka rěka, pilna mrówitźka kaź hordé kóń źaswuźi naschu kedźbliwosćź ha nasche źpodźiwańo. —

Najwosobnische wopokasmo bożeje wschohomócznoscźe, dobroczźiwoscźe ha mudroscźe sé té sam, o tźwojetźe! Twoja źtawtnoscź hiżon pokaże, zo sé k nétźomu wóschomu stwořené hatź zwěřata. Twoje woblecźo jo hoře zwożene, k tam, k dźejź twoje mósle teź wobroczene bócź dérbja — k ńebju — k Bohu.

Kak zpodźiwńe jo twoje cźěwo twařene! kak krute ha sélne, ha pódla kak pźihodne ha zhibwate su wschitke twoje stawó ha stawtźki! Kak mudře jo wótźko k widźeńu, wucho k swóscheńu, hort krétźeńu, k jédźi ha k déchańu zdźěwané! Kajka mócź ha sélnoscź jo wo rameńomaj! Kak řeńe stwořenej staj rucźé k dźěwańu, nożé k khodźeńu! Żadén stawtźk ńejo ńetřebawschi; kóżdé jo na prawóm měscźe, kóżdé trébné ha wużitné. Kak, dé bó jenoj jenu ruku méw? habó jedén jentźki porst měńe? Kak, dé bóchu porsté so ńezhibuwali? — Twój stworicźeř jo wschitko deře źtźiniw!

Dé bó té hakle nucźkowne zařaduwańo twojoho cźěwa, te zjednoscźeńo wschěch dźělow tohosamoho, wschě pohibuwańa wo sebi widźecź mow: kak hakle bó so té potém zpodźiwaw! Ha źto haklen dérbu prawicź wot twojoho ducha! Lej, tźwojecźe! té ńewobsejdźisch jenej źiwěńo ha zatźuwańo kaź zwěřata; Té masch duschu: rozom ha swobodnu wolu. Wow móże so jenoj na trawe zweselicź; tźwojek teź na tém, kiź trawe roscź da. Té móżesch so wot stwořeńa k stworicźerej pozběnécź ha ze stwořeńow Boha ha joho dospowno-scźe zpóznacź, na joho wschohomócznoscźi ha mudroscźi ze zpodźiwańom so zweselicź: móżesch so Bohu za joho dobroté dźakuwacź, joho hako twojoho najlěpschoho wótcźa lubuwacź, toho najwóschoho ha najswacźischoho tźescźuwacź. — Té teź wěsch, źto jo dobre ha zwo, źto prawo ha ńeprawo. To

tebi praẇi *rozom* ha *swědoṁo*. Pzez tutej Bóh sam k tebi rétzi ha ke wschèm tzwojekam, ha zjeẇi nam pzez ṅej swój sw. zakoṅ, swoju wolu.

Tzesczisch ha ważisch sebi té tónlej twój nuczkowné bójski wós, ha tzinisch té po twojim rozoṁe ha swědoṁu, da budżesch dobré, poczciwó tzwojek, ha zaswużisch sebi *zbóżnoscż*. Na tutém swěcże dře ṅemóżesch czéle dospowṅe zbóżné bócż; hale wschak hiżczen jo *jene druhe żiẇeṅo*. Wużiwaj jenoj rozoma ha swobodneje wole k dobromu; prócżuj so jenoj za poczciwoscżu, da budżesch wěsczi wo pżichodném żiẇeṅu twoje móto dóstacż. *Twoja duscha jo ṅesṁertna!* Té móżesch tudé *na swatosczi* ha tam wětżṅe *na zbóżnosczi* Bohu pzeczé podobnischi bócż. Ha to té *dérbisch*, — haj k tomu sé té stwořené. *Tzwojek* jo *po bożim znaṁu stwořené*. Zpóznaj twoje horde powowaṅo ha tziṅ po tém!

Boża prědkwidomnoscż.

„*Bóh wě, żto nam dobre ha wużitne jo: wón postaji wschitko hatż nanajlěpe.*"

Té traż praẇisch: tzoho dla tak ẇele zwoho na swěcże, déż Bóh wschitko mudře wodzi ha tzini? Ṅedaj so pzez to molicż: Ẇele so nam jenoj *zda* zwo bócż, dokelż je deře doscż ṅezpóznajemó, hatżruṅe samo na sebi nězto dobre ha wużitne jo, hako k pżikwadej: ṅeẇedra.

Na swěcże jo ẇele ẇaczé dobroho hatż zwoho: ha mó mamó wěsczi pzeczé ẇaczé winé, Bohu so dżakuwacż hatż zkorżicż; jenoj na tém jo lejżane: mó te dobre zkerscho zabudżemó ha z czéwa tak kedżbu nimamó każ zwo. Stajṅe so nam ṅemóże deře hicż, każ też swóntzko stajṅe ṅeswěczi. Nadobizna ha pzeczé dobre

dné bóchu nas lenich ha hordéch tziniwo. Zo dérbimó dzėwacz, sebi wo pocze swojoho woblecza swój khlėb zaswuzicz, jo tez nėzto dobre. Husto haklen pzez te zwo te dobre tak praẇe znacz ha wazicz wukṅemó. Na khorém wozu hakle zpóznajemó, kajke kubwo luba strowota jo.

Ze zwoho dérbi po bozim mudrém wotpohladaṅu dobre nastacz ha pzez ṅe druhe, ẇetsche zwo wotwobroczene bócz. Déz so khejza wotpali, budza druzé napominani, sebi woheṅ bóle na kedzbu bracz; ẇele tajkich, kotsiz Boha wo wschėdné khlėb proscha, dóstanu pzez to dzėwo; tez wotpalené traz budze dobréch ludzi nadencz, kotsiz jomu pzez smėlne daré na pomocz pzindu, tak zo móze sebi lėpsche wobodleṅo natwaricz hatz předé mėjesche. Wotpalené sam pak budze pzez to kedzbnischi, dzėwawischi, poniznischi, mėrnischi ha poczciwschi — k najṁenschom dérbjaw to bócz. *Tajki wuzitk mózemó ha dérbimó z kózdoho tzasnoho ṅezboza zczahnėcz.*

Poladaj, tzwojecze, na twoje zandzene ziẇeṅo, ha wopomṅ, kak wótczowsczé jo so Bóh hatz sem za tebe staraw, ha wschitko tak mudře ẇed. Tez to, ztoz so tebi wo zpotzatku najhórsche ṅezbozo zdasche, bė husto za tebe najẇetsche zbozo. Nuza ha zrudoba nam husto wotzi woteẇra. Rozne pziswodzeṅa dérbja tebe na so kedzbnischoho ztzinicz. Ṅepzeczel nam husto ẇaczé wuzitka pziṅese hatz pzeczel: wón nam nasche brachi porukẇe; starajmó so za tém, tesamo polėpschicz. Dze bóchmó tez pziléznoscz namakali, zczerpnoscz, zczédroscz, smėlnoscz, pokornoscz, luboscz napzeczo ṅepzeczelam wopokazwacz, dé bó nitzo tajke zwo na swėcze ṅebówo.

Wopomṅ tez, kak jo boze hospodarstwo wulke. Nicz *'enoj za tebe*, za *wschitke swoje dzėczi*, za

wschėch tzwojekow so Bóh tak stara. Wón wė ha dawa, ztož kóždomu pziswuscha ha trėbne jo. Żtož jedén zada, bó husto druhomu zkodzawo: ztož ẇele ludzi zẇeseli, husto jenoj jentzkoho boli; boloscze ha tradańa pak budźa jim na druhej strońe zasé narunane, joli so pzi tém rozomńe ha kzesczijansczé zadzerza.

Najẇaczé ńezboża smó mó sami zawinuwali; nicz Bóh, hale nascha ńekedzbliwoscz, bwaznoscz, rėschniwoscz ha zwósniwoscz jo na nim wina. Ńepzeczelski, naramné, ńetzisté ha wopiwó tzwojek tzini so samoho ha druhich ńezbóznéch. Bóh ńezadzėwa z moczu wschėm tzwojeczim wuposczam ha rėcham, hewak bó nam dérbjaw swobodnu wolu wzacz. Dé bóchmó pak tusamu ńeměli, nam potajkim zwo tzinicz ńemozne bowo: ńebó tež žana poczeziwoscz, žana zaswuzba, žane móto bócz mowo. Bóh dopuschczi jenoj zwo, ha ẇedze tesamo tak, zo z toho dobre nastańe.

Pzi tém mowo so nėkomu dziwne zdacz, zo so zprawné husto hidzené ha pzezczėhané, habó tzas žiẇeńa ńezbózné — zwósniczé pak nicz poředko widzeni, lubuwani, zbozomni ludzo. Dé bó pzeczé tak schwo, bó woprawdze jara wopaki bowo. Hale su zwósniczé wėrńe zbozomni? kaž tzeř žeře na jich wutrobe porukwacze swėdseńo jich zwoho swėdomá. Habó so zprawné woprawdze ńezbozomné? z ńebeskim manna wokzewi Bóh te dusche, kiž joho pótaja. Tež wémó, zo budze hakle wo pzichodném žiẇeńu kóždé po swojej zaswuzbe dóstacz: dobre habó zwo.

Ńedaj so potajkim wo twojej wėře na bozu prėdkwidomnoscz zeni molicz, déž widzisch, zo so wo tutém žiẇeńu ẇele zwoho, kotrež winwatéch kaž ńewinwatéch třechi. Chczéw Bóh z dobom wscho po prawdze zapwaczicz, bóchmó husto bóle z bojosczu so zwoho zdaluwali

ha swojoho wužitka dla dobre skutkwali; nicž pak, dokelž to naša winwatosćž ha boža wola žada.

Hušćžišo so, mój kžesćžijano, na wšitko to dopomń! — Dowěr so k Bohu: nadžej so wot Boha, toho najdobroćžiwšoho, tež pžećžé te najlěpše. Tžiń, žtož móžeš ha děrbiš, ha boža lubosćž budže něhdé wšitko zrunacž.

Bóh jo wšudžom pžitomné.

Pžez swoju wšohomóćznosćž ha wšohowědomnosćž jo Bóh wo ńebesach kaž na zemi, ha na wšěch městach. Mó joho ńewidžimó, dokelž jo duch, kiž žane cžěwo na sebi nima: hale wón widži nas wšudžom, wón wšitko swóši, wšo wě, znaje tež kóždе pomósleńo našeje wutrobó. „Wón, kiž jo wucho stworiw, ńeděrbjaw swóšecž? kiž jo wótžko stworiw, ńeděrbjaw widžecž?“

Wšohowědomné jo Bóh! Trašiwo, surowo pomosleńo za zapeńtžitoho rěšnika: pžed božim wokom jo wón rěšiw! podarmo so wuzamoja: Bóh jo je widžaw; — podarmo so khowe habó cžěka: Bóh jo wšudžom pžitomné.

Wšohowědomné jo Bóh! Běda tajencžam: Boha ńemóža zhebacž. — „Wón pžepótwe wutrobó ha jěrchene!“ Pžed těmi saměmi, pola kotréchž za bohabojaznéch ha pocžćžiwóch pwacžicž chcžěchu — pžed cžěwóm swětom budža něhdé wohańbeni. —

Wšohowědomné jo Bóh! trójtne swowo za toho, kiž zkradžu cžerpi, kiž jo ńewinwacže wobzkorjené habó na tžesćži rańené! Bóh widži joho cžerpeńo — *wón znaje joho ńewinwatosćž!*

Bóh wschitko widźi; Bóh wschitko wě! bój so pśed nim rěschicź! Měj Boha stajńe pśed wotźomaj! Rek sebi husto wo tźasu zpótwańa habó wo pśileźnosći k rěscheńu: „kak mow ja něźto tajke zwo pśed mojim Bohom tźinicź?"

Bóh jo swaté ha zprawné.

Teź najlěpschi tźwojekojo maja brachi ha swabosćźe, jenoj Bóh sam lutki ńejo tajki: wón jo dospowńe dobré, te najwósche kubwo. Wón ńemóźe nitźo chcźécź, anicź tźinicź, hatź źtoź jo prawo ha dobre; na zwom pak ma wón najswetsche ńezpodobańo. To rěka: Bóh jo swaté.

Dokelź jo Bóh swaté, dérbi wón teź zprawné bócź: wón dérbi dobre zpěchuwacź ha mótwacź, zwomu zadźěwacź ha tesamo źtrafwacź. Bóh jo bezkóntźńe zprawné: wón wscho wě ha znaje; wón mótwe dobre po zaswuźbe: joli nicź wo tém, wěsćźi wo pśichodném źiweńu. Tam budźe wón kóźdoho tak wozbóźnosćźicź, kaź je tudé pśez swoje dobre zadźerźeńo zaswuźiw. Bóh źtrafwe zwo po zaswuźbe, nicź dokelź jo roznéwané, hale dokelź tak bócź dérbi ha dokelź chcźe hako dobré ha mudré wótcz swoje dźěcźi wot zwoho wotraschicź.

Bóh jo smělné.

Bóh hidźi wscho zwo; hale wón ma zćźerpnosćź z naschimi swabosćźami; wón dowho pśiladwe, děź rěschimó; podepera nas sam wo naschim polěpscheńu ha wodawe nam nasche rěchi, děź tesamo zpóznajemó ha so nakazamó. —

Bóh ńejo pśemeńacźé: pak kruté pak nadné; nětk wótcz, potém sudnik: wón jo pśecźé zprawné, hale pśi tém teź smělné ha miwosćźiwó: wo naschej mocźě

sćesi, hatž chcemó joho dobroćžiwosćž habó krutosćž ha surowosćž na sebi zhonićž. Mó dérbimó so pžeměnićž, dérbimó nasche wutrobó ha žiweńo wérńe polěpschićž, joli chcemó joho miwosćž naprosećž, wodaćžo naschich rěchow dóstaćž, ha joho lubosćže hódni bóćž.

Zpóznaćžo Boha z joho wozjeweńow.

Dowhi tžas bésche wele tžwojekow wo wulkej ńewědomnosćži, ha méjachu wot Boha husto cžéle wopatžne mósle. Woni dře zpóznachu jenoho kńeza ha stworićžeřa swěta: hale dokelž měјachu najbóle joho wschohomóćžnosćž pžed wotžomaj, bez to, zo bóchu tež joho swatosćž, dobroćžiwosćž ha mudrosćž prawe zeznali: tžesćžachu joho jenoj z bojosćžu habó swojoho wužitka dla ha ńeměјachu žanu prawu dowěru k ńomu. Najwaćžé bez nimi měјachu Boha za tžwojeka, hako bó wón cžéwo kaž tžwojekojo méw. Toho dla dźeržachu za to, zo jo Bóh jenoj na wěstéch městach; ha wele wot nich modlesche so k samóm swećžatam, wo kotréchž bésche Bóh woznameńené, hako bóchu te jim pomhaćž mowo. Tež tžwojetže brachi ha nakhilnosćže Bohu pžizpěchu ha měńachu, zo wón po swojim zpodobańu jenomu dobroté wopokaže, druhoho domapóta: zo móže tež so wećžićž, samopaschné ha tžesćželakomné bóćž. Židźa so z těm hordźachu, zo so tomu jenomu wěrnomu Bohu modla, ha prawachu: zo jo wón jenoj jich Bóh: zo wsché druhe ludé ha narodé, kiž pohanojo rěkachu, ńejsu joho dźěćži, zo budźa cži be wschoho wuměńeńa zatamani.

Za těm hatž sebi tžwojekojo Boha móslachu, tžesćžuwachu joho tež. Joho něw móslachu woni jenoj pžez *woporé* ha krej wotwobroćžićž — joho zpodobańo pžez *daré* ha *řane* swowa sebi zaswužićž. Pola ńich bé

wschitko na wonkownem lejzane: na wėstech mėstach, kotrež pilne wopotwachu — na wėstech paczeřach, kotrež po pismiku wotspėwachu; — na wėstech waschnach, kotrež swėrne wobkedzbuwachu; — pzi tem pak so mawo wo to starachu, kajka jich wutroba ha kajke jich žiẇeno pzed Bohom bė.

Tajke ha ẇele druhich wopatznech móslow wot Boha ha tzesczwana Boha tzinachu sebi tzwojekojo, předė hatz Jėzus Krėstus na swėt pzindze — ha tzina sebi dzenczischi dzeń hizczen czi, kotsiz Jėzusowu bójsku wutzbu neznaja habó praẇe nerozemą.

Bóh tón kńez dře jo zdobom pzi zpotzatku ha potem tzas wot tzaja nėkotrem bohabojaznem tzwojekam wozjeẇiw: zto sebi wot ńoho móslicz ha kak joho tzesczicz dėrbja. Czi su to zasé druhim praẇili, ha ẇele wot toho napisali: kaz mó to hizezen *wo swatech pismach staroho zakońa* namkamó. Mawo wot nich pak su tesamo praẇe zrozemili, najẇaczé bez nimi je czéle wopaki wukwadwali.

Da pzindze tón bójski wutzeř z ńebes, *Jėzus Krėstus*, ha praẇesche nam, zto Bóh jo ha kak joho praẇe tzesczicz mamó.

1. *Bóh jo lutė duch*, praẇesche Jėzus. Wón ńejo kaz tzwojek, kiz jenoj na wonkowne lada. Wón nima zanoho czėwa, zanech swabosczow, brachow habó zwósczow: wón wobséńe wschė móżne dobre samotnosczé: wón jo najdospownischi duch, najsẇaczischi Bóh, najwósche kubwo.

Dokelž pak mó sebi Boha, te ńewidomne najwósche kubwo, zeni tak praẇe móslicz ńemózemó, jo nam Jėzus Boha kaz ziwoho pzed wotzi stajiw, zo mózemó joho lėpe wopzijecz. —

sleši, hač chcemó joho dobročiwosč habó krutosč ha surowosč na sebi zhonič. Mó dérbimó so pžeměnič, dérbimó naše wutrobó ha žiwého wérne polépšič, joli chcemó joho miwosč naprosécž, wodačo našich réchow dóstač, ha joho lubosče hódni bóč.

Zpóznačo Boha z joho wozjewenow.

Dowhi čas béše wele čwojekow wo wulkej newédomnosčzi, ha méjachu wot Boha husto čéle wopačne mósle. Woni dře zpóznachu jenoho kneza ha stworičeřa swéta: hale dokelž méjachu najbóle joho wšohomócznosč pžed wočomaj, bež to, zo bóchu tež joho swatosč, dobročiwosč ha mudrosč prawe zeznali: češčzachu joho jenoj z bojosčju habó swojoho wužitka dla ha neméjachu žanu prawu dowéru k nomu. Najwačé bež nimi méjachu Boha za čwojeka, hako bó wón čžéwo kaž čwojekojo méw. Toho dla dzeržachu za to, zo jo Bóh jenoj na wéstéch městach; ha wele wot nich modleše so k samóm swečzatam, wo kotréchž béše Bóh woznamenené, hako bóchu te jim pomhač mowo. Tež čwojetže brachi ha nakhilnosče Bohu pžizpéchu ha ménachu, zo wón po swojim zpodobanu jenomu dobroté wopokaže, druhoho domapóta: zo móže tež so wečžič, samopašné ha češčelakomné bóč. Židza so z tém hordzachu, zo so tomu jenomu wérnomu Bohu modla, ha prawachu: zo jo wón jenoj jich Bóh: zo wšé druhe ludé ha narodé, kiž pohanojo rékachu, nejsu joho dzéčzi, zo budža čži be wšohoho wumenena zatamani.

Za tém hač sebi čwojekojo Boha móslachu, češčzuwachu joho tež. Joho néw móslachu woni jenoj pžez woporé ha krej wotwobročžič — joho zpodobano pžez daré ha rane swowa sebi zasłužič. Pola nich bé

wschitko na wonkownem lejzane: na wéstéch méstach, kotrej pilňe wopotwachu — na wéstéch paczeřach, kotrej po pismiku wotspéwachu; — na wéstéch waschňach, kotrej swérňe wobkedzbuwachu; — pzi tém pak so mawo wo to starachu, kajka jich wutroba ha kajke jich ziweňo pzed Bohom bé.

Tajke ha ẃele druhich wopatznéch móslow wot Boha ha tzesczwaňa Boha tziňachu sebi tzwojekojo, předé hatz Jézus Kréstus na swét pzindze — ha tziňa sebi dzenczischi dzeň hizczen czi, kotsiz Jézusowu bójsku wutzbu ňeznaja habó praẃe ňerozeňa.

Bóh tón kňez dře jo zdobom pzi zpotzatku ha potém tzas wot tzasa někotrém bohabojaznném tzwojekam wozjeẃiw: zto sebi wot ňoho móslicz ha kak joho tzesczicz dérbja. Czi su to zasé druhim praẃili, ha ẃele wot toho napisali: kaz mó to hizezen *wo swatéch pismach staroho zakoňa* namkamó. Mawo wot nich pak su tesamo praẃe zrozemili, najẃaczé bez nimi je czéle wopaki wukwadwali.

Da pzindze tón bójski wutzeř z ňebes, *Jézus Kréstus*, ha praẃesche nam, zto Bóh jo ha kak joho praẃe tzesczicz mamó.

1. *Bóh jo luté duch*, praẃesche Jézus. Wón ňejo kaz tzwojek, kiz jenoj na wonkowne lada. Wón nima zanoho czéwa, zanéch swabosczow, brachow habó zwósczow: wón wobséňe wsché mózne dobre samotnoscze: wón jo najdospownischi duch, najsẃaczischi Bóh, najwósche kubwo.

Dokelz pak mó sebi Boha, te ňewidomne najwósche kubwo, zeni tak praẃe móslicz ňemózemó, jo nam Jézus Boha kaz ziwoho pzed wotzi stajiw, zo mózemó joho lépe wopziijecz. —

Bóh jo, praẇesche wón, tez nasch lubó wótcz, kotréz wschėch tzwojekow, kaz swoje dzěczi, lubuẇe: wón jo luta lubosćz.

Wot so samoho Jězus wutzesche, zo jo wėrné sén bózi, ha jedén ze swojim wótczom. Tez jo wón swojim wutzownikam ducha sẇatoho slubiw ha jim pzikazaw: wschėch, kiz chczejdza kzesczijeńo bócz, kczicz wo ṁeńe, na wéru habó wuznaczo Boha wótcza, séna ha ducha sẇatoho.

„Potajkim tsi parschoné, wschė tsi jene, ha jenoj jedén Bóh.“

Tutu hordu pótajnosćz, kotruz wėrimó, kotruz pak zrozemicz ńemózemó, ṁeniẇemó najsẇaczischu trojiczu. —

2. Jězus nam tez te prawo waschńo pokaza, kak Boha praẇe tzesczicz mamó:

Dokelz jo Bóh duch, praẇesche wón, dérbimó joho wo duchu ha wo wėrnosczi tzesczuwacz. To réka: ztoz mó Bohu pzi paczeřach praẇimó habó slubimó, dérbi nam wot wutrobó hicz ha so wo skutku pzez dobre ziẇeńo wopokazuwacz.

Dokelz jo Bóh nasch wótcz, dérbimó joho tez z lubosćze radé poswuchacz ha jomu z dzěczaczém dowěřeńom podaczi bócz.

„Dzěczacza tzesczownosćz pzed Bohom, dzakowna lubosćz za joho daré ha dobroté, dowėrne podaczo do joho sẇateje wole, swėrne doṗelńeńo naschich winwatosczow hako joho pzikazńow: su wėrne tzesczeńo Boha, ha prawo modleńo k ńomu.“

Modleńo k Bohu.

Bozo! ja so modlu k tebi wo hẇubokej nizkosczi! Hale 'tó sém ja, zo smėm z tobu, o najẇetsche kubwo, rétzecz?

Tola té ſé każ wulki, tak też dobroczíwó: zo ſmém tebe wótcza ṁenuwacz ha każ dźěczo z tobu rétzecz.

Té dře, o Bojo, tzeſczwaṅa ſwaboho ſtworeṅtzka ṅetřebaſch! Té bė hizon předé hatz ſwét ſtwori, wo ſebi ſamom najdoſpownischi ha najzbóżniſchi, ha bó to też be wſcheje tzwojetzeje khwalbó zwoſtaw do wětznoſcje. Za mṅe jo to tzeſcz, za mṅe zbojo, déż ſwojoho ducha k tebi pozběhuwam, tebe pzeczé lěṗe zpóznawam ha bóle lubuẇu.

Żane ſṁertne woko tebe widzecz, żadén rozom tebe wuſlědzicz ṅemóże. Hale wſchė twoje ſkutki ſwėdſja twoju wſchohomócznoſcz, twoju bezkóntznu dobroczíwoſcz ha mudroſcz. Kak móczné ſé té — kak kraſné wo twojich ſtwořeṅach — kak wulki wo najṁenſchim! —

Kṅeże! ja ſo k tebi modlu. Té ſé wſchitko tziniw; ſé też ṁe ſtworiw; zpodziwṅe ſé moje czěwo twariw, ha moju duſchu na tebe podobnu zhotuwaw. Té ſé mi rozom daw, tebe zpóznacz — ha wutrobu, tebe lubuwacz. Té ſé ṁe do ſřejdza twojich ſtwórbow poſtajiw, zo mow twoju wſchohomócznoſcz wobkedźbuwacz. Twoje ſkutki pokazaja ſo wo najřenſchim ředże, ſteja wo ſwojej kraſnoſczi pzedo mnu, ha praẇa mi: modli ſo k Bohu.

Hale kak poředko pozběhuwam moju wutrobu wot ſtwořeṅow k tebi, wſchohomóczné ſtworitzeřo! kak huſto widzu dziwó twojeje wſchohomócznoſcże ha mudroſcże, bez to, zo ſo na tebe, najdobroczíwſchi wotcze, dopomṅu! kak ſwabo jo moje zpóznaczo twojich doſpownoſczow! kak liwka moja luboſcz k tebi!

Lěṗe hizczen, hatz pzez te widowne ſkutki twojich rukow, dérbu ja tebe, o Bojo! pzez Jėzuſa, twojoho ſéna, zeznacz. Wón nam zjawṅe praẇi, zo ſé té naſch

wótcz, najluboscziwschi wótcz wschéch tziwojekow; — zo sé té duch, ha zadasch tajkich modleřew, kotsiž so wo duchu ha wérnosczi k tebi modla.

Té sé nasch wótcz! ja dérbu tebe pžez dźéczaczu poswuschnoscz ha dźakownu luboscz tżesczicz. Déž sém bohabojazné ha dobré, ha so dźakowńe na wobradźenéch darach wjeselu: kcziju, khwalu ha hordosczu pžez to twoju wschohomócznoscz, dobrocziwoscz ha mudroscz: tżescz tebi swuscha, wot kotrohož wscho dobre pžindźa.

Té sé duch! té ńeladasch jenoj na zwonkowne, ńeladasch na mnohoscz swowow wo paczeřach; té ladasch na wutrobu, hatž jo zprawńe zmóslena, tebi czéle podata: Té ladasch na skutki, hatž su z tém pžezjene, ztož tebi wo paczeřach prawju. Té widźisch ha swóschisch mje wschudźom: ja móžu ha dérbu so wschudźom k tebi modlicz: domach, na polu, w czérkwi.

Tak da chczu wschudźom moju wutrobu k tebi pozbéhuwacz, najdobrocziwschi stworiczeřo! dokelž su dźiwó twojeje dobrocziwoscze ha wschohomócznoscze wschudźom pžed mojimaj wotzomaj. — Ja chczu tebe, najlubschi wotcze, stajńe pžez poczcziwo žiweńo tżesczicz, dokelž té tajkich modleřow sebi zadasch, kiž so wo wérnosczi k tebi modla. Tak budu so ja na zemi pžihotuwacz, zo mow néhdé wo ńebesach so wétžńe k tebi modlicz, tebe lubuwacz ha khwalicz. To mi popžej pžez Jézusa Kréstusa twojoho séna, naschoho kńeza ha wumožnika. Amen.

Dźak za bože dobroté.

Wérna dźakomnoscz wobstejí wosobńe wo tém, zo mó 1) bože dobroté zpóznajemó ha sebi wažimó; 2) pži wužiwańu božich dobrotow husczischo na ńoho

zpominamó; ha tež déž tradamó, so zpokojimó: wosobńe pak 3) zo boze daré deře, po joho zpodobańu nawožuẇemó.

Lubó, dobroczjiwó Bozo! kak mow so za wschitke twoje dobroté tebi dosċž dźakuwacž? Té sé ṁe wot wėžnosċze lubuwaw, ha so za mńe staraw, předé hatž so narodźich. Té sé mi žiẇeńo, strowotu, stawó ha zmóswa dariw, z kotrémiž móžu tak ẇele dobroho skutkuwacž ha wužiwacž. Wótczowsczé sé moju mwodosċž wobstaraw, mudře wschitke moje należnosċze zřaduwaw. Té dawasche mi wschėdńe khlėb ha wopokazasche mi tžas mojoho žiẇeńa na czėle ha duschi tak ẇele dobroho. Ja jo tebi dźakuẇu, o mój Bozo, za wschitko, žtož ja mam, ha žtož ja sém. Ja chczu moju dźakomnosċž wo tém wopokazacž, zo twoje daré deře nawožuẇu.

Tebi, o Bozo, nitžo wotrunacž ńemóžu, hale dobré chczu bóczž, dokelž té tež dobré sé: druhim chczu pomhacž, ha jich zẇeselicž, dźež jenoj móžu; wot twojich darow chczu tež potřebném sobudźėlicž.

Swoje daré wudźėlesch té, o Bozo! z mudrosċžu kaž z dobroczjiwosċžu, ha daruẇesch kóždomu, žtož potřeba. Ja so tebi toho dla tež za wschitko dobre dźakuẇu, žtož mojim sobutžwojekam wopokazuẇesch; ha popžeju jim to wot wutrobó. Daloko wot wschoho ńezpokojnoho workotańa, ha ńepžeczjelnoho zawidźeńa, chczu so ẇeleẇaczé twojoho darniwoho žonuwańa ẇeselicž, kotrež so na mojich blischich ha na wschitke twoje dźėczji wupźėstréja.

Żeni so ńecham pžez druhich wuzbėhuwacž, déž mi ẇaczé hatž druhim wobradźisch; ženi zkoržicž, déž mi po twojim mudrém wobzanlńeńu twoje daré zapréjesch. Pžez nuzu ha zrudobu chczejsch mi té husto wotži wotewricž, déž sém twoje daré ńewužitńe nawožiw. Husto dérbu tesamo hakle praẇe sebi wažicž ha sebi zaswu-

žicž, předé hatž je dóstanu. Té sé dobré, déž dawešch: ha dobré, déž bẽřesch; té sé stajñe mój wótcz: za wscho dérbu so tebi džakuwacž.

Ženi tež ñecham moju wutrobu jara na tžasne pójsnécž: té sé mi, o Božo, tež wětžne kubwa pžihotuwaw. Za zdžeržeño žiweña ženi ñecham pžez méru staroscžiwó bócž, habó so jara zrudžicž, déž so mi tžasna žkoda stañe. Wschak jo hižczen druhe žiweño: moja duscha jo ñesmertna, twoja dobroczžiwoscž bežkóntžna: té chczejsch, zo dérbu wětžñe zbóžné bócž.

Ha žto sé té, o Božo! wscho tžiniw, zo bóch k tutómu kónczej dóñcž mow! kak dowho sé z mojej lochkozmóslenej mwodoscżu zczerpnoscž méw! kak husto sé na wopatžnéch puczach ñe zawróczaw! Z kak wele strachow ñe wumožiw! kak wele srédkow ha pžiležnoscžow k dobromu mi wobstaraw! Kak zbóžné mow ja tžasñe ha wětžñe bócž, dé běch sebi wschitke twoje daré ha dobroté prawe k wužitkej wzaw! Ja chczu k najmenschomu pžichodñe tak tžinicž! Božo! pomhaj mi, ja cže proschu, zo bóch tebi twoju luboscž pžez luboscž napžeczo blischomu wotrunaw ha moju džakownoscž pžez wérne sobuskutkwaño z twojimi nadami wopokazaw. Amen.

Litanija k božim dospownoscžam.

Khwalené bódž Bóh wótcz!

℟. Wot nétk hatž do wětžnoscže!

Khwalené bódž Jézus Kréstus, sén boži!

℟. Wot nétk hatž do wětžnoscže!

Khwalené bódž Bóh duch swate!

℟. Wot nétk hatž do wětžnoscže!

Khwalena bódž najswaczžischa trojicza!

℟. Wot nétk hatž do wětžnoscže!

Bozo! ſtworiczeŕo! ha zdzerziczeŕo ſwêta!

℞. Mó ſo modlimó k tebi, powni ponižnoſcże!

W ſ ch o h o m ó c z n é! žtož té chczejſch, to ſo ſtańe: bezkóntzna jo twcja mócz k zakitańu ha zdzerzeńu; k mótwańu ha žtrafwańu!

W ſ ch o h o w ê d o m n é! té znajeſch wſchitko hatž nanajlêpe; te wêſch wſchitko, žtož mó mójlimó, rétzimó, tzinimó ha czerpimó!

W ſ ch u d z o m p z i t o m n é! Té ſé na wſchêch mêſtach pzi nami; ńebeſa ha zeḿa ſu powne twojeje hordoſcże!

N a j m u d r i ſ ch i! té tziniſch ha zŕaduẃeſch wſchitko hatž nanajlêpe: zpodziwńe wodziſch té twój ſwét!

N a j d o b r o c z i w ſ ch i té třebaſch twoju mócz ha mudroſcz k dobrotam; té ſé luta luboſcz!

N a j ſ ẃ a c z i ſ ch i! té chczejſch ha lubuẃeſch jenoj te dobre; réch té hidziſch ha zadſpêjeſch!

N a j ſ p r a w n i ſ ch i! té ſudziſch, žtrafuẃeſch ha mótẃeſch po zaſwuzbe; nitzo dobre habó zwo ńebudzeſch ńezapwaczene woſtajicz!

N a j m i w o ſ c z i w ſ ch i! té ſmêliſch ſo nad nami, kaž ſo nan na ſwojimi dzêczimi ſmêli: té luboſcziẃe réſchnika zaſé hořewozḿeſch, déž ſo nakaza!

Mó ſo modlimó k tebi, powni ponižnoſcże!

Zo ńebóchmó mawomóſni bóli ha wêru zhubili!

℞. Pzed tém zwarnuj nas, o kńeze!

Zo ńebóchmó zeni napzeczo twojim najmudriſchim poſtajeńam morkotali, habó zkorzili!

Zo ńebóchmó twoju ńewidomnu pzitomnoſcz wo tzaſu zpótwańa zabóli!

Zo nas zane zbozo, ẃeſelo habó dobóczo ńezaſlepi ha k réchej ńezaẃedze!

Pzed tém zwar-

Pobožnoscže ha rozpomńeńa
wo tžasu adventa habó pžikhada Jězusa Kréstusa.

„Pžihotujcže pucž kńeza! runajcže joho „žcžežki!“ To bė jadro prėdwańow sẃ. Jana kcženika. „Bože kralestwo jo so pžibližiwo: tžincže pokutu, ha wėrcže sẃatomu zczeńu!“ tak dješche Kréstus, tón kńez sam, hatž swoje wutžerstwo na so wza. Wschitkim, kiž rėchej swužachu, slubi wón miwoscž wótcza, ha swoje kralestwo, joli wėřachu ha pokutu tžińachu.

Tesamo napominańo stańe so wo tžasu pžikhada (adventa) wschitkim, kiž su Boha wopuschczili. Lubó wótcž jo hotowó, k nam so pžibližicž ha swój pžikhad pola nas džeržecž. Wón zkicži nam swoju nadu ha wótczowsku luboscž. Žtó chczéw ju zadspecž?

Wotutž da, ha pozbeń so, moja wutroba! ńepótaj ẃacž, žtož teje zeḿe jo! poswuchaj na wós czérkẃe, kotraž nam wosobńe wo téchlech dńach druhi pžikhad naschoho wumóžnika k zhromadnomu sudżeńu prėdkdžeržž: zo bóchmó smėlnoscže joho přeńoho pžikhada wo hubenej tžwojetžej žtawtnoscži sebi wėscžischo k wužitkej wzali. Bóh chcže pžincž do nascheje wutrobó; wón chcže wozbóžnoscžacže daré swojoho ducha nam sobudžėlicž. Toho dla dérbimó wósche dowėřaczeje želnoscže na naschimi rėchami též nuterńe žadacž: zo bó nas doma pótaw wo pokoju ha nam dariw swoju zbóžnoscž. Pži božich swužbach spėẃemó žadoscžiẃe ze starémi wótczami: *rosujcže ńebesa zprawnoho! ha mrócžele, deschczujcže joho! zeḿa wotewr so! ha zpwodž nam wumožnika!*“

Pobożnoſcż na bożej mſchi wo tżaſu adventa.

Pżi zapotżatku.

Wſchohomócżné Bożo! wotcże ſmélńoſcże ha wſchoho tróżta! tak ſé té ſwėt lubuwaw, żo ſé twojoho jedńorodżeńoho póſwaw, żo bó naſchu tżwojeſku naturu na ſo wżaw ha nas pżez wopor ſwojoho żiweńa, cżerṗeńa ha wumṙecża wot ṙécha ha wėtżnoho zatamańa wumożiw. Jow, pżed témlej wowtaṙom ſmó żhromadżeni, żo bóchmó tón tebi żpodobné wopor wobnowili, ha pżez to pwodow Jėżúſowoho ponizeńa ha poſwuſchnoſcże hatż k ſmercżi kżiża ſo télmėjacżé tżinili. Lej! mó pozbeńemó naſche duſche k tebi, naſchomu kńezej ha Bohu, ha zadoſcżimó ż wótcżami ſtaroho zakońa: „roſujcże ńebėſa żprawnoho! mrócżele, deſchcżujcże nam joho!“ Wokżeẇ, o kńeże! ż roſu twojeje nadé naſchu duſchu! ha wokreṗ ju ż deſchcżom ńebes, żo bó każ ſuchi kraj pwódna żtżińena ha każ żwadwa, k zemi pokhileńa kwėtka, pozbeńena bowa, ha pwodé k wėtżnomu żiweńu pżińeſwa! Pój, o kńeże, nas wumożicż! pój, ha ńechaw ſo komdżicż! Rożweż żwaſki, ż kotrémż nas zemа ha jeje kubwa pżijeja. Pokaż nam twoje pucże ha wutż nas twoje zakońe, żo bóchmó twoju wolu doṗelnéli pżeż Kréſtuſa naſchoho kńeza. Amen.

Dominus vobiscum.

Nakhil twojej wuſchi, o kńeże, nadńe k naſchim próſtwam! żhnuj naſche wutrobó! wopokażaj

nad nami twoju móc, zo bóchmó pśez twoju sélnoscź pśede wschémi strachami réchow wobkhowani, twojomu jednorodźenomu pucź pśihotuwali ha tak z tźistej ha ńewinuwatej wutrobu joho narod swecźili; pśez tohosamoho Jézusa Kréstusa, naschoho kńeza. Amen.

Gloria. (Ladaj stronu 29.)

Epistola.

Wedźcźe, zo jo hodźina tudé, dźeź dérbimó wot zpańa wotutźicź! pśetoź nétk jo nascha zbóźnoscź blischa, hatź déź wéricź zpotźachmó. Nócź jo zajschwa, dźeń pak so pśibliźiw. Wotpowoźmó skutki tźmó, ha wobletźmó so bróń swétwa. Khodźmó tźesńe hako wo dńo: nicź wo wobźrawstwach ha wopiwstwach, nicź wo ńehańbitoscźi ha ńetźistoscźi, nicź wo hadriji ha zawiscźi; hale wobletźcźe so kńeza Jézusa Kréstusa. (Romskim 13.)

Kńez jo bliźko wschitkim, kiź so k ńomu wowaju; wschitkim, kiź so k ńomu wowaju wo wérnoscźi. Khwalbu kńeza dérbi zpéwacź mój jazék ha wschitke ḿaso hordoscźicź joho swate ḿeno. Alleluja.

Pój, o kńeźe, ha ńechaw so komdźicź. Wodaj ńezprawnoscźe twojoho luda. Alleluja!

Evangelium.

O Jézuso, pśepótwaŕo wutrobow ha jérchеńow! Tebi su wédomo wschitke moje mósle, swowa ha skutki. Khodźu ja teź po pucźu k ńebju? Ach! ja sam móslu zprawné bócź ha sém traź wo twojimaj wotźomaj wulki réschnik. Rozswétlej ha wumoź ḿe wot sleposcźe mojoho swédoḿa; nétk dźeź

za mńe hizczen dzeń jo, zo ńe nócz śmercze ńepzekwata. Wusswóśch ńe, mój Jezuso, kiz se nětk hizczen mój zbóznik, něhdě mój zprawné sudnik.

Daj, o Jezuso! twojomu swatomu swowej wot zköntzeńa swěta ha suda, daj těm krutém napominańam k pokucze, kotrez mi wo těchlej dńach naschoho zpomozeńa wozjewisch, tez moju duschu zpomozńe hnucz, zo ńebóch khroble dale rěschiw, hatz truba poslenoho suda ńe wubudzi na dńu wopwaczeńa. Daj mi nětk sebi prawe husto rozpominacz, zo děrbu wěsczi wumřecz; zo pak jo mi zakhowané dzeń śmercze. Sélnosczej ńe, zo bóch těchlej dńach sw. adventa tón hizon zhubené tzas mojoho ziweńa pzez nowu nutnoscz wo paczeřach, pzez zapřeczo sosamoho ha dobre skutki zasé zarunaw! Zwarnuj ńe, zo bóchu zbótne dné mojoho ziweńa jenoj tebi ha twojej swuzbe swěczene wostawo. Amen.

Credo. (Ladaj stronu 31.)

Offertorium.

Bozo! té budzesch so k nam wobroczicz ha nas wozivicz; ha twój lud budze so wo tebi zradowacz. Pokazaj nam, o kńeze! twoju smělnoscz ha daj nam twoju zbóznoscz! — Woz směłńe, o kńeze, nasche paczeře z woporami ha pzihotuj pzez tesamo nasche wutrobó k pobożnomu swęczeńu pótajnosczow naschoho wumozeńa. Daj so wujednacz, o kńeze! pzez nasche ponizne próstwó ha telej daré. Ha dzez so na zaswuzbó powowacz ńemózemó, pzindz nam na pomocz pzez twój zakid.

Tónlej ſw. wopor ńech nas móczńe wutziſczi, zo bóchmó ńewoblakwani tebi, naſchomu ſtworiczerej ha ſwatoſczerej pziſchli, pzez Kréſtuſa naſchoho kńeza. Amen.

Praefatio.

O wotcze ſmélnoſcze! ladaj z nadu na twój lud, kiz k tzeſczi twojoho ſw. ḿena ſo na téchlej dńach zkadzuwe: pótajnoſcz wotzwojekzeńa twojoho ſéna wo hwubokej poniznoſczi tzeſczicz. Zmi naſch dzak, zo ſé zadoſczam zprawnéch wótczow nadńe twoje wuſchi nakhiliw, ha twojoho jednorodzenoho na zeḿu póſwaw, zo bó pokoj dariw wſchitkim, kiz ſu dobreje wole. Lej wotcze! tez mó zpoladwemó hizczen ze zadoſczu k ńomu, naſchomu zbóznikej ha wumoznikej, dokelz zane drube ḿeno nam date ńejo, wo kotrémz móli zbózni bócz, hatz ſwódke ḿeno Jézus. Nó da! wuſwóſch nas, déz ſo wo joho ḿeńe k tebi wowamó. —

Rozſwétlej wſchitkich, kiz wo tzmach bruda ha ſḿercze pzebówaja, zo bóchu do twojoho jednorodzenoho wólńe wérili, ha wo kraſnoſczi joho ſwétwa zpóznali, zto jim k pokojej ha zbóznoſczi téje. — Wokzew z roſu twojeje nadé twerde wutrobó tzwojekow, zo bóchu ruńa dobrej roli ſéḿo twojoho ſwowa hořewzali ha do tebe ha kotrohoz póſwaw ſé, krucze wérili. Pószczel te jeńo, zo bó kńeziwo na wutrobami wériwóch, zo bóchu wſchitke ſtawó twojeje czérkwe po puczach jednorodzenoho khodzili ha jomu, ſwojomu pokornomu kralej ſwérńe ſwuzili. Daj ſo twojomu kraleſtwej wuſchéricz wot zenéch po-

ḿezow zeḿe k druhim, zo bó twoje ḿeno tzesczene ha khwalene bowo wot wschitkich tzwojekow. Twojoho séna sé postajiw kńeziczerej domu Israela ha k znaḿu ludam! o daj: zo bó nam k padej ńebów, hale k wumozeńu wot récha ha wétzneje sḿercze.

Tak ladaj da na telej nasche daré z nadnémaj wotzomaj! ha ńezatzis ponizuu, zelnosczíwu wutrobu, kotruz z woporom twojoho séna jednosczenu tebi wopruẃemó. Ńezastortz nas pzed twojim wobletzom, déz mó modliwschi twojomu jednorodzenomu napzeczo dzomó; hale wotewř nam studńu twojich nadow, kiz sé ńebjo wotewriw, zo bó nam twojoho séna, ha z nim wschitko, ztoz potřebamó, dariw. Amen.

K pzezonuwańu khléba ha wina.

O Jězuso! té wottzakuwańo ludow! kaz so na twojim zakhowaném pzikhadze na zeḿu twoja kńezńacza macz ha jandzeljo ńebes zẃeselichu, tak zraduẃemó so tez mó na twojej pzitomnosczi. Pzeczé hizczen dzén bódlisch té na wowtařu bez nami, powné nadé ha wérnoscze. Stajńe hizczen sé té nasch Bóh wo sẃ. sakramencze ha budzesch pzi nami zwostacz hatz do kóncza wschoho tzasa. — Té, nasch Bóh, sé k nam pzischow, chczejsch bez nami pzebówacz ha nas do wétznoscze ńewopuschczicz. Haj, pzed tobu stejimó, najsẃaczischi kńeze! ha modlimó so k tebi. O Jězuso! do tebe wérimó, tebi so nadzijemó, tebe lubuẃemó z czéwoj wutrobó.

Té sé pzischow, Jězuso! nas wot récha wumozicz, *naschu* duschu z nadu napelnicz ha z

lubosczu k tebi zahoricz. Hale ach: té pzindze do twojoho, ha czi twoji tebe ńejsu hořewzali. Mó smó tebe wopuschczili ha twoju luboscz zaczisnéli. Toho dla prosémó cze zelniwe: pzindz, o kńeze! k nam z twojej nadu ha smélnosczu! pzindz, ha ńekomdz so. Dowho doscz smó swétej swuzili, dowho doscz za weſowosczemi wodzili, ha pzi tém zrudobó zatzuli; — dowho doscz pokoj pótali, dzez ńebe k namakańu, dzez wutroba zapusczena zwosta ha prózna. Pzindz da, o kńeze! ha pzińes twój pokoj wschitkim, kiz su dobreje wole. Mor wo nas wschitke swétne zadoscze ha zapal wo nas zadoscz za twojej pomoczu ha nadu. Wubudz zadoscz za twojimi kubwami, za twojej ponizuosczu ha zczerpnosczu, za twojim wobleczom. Pzindz, o kńeze! ha ńechaw so dléjicz!

Tola, kńeze! mó ńejsmó dostojni, zo nam twoje wobleczo pokazasch, ha wo naschej wutrobe hospodu wozmesch. Wo khudobe ha nizkosczi té na zemu pzindze, khudu kńeznu, wot swéta ńeznatu, wuzwoli sebi té k maczeri. Ha mó, o Jězuso! hidzimó khudobu ha ponizuoscz! mó wodzimó za tzesczu, weſowosczu ha wokzeczom. O kak mow té wo jenej wutrobe hospodurwacz, kotraz jo powna zadoscze za próznosczemi zeme! — ach! wo ńej zadén rum ńejo za tebe khudoho wumoznika. Wutzistz da, o najlěpschi Jězuso! nasche dusche wot wschitkich réchow ha zadosczow, kotrez so tebi ńezpodobaja, zo mów néhdé pzincz, nasche wutrobó swatosczicz k czichomu zwobju, do kotrohoz swét ze swojim lóztom ńepzindze, dzez mow té wo měre bódlicz ha kńezicz

do wětžnoſcźe. — O kńeže! ja ńejſém doſtojné, žo bó nuczſchow pod moju tſéchu, hale řek jenoj že ſwowom ha moja duſcha budže wuſtrowena!

Communio.

Zion, wužwolena džowka, žraduj ſo! lej, twój kral, bohaté na žonuwańu, wobroczja ſwoje wobleczo k tebi; chcźe wo tebi ſwoje kraleſtwo tžeſcźe ha hordoſcźe wobkrucžicž. Duſcha, bódž k joho ſwužbe ſtajńe hotowa. Wſchitczé wotczojo ha žprawni žadoſcźachu dowho za tobu. Zbóžni ſmó mó, twoji wotrotžczé, mó wobſéńemó, žtož woni pótachu. Bóh jo nam ſwojoho ſéna daw ha ž ńim wſchitke daré. Zbóžni mó, kiž móžemó ž nim žiwi bócž wo joho kraleſtwe do wětžnoſcźe.

℣ Kńež budže ſwoje žonuwańo daczž.

℟ Ha žemja ſwoje pwodé pžińeſcž.

Daj nam, o kńeže! twoju ſmélnoſcž dóſtaczž ſřejdža twojoho templa, žo bóchmó na pžichodne ſwate dné naſchoho wumožeńa ſo hódńe pžihotuwali. Kńeže! kiž ſé nas ž duchownej czérobu naſéczžiw, mó cźe ponižńe proſémó: té chczéw nas wutžiecž: ſwětne žadſpecž ha ńebeſke lubuwaczž! Daj pžež huſcžiſche ſwecžeńo tuteje pótajnoſcźe tež naſchej žbóžnoſcźi móczńe pžiberaczž, pžež Kréſtuſa naſchoho kńeža. Amen.

K wobžankńeńu božeje mſché.

Pžindž, o pžindž, najmiwoſcžiwſchi! ž twojim žonuwańom mi ſamomu napžeczžo! pój! moja wutroba za tobu žadoſcźa! pój, ha woſtań ſtajńe

zo mnu! O Jézu Kréſchcze! té budzeſch néhdé zaſé pzincz wo twojej hordoſczi ha wſchitczé ſw. jandzeljo z tobu. Potém budzeſch ſejdzecz na ſtole twojeje majeſtoſcze, ha wſchitke zplahwó budza ſo pzed tobu zhromadzecz. — Zaſé pzincz té budzeſch ze ſurowoſczu twojeje zprawnoſcze wſchitkich ſudziecz. — Tez ja budu potém pzed twój ſudné ſtów ſtupicz dérbecz, o Jézuſo! ha za tém hatz ſém dobre habó zwo ſkutkuwaw, budze mi wopwaczene. Daj mi, tutoho ſwatoho wopora, pzi kotrémz ſém nétk pzebówaw, ha zaſwuzbow twojoho wotzwojetzeńa, czerpeńa ha wumreczja dla, tu nadu, zo bó moje ziweńo kaz wo ńebeſach bowo, z dzejz ſém ja tebe, o Jézuſo, wotzakuju. Potém budzeſch té moje hinite czéwo pzekraſnicz, ha twojomu hordoznomu czéwej ruńa tzinicz; ja budu z tobu bódlicz do wétznoſcze. Amen

Pzikhad Jézuſa Kréſtuſa do ſwéta.

Woſebe wo Advencze k rozpomńeńu.

Jézus Kréſtus jo do ſwéta pziſchow, zo bó tzwojekow wutziw, polépſchiw, wot récha wumoziw ha zbóznéch tziniw.

Hizom pŕenimaj ſtarſchimaj po jeju réchu ha pozdziſcho ſtarém wótczam, habó patriarcham wuzwolenoho ludu, jo Bóh wumoznika ſlubiw, zo bóchu pzez ńoho wſché zplahwó zonuwane bóli.

Z tzaſami wotpóſwa wón tez bohabojaznéch ha mudréch muzi, profetow ḿenuwanéch, kiz pzez wutzbó, napominańa ha dziwó dobréch poſélnichu, zabwudzenéch wrócziichu ha ſwojim potomnikam ſlubeńo pzichodnoho

wutzeřa ha wumoznika, kotrohoz budze Bóh sam pó-swacz, pzipóẇedachu. Woni rétzachu ludej wot zbóznika hako wot **Mesiasa**, habó krala, kiz budze jich wumozicz ha pzez wěrnoscz ha poczcziwoscz wětzne kralestwo zawozicz. Jich swowa běchu:

„**Wón budze pzincz, tzwojekow wot rěcha, bwuda ha ṡmercze wumozicz.**“

Tutón slubené zbóznik, kiz jo wot wětznoscze pola wótcza ha z wótczom jedén, budze wo swojim tzasu z ṅebes dele pzincz, — kaz tzwojek bez tzwojekami bódlicz ha wschitkim te **Evangelium**, to řeka: najpotřebnische wěrnoscze ha najẇeselsche póẇestwa zjeẇicz.

Wón budze kral nowoho wětznoho kralestwa, kiz budze pak předé so samoho ponizicz, haṅbu ha boloscze pzeczerṗecz, ha ziẇeṅo na kziżu dokoṅecz; hale poswuschné hatz k ṡmerczi wot swojoho wótcza k ziẇeṅu zasé wu-budzené wósche wschoho tzasnoho powóschené, ha zjawṅe za toho wuznaté, kotromz jo wschitka mócz data, zo bó wěrnéch swuzownikow bozich wětzṅe zbóznéch tzinicz. —

Taklej profetojo wot Mesiasa ha joho kralestwa rétzachu; hale mawo jo jich wěchczeṅa zrozemiwo. — Tón wuzwolené lud bozi, naposledku **Zidza** ṁenuwani, zawosczesche pod czuzém pohanskim kṅeistwom; to jim jara czezko padasche; nutṅe toho dla tajkoho krala wotzakwachu, kiz bó wot toholej hubeṅstwa jich wumo-ziw, ha teleje winé dla sebi tez Mesiasa ha joho kra-lestwo tajke móslachu, kajkez po swojej nuzé třebachu, nicz pak, kajkez profetoẇe zjeẇili běchu.

Swaté Jan, posleni profeta ha předékhodzeř wumoznika, wutzesche lud, kak móze swojoho Mesiasa hódṅe ha pzistojṅe powitacz. Wón prědowasche pokutu ha napominasche wschěch, kiz joho wotzakuwachu, zo bóchu so nakazali, swoje ziẇeṅo polěpschili ha z czěwoj

wutrobu k Bohu so wobroczili, joli chczeídza stawó wy-kralestwa bócz. Tute kralestwo ńebudźe wo swétném kńezerstwe, — hale wo tém wobstacz, zo bóchu tzwojekojo Jézusowo wérnoscźe zpóznali, po joho wutzbach tzinili, pzez to poczcziwi ha néhdé wétzńe zbózni bóli.

Modlitba.

Kak hubeńe bó z nami stawo, kak mawo bóchmó tebe znali, o Bożo, ńebóli twój sén pzischow, nas wot récha ha bwuda wumożicz! — Té sé so nad nami sméliw, najlubschi wotcze! ha twojoho jednorodzenoho do swéta póswaw, nas réschnikow zbóznéch tzinicz. Kak móżu za tulej bezkóntznu dobrotu so doscz dzakuwacz? kak twoju wétznu smélnoscz hódńe khwalicz?

Métk móże moja duscha so zméruwacz ha dowérńe na twoju smélnoscz so zpuschczecz: ja wém, té budzesch mi moje réchi wésczi wodacz, o Bożo, joli so wérńe polépschu. — Métk ja wém, kak mam réchow so zminécz ha tebe, ńewidomnoho Boha, dospowńe tzesczicz. Jézus jo mi zjawńe pokazaw, kak mam dobre wot zwoho, — kak wérnu poczcziwoscz wot wopatznejc rozsudzicz ha pzede wschém za wérném polépscheńom ha znuczkomnej zprawnosczu so próczwacz. Wón jo mńe wutziw, zo sé té, o Bożo, nasch wótcz, dobroczziwó nan wschéch tzwojekow: zo smó potajkim twoje dzéczi ha so bez sobu lubuwacz winojczi kaz bratsja ha sotré, kiż jenoj pzez luboscz ha poswuschnoscz tebe dostojńe tzesczicz zamója.

Kajke zonwaño sé té, o Jězuso, do swěta pziñes! kak pzez twoju bójsku wutzbu tzwojekow wozbožiw!

Té sam sé po twojej wutzbe ziwó bow, ha ñe pzez swój pzikwad ke wschej poczcziwosczi napominaw; — haj té sé mi wětzne móto slubiw, joli twoju wutzbu ha twój pzikwad swěrñe zczěhuẅu. — Nětk zanu téschnu bojoscz ẅacz pzed smerczu měcz ñetřebam: wona ñe ẅedze k wětznomu ziẅeñu. — Té sé pzischow, ñe za tzas ha wětznoscz wozbóznosczicz!

Hale kak so na mni, o mój Jězuso! te wotpohladaña, kotréchz dla té do swěta pziñdze, dopelña? Kak beru sebi twoje wotzwojetzeño k wuzitkej? — té sé pzischow, réschnikow wumozicz: zto mi to pomha, déz po twojich pzikazñach ziwó ñejsém ha pzez lochkazmósnoscz ha bwaznoscz so samoho zahubju? — Tzoho mam pzi tajkim mojim ziẅeñu něhdé so nadzecz? tzoho so bojecz?

Ach! déz bó tak ẅele druhich, — tak ẅele, kotréchz znaju, wětznu zbóznoscz dóstawo, — ha ja — nicz! —

O mój bójski wumozniko! té sé pzischow ha so wotzwojetziw, zo bó tez ñe wumoziw! Tez ja so toho dla récha wotřeknu, z czéwoj poswuschnosczu so tebi podwolu ha dzentsa sebi z nowa prědkwozmu: tak ziwó bócz, kaz twoja wutzba ha twój pzikwad ñe wutzi! zo bóch tez ja sobuwuziwaw tu zbóznoscz, kotruz sé pzez twoje wotzwojetzeño ha zczeño swětej pzihotuwaw; — zo bóch tez ja něhdé tebe, mojoho wumoznika wětzñe khwalicz ha tzesczuwacz mow. Amen.

Jandźelske powitańo.

Jandźel pźińese Mariji póẇestwo, ha wona podja wot ẇatoho ducha. — O zawěrno, radosćziwo pósełstwo za wšěch tźwojekow! z twojoho najtźisćźišoho žiwota, o žonuwana bez těmi žonskimi, jo sěn boži so narodźiw. Jenoj tajka tźista ha poczeziwa kńezna, kaž tě bě, děrbeše joho maczeř bócz! Jenoj pźez mócz swatoho ducha, pźez wšohomócz božu, děrbeše so tolej stacz! Na tak dostojne ha zpodźiwne wašńo chczěše boži sěn do swěta stupicz. Božo! ja so modlu k twojej wšohomócznosćzi, dobroczíwosćzi ha mudrosćzi. Strowa sě Marija ...... —

Ja sěm swužowniczka toho kńeza! mi so stań po twojim swoẇe! — tak praješe tě, najswěczišcha kńezna! dež bó k maczeri sěna božoho wuzwolena. Ja sěm swužowniczka toho kńeza! lej tu hwuboku ponižnosćz! Mi so stań po twojim swoẇe! lej tu krutu wěru ha te sělne dowěřeńo na Boha! žtož wón chcze, ńech so stańe! Wón jo kńez — tě swužowniczka; wón nan — tě dźěczo; wón jo tebi wšitko, tě pak ńejsě wo joho wotžomaj nitźo. — — Žto sebi ja bócz zdam? — žto jo mi Bóh? — kak dowěru so k ńomu? — kak nadźiju so na ńoho? — Strowa sě Marija ..... —

Ha swowo jo so ṁaso žtźiniwo ha bez nami bódliwo. Wětžně sěn boži, pźez kotrohož wótcz k nam rětźecz chczěše, jo tźwojek bez tźwojekami lhodźiw. Kajkej dostojnosnosćzi jo Bóh tźwojestwo pozběńěw! Jězus Krěstus naš bratr! Nidě so pźez rěch ẇacz wońetźesćzicz ńecham; pźez pobožne žiẇeńo chczu tebi, o Božo, za najwóšhu dobrotu so dźakuwacz ha swěrńe dopełnicz, žtož jo twój sěn, naš

wumožnik, wutžiw. Popschej mi pžez zastupnu próstwu joho maczeře twoju pomocz k tomu! Strowa sé Marija . . . . —

Domapótańo swateje Marije.

Marija wot jandźela zhoniwschi, zo jo k maczeri božej wuzwolena, modlesche so dźakowńe ha ponižńe k božej dobroczíwosczi ha wschohomócznosczi. Zaḿeltja pak pžede wschėmi druhimi, žto bė ji ńebeski posow pžipojew. Jenoj swojej czecźe Hilsbeczę chczéschc swoje czéwo zbožo sobudźėlicz. Marija pžendźe židowske horé, nastupi dom Zachariasa ha postrowi Hilžbetu, kotraž je swatém duchom napėlńena, k ni dźesche: „té sé žonuwana bez témi žonskimi, ha žonuwané jo tón pwód twojoho žiwota!"

Marija na to wotmoji z khwalbném kherluschom, kotréž réka:

Magnificat.

„Moja duscha wulkosczi toho kńeza ha mój duch so zraduwe wo Bohu, mojim zbóžniku.

„Wón jo na nizkoscz swojeje swuzowniczé nadźe poladaw ha tajkeje dostojnoscze ḿe za hódnu méw: nétk budźa ḿe wschė zplahwó zbóžnu khwalicz.

„Pžetož wón jo wulke wéczé na mni tžiniw, wón kiž móczné jo, khwalene bódź joho ḿeno!

„Ha joho miwoscz traje wot jenoho naroda k druhomu pži téch, kotsiž so joho boja.

„Wón jo mócz wopokazaw ze swojim raḿeńom, ha rozṗerschiw téch, kotsiž hordźi su wo swojich wutrobnéch mėslach.

„Wón móczněch storczi ze stowa, ha pozbėhuwa nizkich.

„Potřebnéch napelni z kubwami; bohatéch wotpokaza próznéch.

„Wón jo Israela, ſwojoho ſwuzownika hořewzaw ha ſo na ſwoju miwoſcź dopomniw: kaž jo rélzaw k naſchim wótczam, Abrahamej ha joho ſémeńu wětžńe.

„Moja duſcha wulkoſczi toho kńeza ha mój duch ſo zraduẇe wo Bohu, mojim zbóžniku.“ —

Z toholej wopótańa ſw. Marije vola ſwojeje czeté Hilžbeté ha z jeje ſwowow zpóznajemó, zo bė ſw. Marija ponižna, tzíſta ha Bohu zpodobna kńežna.

Z czěhuj ju, mój kzeſczijano, wo *ponižnoſczi.* Pótńeſch něžto dobre na ſebi, dzakuj ſo Bohu za to, wobkhowaj ha pzizpoř je. Zpóznaj pak tež twoje ſwaboſcze ha ńekmanoſcze ha próczuj ſo, teſamſne polěpſchicź; *to jo wěrna ponižnoſcź!* —

Stowarſch ſo po pzikwadze zbóžneje kńežné tak ẇele hatž móžeſch jenoj z parſchonami twojoho zpahwa ha z tajkimi, kiž ſu tzeſńe žiwi.

Marija rétžeſche pzi ſwojim wopotańu jenoj wot Boha ha bójſkich wěczow. Tzohož jo wutroba powna, to ſo pzez hort pzeliwa. Pobožné kzeſczijan rétzi radé wot Boha; kóždé tzas pak něžto pozběhuwacze, pohnuwacze, ženi nitžo réſchne. „*Zwo rétže zkaža dobre zmóſleńa ha potzinki.*

Narod Jězuſa Kréſtuſa.

K hodam.

Hatž ſo tzas Jězuſowoh naroda pzibliži, wuńdže wot kheјzora Awguſtuſa kazńa: „zo ma kóždé do wótczowſkoho měſta hicź ha tam ſo zapiſacź dacź!“ Jo-

seph ha Marija dėschtaj do Bethlehema, z dźejž jow jich swójba zplahuwasche.

Wo mėscźe hospodu ńenamakaschtaj, toho dla dėschtaj pźed mėsto, tėch móslach, tam wo jenej ródźi pźez nócz zwostacź.

„Jow porodźi Marija bože dźėczatko, zawali je do ṗelužkow ha powoži je do žwobja."

Na polach pódla Bethlehema pźebówachu noczé paſteřo pźi swojich stadwach. To bėchu dobroczìwi, pobožni, zprawni ludźo; tola ńeẇedźachu nitźo wo tém, zo jich ródź narodne mėsto swėta zbóžnika jo. Nahle wuhladachu na ńebesach ńeznajowne swėtwo, ha zpóznachu wo nim ńebeske wozjeẇeńo. Rózwa jich wobda. Jedén jandźel k nim dele pźindźe, praẇiczé: „ńebojcźe so, ja wam ẇesowo poẇestwo pźińesu, wschėm tźwojekam date: „dźentsa jo so w Davidowóm mėscźe Krėstus, tón kńez ha zbóžnik narodźiw." Wusẇóschachu tež mnohoscź jandźelow spėwaczéch: „tźescź bódź Bohu wo wósokoscźach, pokoj ha ẇesowoscź tźwojekam na zemi, kiž dobreje wole su." Kwatajcźé bejžachu pasteřo do Bethlehema ha namkachu wscho, kaž jim jandźel prajiw bė Z ẇesowoscźu so zasé wróczichu ha nutrńe so Bohu za wscho dźakuwachu, žtož bėchu widźeli ha swóscheli.

Na wosémóm dńu bó dźėczatko wobrėzuwane ha dósta ẇeno Jėzus! kaž bė Bóh pźez jandźela pźikazaw.

Paczeř ha rozpomńeńo.

O zbóžné, ẇesowó tźas Jėzusowoh naroda! Haj, tźescź bódź Bohu wo ńebesach! pokoj tźwo-

jekam na zemi. Nam jo ſo zbóžnik narodžiw! — „Tak jo Bóh ſwět lubuwaw, zo jo ſwojoho jednorodženoho ſéna za nas daw! zo bóchu wſchitcžé, kiž do ňoho wěřa ha joho zezěhuwa, zhubeni ňebóli, hale wětzne ziweňo dóſtali!“

Te ſwowo jo ſo ṁaſo ztzinìwo ha jo bez nami bódliwo. Sén boži, kiž jo te ziwo ſwowo, pžez kotrež Bóh k nam rětzeſche, jo tzwojek na ſwět pžiſchow ha z nami wobkhadzuwaw; — won bě nam podobné; — naſch bratr jo wón bow, zo bóchmó mó jomu podomni ha dobre dźěczi bože bóli. Wo nim ſmó Boha widzeli, — pžez ňoho jo Bóh k nam rětzaw. — Nětk wěmó, kak dobroczíwó naſch Bóh jo, kak lubo wón nas ma; — zto tzinicz děrbimó, zo bóchmó ſo jomu zpodobali — ha tzohož ſo potém něhdě nadzecz móli.

Wo khudobe ha nizkoſczi jo ſén toho wěrſchnoho k nam pžikhadzaw; wo ródzi jo ſo narodziw kral ňebes ha země! — Khudém paſtěřam ſo najpřenſchim joho narod pžez ſw. jandzela pžipówe! woni woteňdu ha namakaja dźěczatko wo zwobju lejzo. —

Tak wutzi nas hizon Jězuſowó narod, zo joho kraleſtwo ňejo wot tutoho ſwěta, ha zo wěrna zbóžnoſcz, kotruž pžez ňoho dóſtaňemó, ňebudže k namkaňu wo wóſokoſczi, bohaſtwe ha dobrém ziweňu, hale wo zprawnoſczi ha poczcziwoſczi.

Hako khude, ſwabo, pomoczé potřébne dźěczo pžindže naſch zbóžnik na ſwět, wozně na ſo wſchě tzwojetze nuzě, zo bó nas połožiw. Wot zwobja

hatz k kzizej czeŕpeſche wón hoŕo, pzezczéhaňo, boloſcze, zo bó nas zczerpnoſcz wutziw, ha ſwoju luboſcz nam pokazaw. —

Taklej nas wutzi ha tróztwe hizon twój narod, o Jězuſo! kak luboſcziwó ſé té hizon wo kiprej mwodoſczi! Tak hwuboko k nam ſé ſo poniziw, zo bó nas k ſebi powóſchiw; — té ſé tzwozjetu naturu na ſo wzaw, zo bó nas z Bohom zjednoſcziw. O mój Jězuſo! kak jenoj mow ſo za to tebi dzakowné wopokazacz? kak twoju luboſcz trochu wotrunacz? Ponizna, zprawna, luboſcziwa wutroba, ha poczcziwo ziwěňo, to jo wopor, kiz wotemňe zadaſch. „Woporé ha daré té ňezadaſch! hale poniznu ha rozkatu wutrobu té, o Bozo, ňebudzeſch zadſpecz.“

Widzu pak ja tebe, mój Jězuſo, tak hwuboko ponizenoho, kak mow ja hordze na druhimi ſo pozběhuwacz? Wětzňe trajacze kubwa ſu nam wot tebe lubene, kak mow ja za tzaſne pzez měru ſtaroſcziwó bócz ha na ſwětne moju wutrobu pójſchecz? Naſch bratr ſé té bów, mój zbóžniko, kak mow ja dé ſo ſamoho pzez ňeknitzomne zadoſcze ha ſkutki woňetzeſcziez. Dopomnicz chczu ſo na to, ztoz

ſwaté Pawow prawi. Tit. 2.

„Wſchitkim tzwojekam jo wozjewena nada Boha naſchoho zbóznika, kiz nas wutzi: ſo wotřeknécz wſcheje ňepoboznoſcze ha ſwětnéch pozadoſczow, ha ſtrózbe, zprawňe, pobozňe ziwi bócz, wo nadziji dotzakacz pzikhad hordoſcze naſchoho Boha ha zbóznika Jězuſa Kréſtuſa, kotréz jo ſo ſamoho za nas daw, zo bó nas wumow wot wſcheje ňezprawnoſcze ha nas wuſchwarniw ſebi k zpodobnomu ludej, zczěhuwarej dobréch ſkutkow.“ —

Pobožnoscž pži božej mschi wo tžasu hodow.

Pžihotuwaṅo.

Té wětzné séno ṅebeskoho wótcza! hnuté stuṗu wo duchu do zpatneje ródze, k zwobju, wo kotrémz so narodziw sé. O zpodziwné Bozo! jow sé wětznu krasnoscz twojoho bójstwa pod ztawtnosczu naschoho ṁasa zakhowaw, zo bóchmȯ z lubosczu ha z dowěṙeṅom so k tebi pžiblizeli; wubudz, lubȯ Jézuso! nasche dusche k wérnej pobožnosczi; wubudz! wubudz dusche, kotrez wumozicz do tutoho dowa hórkich sélzow pžischow sé. Daj tez mi pži telej bozej mschi twoju wulku luboscz zpóznacz; ze sw. Marju ha ze sw. Jozephom wo ṅewinwatosczi ha zprawnosczi so k tebi modlicz; ze sw. jandzelami tebi k tzesczi spéwacz ha z pobožnémi pastéṙami wo wutrobnej pobožnosczi tebi swuzicz ha zpodobne daré pžiṅescz.

Wutzischz ha pžihotuj moju wutrobu, zo bóch na tutém swatém dńu twojoho naroda tebe do ṅej hoṙewzaw ha k ṅebeskomu ziweṅu so z nowa narodziw. Popzej, zo bóch ponizné bów, kaz té ponizné bě, khudé, kaz té khudé, — molitzki, kaz té mawȯ ha zadspěté, pokorné kaz té pokorné běsche. Daj mi wo mudrosczi ha nadze dóstacz pwodé twojoho wotzwojetzeṅa, zo bóch z tobu sw. skutk zapotzaw, z tobu ha wo tebi dokoṅaw ha něhdé pžischow k zbóznosczi. Amen.

Gloria. (Ładaj stronu 29.)

Dominus vobiscum.

Popzej nadňe, wſchohomóczné Bozo! zo bó nowo ſwětwo, kotrez jo nam pzez narod twojoho ſéna Jězuſa Krěſtuſa zezkhadzawo, wo krutej, ziwoj wěře do ňoho naſche wutrobó rozjaſniwo ha k dobrém ſkutkam ſélňe zahořawo. Tak budze zbózné narod twojoho jednorodzenoho nas wuſwobodzicz, kiz mó pod pzahom naſchich rěchow zawoſczimó; pzez toho ſamoho Jězuſa Krěſtuſa, naſchoho kňeza ha wumoznika. Amen.

Epistola.

„Nada Boha naſchoho zbóznika jo ſo wſchitkim ludzom zjeẇiwa ha wutzi nas, zo děrbimó ſo wotřecz wſcheje ňepoboznoſcze ha ſwětnéch pozadoſczow, ha ſtrózẇe, zpraẇňe ha pobozňe ziẇi bócz na ſwěcze; tzakajczé na zbóznu nadziju ha pzikhad kraſnoſcze wulkoho Boha, kotréz ſo ſamoho za nas daw jc, zo bó nas wot wſchitkeje ňezprawnoſcze wumów ha ſebi k zpodobnomu ludej pzihotuwaw, kiz pilné jo wo dobréch ſkutkach. Tuto rétz ha napominaj wo Krěſtuſu Jězuſu naſchim kňezu.“

Evangelium.

Hatz Joſeph ha ſẇata Marja wo Bethleheme běſchtaj, ſta ſo, zo ſo doṗelnichu dné, zo bó wona porodziwa. Ha wona porodzi ſwojoho přeňorodzenoho ſéna, zawali joho do ṗeluſchkow ha powozi joho do zwobja; dokelz wonaj wo hoſpodze zanoho ruma ňenamkaſchtaj. — Na téchſamóch pomezach pak béchu paſtéřo, kiz paſechu w noczé ſwoje ſtadwa. Ha lejcze: jandzel kňeza ſtejeſche pódla nich, bójſka jaſnoſcz jich wobſwětli ha wont ſo

bojachu z wulkej bojoscźu. Tón jandźel dźesche k nim: ńebojcźe so, pźetož lejcźe! ja wam zjewu wulku wjesowoscź, kotraž wschitkomu ludej so stacž budźe. Dokelž dźencza jo so wam narodźiw tón zbóžnik, kotréž jo Kréstus tón kńez, wo Dawitowóm mésćźe. Ha tuto jo wam k znameńu: wó budźecźe dźéčzatko namakacž, do peluschkow zawalene ha do žwobja powožene. — Ha néhdém bě z tém jandźelom wulka mnohoscź ńebeskoho wójstwa, kiž Boha khwalachu ha spěwachu: tžescž bódž Bohu wo wósokoscźach ha pokoj na zemi tžwojekam, kiž dobreje wole su!

Wo témsamóm tžasu rétžachu pastéřo bez sobu: dźomó do Bethlehema, ha woladajmó swowo, kotrež so tam stawo ha kotrež jo nam kńez k wědźeńu daw. Ha woni kwatajcźé dźéchu ha namakachu Marju, Josepha ha dźéčzatko wo žwobju lejžo. Widźicźé pak je, zpóznachu woni, zo so wschó tak ma, kaž jim prawene bě wot hóltźecza. Ha wschitcźé, kiž to swóschachu, dźiwachu so na wschém, štož bě jim wot pastéřow póředane. Marja zakhowa wschitke te swowa ha rozpominasche je wo swojej wutrobe. Ha cźi pastéřo wróčźichu so ha khwalachu Boha za wschitko, štož swóscheli ha widźeli béchu, tak, kaž jim to prawene bě. —

Credo. (Ladaj stronu 31.)

Offertorium.

Popźej nam, lubó woteže! tu nadu, zo bóchmó tebi pźi swědźeńu naroda twojoho luboho séna tajke woporé pźińesli, kaž tutéch swatéch pótajnoscźow hódne su. Daj nam tón mér, kotréž dźencza twoji sw. jandźeljo na zemi wozjewachu ha woz wo zjednoscźeńu wotžwojetženja twojoho jednoro

dźenoho tež naſche dare: nas ſamóch, ha wſchitko, ʒtož mó ſmó ha mamó, tebi k ʒpodobnomu wo- porej hořе. Daj ſebi tute woporé dźentſiſcheje ſwatotžnoſćźe ʒpodobne bócž, ʒo móli pžež twoju nadu ha tute ſẃ. pótajnoſćźe tomu ruña bócž, kiž jo tžwojetže ńaſo na ſo wʒaw, ha pžež bohuſwu- žomne žiẃeño k ʒbóžnoſćźi tohoſamoho pžincž, kotrohož narod dźencža ʒ ẃeſowoſćźu ha ʒ rado- ſćźu ſwatotžñe wobońdźemó, kiž jo naſch kñež ha wumožnik Jěʒus Kréſtus. Amen.

Praefatio.

Nětk poʒběhuẃemó naſche wutrobó k tebi, najſẃacžiſchi, wſchohomóczné, wětžné Božo! dža- kowñe tebe khwalimó ha tžeſćžimó: dokelž pžež pótajnoſćž toho ſwowa, (ſéna) kiž jo ńaſo ʒtžiñe- ne, wožjeẃi ſo wotžam naſcheje duſche nowo ſwětwo twojeje jaſnoſćźe; ʒo bochmó, kiž Boha widomñe ʒpóʒnajemó, pžež ńoho k luboſćźi ńewi- domnéch kubwow ẃedźeni bóli. Mó khwalimó ha kcžimó tebe tohodla, najſmělniſchi! ʒ jandže- lami ha ʒ arcʒjandželami, ʒ thrónami ha ʒ kñej- ſtwami, haj ʒ cʒéẃóm ñebeſkim wójſkom ʒbóžnéch duchow ſpěẃemó jednowoſñe tebi: Sẃaté, ſẃaté, ſẃaté ſé té naſch Bóh ha kñež! ñebeſa ha ʒeña ſtaj pownej twojeje hordoſćźe! Hoſanna wo wóſo- koſćźach! Hoſanna tomu, kiž tu pžindže wo ńeñe toho kñeza!

Po pžeʒonuwańu khlěba ha wina.

Ha ſwowo jo ſo ńaſo ʒtžiniwo ha jo bež nami bódliwo! — O Jěʒuſo, té wětžné ſéno

luboho wótcza! Té wopuſchcziſch twój ńebeſki ſtow ha lejziſch hako dźěczatko wo kliňe twojeje maczeře. Tez bez nami pzebówesch té hizczen tudé na wowtařu, powné nadé ha wérnoſcze. Z luboſcze k nam zakhowa té něhdé ſwawnoſcz twojoho bójſtwa pod woblecżom ſwaboho dźéſcza; nětk pak twoje bójſtwo ha tzwojeſtwo pod ztawtnoſczu khléba ha wina, zo móli z luboſczu ha z dowěřeňom ſo tebi bliziez. Lej, k noham wowtařa, na kotrémz ſé wěrňe pzitomné bez nami, poklaknéwſchi, wowamó z dźěczaczém dowěřeňom: Jězuſo, té ſéno ziwoho Boha! Jězuſo, té ſéno kňezné Marje! Směl ſo nad nami! Jězuſo, té ſřejdziczeřo bez Bohom ha tzwojekami! pzez tebe mamó pziſtup k ſtowej nadow, pzez tebe ſmémó ſo modlicz, prawiczé: wotcze naſch, kiz té ſé wo ńebeſach, a t. d. ladaj ſtronu 35.

Do ſwatoho wopraweňa.

O Bozo! kiz tzwojetzu naturu wo jeje doſtojnoſczi zpodziwňe ſtworiw ha hizczen zpodziwniſcho wobnowiw ſé; daj mi pzez tóulej najſw. ſakrament, kotromuz ſo z měſchnikom wo duchu pziblizuwu, na bójſtwe Toho dźěl bracz, kiz jo ſo doſtojnoſcziw, naſche tzwojeſtwo na ſo wzacz.— O Jězuſo! ziwó khlěbe ńebeſki! daj, zo bóchmó z tóbu zjednoſczeni bóli, kaz té z twojim wótczom jedén ſé; kiz té wſchitkim, kotſiz tebe hořewozmu, mócz daw ſé, dźěczi boze bócz, pzindz! o pzindz do naſcheje wutrobó, kotraz jo wólna, tebe hoſpoduwacz; ha daj ſo nam pzez tebe k nowomu ziweňu z nowa narodzicz! — —

Pzi ſwatém wopraẃeńu.

Zraduj ſo dzowka Zion! ſpéwaj khwalbne khérluſche, méſto Jeruzalem! lej, twój kral jo pziſchow, tón ſwaté ha zbóznik ſwéta. —

Bódz tawſénd krócz mi powitané, mój ſwódki Jézuſo! té zadańo wótczow, té ẃeſelo lubóch jandzelow! jaſne ſwétwo zeḿe: wokzeczo poboznéch wutrobow; najlubozniſchi, najŕeńſchi be wſchémi tzwojekami! O zo bóchu ſo k tebi pokhileli wſché pohnuwańa mojeje wutrobó! zo bó té bów jenitzke ſwétwo mojeje duſche! zo bóch wo tebi ſamlutkim pótaw wſchitke moje ẃeſelo ha wokzeczo! zo bó moje wobodleńo bówo twoja ródz; moje wozo twoja twerda ſwoma; moja draſta twoje khude ṕeluſchki! zo bóch wot nétk wobkhadzuwaw z tobu, ze ſẃ. Marju ha Joſephom! Wo tulej nadu proſchu tebe nutńe, té lubozne dzéczatko! pzez twoju wulku khudobu, pzez twoju hórku zému, pzez twoje hwuboke wopuſchczeńo ha zadſpéczo. Amen.

K wobzankńeńu.

Narodzené wumóznikó! té ſé nas tak jara lubuwaw ha tak droho wukupiw, nas wuzprawnoſcziw ha wóſoko pozbénéw! Kak zraduẃe ſo duſcha, déz twoju bezkóntznu ſmélnoſcz ha ńewobſanitu luboſcz wopomni: jenoj za tobu, za woladńeńom tebe, za zjednoſczeńom z tobu zdéchẃe moja wutroba. Tohodla tez chczu, tak dowho hatz na zemi khodzu, na ſo kedzbuwacz, zo bóch pzez pobozne zmóſleńo ha tziſté wobkhad Tebe,

mojoho stworitzeřa ha wumožnika ze wschěch moczow khwaliw. Z mojej duschu chczu so k ńebju pozběnécz, zo bóch z mojej luboscżu pži tebi bów; jenoj z mojim czěwom hiżczen tudé zdżeržané, chczu z mojim móśleńom ha požadańom, z mojej ńedżělenej luboscżu stajńe pži tebi bócz; zo bó moja duscha tam bówa, dżež té, moje najwósche ha wscheje luboscże najhódnische kubwo sé, dżež mój wěrné wótczné kraj jo, dżež mi té tež wobodleńo pžihotuwaw, dżež té z wótczom ha z duchom swatém jenajki Bóh sé žiwó ha kraluwesch wěki na wěki. Amen.

Zmolom po hodżoch swěczi czěrkej swatoho Sczěpana, Jana ha ńewinuwatéch dżěczatkow, ha staji nam wo tutéch Swatéch pžikwadé dospownejé luboscże k Jězusej pžed wotżi.

Sczěpan wójwasche za tżeśćz Jězusa, ńekedżbujczé na hidżeńa ha pžezczěhańa, — z jamožnu ha ze skutkami miwoscże naséczesche ha woblekasche wón Kréstusa wo khudéch wudowach ha sérotach, — modlesche so, jomu ruńa, mrějo hiżczen za swojich mordari, ha dokońa swoje žiweńo hako přeni martrař luboscże.

Sw. zczenik Jan jo tón lubuwané wutżownik, kiž pži poslenej wetżeri na Jězusowoj wutrobe lejżesche, pži smerczi pod joho kżiżom stejesche, kiž hiżczen hako stolětné schedżiwcz nitżo druhe ńeprědwasche, hatż: „dżěczatka! lubujcże so bez sobu!“

Ńewinuwate dżěczatka woprumachu swoje tżasne žiweńo za tamo dżěczo, kotrež běsche jim wětżne žiweńo dariwo, — pželachu swoju krej za boże jeńo, kotrež w zwobju lejżesche, tež jich rěchi nośécz, ha wo swojej kreji ha smerczi jich dusche swatosczicz.

Tak, mój kżesczijano, dérbisch tež té twojoho zbóžnika lubuwacž, kiž jo tebe předé lubuwaw; ha žto da té jomu k luboscži wo swatém hodowném tžasu tžiňisch? pżepótuj jow: hatž bė twoja pobožnoscž wėrna? bė bożu nócž twoja wutroba tež wot zatžutżow nutneje luboscže pżijata; sé té pżi Jėzusowóm žwobju tež sėlzé hnucža roniw; wschitko to ňejo doscž: řane tžutža samo su jenoj kczeňa; té pak dérbisch pwodé pżiňescž, pwodé dobrėch skutkow luboscže k Bohu ha tžwojekam. To tebe polėpschi ha Bohu zpodobnischoho tžini ha to dérbisch ha móžesch té po wschėch swatėch dnach bócž. Joli pak to ňejsé, su wschitke twoje paczeře ha czėwa twoja bohuswužomnoscž jenoj skutk hubow. — Té masch k pżikwadej ňepżeczela: móžesch té kaž *Zczėpan* zabócž, wodacž ha z nim so modlicž: „kňeże, ňepostaj jomu tuto k rėchej!“ — Ňepżestaňesch té z *Janom* pżi poslenej wetżeri na wutrobe kňeza Jėzusa wotpotžuwacž? to rėka: wostaňesch té wo pobožnoscži, z kotrejž sé hodownu zpówedž wotpowožiw, pżez czėwó hodowó tžas wobstajné? Wostaňesch té z Janom tež pod kżižom stejo? to rėka: czerpisch té tež nėžto z luboscže napżeczo dżėsczu Jėzusej? Bó té tež *ňewinwatém dżėczatkam* ruňa krej ha žiweňo daw, dé bóli boža tżescž to žadawa? Budżesch té radscho wumřecž hatž smertné rėch woboňcž? pżindże tebi wot wutrobó, déž prawisch: „*ja sém hótowó, radscho wschitko czerpecž hatž tebe roznėwacž?*“ Potom té hodé prawe swecžisch, ha masch luboscž, kotraž tebe Bohu zpodobnoho tžini. —

Na dżeň swatėch tsjoch kralow.

Hako bė so Jėzus narodžiw, pżindżechu z raňschoho kraja wutżeni, wosobni mužojo wo *kralowskej* na-

dobnoscżi do Jeruzalema. Pżez wulku ṙanu hwėzdu bėsche jich Bóh k zpóznacżu swėta zbóżnika powowaw. We wschoho komdżeńa podachu so na pucż ha pótachu ze zprawnej wutrobu bože dżėcżatko. Hwėzda bė jich ẇedżicżeṙ, hatż stejo zwosta wósche mėsta, dżeż dżėcżatko lejżesche. Woni pak zastupichu, pajechu na swoje kolena ha modlachu so k božomu dżėcżatku. Wotewrichu też swoje daré, wopruwajcżé jomu zwote, woruch ha maru.

P a c ż e ṙ.

Rozswėtluj nas, o Božo! zo bóchmó tebe ha twojoho séna praẇe zpóznali; — zpomhaj, zo bó wozbożuwacża wutżba, kotruż jo Jėzus do swėta pżińes, pżecżé lėpe zpóznata, dale rozschėṙena, swėrnischo dopelńena bówa ha wschitcżé tżwojekojo tebe tżescżwali ha lubuwali, ha wschitcżé zbóżni bóli pżez Jėzusa Krėstusa, twojoho séna, naschoho kńeza ha wumożnika. Amen.

Tżistoscżeńo swateje Marije, habó na swėtżk Mariju.

Żtérczécżi dńow po Jėzusowóm narodże dżėschtaj Marija ha Jozeph do Jeruzalema, zo bóschtaj pżińeswoj po zakońu wopor tżistoscżeńa: pak jeńo, pak, dėż khudżi, dwė tujawcżé. Marija pżińese wopor khudéch.

Wo mėscże namakasche so staré, bohabojazné muż, z ṁenom S i m e o n. Bóh bė jomu slubiw: „té ńebudżesch wumṙecż, dóiż ńejsé z wotżomaj widżaw swėta zbóżnika." Wón pżindże na bože nutsdawańo ha radu

ruñe do templa, hatž běschtaj tam starschej Jězusowoj. Ha wón wza te dźěćo na swojej rucźé, khwaleschc Boha, prawicźé: „nětk, kñeže, nětk chcźu radé wumřećž, dokelž mojej wotźi staj widźawoj twojoho zbóžnika, kotrohož sé do swěta pósław. Pźede wschěmi ludami budźesch té joho hordoscźićž; wón budźe swětwo pohanam ha tźescž twojoho luda Israela!"

Ze zpodźiwañom pźiposwuchaschtaj Marija ha Joseph. Simeon pak jej požohnuwa ha wěchcźeschc Marji: „telej dźěćo budźe něhdé wele ludźom k postorkej, wele k zbožu; wele budźe jich jomu napźećo rěźcćž; ha mećž budźe twoju wutrobu pźekwóćž, zo bóchu móśle wele wutrobow so wozjewili." —

Tež profecźina, z menom Hana, bě wo templu, bohuswužomna, jaré stara wudowa; kotraž wótse Boha khwaleschc ha so nutñe jomu dźakuwasche, zo jo ju za dostojnu měw, widźećž Mesiasa, toho dowho wotźakanoho. —

Pobožne pomosleña.

1. Marija, hatźruñe z kralowskej swójbó, mějeschc za swoju winwatoscž, po pźikazni zakoña so tźiscźićž.

„Po jeje pźikwadźe děrbimó tež mó swěrñe dźeržećž, žtož jo wschitkim pźikazane ha nitźo zakomdźićž, žtož mowo bliischomu pohoržk dacž." —

2. Simeon pźindźe po božim wedźeñu do templa; jomu bě, hako bó bożi wós wusłóschaw: „nětklej dźi do bojoho domu!" Wón dźo ha namaka swěta zbóžnika.

„Z toho wukñemó kedźbnoscž ha poswuschnoscž nicź jenoj pźećźiwo zjawném pźikazñam hale tež nutskownem pohnuwañam k dobromu. Tak khěcźé hatž zpóznajesch, zo jo nějto dobre ha Bohu zpodobne, děrbisch je tźiñićž."

3. „Tutomu dzěczu budze jich ẃele napzeczo rětzecz; twoju wutrobu pak ṁecz pzekwócz." Pzi těmlej těschněm wěchczeńu zwosta Marija změrna ha zpokojna, sama pzi sebi praẃicze: ja sém swuzownicza toho kńeza, mi ńech so staṅe po jeho woli! Wón budze wěsczi wschitko k mojomu lěpschomu ẃescz! — Ha wón je ẃedzesche; telej wěchczeńo bě za sẃ. Marju jaré wuzitne: pzez ńe bě wona tzas swojoho ziẃeńa wobkruczena wo wěře, zo jo jeje sén pzi wschěch ńezbóznéch pzipadnosczach swojoho ziẃeńa tén slubené Mesias. —

„Těm, kiz Boha lubuja, budza wschitke wěczé k dobromu swuziez."

4. Tez pobozna Hana ruńewon teděn pzistupi; zpózna swojoho kńeza ha zẃeseli so wulczé; ha tak so jow zdobom, bórńe ruńe zczicha, najpoczcziwschim Israelitam ziẃi, zo jo so Bóh směliw na swojim ludze ha do swěta póswaw swojoho luboho sěna. —

Lej, kak Bóh wschitko zpodziwńe ẃedze! kak wón wschě swoje slubeńa dopelni! kak swojich zprawnéch zonuẃe! — Ha ja so ńedérbjaw dowěricz na tak mudroho ha swěrnoho Boha? — Ja ńechaw lubuwacz tak dobroho wótcza? —

Zaswěczene swětzki znameńeja:

1. zo jo Jězus wěrne swětwo swěta;
2. zo dérbimó naschu wěru do Boha ha Jězusa wopokazacz ha pzed tzwojekami swěczicz dacz wo dobréch skutkach;
3. zo ma so wěra ha luboscz k Bohu ha k Jězusej wosobńe wubudzecz pzi bozej mschi ha pzi wopotańu najswaczjischoho sakramenta wowtařa.

Tajkejlej winé dla, nicz k podṗerańu pziwěrkow sẃeczi czérkej na swětzk Marju swěczé.

Bez swěczami, kiz so dzencza sẃeczja, stai dwě waznej swěczé, mój kzesczijano! ta, kotruz po dóstatej sẃ. kczenczé kmótsja do rukow dóstanu; — druha, kotruz budzesch té wo mréńu wo twojej ruczé dzerzecz. Wopomń to pzi [illegible]ischej sẃeczizńe! —

Jėzus wopóta ze swojimaj starschimaj Jeruzalem.

Boži zakoň pžikazwasche kóždomu Israeltej, wo wėstėch tzajach Jeruzalem wopótacž, džež jich jeniżki tempėl bė. Joseph ha Marija tulej pžikazňu pilňe džeržeschtaj. Hatž bė Jėzus dwanacže lėt staré, džėsche wón z nimaj do swatoho mėsta, tam jutré swecžicž. Po dokoňaném swedženu wróžžischtaj so wonaj; Jėzus paf so bez tzródami ludži zhubi. Wonaj džėschtaj pucž jenoho dňa, mėniczė: zo budžetai joho wetžor wo hospodže bez pžeczelami ha znatėmi namkacž. Hale podarmo. Kwatajo so tohodla wróžžischtaj. Tsi dné po czėwóm mėscže joho pótajschi, pžindžeschtaj wo staroscži swojeje wutrobó do templa, džež joho namakaschtaj. Tam wón bez wutžeřami sejdžo kedžbňe pžiposwuchasche, mudře wotmojesche ha so praschesche. Wschitczė so zpodžiwachu na wėdomnoscži ha mudroscži dwanacže lėt staroho hóltžecža.

Marija pžistupi k ňomu prawiczė: „mój séno, tzohodla sé namaj tolej tžiniw? stėsťňe ha pwakajo smój tebe pótawoj.“ — Jėzus wotmoji: „tžoho dla staj ňe pótawoj? ňewedžeschtaj, zo wo doňe mojoho wótcza bócž dérbu?“ — Wonaj ňezrozeňeschtaj joho swowa, zpóznaschtaj paf tola, zo wón *bez wažnoho wotpohladaňa* wo templu zwostaw ňebe.

„*Marija zakhowa telej joho swowa wo swojej wutrobe.*“ —

Z toho wukňemó.

1. Jėzusowoj starschej staj nam pžikwad zawostajiwoj, kak masch tež té, mój kžesczijano, wschitko deře na kedžbu bracž, štož czérkwinske kazňe prėdkpisaju, habó štož *k wonkownom tžesczžwaňu Boha* toho kňeza swuscha ha k pžizpořeňu zhromadneje nutnoscže tėje.

Wonkowne boze swuzbó, swate mésta, habó swéczatka su wuzitne, dokelż pżez ńe so pobożnoscz wubudza ha womnohoscza. Nebódz pak z tém bożim swużeńom *samóm* hiżon zpokojom; wele waczé mej so za tém, *k Bohu so modlicz wo duchu ha wérnosczi*, to réka: zo duch ha wutroba kóżdé tzas woprawdze, wérńe zatzuje, żtoż so wonkowńe stańe.

Wot zastarskich tzasow sem jo wo katholskej czérkwi waschńo bówo, zo wosada paczeże spéwajo zjawńe z kżiżemi dze: Boha wosobńe wo tzasu nuzé ha hoża wo zakit ha pomocz prosé — habó za dóstate żonuwańa ha wobradé so dzakuwe. Tez té, mój kżesczijano, ladaj, zo bó pżi tém so samoho ha blischoho hnuw.

Daloke puczwańa pobożnoscze dla ńejsu pżeczé ha kóżdomu k radzeńu. Tesamsne móza husto waczé żkodé hatż wużitka pżińescz: żtoż pżez ńe swoje winwatoscze zakomdżi, kiż wużitne ha nuzne su, za toho ńemóza dobre bócz. Starschi ha prédkstojeczeżo ńetziña deże, déż dżéczi habó tzeledż doma ńewobkedżbuwanéch wostaja. Hóże hizczen jo, déż *woboj* starschej, hatzruńe jenoj krótki tzas, woteńdżetaj. — *Mwodżi ludżo* ńech kedżbuwa, hatż budza so poczeziwschi domoj wróczicz, déżli woteńdu. — Wschitko to dérbisch tez pomóslicz, déż sé *slubiw*, k bożej tzesczi ha twojej duschi zbóżnosczi tajkilej pucz dokońecz. Nezabódz zeni: zo *dérbi twoje lubeńo dobré ha Bohu zpodobné skutk bócz, hewak jón ńesmesch wuwescz.* Mésto tajkich lubeńow woz sebi radstischo prédk ha to prawe husto: so pilńe za wschém méccz, żtoż prawo ha dobre jo. Nétż z twojim zpówednikom! swósch, żto wón méni! joho radu poswuchaj, da wésczi prawe tzinisch. —

2. Jézus so wo templu wutżeżow woprasczwasche ha jim wotmojesche. Żidowski lud ha jich wutżeżo

mėjachu tedén wschelake pżiwėrki: jich pobożnoscż bė jenoj zwonkomna, do wotżow padacza, be wscheje nuczkomneje nutnoscże ha tohodla *prózne waschńo*. — Mó dėrbimó z czéwoj wutrobu za zpóznaczom bójskich wėrnoscżow so próczwacż. Poskaj tohodla kedżbńe na wukwaduwańo bożoho swowa; zmi dobre knihe do rukow, déż masch khwile; praschej so duchownéch, kotrémż dowėrnoscż masch, za tém, żtoż so tebi prawo bócż ńezda; prosch Boha nutrńe, zo bó czi wón chczéw pokazacż ha zpóznacż dacż, żtoż jomu zpodobne ha joho swata wola jo.

3. Marija mėjesche te waschńo, wschitko, żtoż so z bójskim sénom sta ha żtoż wona wot Jėzusa ha druhich pobożnéch ludżi swóschesche, wo swojej wutrobe deře wobkhowacż ha sama pżi sebi drudé pżemóslicż. „Jėzus sam ju za zbóżnu wuzna, dokelż wona boże swowo żadoscżiwe swóschesche ha swėrńe wo wutrobe wobkhowasche.“

Wo mėrnej czichecze sebi rozomńe pżemóslicż bożu luboscż ha mudroscż — kotruż té zpóznajesch wo pżipadnoscżach tżwojetżoho żiweńa, na druhich ha sam nasebi — każ też znutskomnéch hibańow twojeje samotneje wutrobó; — to, mój kżesczijano, to jo dżėwo, kiż móże tebe wot wele zwoho wotdżerżecż, tebe z duchownej radoscżu napelnicż, twoju poczciwoscż wobkruczecż ha womnoboscżecż, — z jeném swowom: *to móże tebe k dobromu kżesczijanej tżinicż.* —

Jėzusowa czicha, zakhowana mwodoscż wo dome swojej starschej.

„*Wón so wróczi ze swojimaj starschimaj do Naczaretha, ha bė jimaj podaté* — *ha pżibėrasche każ na lėtach ha starobe, tak też*

na mudroſczi ha zpodobańu pzed Bohom ha dobrémi tzwojekami."

To jo wſcho, żtoż nam ſw. ſtawizné wot Jézuſoweje mwodoſcze pówedaja; — po tém woni ḿelcza hatz do joho tſiczétoho léta. Wón jo po tajkim dowhe léta wo doḿe ſwojej ſtarſchej pzebówaw, dzez ſo pzed jeje wotzomaj k wſchomu dobromu pziwutzeſche, jimaj poſwuſchnoſcz wopokazwaſche, pzi dzéle pomhaſche. Wón ſo ńehańbwaſche, każ ſtare knihe prawa, czéſélſkoho ha druhoho k hoſpodaŕeńu ha doḿaczomu żiweńu nuznoho ha wużitnoho dzéwa.

Tróztne ha wużitne wutzbó za kzeſczijanow nizkoho ſtawa.

Lejcze, moji lubi, wo Naczaŕecze tſioch Swatéch: Jézuſa, Mariju ha Joſepha! Wozcze deŕe na kedzbu, żto woni tziŕa, — kak ſo żiwa? Khudzi ſu, hale zpokomni; — zprócznjiwi hale pzi tém zczerpni. Modla ſo ha dzéwaja; Joſeph zeziwi macz ha dzéczo z dzéwom ſwojej rukow; — Marija doma wobſtara hoſpodarſtwo ha pzihotuwe, żtoż Joſeph ha jeje dzéczatko potŕebataj. Jézus jimaj k pomoczé ſteji, dzeż ha każ móżeſche ha zweſeli woboj każ pzez pilnoſcz ha poſwuſchnoſcz, tak pzez ńewinwatoſcz, mudroſcz ha poczciwoſcz.

Woni ſu bez ſobu pzezjedne, jeneje móſle; haj woni ſu każ jena duſcha. Pzecziwo ſuſodam ha pzeczelam, pzecziwo wſchém tzwojekam lubozni ha dobrocziwi. Woſtanu dŕe zakhowani pzed ſwétom, hale Bóh za to z tzim wetſchim zpodobańom nad nich poladwe.

Zawérno! to bė zbóżné dom! to bė ſwate żiweńo! ...ike dérbjawo tez naſche bócz!"

Zpodźiwne skutki, kiž husto wele haré tžiňa, ňejsu tež hižon prawa swatoscž, tež nicž dowhe modleňa ha pacžeře samo prawa nutrnoscž; tež ňejo jencžcžé wo cžežkich surowóch pokutnéch skutkach wérne nakazaňo k pótaňu, hale wo tém, zo wschitko, žtož twoje powowaňo sobu pžiňese, po božej woli pilňe ha swérňe dopelnisch.

Bóh tón kňez cheze, zo bóchmó pilňe džéwali; tohodla jo nam rozom ha mocžé k tomu daw; žtož pak Bóh chcze, ňejo zwo habó ňekmane. Dobré zamós tžini kóžde džéwo Bohu zpodobne ha pacžeře je pozonuwa: dokelž lóžt ha mócž pžizpoka. Jene dérbi z druhim zjednoscžene bócž; pacžeře z džéwom, — džéwo z pacžeřemi. Woboj so deře zňesetaj: pacžeře ha pobožnoscž z domacžém džéwom; tak, zo mójemó sebi wschédné khléb ha ňebesa z jeném zaswužicž.

Na tém potajkim nitžo ležzane ňejo, žto té džéwesch, tež nicž, kak wele té zdžéwesch; hale kak deře ha tžohodla té džéwesch. —

Jan Jézusa kcžije.

Hako bé Jézus tsicžécži lét staré, zpotža Jan po božej pžikazni tžwojekow wutžicž, zo bó téch tedém jara ňewédomnéch ha zkaženéch ludži na blizki pžikhad slubenoho Mesiasa pžihotuwaw. Wón jich mócžňe k polépscheňu žiweňa napominasche ha ludžo radé na ňoho pžiposkuwachu ha wo tžródach joho wo pusczžiňe wopótuwachu. Téch, kiž swoje réchi wobželnoscžachu, ha so wérňe polépschicž chcžéchu, kcžijesche wón wo récžé Jordanu k znameňu wodawaňa réchow.

Tež Jézus pžindže k Janej, zo bó so kcžicž daw. Jan, kiž joho znajesche, so zapowe, prawicžé: „ja dérbjaw

na mudroscżi ha zpodobańu pżed Bohom ha dobrémi tżwojekami.“

To jo wscho, żtož nam sẃ. stawizné wot Jézuso-weje mwodoscze póẃedaja; — po tém woni ṁelcża hatż do joho tsiczétoho léta. Wón jo po tajkim dowhe léta wo doṁe swojej starschej pżebówaw, dżež so pżed jeje wo-tżomaj k wschomu dobromu pżiwutżesche, jimaj poswuschnoscż wopokazwasche, pżi dżéle pomhasche. Wón so ńehańbwasche, kaž stare knihe praẃa, cżéśélskoho ha dru-hoho k hospodařeńu ha doṁaczomu żiẃeńu nuznoho ha wużitnoho dżéwa.

Tróztne ha wużitne wutżbó za kżesczijanow nizkoho stawa.

Lejcże, moji lubi, wo Naczařecże tsioch Sẃatéch: Jézusa, Mariju ha Josepha! Wozcże deře na kedżbu, żto woni tżiṅa, — kak so żiẃa? Khudżi su, hale zpo-komni; — zpróczniwi hale pżi tém zcżerpni. Modla so ha dżéwaja; Joseph zeżiwi macż ha dżéczo z dżéwom swojej rukow; — Marija doma wobstara hospodarstwo ha pżihotuẃe, żtož Joseph ha jeje dżéczatko potřebataj. Jé-zus jimaj k pomocżé steji, dżež ha kaž móżesche ha zẃeseli woboj kaž pżez pilnoscż ha poswuschnoscż, tak pżez ńewinwatoscż, mudroscż ha poczcziwoscż.

Woni su bez sobu pżezjedne, jeneje mósle; haj woni su kaž jena duscha. Pżeczżiwo susodam ha pżeczelam, pżeczżiwo wschém tżwojekam lubozni ha dobroczżiwi. Wo-stanu dře zakhowani pżed swétom, hale Bóh za to z tżim ẃetschim zpodobańom nad nich poladẃe.

Zawérno! to bė zbóżné dom! to bė sẃate żiẃeńo! *„Tajke dérbjawo tež nasche bócż!“*

Zpodźiwne skutki, kiž husto ẇele haré tžińa, ńejsu tež hižon prawa sẇatosćž, tež nicž dowhe modleńa ha pacžeře samo prawa nutrnosćž; tež ńejo jencžcžé wo cžežkich surowóch pokutnéch skutkach wérne nakazańo k pótańu, hale wo tém, zo wschitko, žtož twoje powowańo sobu pžińese, po božej woli pilńe ha swérńe dopelnisch.

Bóh tón kńez chcze, zo bóchmó pilńe dźěwali; tohodla jo nam rozom ha mocžé k tomu daw; žtož pak Bóh chcze, ńejo zwo habó ńekmane. *Dobré zamós* tžini kóžde dźěwo Bohu zpodobne ha pacžeře je pozonuẇa: dokelž lóžt ha mócž pžizpořa. Jene dérbi z druhim zjednosćzene bócž; *pacžeře z dźěwom*, — *dźěwo z pacžeřemi*. Woboj so deře zńesetaj: pacžeře ha pobožnosćž z domacžém dźěwom; tak, zo móžemó sebi wschědné khlěb ha ńebesa z jeném zasẇužicž.

Na tém potajkim nitžo lejžane ńejo, *što té dźěẇesch*, tež nicž, kak ẇele té zdźěẇesch; hale *kak deře* ha tžohodla té dźěẇesch. —

Jan Jězusa kcžije.

Hako bė Jězus tsicžécži lět staré, zpotža Jan po božej pžikazni tžwojekow wutžicž, zo bó téch tedém jara ńewėdomnéch ha zkaženéch ludži na blizki pžikhad slubenoho Mesiasa pžihotuwaw. Wón jich mócžńe k polépscheńu žiẇeńa napominasche ha ludžo radé na ńoho pžiposkuwachu ha wo tžródach joho wo pusćžińe wopétuwachu. Téch, kiž swoje réchi wobželnosćžachu, ha so wérńe polépschicž chcžéchu, kcžijesche wón wo récžé Jordanu k znamėńu wodawańa réchow.

Tež Jězus pžindže k Janej, zo bó so kcžicž daw. Jan, kiž joho znajesche, so zapoẇe, praẇicžé: „ja dérbjaw

wot tebe kczené bócz ha té pzindzesch ke mni! Jézus wotmojt: „daj to bócz! jenoj tak mózemoj woboj boju pzikazńu dopelnicz.“ Na to wón joho kczijesche. — Hatz Jézus z wodé wustupi, zlétwasche wósche ńoho duch swaté wo ztawtnosczi hójbja ha z ńebes zeńdze wós: „to jo mój lubó sén, na kotrémz mam swoje zpodobańo. Joho swóschcze!“

Jézus wo pusczińe.

Nétk poda so Jézus wot ducha swatoho wedzené do puscziné, zo bó so tam wo zakhowanej czichocze mów bez wschoho rozperschena pzez paczeře ha rozmóslena pzihotuwacz k wulkomu, swatomu skutkej, kotromuz bé wótcz joho powowaw. Wón so pzi tém ztérczéczi dńow posczesche. — Potém pzindze k ńomu zwó duch ha wabesche joho trójczé k réchej pzeczjiwo Bohu. Jézus pzewiné zpótwańa pzez to, zo boze swowa joho nutsdawańam ha radze napzeczo stajesche.

Rada ha tróst za téch, kiz zpótwańa czerpa.

Wér deře na kedzbu, zo tón, kiz wéstu nakhilnoscz k zwomu wo sebi pótńe, hale tulej nakhilnoscz potwóizi ha te zwo ńewobóńdze, — zadén réch nima, wele waczé potzink skutkuwe ha móto sebi zaswuzi.

Czéwo ziweńo wérnoho kzesczijana jo stajne bédzeńo pzeczjiwo zpótwańam; bez nich ńebó poczcziwoscz zaswuzbna, anicz mózna bówa: ruńe kaz té zpiczé poczcziwó bócz ńemózesch, tak tez nicz bez prócze ha pzewińeńa, nicz bez zpótwańow. Lej! zpótwańa ńejsu **réch**, wele waczé pzilezinoscze, wérnu poczcziwoscz skutkuwacz.

Tesamo drobnischo pjez pjikwadé rozestajane:

Tebi k pjikwadej do mósli padńe: ja chczu so na swojim ńepjeczelu ẃeczicz; habó: ja chczu nězto ńetzesne wobończ. To jo zpótwańo! — Tebi so tute mósle zpodobaja: ẃeczeńo so czi swódke zda, ha zwa pozadosćz so czi lubi; lej to tez hiżczen k zpótwańu swuscha. Hale — tak khěczé hatz té *pótńesch*, zo nězto ńeprawo móslisch, habó nězto rěschne pozadasch, ha *z dobrej wolu* wo twojich móslach ha pozadosćzach zawostańesch ha so wo nich pasesch, da *wobońdzesch té rěch*. — Děz pak rěschne mósle wo sebi podusěsch, ha pji sebi řekńesch: „ńe! ja ńecham so ẃeczicz, ja ńecham ńetzesné bócz!“ da té *potzink skutkuẃesch*.

Děz sebi wěsté ńejsé, hatz sé do zpótwańa zwoliw habó nicz, da zpomń: *bez swojoho ẃedzeńa ha wole tzwojek zeni ńemóze rěschicz.*

Joli Boha nutńe lubuẃesch ha joho zrudzicz so strachuẃesch, — joli stajńe pjed kózdém rěchom so na kedzbu beřesch; — děz zpótwańam z dobrej wolu pjilezności ńedaẃesch; děz sé tez wscho wonkowne, ztoz bė wo twojej moczé, tziniw, kaz k pjikwadej: twojej wotzi zmolom wotwobroczíw — tebi strasche město wopusch-cziw, — nězto druhe sebi za dzěwo woznéw — na tesamo wschu swoju kedzbnosćz ha próczniwosćz zwoziw, zo bó zpótwańo pjewinéw, da mózesch wěsté bócz, zo ńejsé zrěschiw.

Ńebódz *mawomósné*, děz zpótwańa husto na tebe khodza, ha bórńe sélnische bóli. Nezabódz: *zo Bóh nikoho pjez joho mócz zpótwacz ńeda.* Wón jenoj zpótwańo na tebe dopuschczi, zo bó twoja poczczi-

wosćz so wopokazacz, wobkruczicz ha móto sebi zaswużicz mówa. Bóh jo swěrné ha daẇe wo zpótwańu tež swoju pomocz, zo móli je pzewinéćz, praẇi sẇ. Japoztow.

Pomosli sebi, zo jo tež Jězus zpótwańa pzeczerṗew. Wukń pak tež wot ńoho, so jich wobaracz ha nad nimi dobówacz. —

Kedzbuj: zo so sam z dobrej wolu do zpótwańa ńepodasch; — zdaluj so, tak ẇele hatz mózesch, kózdeje pzileznosćze k rěchej! Té hizon wěsch, zto jo za tebe strasche. Hizon do prědka pzi sebi wobzank, kak budzesch so wo pzileznosćzi k rěchej, kotrejż wuczeknéćz ńemózesch, zadzerżećz. Pzihotuj so k tomu pzez paczeṙe; woz sebi kruczé prědk, wo nitzim ńepzidawacz, nidė do rěcha ńezwolicz. Namakasch pak so wo pzileznosćzi, da bódz mudré: potwótz zmolom wo prědka zwu pożadosćz; wot samoho pṙeńoho wokomikńeńa sem zṗedz so rěchej ze wschěch móznéch moczow.

Modli so! dopomń so na ńewidomnu pzitomnosćz bozu! ṙek: kak mów ja tajku zwósćz wobończ ha pzeczziwo mojomu Bohu ha kńezej zrěschicz? Joli pzi móczném zpótuwańu tež jenoj wokomikńeńo na Boha, twojoho wschohowědomnoho wótcza ha sudnika zpomnisch, jene jenczke zděchwantzko k ńomu pósczelesch, potém wésczi do zanoho rěcha zwolicz ńebudzesch.

Zo bó so wo tzasu horczoho zpótwańa zkerscho ha lózo hromadu braw, ha twoje mósle na Boha ha te dobre zwoziw, k tomu tṙebaj tež wonkowne srědki: poladuj k ńebju; na bozu matru; ztziń sebi swaté kziż: *poklak*, *stěkwi* ruczé, ṙek krótku modlitbu, wupraj sẇ.

ṁeno „Jězus!" — Ztóž wo zpótwańu do rěcha zwoli, ha zrěschi, tón ma sebi samomu — nicz zwomu duchej winu dawacz.

Litanija
wot najswaczischoho ṁena „Jězus."

Kńeze, smėl so nad nami! Krěscheze, smėl so nad nami! Kńeze, smėl so nad nami!
Jězu Krěscheze, swósch nas!
Jězu Krěscheze, wuswosch nas!
Jězu Krěscheze, wuswósch nas!
Bóh wotcze z tėch ńebes! smėl so nad nami!
Bóh séno, wumóžniko toho swėta! smėl so nad nami!
Bóh Ducho swaté! smėl so nad nami!
Swata Trojicza, té jenitki Božo! smėl so nad nami!
Jězuso! té séno toho žiwoho Boha!
Jězuso! té séno Dawidowó!
Jězuso! té séno teje kńežné Marije!

Té najswėczischi Jězuso!
Té najmócznischi Jězuso!
Té najsélnischi Jězuso!
Té najdospownischi Jězuso!
Té najkrasnischi Jězuso!
Té najdobroczìwschi Jězuso!
Té najlubožnischi Jězuso!
Té najlubschi Jězuso!
Té najzpodžiwnischi Jězuso!
Té najtjesnischi Jězuso!
Té najdostojnischi Jězuso!

Jězuso, té zbóžniko toho swéta!
Jězuso, té srėdžiczero bez Bohom ha czwojekom!

Smėl so nad nami!

Jězuso, té dobré duschow pastéřo!
Jězuso, té nasch wuczek!
Jězuso, té lubuwařo tzistéch duschow!
Jězuso, swětlischi hatz te hwězdé!
Jězuso, renischi hatz tón měsacz!
Jězuso, jasnischi hatz te swónczo!

Té najponiznischi Jězuso!
Té najzczerpliwschi Jězuso!
Té najposwuschnischi Jězuso!
Té najdobroczíwschi Jězuso!
Té najpokornischi Jězuso!
Té najswěrnischi Jězuso!

Jězuso, té lubuwařo teje tzistoté!
Jězuso, nascha ẃesowoscz ha luboscz!
Jězuso, té lubuwařo toho měrą!
Jězuso, té zpihelo toho ẃatoho ziẃeňa!
Jězuso, té zpihelo wschitkich poczcziwosczow!
Jězuso, té wěrne swětwo!
Jězuso, té wětzna wěrnoscz!
Jězuso, té ňezkóntzna dobrota!
Jězuso, té wotcze téch khudéch!
Jězuso, té tróztařo téch zrudnéch!
Jězuso, té pokwadze téch wěriwóch!
Jězuso, té ẃesowoscz téch jandzelow!
Jězusu, té kralo téch patriarchow!
Jězuso, té wobswětleřo téch prophetow!
Jězuso, té miztéře téch japoztowow!
Jězuso, té wutzeřo téch zczenikow!
Jězuso, té sélnoscz téch martrařow!
Jězuso, té swětwo téch wuznawařow!
Jězuso, té slubené téch kňeznow!
Jězuso, té króna wschitkich Swatéch!

Smiléj so nad nami!

Bódż nam nadné, — pzelutuj nas o Jězuso!
Bódż nam nadné, — wusẇósch nas o Jězuso!
Wot wschitkoho zwoho! wumóż nas o Jězuso!
Wot wschitkich rěchow!
Wot twojoho něwa!
Wot pótajnéch letzeṅow toho djabowa!
Wot wójné, woda ha mora!
Wot pzestupeṅa twojich kazṅow!
Wot napada wschitkich ṅepzeczelow!
Pzez twoje sẇate tzwojekuwaṅo!
Pzez twój pzikhad!
Pzez twój sẇaté narod!
Pzez twoje sẇate wobrězuwaṅo!
Pzez twoju próczu ha dzěwo!
Pzez twoje schwikaṅo!
Pzez twoje krónuwaṅo!
Pzez twoje bolosczje!
Pzez twoju sẇatu smercz!
Pzez twoje hordozne hořestaczo!
Pzez twoje krasne do ṅebes stpěczo!
Pzez twoju ẇesowosczj!
Pzez twoju majestosczj ha kṅejstwo!
Pzez tu próstwu twojeje najsẇ. maczeře ha kṅeżné!
Pzez tu próstwu wschitkich twojich lubóch Sẇatéch!

(Wumóż nas, o Jězuso!)

O jeṅo bożé! kotreż přecż bereſch te rěchi toho swěta;
pzelutuj nas o Jězuso!
O jeṅo bożé! kotreż přecż bereſch te rěchi toho swěta,
wusẇósch nas, o Jězuso!
O jeṅo bożé! kotreż přecż bereſch te rěchi toho swěta,
smél so nad nami! o Jězuso!
Jězu Krésch cze, sẇósch nas! Jězu Kréschcze wusẇósch nas!
Kṅeże, smél so nad nami!
Kréschcze, smél so nad nami!

Kńeże, smił so nad nami! Wótcże nasch, a. t. d.

℣. Khwal moja duscha toho kńeza!

℟. Ha wschitko, ztož wo mni jo joho swjate mjeno!

℣. Te mjeno toho kńeza bódź khwalene!

℟. Wot nětk hacź do wěcžnoscźe!

℣. Kńeże, wuswóśch moju modlitbu!

℟. Ha daj mojomu žadańu k tebi pśinść!

Modlitba.

O Božo! kotrež sé pśekrasne mjeno Jězusa Kréstusa, twojoho séna, naschoho kńeza, twojim wěriwóm czéle lubozne, złym duchan pak bojazne ha straschne zczinił; popśej nadźe, zo bóchu wschitcźé, kotśiž tute mjeno na zemi pobožńe cźescźa, słódkoscź swjatoho tróšta wo pśitomném žiwjeńu dóstali, ha wo pśichodném wěčznu wjesołoscź ha ńezkóńcźnu zbóžnoscź wo ńebesach wužiwacź móli. Pśez tohosamoho naschoho kńeza Jězusa Kréstusa, twojoho séna, kotrež z tobu žiwó jo ha kraluje wo jednoscźi swjatoho ducha, wěrné Bóh wot wěcžnoscźe hacź do wěcžnoscźe. Amen.

Jězusowo zjawne žiwjeńo.

Hacź dotal bě Jězus wo cźichim zakhowańu žiwó bów. Nětk pak, hako bě wón wo Jordanu pśez ńebeski wós swjatotśńe za séna božoho wuznaté, zpotśa so wón tež zjawńe hako zbóžnik swěta pokazacź.

Wón pśekhodźesche židowske krajiné, zo bó wschudźom zabwudźene izraelske wowcźé pótaw, wschěm do-

bru wokzeṙaczu póẇescź pźiṅes, jim Boha ha joho sẇatu wolu zjeẇiw. Wón prědwasche z wulkej horliwosczu, pódla pak z ruṅa wulkej pokornosczu *najsẇaczischu wutzbu*, ha wobkruczi ju pźez zpodziwne dziwó, bóle hizczen pźez krasné *pźikwad swojoho sẇatoho ziẇeṅa* ha zkóntzṅe pźez *swoje czerṗeṅo ha samu hórku sṁercz toho kzizá.* — To so sta pźez tsi lěta, kotrez mó lěta joho ziawnoho ziẇeṅa rěkamó.

Wo zczěhuwaczém pokazamó tebi Jězusa hako *bójskoho wutzeṙa* — hako *pźikwad wschěch poczciwosczow* — ha *wo joho czerṗeṅu*; ha prosémó Boha nutṅe, wón chczéw tebi nadṅe popzecź: Jězusa z toho za swojoho zbóznika zpóznaczź ha joho zczěhuwaczź.

Jězus hako bójski wutzer.

Jězus prědẇe na hoṙe.

Ẇele ludu běsche so junu k Jězusej zeschwo; wón nastupi jenu horu ha rětzesche k swojim wutzownikam ha zhromadzenomu ludej, *kajczé czi bóczź děrbja, kiz k joho towarstwej, kotrez wón tez husto swoje* **Kralestwo** *ṁenuwasche, pźiswuscheczź ha pźez joho wutzbó ha wustawó poczcziwi ha zbózni bóczź chczejdza.*

Zbózni, praẇi wón, su *czi khudzi wo duchu*, to su czi, kiz ponizni, wot pozadosczow za tzasnémi kubwami tzistu wutrobu maja; *dokelz jim swuscha ṅebeske kralestwo*, kotrez ṅewobsteji wo tzasněch hale wo wóschich kubwach: — wo wěrnosczi ha poczciwosczi, *wo zpóznaczu ha swěrném doṗelṅeṅu Jězusoweje wutzbó.* —

Zbóżni su czi pokorni, czi kiż radscho czerṗa ha ṁelcza, hatż so ẇecza; *dokelż woni budża zeṁu wobsėnécż*: nicz jenoj sami wo mėře żiwi, hale tež ẇele na wutrobach druhich zamożecż.

Zbóżni su kiż so rudża ha żarẇa swojoho ha druhich ńezboża, samsnėch ha czużėch rėchow dla. Wėtżńe ńebudża so rudżicż, *dokelż Bóh sam budże jich tróżtuwacż*, hiżon wo tém, ẇaczé hiżczen wo pżichodném żiẇeńu.

Zbóżni su czi, kiż su wódni ha latżni za zprawnosczu! czi, kiż wo wėrnosćż ha pocżcziwosćż tak nutrńe żadaja, każ wódné za jėdżu ha latżné za piczom: *woni budża nasėcżeni*, ha wulczé wokżeweni, dėż budża swoje ẇate pożadańo doṗelńene widżecż.

Zbóżni su czi miwosczi wi: kiż druhim wodawaja ha dobroté wopokazẇeja; *woni budża miwosćż dóstacż*: jim budże wodate tu ha wo tamóm swėcże. —

Zbóżni su czi, kiż tżistu wutrobu maja: wutrobu bez tajeńa, bez nakhilnosćże k rėchej; bez stracha smėdża tajczé tżwojekam pżed wotżi stupicż, z dżėcżaczej dowėrnosczu k *Bohu poladwacż*, ha budża nėhdé joho wėtżńe widżecż wot wobletża k wobletżu.

Zbóżni su czi mėrni: kiż so ze wschitkimi tżwojekami bratrowsczé żńesu, dokelż smó wschitczé dżėcżi jenoho wótcza, kiż wo ńebesach jo; tajczé su hódni *dżėcżi boże* rėkacż, ha herbja joho kralestwa bócż.

Zbóżni su czi, kiż pżeczżėhańo czerṗa zprawnosćże dla: kiż su hidżeni ha zadsṗeni, dokelż swoju winwatosćż doṗelńa, dobre skutkẇa, radża ha podṗeraja; *jich móto budże wulke w ńebesach*. —

Dale prawješche zbóžnik: joli wašcha počź-čziwosćž dospownischa ňejo, hatž ta téch pismawutženéch ha pharisejeřow, ňezméjecže žadén dźél na mojim kralestwje. Tuczi swoju počzčziwosćž jenoj wo wonkownėm, wo zdačžu — wo tźwojetžej khwalbe pótaja, tžiňa wele haré ha pwóchi ze swojej swjatosćžu: hale jich wutroba bė powna zwósćže.

Jėzus pokrotžuwasche: „Wo starém zakoňu, kaž wó wėsćže, rėka: té ňesmeschkónčzuwačž; žtóž pak nékoho zkónčzwe, jo suda winojté. Ja pak wam prawu: žtóž so na swojoho bratra nėwe, jo hižon suda hódné; žtóž swojomu blischomu řekňe: rakka! jo radé winojté, žtóž pak jomu řekňe: té bwažňe! jo helskoho wohnja winojté.“ Sud ha rada béchu sudnistwa, kiž zjawne réchi sudžachu; rakka ha bwažňe steji za rozne wohidžeňa ha zaklečža. Kréstus chčze prawičž: zo su néw ha hitžeňa, ha wopokazaňa toho pžez hidžačže ha klejačže rėtže ruňe tak žtrafó hódne, hako zaražeňo samo.

Wo starém zakoňu rėka dale: „té ňedérbisch mandželstwo wamačž. Ja pak wam prawu, zo kóždé, kiž na žonsku z požadaňom po-lada, jo wo swojej wutrobe hižon man-dželstwo z ňej zwamaw.“ Hižon ňetžiste mósle ha požadaňa — hižon wola k rėscheňu — jo rėch.

„Dėž tebe twoje wótžko pohorschuwe, wu-tor je ha cžis je wot so. Dėž cže twoja ruka pohorschuwe, wotrubaj ju ha cžis ju wot so; dokelž lėpe tebi jo, zo z jenėm wótžkom habó z jenej ruku do wėtžnoho ži-weňa nuts dźosch, hatž zo bó dwė wótžčžé ha dwė ručžé mėw, ha cžėsňené bów do wėtž-

noho woheńa.“ To réka: Zdaluj wscho wot so, ztoż mówo tebe k réchej wabicż, bórńe tebi tak lubo ha trébne bówo, każ wótżko habó ruka; cżékaj pżileżnoscżi k réchej; ńewopótwi mésta, — ńepżistaj so na swużbó, — ńewobkhadżuj z ludżimi, kiż móli tebi straschne ha wabjacze bócż.

„Ńechaw so ẇeczicż na zwomi ludżimi! hale déż jo tebe néchtón na twoje prawo liczo dériw, podaj jomu też druhe; ha déż néchtón twojeje sukńe dla z tobu zkórżbu ẇedże, daj jomu też zwérschnu.“ Jézus chcze praẇicż: wukń kżiwdé ha ńezprawnoscże zczerpńe, ḿeltże pżeńescż; ńechaw so ẇeczicż; ńenéwaj, ńeḿerzaj so; ńeczep; ńeswar! Ńebejż też zdobom bez nuzé pżed sud; lubuj mér: ḿej zczerpnoscż, wone hiżon budże so dacż. Sé pak té nuzuwané, so zamojecż, habó twoje prawo pótacż, tżiń to z mudroscżu ha zpokornoscżu. Lubuj też twojich ńepżeczelow!

„Chczejschli jamożnu dacż, ńewuwowaj to bez ludżimi, każ cżi tajenczé. Daj ḿeltżo, wo zakhowaném: twój nan wo ńebesach je tola widżi, ha budże tebe za to mótwacż.

„Déż so modlisch, dżi do twojej komorki, na zkhowane, mérne mésto, zankń duře, zhromadż twoje mósle, ha modli so k twojomu ńebeskomu wótczej wo zakhowańu.“ Bóh lada na wutrobu, ha swóschi najzkradżnische pozdéchuwańo.

„Ńebódżcże pżez méru staroscżiwi za czérobu ha drastu: tón, kiż jo wam żiẇeńo daw, budże je też zdżerżecż. Wobkedżbujcże ptatżki pod ńebjom: te ńeséja, ha ńeżnéja, ha tola je wasch wótcz nasécża. Ńejscże wó ẇacz hatż ptatżki? Żtó wot was móże pżez *mudruwańo* swoje żiẇeńo podléjicż? Tżo-

hodla scze wó drasté dla tak starosczjiwi? Ladajcze na kwėtki toho pola, kak rostu: wone ṅedżėwaja ha ṅeschija: ha tola Salamon wo swojej kralowskej pósche ṅebe reṅscho zhotuwané, hacż jena jenczka wot nich. Kak ẇele ẇacz budże wasch wótcz was wobstaracż, wó mawowėriwi! Wón wė, żto wam trėbne jo."

„Ṅebódżcze starosczjiwi ha zrudni wo pżichodne! Kóżdé dżeṅ ma swoju wobczeżnoscż ha swoje dżėwo;" tżohodla dérbeli sebi pżitomnoscż pżez ṅetřebawschu ha ṅewużitnu starosczjiwoscż wobczeżicż. Dajcze Boha, waschoho luboho wótcza so staracż.

„Żtoż wó chczejcze, zo bóchu druzé wam tżinili, to tżincze też jim."

Zkóntżṅe napominasche Jėzus swojich pżiposucharow: „Dżicze nuts pżez huske duře! schėroke su rota ha wuteptané pucż, kiż k zahiṅeṅu ẇedże, ha ẇele jich na nim khodżi. O kak huska zcżeżka, kiż k żiẇeṅu ẇedże; ha mawo jich jo, kiż tutón pucż namakaja," dokelż wėrnoscż ze zprawnej wutrobu ṅepótaja, ha za tém dobrém sebi żanu prócżu ṅedawaja; dokelż tżiṅa, żtoż druhich tżinicż widża, habó tżomż heẇak pokhileja; nicz żtoż winwatoscż ha swėdoṁo, nicz żtoż boża wola ha Jėzusowa wutżba żada.

„Nicz kóżdé, kiż řekṅe: kṅeże, kṅeże! kiż jenoj kżesczjijan po ṁenje jo; nicz kóżdé, kiż pżi dobréch żadosczjach ha prózněch prėdkwzaczjach zwostaṅe; nicz kóżdé, kiż wschitko jenoj pżez paczeře spėwaṅo dóstacż chcze, żtoż tola zaswużene, pżez swėrne dopelṅeṅo swojich winwatosczjow nadobóte bócż ma, — pódże

nuts do ńebeskoho kralestwa, hale jenoj tón, kiž wolu ńebeskoho wótcza dopelni.

Jézus wutži wo pžirunańach.

Po wašchńu tamnoho tžasa ha po rozomie swojich pžiposwuchařow wutžesche Jézus husto wo pžikwadach habó pžirunańach, (parabulach). Pžez to bó joho wutžba zrozemliwischa ha zpodobnischa; třechi ha pohnu tež wutrobó téch, kotsiž wérnoscž zpóznacž ruńe jara zwoleni ńebechu; joho swowo dósta pžez to tež wetschu mócz, zawosta lóžo wo pomatku ha zbudži zpiposwuchařow k rozpomńeńu. — Tak désta tež joho bójska mudroscž tžwojetžu natursku žtawtnoscž, kaž wón sam, tón sén boži, hako sén toho tžwojeka pžischow bé.

Jézus wutžesche, kak dobré, smélné ha miwoscžiwó Bóh pžecžiwo wschém tžwojekam jo: dež wón joho hako nana ziewi, kotréž swoje džécži lubuwe, za ńe so stara, te zhubene džéczo z wesowoscžu zasé hořebeře, déž so želnoscžiwe wróczja.

Jézus stajesche nam Boha prédk hako hospodařa, kotréž džéwaczeřow za swoju winiczu póta, zo bó jich mótwacž mów.

Hako krala, kiž swojomu sénej kwasnu hoscžinu wuhotwe, na kotruž wschitczé proscheni su: dokelž Bóh chcze zo bóchu wschitczé tžwojekojo k zpóznaczu wérnoscže pžischli, — wschitczé dobri ha zbóžni bóli.

Hako kńeza, kotréž swojim swužownikam wschelake talenté, daré, moczé, srédki ha pžiležnoscže k dobromu pžepodawe, zo bóchu z toho dobótk ha wužitk méli ha wétžne móto zaswužili.

Wón wutžesche: zo dérbimó, dež Boha wo nétžo pro-*nó,* ńepžestawacž ha wo dowěřeńu wobstajni bócž,

bórńe tej přeni krócj wuswóscheni ńebóli. „Pjecjel' prawesche wón, stańe tej noczé, ha poda khlěb tomu, kij ńepjestawa kwapacj."

Wón wutjesche: zo dérbimó z ponijnoscju prosécj, wo pjikwadje wot pharizejeřa ha czwónika: tón stejesche zezadé ha ńezwaji so swoje wotji pozbénécj; bijesche na swoju wutrobu ha prawesche: Bo,o, bódj mi réschnikej nadné. Ha Bóh bé jomu nadné.

Tej wo wobkhadjuwańu z druhimi dérbimó stajńe poni;ni bócj: kaj tamón pji hoscjińe, kij so na kónczu séné ha potém wósche sadjené bó; tak budje kójdé, kij so samoho ponija, powóschené. Séńe pak so jtó na přeńe méstó, budje wón z hańbu wosobnischomu hoscjej méstó wotstupicj dérbecj, dokelj kójdé, kij so samoho powóscha, budje ponijené.

Jézus tej wutjesche, zo dérbimó druhim wodawacj, joli chczemo wot Boha wodacjo dóstacj, pjez pjikwad wot *ńezprawnoho wotrotjka*, kotromj bé joho kńez wulki dow zpuschcjiw: kotréj pak bé pjecjiwo swojomu sobuwotrotjkej tak ńesmélné, zo wot ńoho mawó dow surowe krucje jadasche. Hatj to kńez zhoni, da wón ńesmélnoho wotrotjka do jastwa tjisnécj, dójj czéwó dow ńezapwacji.

Žtó nasch blischi jo, ha kak napjecjo wschém nascheje pomoczé potrébném tjwojekam lubozni ha dobrocjiwi bócj dérbimó, pokaza Jézus wo pówedańu wot miwoscjiwoho Samaritanařa, kotréj za czéle ńeznatoho, do rubejnikow padńenoho, ha wot ńich pjebitoho tjwojeka tak wele tjińesche, tak lubozńe so nad nim sméli, tak deře joho wobstara.

Stajńe mamó kedjbni, stróżwi, ha na pjikhad naschoho kńeza pjihotuwani bócj, ruńa tém *mudrém kńejznam, kij z nalatémi lampami* na nawojeńowó pjikhad tjakachu:

ruňa swěrnomu wotrotžkej, kiž swojoho kneza stajňe lada; ruňa staroscžiwomu hospodarej, kiž wě, zo paduch pžindže: smercž pžindže kaž paduch w noczé.

Bwazné tón, prawesche Jězus tež, kiž jo staroscžiwó jenoj za tžasne ha zabódže, pžez darniwoscž ha druhe dobre skutki sebi pokwadé za wětžnoscž hromadžecž. Jedén tžwojek, prawi Jězus, mějesche wschoho doscž; wón chczésche swoje bróžňe ha hubje hižczen powětschicž, hale — wón wumře wo tejsamoj noczé.

Za poczcziwoscž dérbimó najwaczé staroscžiwi bócž; tasama dérbi nam tak droha bócž kaž zakhowané pokwad, kaž drohi pacžerk, za kotréž tón, kiž jón wažicž wě, wschitko da, žtož ma.

Tak wutžesche Jězus wo pžirunaňach: ha tak kaž wón wutžesche, hižczen žadén wutžiw ňebe: tak zwósoka ha tola tak zrozemliwe; tak wschědňe ha tola zpomožňe; tak po tžwojetžim waschňu ha tola tak bójscžé.

Kžeschczijan dérbi bójsku wutžbu Jězusowu prawe zeznacž.

Najwaczé kžesczijanow wěřa, žtož su z katechismusa wuknéli, ha žtož wéricž waschňo jo: bez to, zo bóchu wedželi, žto wěřa ha so dale wo swojej wěře wobhoňeli. To jo wina wohidneje ňewědomnoscže ha wele rěchow; z toho pžindže tak wele pžiwérkow; z toho tak wele jenoj po zdacžu zwonkownéch poczcziwoscžow, za kotrej so žanoho móta wo pžichodném žiweňu nadžecž nimamó. Z toho pžindže tež liwkoscž wo kžesczijanstwe, stwerdňeňo wutrobow, ňeluboscž pžeczžiwo Bohu ha blischim; z toho pžeměrna staroscžiwoscž za tžasne, zabóczo wětžnoho.

Kjescžijan dérbi wot Jězusa zeznacž swojoho Boha;

zeznacż; dérbi po Jėzusowoj wutżbe żiwó bóczż: kak jo to móżno, déż wón ńeẇe, żtoż Jėzus praẇiw ha wutżiw jo.

Jėzusowa wutżba ńejo jenoj najlėpschi ha najwėsczischi, hale też jenczki srėdk k wėrnomu polėpscheńu swojoho żiẇeńa ha k wėrnomu zbożu wo tutém ha k zbóżnosczi wo pżichodném żiẇeńu. Talej wutżba jo za kóżdoho: też za mawo wutżenéch ha nizkich wo tém, żtoż polėpscheńo ha woměřeńo tżwojeka nastupa, deře k zrozeṁeńu; wona jo swódki pżaw ha lochke dřeṁo — pżez nadżiju ha lubosczż.

Tohodla tebe, hako deřezmóslenoho ha zprawnoho kżesczijana, proschu: té chczéw husto kedżbńe pżenczż, żtoż hażż dotal wot Jėzusa Kréstusa ha joho wutżbu praẇene jo ha dale praẇene budże. Ńetżitaj żeni ẇele na jene dobo; pżemósli radscho to, żtoż sé tżitaw, ha nawoż je na swoje wobsteješa. —

Krótke wopżeczo wschoho toho, żtoż po Jėzusowoj wutżbe tżinicż mamó.

Jėzus jo bójsku wutżbu z ńebes pżińes ha sam praẇiw: „żtóż wolu mojoho ńebeskoho wótcza doṗelńa, budże zpóznaczż, zo moja wutżba wot Boha jo.“ — Wscho, żtoż jo wón wutżiw, wotpohlada te jene: skutkuwaczu lubosczż. Wsché kazńe, kotreż jo sén bożi wo ṁeńe swojoho ńebeskoho wótcza tżwojekam daw, zjednoscza so wo jenej: wo lubosczi. Czéwó zakoń, kotréż joho wutżowniczé, ha wschitczé, kiż wot ńoho ṁeno kżesczijanow ẇedu, doṗelnicż maja, wobsteji wo lubosczi.

Té dérbisch Boha, twojoho kńeza lubuwaczż z czéwoj twojej wutrobu, z czéwoj

twojej duschu, ze wschéch twojich moczow ha wósche wschoho! to jo přeňa ha najwosobnischa kazňa. Druha jo tej runa: té dérbisch twojoho blischoho lubuwacz, kaž so samoho.

Lubuj Boha.

Jézus nas wutzi, tjohodla ha kak mó Boha lubuwacz mamó.

Mó dře Boha ňemóžemó lubuwacz kaž tžwojeka: Bóh jo duch. Dėž pak praẇe nutňe wopomnimó, zo jo Bóh sam wot so najẇetsche ha najlubozniſche kubwo; zo jo nasch najlubschi wótcz; pjeczjiwo wschitkim tžwojekam, potajkim tež pjeczjiwo nam, tak dobroczjiwó ha smėlné; da zmėjemó na nim naschu najẇetschu ẇesowosćž. Tuta ẇesowosćž na nim budže nas tež sélňe pohnuwacž, jomu ẇesowosćž tžinicž, ha so wschéch rėschnéch ẇesowosćžow zdaluwacž. Wo tém wobsteji lubosćž k Bohu. — Tžwojetža wutroba jo bez ẇesowosćže prózna ha wopuschczena; nima tohodla na Bohu žanu ẇesowosćž, da budže so wo druhe ẇesowosćže wobhoňecž.

Tež Bóh pokaza wulczé swoju lubosćž pjeczjiwo tém, kiž joho lubuẇa: hižon wo tutém, ẇaczé hižczen wo pjichodném žiẇeňu. Mó ňesmėmó Boha jenczczé tohodla lubuwacž, dokelž nam tak mnohe dobroté wopokaza, tež nicž na wėtžne móto smėmó jenoj samo ladacž: nascha lubosćž k Bohu dérbi dospownischa bóczž. „Wėrna, tžista ha skutkwacza lubosćž k Bohu wobsteji wo tém, zo Boha najsẇaczjischoho, najdospownischoho wósche wschoho wažimó, ha z tžesczjownosczju pjed nim joho wolu dopelnimó, joho kazňe džeržimó;“ tak wutži Jézus.

Hizon zprawnoho tzwojeka tzesczimó, ha joho pzikwad tzini tez nam poczcziwoscz luboznu. Kak ẇele ẇaczé dérbimó Boha, najsẇaczischoho, kiz czéle dospowné, bez wscheje swaboscze ha ṅedospownoscze jo, wósche wschoho tzesczicz, ha so ze wschėch moczow próczwacz, jomu podobni, to jo: tez tak dobri ha sẇaczi bócz? — kak ṅedérbeli wo wschėm naschim tziṅeṅu ha wostajeṅu stajṅe na joho sẇatu wolu kedzbuwacz ha ju z tzesczu pzed nim, habó z lubosczu k ṅomu deṙe ha radé doṗelnicz?

Nascha luboscz k Bohu dérbi so potajkim wosobṅe na to zwozuwacz, zo sebi Boha hako najwósche kubwo, hako najsẇaczischoho prėdkstajimó: ha so wosobṅe wo tém wopokazacz, zo mó tez sẇaczi ha pzez to jomu podobni bócz so próczẇemó. Bóle na to dzėẇemó, joho kazṅe dzerzecz ha joho wolu doṗelnicz, ẇaczé joho lubuẇemó.

1. *Wukṅ potajkim twojoho Boha lėṗe ha lėṗe zpóznawacz:* Lėṗe joho zeznajesch, nutnischo budzesch joho lubuwacz. Wopomṅ husto, kak ṙeṅe ha deṙe Bóh wscho ztziniw (ladaj stronu 46. a t. d.), pozbeṅ so wot stwoṙeṅa k stworiczerej. Kedzbuj, zto tebi Jėzusowa wutzba, ha twój samsné rozom wot Boha zjeẇi. Pziposkwi kedzbṅe ha pilṅe na boze swowo!

2. *Tzesczuj Boha toho najsẇaczischoho.* Wopokazaj wo wschėm, zo jo tebi na bozej woli ha bozim zpodobaṅu ẇaczé lezzane, hatz na czéwóm sẇėcze. Daj Bohu tzescz za wschitko, żtoż té sé ha żtoż té masch. Wupraj boze ṁeno z najhubschej tzesczownosczu. Ṅepzisahaj, déz nimasch waznu winu, ha déz ṅejsé czéle pzesẇėdsené, zo wėrnoscz rétzisch. Dzerz pak tez, żtoż sé z pzisahu slubiw.

Rétz wot Boha ha bójskich wėczow z najẇetschej pokornosczu: ṅezadsṗej ha ṅehaṅ, żtoż jo sẇate, habó żtoż druzé, hatzruṅe ṅerozomni, za sẇate dzerza. Ladaj

těz, kak mów pzez nabozne rozmwojeňo, pzez dobré pzikwad ha kaz heẇak jenoz mózesch, k tomu sobuskutkwacz, zo tez twoji blischi Boha lěṗe zpóznaja ha hódnischo tzescza. Tzesczuj tohodla Boha zjawňe wo czérkwi: hale kózdé tzas tez doma, ha wschudzom, pzez pobozne ziẇeňo, kotrez jo te prawo Bohuswuzeňo.

3. Dzakuj so Bohu za wscho dobre, kotrez tebi ha wschitkim tzwojekam wopokaza: tez za wschědne, tez za najmensche. Wscho dobre pzindze wot ňoho. Zpóznaj joho dobroté: wuziwaj je deře, nawoz je po joho woli; dzěl tez druhim radé nězto sobu. Bódz pak tez z mawóm zpokojné: Bóh kózdomu tak ẇele daẇe, kaz po swojej najẇetschej mudrosczi za najlěṗe zpóznaje.

4. Dowěr so Bohu, kiz wschitko po swojej najẇetschej dobroczíwosczi ha mudrosczi wodzi. Bóh móze jenoj dobre chczécz; ha wschitko, ztoz wón cheze, so staňe. Tém, kiz Boha lubuẇa, dérbi wschitko k lěpschomu swuzicz. Tziň té te twoje, tak deře hatz mózesch: za to, ztoz té ňezamózesch, budze so Bóh staracz. Dzěczacze dowěřeňo na Boha, stajne pomósleňo ha poladwaňo k ňebeskomu wótczej wo wschěch pzipadnosczach naschoho ziẇeňa, nam Jězus wosobňe k wutrobe ẇedze. Posělň so wo dowěřeňu na Boha pzez paczeře ha doṗelň joho sẇatu wolu.

5. Bój so Boha! to jo: ňestrachwi so nitzoho tak jara, hatz joho sẇ. wolu pzestupicz. Bohabojoscz dérbi so wosobňe wo tém wopokazacz, zo wscho rěschne hidzimó. —

Żtóz mnohoscz ha wulkoscz bozich dobrotow wopomni, ztóz sebi pomósli, kak dobre ha mudre wschě postajeňa ha pzikazaňa su, ztóz sebi ziẇe Boha hako najwóschoho, *najlěpschoho*, najsẇaczischoho pzed wotzi staji, nidé ňe-

móże réch lubuwacz, kiz jo najhórschi ńedzak ha najwohidnischa ńeposwuschnoscz pzeczjwo Bohu.

Lubuj twojoho blischoho.

Jézus nas wutzi: żtó nasch blischi jo, — kak ha tzohodla joho lubuwacz mamó.

Nasch blischi, prawesche wón, jo kóżdé tzwojek, kotromuz pomhacz, habó nézto dobre wopokazacz móżemó; ńech jo, kajkiz cheze: doscz na tém: zo jo tzwojek.

Tez prawi nam Jézus czéle jasńe, kak naschoho blischoho lubuwacz dérbimó, ḿenujczé: kaz so samóch. Postajmó so jenoj kóżdé króćz na mésto druhoho, ha praschejmó so: zto bóch ja wo tutéch wobstejeńach wot druhich sebi zadaw? Kak bóch ja zpokojom bów, dé bóchu druzé pzeczjwo mi so tak zadzerzeli, kaz so ja pzeczjwo nim zadzerzu? „Wschitko, prawesche Jézus, ztoz wó chczejcze, zo bóchu tzwojekojo wam tzinili, to tzincze tez jim; — ha ztoz wó ńechacze, zo bóchu druzé wam tzinili, to ńetzincze tez jim."

„Blischoho lubuwacz potajkim nitzo druhe ńeréka, hatz: janomu tzwojekej nitzo zwo pzecz, anicz tzinicz; wscho dobre jomu popzecz ha po mójnosczi wopokazacz." Wo tutém rozoḿe mójemó ha dérbimó kójdoho tzwojeka lubuwacz. Té třebasch jenoj wopomnicz, tzohodla blischoho lubuwacz dérbimó: nicz jenoj joho poczczjwosczow ha dobréch samotnosczow dla, nicz dokelz wón nasch pzeczjel ha dobroczeř jo. Żtóż bó na to ladacz chczéw, dowho ńebó wschéch lubuwacz mów. Wérna, tzista luboscz swojoho blischoho, kaz Jézus ju wot nas zada, wobsteji wo tém: zo druhich Boha ha jich samóch dla lubwemó; — habó tohodla, dokelz Bóh to cheze ha kójdé tzwojek po bozim znaḿu stwořené, z rozomom wobdaté ha ruńa nam k ńebju powowané jo.

Zo pak naſcha wutroba radoſcz ha wokżeczo zatzuje, déz druhim dobroté wopokazìwemó ha wo nuzé jim k pomoczé ſtejimó; ha zo za to wot naſchoho zbóznika wo tutém ha wo pzichodném ziwenu wulke móto polubene mamó: to móze ha dérbi nas jenoj tzim bóle k luboſczi bliſchoho napominacz ha pohnuwacz.

Lubuj potajkim wſchitkich tzwojekow, tez twojich ńepzeczelow! Bóle luboſcziwó ſé, meńe zméjeſch ńepzeczelow. Nebódz zeni wina, ha ńedaj nikomu pzilejnoſcze, zo bó z prawdu na tebe zkorzicz mów. Nebódz ruńa tém, kiz pzewele do ſo dzerza, wſchitko za zwo beru ha na wſcho ſo hórſcha. Zńes zczerpńe ſwaboſcze ha ńepěknoſcze druhich, kaz woni twoje pzeńeſcz dérbja. Wodaj tém, kiz ſu tebe roznéwali; pótaj ſamoho ńepzeczela zjednacz. Huſto k tomu nitzo wacze trěbne ńejo hatz dobre ſwowo, pzeczelne pohladńeńo, habó ta próſtwa, zo bó czi to habó tamo k woli ztziniw.

2. Bér ſo deře na kedzbu, zo nikoho na joho duſchi ńewobzkodziſch: ladaj ſo, zo nikomu zwó pzikwad ńedaweſch, nikoho do bwuda ńezawedzeſch, na zane waſchńo k rěchej ńewabiſch, habó wot dobroho ńewotdzerzuweſch.

3. Nemóſli ſebi wot druhich bez zprawneje winé nitzo zwoho: ńewukwadwi zdobom wſchitko zlě, ztoz druzé tzińa habó prawa. Bér ſo w rétzach na kedzbu; ńerań nikoho na tzeſczi; ṁeltz wo ſwaboſcziach twojoho bliſchoho; zamojej joho, déz jo ſo pzeſchow; zakitaj joho, déz ſo jomu kziwda ſtańe. Nezwadz ſo kózdeje mólitzkoſcze dla. Zadſpej wſché wzé ha hebańa; dzerz, ztoz ſlubiw ſé. Nepzeczelſtwu, ńepopzecziu, zawiſczi ha weſowoſczi na zkodze bliſchoho ńedaj zeni wo twojej wutrobe zkadzecz; wobkńez twój néw. Daj, woſtaj ha tziń *kójdomu, ztoz ſo pziſwuſcha.* Sé někomu kziwdu, mer-

zańo habó zkodu natzjiniw, to tak khėczé ha tak deŕe hatz móżeſch, zarunaj.

4. Na tém ńejo doſcz, zo twojoho bliſchoho ńeraniſch, té dérbiſch joho tez lubuwacz; ha twoja luboſcz pzeczjiwo ńomu ńeſmie jenoj wo ſobuzjelnoſczji ha ŕanéch ſwowach hale tez wo ſkutku ſo wopokazacz. Te najlėpſche, ztoz móżeſch ha dérbiſch bliſchomu tzjinicz, jo: wutrobńe zadacz, Boha proſécz ha ſam, ztoz zamożiſch k tomu ſobupomhacz, zo bó won dobré, poczczjiwó ha nėhdé zbóżné bów. — Dawaj wſchitkim dobré pzjikwad; napominaj druhich tak huſto hatz ſo z wużitkom hodzji, zo bóchu ſwoje rėchi zpóznali ha ſo polėpſcheli. Wużi kéżdu pzjileznoſcz, dzez móżeſch druhim zpomożnu wérnoſcz, kotraz jo tebi znata, ſobudzjėlicz. —

5. Swuſch ha pomhaj bliſchomu tez wo tzjaſném, dzez ha kaz móżeſch. Déz móżeſch jim próczu zalutwacz, habó czjerṗeńo wolożicz, tzjin to z ẇeſowoſczju, ha po twojej zamożnoſczji. Dobra rada ha trożt, wutrobna ſobuzjelnoſcz ha zaſtupna próſtwa pola druhich, jo tez pomocz, ha huſto ẇaczé winojta hatz ṗeńezé.

6. Twoja luboſcz k bliſchomu dérbi rozomna ha kzjeſczjijanſka bócz. Tzjin jomu, ztoz té wo téchſamóch wobſtejeńach wot ńoho z rozomom ha z prawdu zadacz ſmėw, habó tzjohoz ſo nadzjecz mów. Tzjiń te dobre z rozmóſleńom, nicz kaz ſo tebi ruńe zezdańe. Pomhaj najpŕedé ha najbóle tam, dzez najnuzniſche jo. Tzjiń te dobre z tzjiſtém wotpohladańom: nicz tzjaſnoho dobótka, nicz ſwétneje tzjeſczje, hale twojeje winwatoſczje ha Boha dla. Dopomń ſo pzji tém huſto Jézuſowóch ſwowow: ztoz wó jenomu najniſchomu mojich bratrow tzjiniczje, to ſczje mi tzjinili.

7. Czji, kiz ſu hromadzje żiwi, hako: muz ha żona, ſtarſchi ha dzjėczji, bratſja ha ſotré, ha tzjeledz, dérbja ſo *tez wuſobńe lubuwacz.* Te winwatoſczje, kiz tućz maja,

rěkaja: winwatosćje powowaña. Bóź to, źtož sé, z cźéwoj dušu! tak jo wola boža; ha potajkim te najlěpše.

Lubuj so samoho.

Jězus nas wutźeše, kak so samóch rozomńe lubuwacź dérbimó. Mó smémó, haj dérbimó teź so samóch lubwacź: tuta kazńa jo wo předawšej wopźijata. Mó ńemóli naše winwatosćje pźecźiwo Bohu ha blišim dopelnicź, ńemóli Boha ha tźwojekow lubuwacź, dé bóchmó so samóch ńelubwali. Jenoj dérbi so to na prawo wašńo stacź. Wopatźna lubosćź k samomu sebi jo, kotraź jenoj na swój samsné wužitk ha dobótk, na tźesćź ha khwalbu, na hinite wěsowosćje ha prózne wokźecźa lada. Jězus nas wutźi so samóch zaprěcź; to rěka: swoju samolubosćź wotpowoźicź ha swoje ńepořadne pożadosćje pźewinécź. Po Jězusowoj wutźbe dérbimó wosobniše kubwa ha wěrne wěsela pótacź, to jo: wo poczciwosćź ha zasłužbu pźed Bohom so prócźwacź. Lubosćź so samoho, kaź Jězus ju wot nas źada, wobstejí wo tém: „zo so pźez zprawnosćź wětźneje zbóźnosćje hódnéch tźinimó. To jo najwóše kubwo tźwojeka."

1. Starai so potajkim předé wšoho za swoju dušu, prócźuj so wo ńewinwatosćź, poczciwosćź ha zprawnosćź. K tomu słuša, zo wěš: źto wěrne ha wopatźne, źto prawo ha ńeprawo jo, ha za tém ze swěru slědźiš, źtož sé hako wěrne ha dobre zpóznaw. Kedźbuj tohodla na dobre wutźbó ha wužitne wěrnosćje: pźemósli ha rozpomń husto, źto sé dobre swóšaw habó hewak nazhoniw. Ladaj, źto wo twojej wutrobe so stawa: zpóznawaj ńepořadne nakhilnosćje ha pożadosćje, zo mów je z bożej pomocźu *obkńeźicź*. Pźiwutź so z wobstajnej pilnosćźu k dobro-

mu, wuprosch sebi ha wotżakuj wot luboho wótcza, żtoż twojej swabosczi pobrachuwe.

2. *Wobkhowaj stajṅe dobre swėdoṁo*, tak budżesch tež wo zrudnosczi ha czerṗeṅach ẇesowó ha zpokojné; tež, déż druzé tebe zadsṗėja ha tamaja, móżesch z tém so zpokojicż: Bóh ṁe znaje: jenoż zo wón swoje zpodobaṅo na mni ma! To mi ẇaczé pwaczi hatż wscha tżwojetża khwalba!

3. *Zdżerż so wschėch ẇeselow, kiż dérbisch pozdżischo wobżelnosczicż.* Netżin tež te najṁensche, żtoż jo napżeczo pżistojnosczi ha tżesnosczi. Bódż haṅbicżiwó pżeczżiwo sebi samonu: dżerż so samoho wo tżescżi; — bėdż haṅbicżiwó wo wschėm, tež wo twojej drasczże. Mej Boha stajṅe pżed wotżomaj! Tež déż sé sam lutki, tež déż móżesch ṅewidżané rėschicż, widżi tebe Böh, najtżisczischi, swaté, wschohowėdomné sudnik. Kedżbuj na wós twojoho swėdoṁa: *wschitko, żtoż napżeczo swėdoṁu tżinisch, jo rėch!*

4. *Zwin so, tak ẇele hatż móżno, wscheje pżileżnosczże k rėchej.* Czėkaj pżed towarstwami ha ẇeselami, dżeż ṅepżistojnéch, lochkomósnéch nadeṅdżesch. Ṅemej żane ṅetżesne rétże, żane próżne żorté, żanu ṅehaṅbicżiwu drastu! — Ṅezpuschczej so na twoju dotalnu wobstajnosczż wo dobrém; tež najsélnischi móże padnécż. Ṅezortuj ha ṅeswar na druhich, kiż su zrėschili; wukṅ radscho z toho ponižnosczż ha kedżbnosczż, ha dżerż so tżim krucżischo k Bohu.

5. *Té dérbisch tohodla tež samoho so husto zaprėcż*, to réka: té dérbisch husto tżinicż, żtoż tebi czeżko padṅe, ha so zdżerżecż, żtoż so czi lubi; dérbisch radscho wscho zṅescż ha czerṗecż, hatż nėżto pżeczżiwo winwatosczi ha swėdoṁu tżinicż. Té dóstaṅesch mėsto hinitoho ẇesela ẇele ẇetsche kubwo: dóstaṅesch nutskomnu zpokojnosczż, boju *nadu, ha nėhdé* wėtżnu zbóżnosczż.

Rozomna ha kżesczijanska lubosćż k samomu sebi kaza nam tež, so za wschitko to staracż, žtož nam trébne ha wužitne jo, zo móli wo wschėm dobrém roscż ha pžibėracż; to su: strowoscż, dobre ṁeno, **tżasne za-ṁoženo.**

6. **Staraj so potajkim za twoje žiẇeńo ha twoju strowoscż**, ńewustaj so ženi ze zwóscżu habó z lochkomósnosczje strachej žiẇeńa; ńezkasch sebi strowotu pžez ńemėrnoscż wo jėdźi ha piczu, habó pžez ńepoczcziwo žiẇe-ńo. Wo khorosczi pak pótaj dobre ha wėste srėdki: pó-sczel po rozomnoho lėkaŕa ha poswuchaj joho.

7. **Džerž na tżescż ha dobre ṁeno.** Wėrna tżescż wo tém wobsteji, zo so pžeczé rozomńe ha zprawńe zadžeržisch. Ńewustaj so wėstej hańbi pžez ńekmane ži-ẇeńo, pžez hordoscż ha wósokomósnoscż. Ńedawaj sebi próczu, lėpschi so bocż zdacż hatž woprawdže sé; ńedowėr sebi ẇaczé hatž zamóžisch. Ńepotaj twoju tżescż wo won-kownéch wėczach, nicz wo pósche ha wulczétżińeńu, hale nutskownej pwaczizni, kotruž poczcziwoscż nam daẇe.

8. Staraj so wo to, kak budžesch w swėcże dale pžincż mócz: džėwaj pilńe ha ródńe; bódž hospodarski z mudroscżu; ńetŕebawschim ńewudawaj anicz kroschka; ńedaj pak sebi žanéch ṗeńez žel bócż, džež móžesch je wužitńe nawojicż: k tomu su ṗeńezé. Džerž sebi knižki, wo kotréchž masch wudawańa ha nutspžindžeńa zapisane. Zwin so naram-nosczje ha wscheje starosczżiwosczje wo tżasne ha pžichodne: pžindže tżas, pžińese radu! Tżin te twoje — dowėr so k Bohu — bódž z tém zpokojom, žtož wón tebi pži džėwa-wosczi wobradži: **zpokojné jo wėrńe bohaté.** —

Jězus, najdospownischi pzikwad poczcziwoscze.

Kaj Jězus wutzesche, tak bě tez ziwó: wón nam wo kózdém dobrém potzinku najreńschi pzikwad daẇe:

1. Wón lubuwasche swojoho ńebeskoho wótcza wósche wschoho. „Wolu mojoho wótcza tzinicz, praẇesche wón sam, jo moja czéroba“, moje najpřensche ha najlubsche dzěwo. „Ja ńepótam moju tzescz, řekné wón dale, hale tzescz mojoho wótcza.“ Wón ztrafwasche téch, kiz dom swojoho wótcza wońetzesczachu; wopwakasche sleposcz téch, kiz Boha ńeznajachu, ha ńepzestawasche, zabwudzenéch k Bohu wróczecz.

2. Pzeczziwo wschěm tzwojekam bě wón powné luboscze, nadě ha miwoscze. Dobroté wopokazwacz bě jomu najlubsche dzěwo, pomhacz joho ẇesowoscz. Tsi lěta wón wokokhodzesche ha wschudzom wěrnoscz ha poczcziwoscz rozschěřesche. Tez skutki joho wschohomócznoscze, joho dziwó, běchu lute skutki luboscze: wón tesamo jenoj tzińesche, zo bóchu tzwojekojo, kotsiz pzeczé ẇaczé na wonkowne ha do zmóswow padacze kedzbuwachu, zkerscho do ńoho wěrili, radscho joho wutzbu hořewzali, ju dopełnili, ha pzez to zbózni bóli.

Kak luboscziẇe zastara Jězus wódné lud, kiz bě hatz do puscziné za nim schow, zo bó joho swóschaw? Kak pzeczelńe rétzesche wón ze swojimi mawomósnémi wutzownikami na mořu? kak lubozńe wobkhadzesche wón z mólitzkimi, ha ze wschěmi, kiz joho za swojoho wutzeřa tzesczachu ha lubuwachu? Wón ńebudzesche ńewinwate ẇesela: tzińesche swój přeni dziw k tzwojetzomu wobẇeseleńu wo Kana Galilejskej.

Joho horliwoscz ńewoswabi, hale bě stajńe miwosczjiwa *ha ponijna.* Swaboscze ha brachi swojich wutzow-

nikow źnešešće wón z ńewuprawitej dowhomóśnosću ha zćerpnosću. Zabwudźeném pśindźe wón sam napśećo; potaśe wšudźom, źtož zhubene bé, — ha zaśé namkane wón hořewza, kaž dobré pastér swoju zabwudźenu wowcu.

3. Wón so wotřekné wšeje tśešće ha wšoho, źtož jomu swét wesowo zkićešće: dokelž wón swoju tśešź ha swój wužitk ńepótaśe, hale tśešź swojoho wótca ha zbóžnosź tźwojekow. Wón wedźešće khude ha wobćeźne źiweńo: wón podtźišné so wšém ćeźam ha ńepśestawaśe pśi wšej napśećiwnosći ha hańeńu swojich ńepśećelow, wérnosź wutźić ha k poććiwosći pohnuwać.

Lubosź, wétźnu, ńewuprawitu lubosź Jézus pokaza, hatź wetźor pśed swojim ćerpeńom swojim wutźownikam, tež swojomu pśeradnikej nohi móješće — ha sw. sakrament wowtařa nutsstaji, wo kotrémź nam wšitkim wétźńe trajaćé wopomnik swojeje lubosće zawostaji. Lubosź je bé, jena lubosź, kiž wšu lubosź na ńebesach ha na zemi pśetřechi, zo so wón za nas na kśiž pśibić da; na témsamóm ńebeskoho wótca wo wodaćo za swojich ńepśećelow prošešće; za wuzprawnosćeńo ha wozboźeńo tźwojekow ha k pśewińeńu smerće swoju poslenu krepku kreje pśela, ha wumře.

Poladuj, tźwojetźe! na Jézusa, kiž jo twój bójski pśikwad; ha wosobńe dospowné pśikwad lubosće, wo kotrejź swérném dopelńeńu ćéwo kśesćijanstwo wobsteji.

1. Tež té dérbiš, kaž Jézus, Boha wóše wšoho lubuwać: jenož joho tśešź pótać, wo wšém jenož za joho zpodobańom slédźić ha z lubosće k ńomu joho wolu dopelnić.

Té dérbiš Jézusa lubuwać: „wón ha wótcź staj jedén." Wón jo tebe předé lubuwaw ha so z lubosće k smerći podaw. Źtó ńechaw swojoho najlépšoho pśećela ha najwetšoho dobroćeřa luboho mećź?

Té Jězusej ňemóžesch nitžo wróczicz za wscho, žtož jo wón za tebe tžiniw; ňemóžesch joho parschoni žanu lubosćz wopokazacz. Radé pak bó té, dé bó móžno bówo, jomu samomu habó k najmenschomu joho pžeczelam nězto k woli ztžiniw. Lej, Jězus sam prawi: „žtož jenomu mojich najlubschich bratrow ztžinisch, chczu tak hořewzacz, hako bó je mi tžiniw. —

Jězus jo twój kńez ha Bóh! „To jo moja pžikazńa, prawi wón, zo so bez sobu lubuwecže. Z toho budže so zpóznacz, zo sćže moji wutžowniczé, moji swěrni zczěhuwaŕo, ha swěrni kžesczijeńo, déž so bez sobu lubuwecže: déž změjecže wschěch tžwojekow za swojich bratrow ha za džěczi waschoho ńebeskoho wótcza; déž druhim wscho dobre popžejecže; jim k pomoczé stejicže; wěselo tžinicže; wo nužé, tak deře hatž móžecže, swužicže.

2. Dži tohodla, mój lubó kžesczijano, posłai pžikwad ha kazńu twojoho kńeza! té budžesch wele dokońecz. Dawaj wódném khléb, khudém draſtu, khorém nužne wotladańo ha lěkaŕa. Daj pola khudéch džěwacz: pwaczicz masch jenak, hatž tón habó tamón džěwo wobstara: hale khudži ňemója husto swoje najnužnische potřebnosćze zpokojicz, dokelž jim džěwo pobrachuwe. Wobdaŕ téch, kiž domaczu nužu czerpa, ha po proschen khodžicz so ňewěŕa, na proscheńo ha džakwańo ňetžakajo. Pomhaj twojomu blischomu wo džěle: wobczežnosćz jo za Jenoho pžez měru wulka; Dwaj bóschtaj ju deře zńeswoj; wón sam ňemóže hotowó bócz, dwaj bóschtaj ducžé dokońawoj. Lej, tam mwodoho tžwojeka, kiž prozné wokokhodži, dokelž swužbu ňedostańe; tam ňemóže džěczo khudobó dla ha dokelž tzrije nima, schulu wopotwacz; tam zasé dérbi khoré bez pomoczé, bez tróžta wo swojim hubeństwe kóncz wzacz, dokelž nikoho nima, kiž bó joho wopo=

taw, jomu stawacž ha so mechcźé leńcž pomhaw; nikoho, kiž bó jomu schaté wupwokaw, habó nězto k wokzecžu podawaw. Kwataj, tžwojetži pžeczelo, pomhaj, radž! zapowož dobre swowo za ńoho, déž sam pomhacž ha dawacž ńemóžesch.

Pžeczžiwo wschém, tež napžeczžiwném, ńepžeczelném, ńedžakomném, bódž lubosczžiwó, smělné, darniwó, kaž Jězus. Nepraw: „won sebi to ńezaswuži: wón ńejo hódné, zo jomu dobrotu wopokazam.“ Wopokazaj té jomu dobre Boha dla.

Masch ńepžeczela, — dži ha ladaj, kak mów joho dobécž: zt,iń jomu nězto k woli; habó, žtož hižczen lěpe jo, daj jomu pžiležnosczž, zo mów wón tebi z nětžim poswužicž: wopraschej so k pžikwadej pola ńoho wo radu; prosch joho, wón chczéw tebi nězto poschczžicž. Ha wón dérbjaw kamentnu wutrobu mécž, dé bó so pžez twoju dowérnosczž pohnucž ńedaw.

Zńes po Jězusowóm pžikwadže swaboho, czerp tež wostudnoho, posélń mawomosnoho, radž ńewěstomu, rozwutž ńewědomnoho, napominaj zabwudženoho, dowedž zawedženoho na prawó pucž, ńezastortž wopuschczenoho, pozbeń padńenoho. Tež najńerodnischi ha zaslepené, tež wot swojej zwej nakhilnosczže czéle pžewzaté ha zkažené wostańe tola tžwojek, twój bratr, twoja sotra; lubuj joho ha ńemeń, zo jomu wacźé k pomhańu ńejo. Mósli sebi: „žto bó Jězus tžiniw?“ ha tžiń tež tak. — Modli so za druhich, daj wschitkim dobré pžikwad, ha tžin dobroho tak wele, hatž wo twojim dome, po twojim powowańu zamóžisch: tžin je wo zakhowaném, twój ńebeski nan je widži; tžin je po joho woli, ha wón budže tebe něhdé nadobńe za to mótwacž.

3. Zkóntžńe, žtóžkulisch sé: dži, woz twój kžiž na so *ha sczěhuj Jězusa.* Pžeńes sczerpńe wobczežnosczže, kotrež

twoje powowańo sobupzińese. Pzewiń twoju ńerodnoscz ha wsché zwo nakhilnoscze ha napinaj wsché twoje moczé, winwatoscze wérnoho kzesczijana doṗelnicz. Kajka bó to poczeziwoscz bówa, déz bó nam próczu ńetziniwa? Ne-wośwab, dobre skutkwacz ha — czerṗecz! pomośl, kajke móto sebi zaswuzisch. Jézus jo tebi do ńebes ṗredéschow: dowér so, wón jo ze swojej nadu tebi blizko ha néhdé budzesch pzi nim wo wétznej ẇesowoscżi. —

Jézus wo swojim czerṗeńu.

Kak mózesch Kréstusowo czerṗeńo wuzitńe wopominacz.

Wopomń: 1. *Źtó jo czerṗew?* Tón najńewinwa-czischi, najswaczischi, kiz nitzo ńetzińesche, hatz dobre; tón ẇele lubuwané sén ńebeskoho wótcza. *Źtó sém ja, zo chczéw so hórschicz, déz nézto czerṗecz mam!*

2. *Źto jo wón pzeczerṗew?* najẇetsche bolosćze, na czéle ha duschi, puki ha rané, ńedzak ha hańeńo, wo-puschczeńo ha stésknoscz — najbolosczischu smercz. *Źto jo moje czerṗeńo napzeczo joho?*

3. *Tzohodla jo wón czerṗew?* Dokelz wótcz, dokelz wón sam chczésche: z lubosćze k nam. Wón czer-ṗesche ha wumre za wérnoscz ha wobkruczi swoju wutzbu ze swojej kreju; zaswuzi nam pzez czerṗeńo ha wumreczo bozu nadu, wodaczo réchow ha wétzne ziweńo. *Czerṗu ja tez po bozej woli dobroho dla?*

4. *Za koho jo wón czerṗew?* Za wschitkich tzwo-jekow, tez za swojich ńepzeczelow: tón najnischi, najńe-hódnischi jo tak droho wumozené, kaz ja: za wschéch jo sén bozi swoju krej pzelaw! kak ẇele winojta jo tzwo-jetza duscha! — *Źto tzińu, zto czerṗu ja, zo bóch moju duschu wumoziw?*

5. **Kak jo wón cjeŕpew?** Wólńe, wutrobńe, zcjerpńe, z powném podacjom do wole wótcza. „Wón jo cjeŕpew za nas, nam pŕikwad zawostajicj, kak do joho stowpow stupacj mézemó." „**Kak cjeŕpu ja?**"

6. **Žto dérbi pwód joho cjeŕpeńa za mńe bócj?** Zo so récha wotŕeknu, — zo sém jenoj tomu žiwó, toho zcjéhuwu, tomu swérné wostanu, kiž za mńe wumŕew jo. Déj joho cjeŕpeńo ha kŕiž wopomńu, dérbu pŕi mni wobzanknécj, swérné bócj wo doṗelńeńu mojich winwatoscjow — luboscjiwó napŕecjo blischomu, — wo cjeŕpeńach zcjerpné, wo wschém zpokojné ha Bohu podaté, zo bóch néhdé zbóžnoscj wužiwaw, kotruž mi mój zbóžnik zaswužiw ha slubiw jo.

Jézus wot swojich ńepŕecjelow pŕezcjéhané.

Jézus tŕwojekow wutŕesche, žto wot Boha moslicj ha kak joho tŕescjicj maja. Deŕe ha zprawńe zmóśleni wisachu na ńim ha poswuchachu joho. Joho luboscjiwowobkhadžuwańo, joho bójska wutŕba, joho zpodžiwne džiwó dobochu jomu dźeń wote dńa wacźé pŕecjelow ha wutŕownikow. To pak zbudži zawiscj ha néw wóschich méschnikow ha pismawutŕenéch. Cji žtžuwachu lud ńapŕecjo ńomu; wukwadwachu wscho wopaki, žtož Jézus tžińesche; dawachu jomu tež winu wschelakich wuméslenéch zwóscjow.

To pak Jézusa ńemolesche wo skutku, kotromuž bé wótcz joho powowaw: wón wutŕesche dale wérńoscj ha zprawnoscj, kaž pŕez swowo, tak pŕez pŕikwad, — hatž na posledku ńepŕecjeljo joho smercj wobzanknéchu.

Kak zcjéhuwu ja tutón pŕikwad, déž dobroho dla cjeŕpecj mam? Cježke cjeŕpeńa ja žane nimam; hale kak cježko rani mńe hižon twerde swowo! Jenoj trochu cježko panécj mi néžto tŕeba, da hižon moju winwatoscj zakomdžu. Kak ńewobstajné sém ja! kak jara wotwiswe moja *péknoscj* wot tžwojetžej khwalbó habó pŕruka!

Jėzuso! twój pźikwad ńech ṁe posėlńa, zo bóch swoje winwatosćze dopelńaw; tez hidźené swėrné zwostawaw ha dobre zpėchuwaw, hatzruniz so ludźo hórscha ha mi zadźėwaja. Nicz jich hale boze zpodobańo chczu sebi zaswujicz.

Jėzus na wolijowoj hoṙe.

Hatz bė Jėzus pźi poslenej ẇetzeri sẇaté sakrament wowtaṙa nutsstajiw ha swojim wutzownikam wutrobne *bozeṁe* praẇiw, poda so wón noczé na wolijowu horu. Wón ẇedźesche, zo so swoje czerṗeńo pźibliżuẇe. Wo duchu widźesche zaslėṗeńo swojich ńepźeczelow; ńedźak ha rėchi swojoho luda; zahubeńo tak ẇele tźwojekow, kiz sebi joho sṁercz k wuzitkej tźinicz ńebudźa. Ha ńewupraẇicza téschnosćz joho napadné. Wón dźėsche wot swojich wutzownikow kusk prejcz, padné na koleńa, praẇiczé: *mój wotcze! tebi jo wschitko mózno: woz tutón khéluch wote mńe! tola nicz moja hale twoja wola so stań.*" Ha lej: jandźel pźindźe, kiz joho posélni. Tola hizczen ẇetscha stėsknosćz joho napadné. Na zemi lejzo kaz wo sṁertném bėdźeńu, rońesche krawó pót joho sẇ. czėwo. Z nowa so wón modlesche ha dlėje hatz pṙedé, z powném podaczom do bozeje wole. — Tón khėluch nimo neńdźo, tola wobstajna modlitba joho posélni. Wón stané; wolozi ha napomina swojich swabóch wutzownikow ha dźo z nimi bez stracha swojim ńepźeczelam napźeczo. —

Żto tźińu ja, dėz ṁe zrudoba habó stėsknosćz napadńe? wot ńej czėle pźewzaté, khodźu podmuṙené woko: pótam polozeńo pola tźwojekow, ha je — ńenamkam. „Ja ńecham, ja ńemózu paczeṙe spėwacz!" su moje rėtze. Ha tola ruńe, dėz zrudobu habó starosćz mam, dérbjaw wo paczeṙach, pola Boha mój

pṙeni wuczek pótacz. To ṁe wutzi twój pzikwad, mój, hatz do sṁercze rudzené Jėzuso! Déz so z krutém dowėṙeṅom k Bohu wobroczu, ha czéle do joho wole podam, budu polozeṅo ha pomocz wo mojim hoṙu namkacz; pak budze je Bóh wote mṅe zwacz, pak tola ṁe posélnicz, zo mózu je lóze pzeṅescz.

Tajki da ṅech jo tez pzichodṅe mój paczeṙ: „mój wotcze! tebi jo wschitko mózno; woz tute czerṗeṅo wote mṅe! Tola nicz kaz ja, hale kaz té chczejsch; té sé mój wótcz: té wėsch, zto mi dobre ha wuzitne jo.“

Jėzus wot Judasa pzeradzené ha popadṅené.

Judas bėsche z wóschimi mėschnikami wotrétzaw, zo chcze jim Jėzusa pzepodacz; kotsiz jomu za to tsiczéczi slėbornikow polubichu. Wón ẇedzesche tzródu wotrotzkow do zahrodé; pzikazajo: toho pzimacz, kotrohoz wokoschecz budze. Pzeradnik pzistupi k Jėzusej, wokoscha joho, praẇiczé: „bódz postroẇené, miztṙe!“ Jėzus miwosczẇe na ṅoho poladajo, ṙekné: pzeczelo! zto té tzinisch? z hubitzku pzeradzisch séna toho tzwojeka?“ Nėtk swuzowni Jėzusej ruczé zẇazachu, kiz so jim bez zṗedzeṅa poda.

Mój bójski wumózniko! tez ṅeswėrnoho wutzownika té lubuẇesch ha pzeczelṅe joho napominasch; — joho bezbóznoscz boli tebe bóle hatz twoje samotne czerṗeṅo. — Kak zczėhuẇu ja tónlej pzikwad! Ja dėrbu zwósnikow wobzaruwacz, tez ṅeswėrnoho tajeṅcza lubuwacz! czezko to jo, tola nicz ṅemózne! Jėzuso! z twojej pomoczu jo mi wschitko mózno. —

* * *

Kak bezbóžné bě kóncz toholej ńeſwěrnoho wu-
tzowníka: lubozne napominańa joho ẃaczé ńehnuja: naramnoſcz joho zaſlepi, wón pžeda ſwojoho kńeza. Hizczen bó do ſo hicz mów; hale ńe, tón zwóſnik padńe do zaczwoſluwańa.

Zwarnuj ḿe, o Božo! zo ńebó ženi naramnoſcz, habó druha zwa nakhilnoſcz na mni mócz dóſtawa; poſéln ḿe, zo pži wſchěm zpotzatku ſo móczńe wobaram! kak daloko bó tež zo mnu na poſledku pžiſchwo, ńechawli ſrědki mojoho zpomozeńa, wós mojoho ſwědoḿa, napominańa ha rozeńa kedzbu měcz? —

Jězus pžed ſudom hańené.

Jězus bó najpředé k wóſchomu měſchnikej Annaſej ẃedzené. Wot ńoho wo ſwoju wutzbu wſchelako wupraſchwané, wotmoji: „žtož ſém wutziw, jo ſo zjawńe ſtawo; tzohodla ſo ḿe praſcheſch? praſchej ſo těch, kiž ſu ḿe ſwóſcheli.“ Tajkoho wotmojeńa dla wot jenoho ſwuzowníka bez wotzi děřené, dzeſche Jězus: „mam wopaki, dopokazaj mi; mam praẃe, tzohodla ḿe czepeſch?“

Annas póſwa Jězuſa k wóſchomu měſchnikej Kaiphaſej. Jow běchu najwoſobniſche ſtawó wóſokeje radé zhromadzene. Nepraẃi ſwědkojo wuſtupichu napzeczo Jězuſej; hale dokelž ſebi ſamóm napzeczo rětzachu, nitzo dopokazacz ńemózachu. — Jězus pži wſchěm těm ḿeltzeſche.

Wóſchi měſchnik ſo joho wopraſcha: „ſé té ſén boži?“ Jězus děře ẃedzicze, kak budze ſwoje ſwowo hořewzate, wuzna wěrnoſcz ha praẃi: „haj, ja je ſém! Kaiphas roſtorné k wopokazańu ſwojoho zprawnoho něwa ſwoju draſtu, praẃicze: „wón jo Boha

haniw! żto třebamó dale swědkow? Żto k tomu prawicże?" — „Wón jo śmercże winojté!" bė zhromadne wotsudżeňo ňezprawnéch sudnikow.

Jézus sam jow swérňe dopelni, żtoż něhdė swojich wutżownikow wutżesche! „dérili tebe něchtón na prawo liczo, podaj jomu tez liwo;" pżez swoju zcżerpnoscż pżi přeňim na liczo déřeňu wón pokaza, zo budże tez druhe zńescż móc.

Żto ja tżiňu? kak so ja roznėwam, dėż so mi najmensza kżiwda staňe! Déż jo třeba, swoje prawo ha ňewinwatoscż kitacż, tżiňu ja kaz Jézus! — Netżiňu sebi pżez ňemudre zkorżeňo cżerpeňo hiżcżen hórsche hatż jo?

Jézus mėltżi pżi ňezprawnéch wobzkorżuwaňach ha wopatżnéch wobswėdseňach; ňebojazňe pak rétżi, dėż jo wo wérnoscż ha wo tżescż ňebeskoho wótcza tżinicż.

Kak husto ja mėltżu, dėż dérbjaw rétżecż, rétżecż za wérnoscż, za tżescż boju habó mojoho blischoho? Ja so ňewėřu; ja so tżwojekow boju! Jézuso! daj mi twoju nadu, kaz sé mi pżikwad daw, zo bóch pżichodňe pokorňe ha pżistojňe rétżaw, dėż żto rétżecż mam, hale tez ňebojazňe, dżez mėltżecż ňesmem. —

Jėzus haňené ha czwėluwané.

Wot pow nocżé hatż do raňa bė Jézus najhórschim haňeňam swużownoho ludu wustajené: woni jomu do wotżow pluwachu; zawazachu jomu wotżi, cżepechu joho z pascżemi ha praschachu so kludu: „řek nam, Mesiaso, żtó jo tebe biw?" — jene wudmo po druhim dérbesche wón swóschecż, kżiwdu na kżiwdu pżecżerpecż. Jézus k tomu mėltżesche.

O dé bóch so tola husto na tulej nócz dopomniw! bóch tola, déž czerpecž mam, wopomniw: žto ha ka! so Jézus czerpew!

Jézuso, mój wumóžniko, mój pžikwadže! kak dérbu so hańbuwacž, déž twoje czerpeńo wopominam! Ale pžichodńe dérbi ḿe mósl posélnicž: „Bóh widži moje czerpeńo — wón znaje moje zdéchuwańa ha sélžé! czerpi ńewinwacže, habó dokelž moju winwatoscž dopelńam budže ḿe wón nėhdé wėtžńe za to mótwacž!“ —

Jézus wot swojoho wutžownika zapréte.

Pėtr swojoho jatoho kńeza nazdala zczéhuwasche; zwaži so tež do domu wóschoho mėschnika. W dušach wopraschа so joho džowka: „ńejsé tež té jedén wot Jézusowóch wutžownikow?“ — „Ja? — ńe!“ wotmoji Pėtr stróžené ha zamolené. Wo nutskowném dwoře třechi wón swužowné lud, kiž bé so nóczneje žémó dla wokow woheńa zeséдaw. Pėtr so tež k nim séné. Pžez swoju zrudnoscž, ḿeltžeńo ha bojazne wohladwańo dérbesche so pžeradžicž. Jena swužownicza stupi pžed ńoho, pohlada jomu do wotžow ha prawi: zawėrno, tež té swuschesch k wutžownikam Jézusa z Nazaretha!“ — „Žona, ja joho ńeznaju, wotmoji Pėtr; ńewem ani, žto té rétžisch!“ Na to zaspéwa honatž.

Zo bó so ńepžeradžiw, zwosta wón hižczen dléje pži woheńu sejdžo. Ha zasé zapotža jedén na ńoho: „Té ńemóž précž, té swuschesch k Jézusej! té sé z Galilejskeje; twoja rétž cže pžeradža!“ — „Ja sém tebe, džesche druhi, pži nim zahrodže widžaw.“ — Ze wschéch stronow pžimané, zpotža Pėtr so wrótžicž ha pžisahacž: „ja ńeznaju toho tžwojeka!“ Lédém bé to wupraviw, zaspéwa honatž druhi krócž.

Na to wustupi Jězus ze sudnoho domu; wobroczi so ha pohlada miwosczíwe na Pétra. Pżez to wo wutrobe hnuté, dopomni so Pétr na Jězusowo swowa pżi poslenej wetżeri: „předé hatż budże honatż dwójczé zaspěwacż, budżesch mie tsi krócż zaprécż." Wón woteńdże ha pwakasche hórke sélzé.

„Jězus so wobroczi ha pohladné na ńoho!" Tak radé dérbjaw tež ja wodawacż wschitkim, kiż traż su mie z ńewědomnosczje habó z pżekwataňa roznéwali! Tak dérbjaw tež ja sim z lubosczje napżeczo pżincż! Pżeczelne pohladńeňo, habó dobre swowo bó jich wutrobu hnuwo. Bóh tak radé wodawe ha ja ńechaw wodawacż?

Kak swabó ńejo tżwojek, kiż so na so samoho zpuschcza ha do stracha podawe! To nam Pétr zjawńe pokaza.

Pétr zwosta na sebi straschném mésczje; ha tohodla zapré druhi, haj tež tseczi krócż swojoho kńeza. Haj! haj! přeni réch wedże druhi, tseczi za sobu.

Jězus pohladné na swaboho Pétra; wón jo hnuté ha so nakaże: wón hórczé zapwacże. Lej pżikwad za mńe! Kak ńedérbjaw ja kóżdu bożu nadu, kóżdu pżileżnosczż k polépscheńu wużíwacż! Joli nétk ńecham, déż móżu; — néhdé ńebudu mócż, hatżruńeż budu chczécż.

Jězus pżed Pilatusom.

Dokelż Żidża sami żane prawo na żiweńu ha smierczi ńeméjachu, wedżechu Jězusa k romskomu bohotej Pilatusej; ha ńesechu jomu należnosczż tak wohidnu hatż jenoj móżno, prédk. „Mó wémó, prawachu woni, wón lud żtżuwe, khejżorej winojte dawki ńewotedacż; *tżini so samoho* kńezej ha kralej Żidow." —

Pilatus so joho woprascha: „sé dře té kral Židow? „Haj, wotmoji Jězus, ja je sém!“

Na tém so zpodziwa Pilatus; wza Jězusa k sebi do hrodu, ha woprascha so joho: tzohodla so za krala wudawe? Jězus wotmoji: „moje kralestwo ňejo wot toholej swéta! Bóli moje kralestwo wot toholej swéta bówo, bóchu dře moji swuzownicze za mňe wójwali, zo ja ňebóch Židam podaté bów. Nétk pak moje kralestwo ňejo wot jow. Ja sém kral! sém so k tomu narodziw, ha do swéta pziischow, zo bóch wérnosczi swédseňo dawaw. Ztóžkuliž z wérnoscze jo, mój wós swóschi.“

Pilatus, ňezpokojné ze Židami, zo muža, kiž jo ňewinwatoscz sama, k zbéžkařej tziňa, stupi pzed zhromadzené lud ha prawi: „ja ňenamkam nitzo wopatzne na tutém tzwojeku!

Radni kňeza pótachu nétk na druhe waschňo ha mudrischo swoje wotpohladaňo wuwesez. Woni rétzachu wot joho wutzbó ha joho wutzownikow ha chezéchu wo tém dopokazaňo nékajkoho zbézka namakacz. „Wón jo lud muczziw, ha swoju wutzbu po czéwoj Židowskej wuschériw: wot Galileje jo zapotzaw ha hatz sém pziischow.“

Pilatus zhoniwschi, zo jo Jězus z Galilejskeje, z Herodesej podczisňenoho kraja, póswa joho k tomu. Tón ze swojimi dwórskimi ludzimi Jězusa wusmeschesche ha porutzi joho, k ňetzesczi, dokelž so za krala wudawasche, z béwoj drastu woblecz, ha póswa joho tajkoho zasé k Pilatej. Jězus k wschomu meltzesche.

Na ňeprawdu, kotraž so tebi sta, mój Jězuso, kaž tej na twoju ňewinwatoscz chezu zpominacz, béž budu wohidzené habó zadspété. Hórsche hatz tebi so mi nidé stacz ňebudze: té bé za luda muczzera wuwo-

wané. — Té bě ňewinwaté; hale ja mam ẃele ré-chow na sebi. Ha dérbjaw tež ňewinwacže na tžesćži řaňené ha přezcžěhané bóčž, ja chczu ḿeltžecž, děž wi-džu, zo moja zkórzwa nitžo ňepomha: na Boha ha moju ňewinwatosćž chczu so zpuschczecž.

Jězus ha Barrabas.

Nuňe bě džeň, na kotrémž Pilatus kóžde léto ja-toho tžwojeka ludej puschczi. Tulej přiležnosćž wón wuži. Wón ludej dweju jateju prědkstaji: Barra-basa, wuwowanoho morbařa ha rokocžeřa, ha Jě-zusa, najňewinwacžischoho: z tuteju dwej dérbjachu jenoho wuzwolicž. Rada pak žtžuwasche lud, zo Bar-rabasa žadachu. Ha wschitczé wowachu: puschcž Barrabasa, nicž Jězusa!

Pilatus naſtróžené řekné: „děž wam Barrabasa puschczu, žto dérbu z Jězusom tžinicž?“ „Křižuj joho! wowachu wschitczé zhromadňe: na křiž z nim!“ Pilatus so z wótrém wosom woprascha: „žto jo zwoho tžiniw? ja žanu sḿercže hódnu winu na nim ňenamkam; ja chczu joho schwikacž dacž ha potém puschczicž!“ Hiž-cžen wótſtischo pak wowasche lud: „Prejcž z nim! mó wo ňoho ňerodžimó! na křiž z nim!“ — Jězus k wschomu ḿeltžesche.

Ňewinwaté dérbi wumřecž: najhórschi zwóſnik so puschczi! Tak sudži najtžuwané lud, kotromuž běsche Jězus tejko dobrotow wopokazaw.

Tež telej cžerṕeńo Té zňesesch, bójſki wumóžniko! Tež jow pak dérbjaw ja do twojich ſtowpow ſtupacž. Hale kak ẃele mi k tomu pobrachuẃe! Žto bóch ja tžiniw, dě bóch nižé zjawnoho zwóſnika ponižené bów?

Kak ſo hižon wſcho wo mni zběha, děž ſo mi něhdze po mojim zdaczu doſcž tżeſcze ńewopokaze! — Kak jara ńebudu rańené, děž ſo mi něchtón do prědka ſtaji, kiž tola woprawdze ẇaczé tżeſcze zaſwuži? Bóchu ṁe ludzo czěle znali, kaž Bóh ṁe znaje: bóch ſo potém hižczen zwažiw, zkoržicž, zo ſo mi mawo tżeſcze wopokaze?

Jězus ſchwikané ha z czerńemi krónuwané.

Pilatus zwoſta pži ſwojim wuſudzeńu. Jězus bó wuſlekané, k ſtowpej pžiẇazané ha ńeſměłńe ſchwikané. — Wojaczé zṗleczechu czernowu krónu ha ſtajichu ju Jězuſej na wowu. Wobletžechu joho z hubeńej tżerẇenej, draſtu ha podachu jomu do prawiczé zczinu, padachu potém pžed nim na kolena ha wowachu: „bódž poſtroẇené, kralo Židow!“ Stazechu zaſé, pluwachu jomu do wotžow; wutornéchu jomu zczinu ha czeṗechu joho na wowu, zo bóchu czerńe hižczen hubſche rané nadžěwali ha joho boloſcze powóſchěli. —

Tak ẇele ſé, o Jězuſo, na czěle ha duſchi czerṗew! tak zczerpńe ſé ſtrach ha zrudobu, hańeńo ha wuſměſcheńo, hańbu ha tżeſczerańeńo, ſchwikańo ha rané zńes! Té ſé ńewinwacze czerṗew; — ja ſém rěſchnik, ha tola wo najmeńſchich pžeczžiwnoſczach tak ńezczerpné! Ja huſto zkoržu na czerṗeńa, kotrež ſém pžez moju lochkomós ha wupoſcž ſam zawinéw. —

Jězuſo poſéln ṁe, zo zczerpńe ha podwolńe zńeſu, žtož mi Bóh pžipóſczele: rozſwětluj ṁe, zo pžez czerṗeńa, kotrež ſam zawinu, moje brachi zpóznacž ha polěpſchicž wuknu. Daj mi tak wſchitko k lěpſchomu ſwužicž!

Jězus k śmerćzi wotsudźené.

Bez tém běchu Židźa nowó srědk wunamkali, zo bóchu Pilatusa wabili, swoje žadaňa dopełnicź. Děź so wón tohodla zaśé pokaza, wowachu woni: „Té ňejsé pźećzel khejžora, joli toholej puschćźisch; wón so za krala wudawe: mó pak ňezpóznajemó nikoho za krala hatź khejžora!“ To Pilatusa do stracha zahna. Wón dasche sebi sudowo z wodu pźińesćź, mójesche pźede wschěmi swojej rućzé, prawićzé: „ja sém ňewinwaté na śmerćzi tutoho sprawnoho: Wó maćze je zamojećź!“ — „Haj, wowachu Židźa, to mó na so wozňemó — joho krej ňech pźindźe na nas ha nasche dźěćzi!“ Na to wotsudźi Pilatus Jězusa k śmerćzi kźiža.

Potajkim tola kźižuwané? Što da jo tola zwoho tźiniw? Pilatus sam joho ňewinwatosćź zpóznaje; hale děź zaswósćha: té ňejsé pźećzel khejžora! wotsudźi wón sprawnoho k śmerćzi. O kak wele ňezboža jo hižon bojosćź pźed tźwojekami natźiniwa! Kak wele zwoho so staňe, kak wele dobroho so wonkawostaji, dokelź so tźwojekow bóle hatź Boha bójimó! Tak khěćzé hatź něźto za moju winwatosćź zpóznaju, ha wós mojoho swědoma wuswóschu, ňesmem so haklen praschećź: „što budźa ludźo wote mňe prawićź? kak budźe tón habó tamón to hořewzaćź? ňebudu sebi pźez to druhich k ňepźećzelam tźinićź? ňezměja ňe tohodla k lěpschomu? — O prózna bojosćź pźed tźwojekami!

Jězus k śmerćzi wedźené.

Wot sudnistwa wedźechu Jězusa pźez město k kźižuwaňu ha k joho haňbe bez dwěmaj zwósnikomaj. — *Z ćzežkim* kźižom na swojich rameňach ha pźez tak su-

rowo bolosćże hižon czéle wosswabené, dżěsche Jězus pżez wulke tżródé luda, kotrež běchu so k swatotżnosćżi jutrow wo Jeruzaleṁe zeschwo. Bez nimi běchu tež dobroczi- wo žonske, kotrež wótse pwakachu, hatž Jězusa wosswabenoho ha wońetżesćżenoho swój kżiž tak zcżerṗńe ńesćž widżachu. — Talej jich sobuželnosćž ha starosćž wo jich pżichodne zrudne podeńdżeńa hnujesche Jězusowu wutrebu; ha k nim so wobroczo prajesche wón: „Dżowki Jeruzalema, ńepwakajcże pże mńe, hale na so samóch ha na wasche dżěczi; dokelž dné budża pżincž, na kotrechž budże rěkacž: zbóžne te, kiž porodżiwo nejsu! dné bojosćże ha stěsknosćże, na kotréchž jich ẃele k horam ṙecž budże: pancże nad nas! ha hórkam: pżikréjcże nas! — Pwakajcże potajkim pokutne sélzé! dokelž děž ńewinwaté bez cżežkoho cżerṗeńa móto ńedostańe, žto budże so rěschnikej stacž? Jězus praẃesche to wótse, tak, zo móžachu tež druzé swóschecž; ha dżěsche potém swójoho pucża k ṡmerczi dale.

Těž ja dérbu mój kżiž, to su: te wobczežnosćże, kotrež moje powowańo, winwatosćž ha pocżcżiwosćž sobupżińese, wólńe na so wzacž ha zcżerṗńe Jězusa zcżěhuwacž.

Jězus zpomina wo swojim najẃetschim hoṙu na téch, kiž pże ńoho pwakachu! Hižczen junkróčž jich napomina lubosćżiwó zbóžnik. Lej bójskoho dobroczera jenoho ńedżakownoho luda!

Kak ńelubozné, kak wobozné sém ja, děž mam něžko cżerṗecž! Wschitcżé dérbja tedém ẃedżecž ha husto hórcżé zhonicž, zo sém ńespokojné! Dérbja da ńewinwacżi cżerṗecž, děž ja cżerṗu, děž traž sém na tém wina. Kak husto ṁe twój pżikwad, o Jězuso, wohańbi! o zo bóch so tola pżichodńe polěpschiẃ!

Jězus na kŕižu.

Wokow dwanacžich pŕindže Jězus na nopowſchežo. Wón ſtejeſche pŕed tžródami luda, ſwój kŕiž pódla ſo. Kaž hewak k ſmerczi wotſudženém poředžichu tež jomu napow, wino ž maru měſchane, žo bó ſmertne bołoſcže łóže pŕetraw. Jězus jón ńepijeſche, dokelž chczéſche bołoſcže wo jich czéwoj ſurowoſczi czerpecž. Swojeje draſté wuſletženoho Jězuſa nétk na kŕiž pŕibija. — Jězus k wſchomu ńeltžeſche: jenoj to bě wot ńoho ſwóſchecž: „wotcže! wodaj jim, woni ńewědža, žto tžiňa."

Wóſche Jězuſowoje wowó porutži Pilatus píſawku pŕibicž, na kotrejž, žo móli wſchitczé pŕitomni zrožemicž, wo tſjoch rétžach piſane ſtejeſche: Jězus Nazarenſki, kral Židow. Wetſchina ludu wža ž toho pŕiležnoſcž, Jězuſa hižcžen na kŕižu wuſměſchecž; ſam jedén ž dweju pódla ńoho na kŕižu wiſacžeju potža joho hanicž. Jězus ńeltžeſche, kaž bó joho ńeſwóſchaw. Tón druhi na kŕižu pak jomu porukwaſche, prawiczé: „ńebojiſch ſo tež té Boha, kaž czi druzé? mój ſmoj naju ſmercž žawinéwoj, tón pak nitžo žwoho tžiniw ńejo." Potém pak ſwoju wowu k Jězuſej nakhili, prawiczé: žpomń, kńeže, na mńe, déž do twojoho kraleſtwa pŕindžeſch! „Haj, wotmoji Jězus, džentſa hižcžen budžeſch té pŕi mni wo Paradižu!"

Kaž jeňo, kiž ſmerczi wedžene wonémi, ſé té, o najlubſchi zbóžniko, ſo ža naſche réchi ſmerczi podaw! hižcžen na kŕižu proſéſch ńebeſkoho wótcža ža twojich ńepŕecželow! wuſwóſchiſch tež jow hižcžen pokutnoho réſchnika! ha žawěſcžiſch jomu ńebeſa.

Jězuſo! žpominaj tež na mńe wo twojim kraleſtwe! *Poſéłń mńe pŕež twoju nadu, žo tebe wot nétk wo ži-*

wěnu kaž pži bołosćžach swěrne zcžěhnwu ha něhdé k tebi pžindu do wěčžneje wěsołosćže. —

Jězus wumře na křižu.

Pod Jězusowóm křižu stejesche Jan, lubuwané wučžownik; pódla ňoho Marija, kotraž jowlej swoju maćžersku wutrobu, kaž swoju wěru wopokaza, děž cžéle do božeje wole podata tak blizko pži ňečžesném křižu swojoho séna zwosta. Jězus na ňu poladňe z wótžkom powném želnosćže ha džěcžacžeje lubosćže ha prawi k ňej: „lej, twojoho séna!“ Pži téch swowach kiwné wón Janej. Jan na ňoho poladné ha Jězus jomu řekné: „lej twoju maćžeř!“ Sw. Jan zrozemi tutu rěčž jeju wutrobow; wozné sw. Mariju k sebi, ha starasche so za ňu kaž jeje sén. — Wot pžipowdňa hačž do tsjoch wisasche Jězus na křižu. Wo cžéwóm témlej dowhim čžasu ňelčžesche Jězus. Joho mocžé bóle ha bóle wotberachu, bołosćže pžiberachu. „Mój božo! mój božo! zawowa wón z wulkim wosom, čžoho dla sé ňe wopuschćžiw?“ Potém bě wón kaž wot Boha posélňené, zasé zmérom ha poda so cžéle do božeje wole.

Po khwilcžé zasé zawowa, hale hižon z ňechkim wosom: „mi chcže so picž!“ Jedén wojak poda jomu kisawo. Lěpsche wokžecžo jomu težž pži ňewuřeknitéch bołosćžach nichtón pozkicžicž ňechasche. Na to řekné wón: Dokoňane jo! — Wotcže! do twojej rukow poručžam mojoho ducha!“ Ha nakhili swoju wowu ha wumře. Ha lej: swóntžko so zaćžěmni ha zeňa žřesche!

Jězus zpuschćžesche so wo najwětschim stěsku ha wopuschćženu na swojoho ňebeskoho wótcža, hačž ruňe so cžéle wot ňoho wopuschćžené zdasche. — Děž so mi zda, zo sém wot Boha ha čžwojekow wopuschćžené: chcžu so

tola k Bohu dowěricż! Joho pomocz jo najbliſcha, děż ſo zda, zo ẃaczé k pomhańu ńejo. —

Dokońane jo!“ Haj, bójſki wumóżniko, té ſé dokońaw wulki ſkutk tżwojetżoho wumożeńa! za twoju wutżbu ſé wumřew, kotruż ſé z tajkej mudroſcżu, ze zczédroſcżu, z wobſtajnoſcżu bez ẃele pżezcżěhańami roſcheřaw. Twoje żiẃeńo bě najdoſpownіſchi pżikwad pocżcziwoho żiẃeńa, — twoja ſḿercż wopor za rěchi ſwěta: ja ſmém tak wěſcże na wodacżo mojich rěchow ſo zpuſcheżecż, tak wěſcżi hatż té za mńe wumřew ſé.

Bożo! kak lubuwaſche té tżwojekow! kak droho jo moja duſcha wukuṗena! Kak móżu ſo tebi doſcż za to dżakuwacż! Kak ńedérbjaw tebe lubuwacż! ha tеż wſchěch tżwojekow lubwacż, za kotrěchż jo twój lubó ſén ruńe tak wumřew każ za mńe! — Jězuſo, kak droha ha ważna dérbi mi twoja wutżba bócż, kotruż ſé z twojej kreju wobſwědſiw! Kak ńedérbjaw na tebe, mój bójſki pżikwadże, poladuwacż wo żiẃenu ha wumřecżu, zo bóch něhdé pżi mojej ſḿercżi z tobu praẃicż mów: Bożo, do twojej rukow porutżu mojoho ducha. Amen.

Pobożnoſcż pżi bożej mſchi w poſcże.

Pżihotuwaczé paczeř.

Sẃaté, wſchohomóczne Bożo! żurwo wſcheje nadé ha ſmélnoſcże! Té ńechaſch ſḿercż rěſchnika, hale zo bó ſo nakazaw ha wětżńe żiwó bów; Té ſé hótowó, wſchitkim pomhacż, kiż ſo wo wérnoſcżi k tebi wowaja. Lej, twoja ſẃ. *czérkej napomina* naſ woſobńe wo téchlej dńach

k wobſtajniſchej modlitbe, kruczijſchomu poſczeńu ha k nutniſchim ſkutkam luboſcże. Tohodla wuſwóſch naſch paczeř ha nakhil twojej wuſchi k naſchim żadoſczam. Smėl ſo kńeże na twojim ludu, kotréż ſé pżez drohu krej twojoho ſéna wumożiw.

Mó tebi wopruẇemó tohoſamoho, wo kotrémż jo pokwad wſchitkich zaſwużbow; kiż jo żurwo wſchitkich nadow; kiż jo pucż, wėrnoſcż ha żiẇeńo; wo kotrémż wumożeńo ha wodaczo réchow mamó pżez joho krej. Mó proſémó tebe, té chczéw tónlej najſw. wopor, kotréż tebi pżez ruczé méſchnika wopruẇemó, ſebi daczż lubiczż ha nam pżez ńón joho ńezkóntżne zaſwużbó ſobudżéliczż, zo bóchmó pżez joho czerṗeńo ha ſmerczż z lobu wuhednani bóli.

Dominus vobiscum.

O Bożo! kotrohoż réch rozněẇe, hale wėrna pokuta zaſé wuhedna; ladaj z nadu na ponižné paczeř twojoho luda, ha wotwobroczż nadńe wot nas prut twojoho nėwa, kotréż ſmó pżez ſwoje réchi zaſwużili; pżez Jézuſa Kréſtuſa, naſchoho kńeza. Amen.

Daj nam, ſmélné Bożo, zo bóchmó doſtojnoſcż tżwojeka, kotruż ſmó pżez ńepomėrnoſcż wońetżeſczili, nėtk pżez nutnoſcż wo wużitném ſamozapréczu zaſé wobnowili. Daj nam, zo bóchmó ſwoje zwo nakhilnoſcże zwólniẇe kżiżuwali ha tak radſcho jow tżaſńe wotczerṗeli, hatż nėhdé k wėtżném żtrafam wotſudżeni bóli; pżez Kréſtuſa, naſchoho kńeza. Amen.

Epistola.

„Tak rětźi tón kňez: wobroćźe so ke mňe z cźěwoj wutrobu wo posćźeňu, pwakaňu ha zawosćźeňu. Rostorajćźe waſche wutrobó ha nicź waſche draſtě; ha wobroćźe so tomu kňezej waſchomu Bohu; dokelź wón jo nadně ha smělně, dowhomósně ha wot wulkeje dobrotě. Naſtupćźe hódňe tźas posta, zhromadźćźe lud, swatosćźćźe wosadu; zhromadźćźe ſchedźiwcźow ha dźěcźi. Pźed wowtařom ňech pwakaja měſchnicźé, swuzownicźé toho kňeza, prawicźé: „smél so, kňeze, smél so na twojim ludu ha ňepodaj těch, kiź tebi swuſcheja, haňbe.“ (Joel.)

℣. Smél so nad nami, o kňeze, smél so nad nami! Twoja smělnosćź ňech pźindźe nad nas, kiź so k tebi nadźijemó.

℟. Chcźemó polěpſchicź, źtoź smó zrěſchili, zo nas smercź ňebó pźekwatawa, ha mó tźasa k pokućźe ňeměli.

℣. Kňeze! ňezpominaj na rěchi naſcheje mwodosćźe ha ňepwacź nam po naſchich ňezprawnosćźach! Kwataj nam z twojej smělnosćźu k pomocźé; mó smó jara hubeni.

℟. Pomhaj nam, kňeze! ha wodaj nam naſche rěchi k tźesćźi twojoho mena!

Evangelium.

„Lejcźe, nětk jo tźas nadé; lejcźe nětk su dné zpomoźeňa! chcźemó so wo těchle dňach wopokazacź hako swuzownicźé boźi wo wele zcźerpnosćźi, wo

poſczeńu, wo modleńu ha wo wêrnej luboſczi."

Bratſja! déž ſo nétk pótajnoſczow pownêm dńam pžibližiwemó, kiž ſu k wutžiſczeńu ducha ha czéwa tak wužitńe poſtajene: dérbimó po japoztowſkej wutzbe czéwo ha duſchu wot wſchoho récha wutžiſczicž pžez bédzeńo napžeczo nakhilnoſczam ha žadoſczam naſchoho ńaſa. Tak budže naſch duch wuſwobodžené ſtajńe na zwomi žadoſczami kńežicž. Potém ńebudžemó nikoho pohorſchwacž ha pžecziwnicžé naſchoho poſta budža wońemicž. Dokelž porok bóchmó wot ńewériwóch zaſwužili ha wina bóli, zo jêdojte jažéki czérkwinſke poſtajeńa hidža ha tamaja, dé bóchmó ſo poſczili, pži tém pak naſchim ſtarém pokhilnoſczam ńewotemřeli. Naſche poſczeńo ńewobſteji wo tém, zo ſo jenoj ńaſnéch jêdžow zdaluńemó. Naſchomu czéwej bóchmó podarmo jêdž wotorwali, dé bó duch récha ha ńekmanſtwa ſo ńezdaluwaw.

(Z piſmow ſw. bamuža Leo.)

Swaté póſt jo nam rota paradiža wotewriw; chcžemó jón z paczeřemi ha z modleńom zapotžecž! Zo bóchmó na dńu wot ſmercže ſtacža ſo z naſchim zbóžnikom zraduwali!

Offertorium.

Smélné wotcže! daj ſebi telej daré, kotrež tebi wopruńemó, lubicž! zmi je k wuhedńaczomu woporej za naſche réchi. Twój jednorodžené jo wſchitke boloſcže ha czeřpeńa za nas pžetraw; wón jo za naſche réchi wumřew, ha nam pžed ſwojej ſmerczu tónlej wopomnik ſwojeje luboſcže

zawoſtajiw. Stajńe chczemė ſo na pwodach joho ſṁercże zẇeſelicz ha jomu naſche ziẇeńo ſẇatoſczicz. Chczemė ſo wobroczicz zaſé k naſchomu Bohu! ſtarém réchام chczemė wotemṙecz ha wón budże nas wuſwóſchecz ha nam naſche réchi wodacz. Tohodla bódz nam, o kńeze! pżez tónlej wopor zaſé nadné ha ſmélné; ha tżin nas pżez twoju mócz zaſé wólnéch, wſchudżom ha pżecżé twoju wolu zpéchuwacz; pżez Kréſtuſa naſchoho kńeza. Amen.

Praefatio.

Mė pozbéhuẇemė nétk naſche wutrobė, tebi ſo dżakuwacz, o najſẇaczíſchi Bozo, wſchohomóczné wotcze! kiz nam té nadu ſobudżéliſch, wo poſczeńu ha zapṙeczu ſamoho ſo naſche ṁaſo pżewinécz, naſchoho ducha k ńebju pozbéhuwacz, wo poczczíwoſczi pżiberacz, ha móto wétzńeje zbóżnoſcże ſebi zaſwuzicz, pżez Kréſtuſa naſchoho kńeza; pżez kotrohoz jandżeljo ha arczjandżeljo, cherubiné ha ſeraphiné twoju majeſtoſcz khwala ha kczija. Z nimi zjednoſczamė tez naſch wós ha praẇimė wo hwubokej tżeſczownoſczi:

Sẇaté, ſẇaté, ſẇaté ſé té, naſch kńez ha Bóh! Khwalba, hordoſcz ha dżak bódz tebi, o Jézuſo, ſéno bozi! kiz ſé pżiſchow, nas réſchnéch tżwojekow wumózicz. Amen.

Memento.

(Wopomṅeczo za ziwóch.)

Mnohoſcz ha wulkoſcz naſchich réchow, z kotrémiz ſmė twoju majeſtoſcz tak huſto roznéwali, *wotraſchi nas*, k tebi, o Bozo! naſche wotzi po-

zběnécż. Zawěrno, zrudńe dérbeli zahinécż, ńebeſcheli nam té twoju ſmělnoſcż zjewiw. Tola, kńeże! kiż ſé té kananejſku żonu wuſwóſchaw, ha czwónika k pokucże powowaw, té budżeſch tež po naſchej wutrobnej żelnoſczi naſche duſche z twojim tróſtom zweſelicż. O najdobroczïwſchi Jězuſo! khudźi ha hubeni prawimó: ſměl ſo nad nami! bódż nam réſchnikam nadné! Wumóż nas wot wſchitkoho récha, twojoho néwa ha wětżneje ſmercże. O Jězuſo! dobré paſtéřo naſchich duſchow! ńewinwaté, ńewoblakwané, wóſche wſchitkich ńebes poſtajené! pótaj doma twoje ſtadwo! wedż twoju zhromadżiznu na ſtrowu paſtwu, zo bó nědé pźiſchwa k wětżném horam.

Wobkrucż naſchoho najwóſchoho paſtéřa, widomnoho wércha twojeje czérkwe, z twojim móczném duchom, zo bó wſchitkón bwud ha ńeprawn wutżbu wutupiw ha pźez ſwowo ha pźikwad tu jenu wérnoſcż pwodżiw, ha wſchitke pżez zwazk wéré zjednoſczene duſche wo luboſczi ha tamóm pokoju zjednaw, kotréż ſwét daruwacż ńemóże. — Daj, o wětżné paſtéřo, biſkopam, prédkſtojiczeřam ha paſteřam twojoho ſtadwa, ha wſchitkim, kiż tebi pżi wowtaru ſwuża, zo bóchu z ńewinwatémaj rukomaj ha z tżiſtej wutrobu tebi ſwużili, ha wo bojoſczi ha tżepotańu ſo tebi bliżili, kotromuż ſo wo ńebeſach modla kńejſtwa, pżed kotrémż tżepotaja mócznarſtwa. — Zjednoſcż kżeſczijanſkich wérchow wo ſtajném pokoju ha měře! zakitaj jich pżed twojimi ńepżeczelami k tżeſczi twojoho ńena, ha k zkitej twojeje czérkwe! —

Wětżné wotcże! kiż chczeſch, zo bóchu wſchitcżé zbóżni bóli, wumóż réſchnikow, ha ńewěriwe ludźe

z kraja tžmow, zo droha krej twojoho séna za ńich ńebó podarmo pželata, ha joho swjata wutroba pžekwóta bówa. — Tež porutžam twojej dobroczíwosćzi mojich starschich, bratrow ha sotré, pžeczelow, dobroczeřow ha wschitkich, kiž su so do mojich paczeri porutžili. Wopokazaj nad nimi twoju smélnosćž ha daj jim, žtož potřebaju, ha žtož jim k zbóžnosćzi téje. — Smél so tež na wschitkimi jatémi, khorémi, zpótwanémi, mréjaczémi ha na wschėmi, kiž su wot czėwnoho habó duchownoho hořa zrudženi. Ha kaž twój lubowané sén na kžižu za swojich ńepžeczelow proschesche, ha kaž wón po swojej smerczi k znamu wérncje lubosćže tež za nich swoju najsw. wutrobu z lebiju wotewricž da, tak proschu tež ja za mojich pžecziwnikow: daj jim tžesćž mésto hańbó; twoju sw. lubosćž mésto hidžeńa; tžasne ha wétžne dobroté mésto zwoho, kotrež su mi tžinili.

Poladaj na wobletžo twojoho žawbuwanoho, toho wósokoho méschnika, kiž na twojej prawiczé steji! — wón jo wopor pokoja na twojim wuhednaczém wowtařu, kiž so nam wo méschniku jow pžed wotži staja, zo bó nas pžed twojim wobletžom zastupwaw. Amen.

Po pžezonuwańu khlėba ha wina.

Ladaj, o wétžné wotcze! že stowa twojeje hordosćže na twoju sw. czérkej, kotraž wschudžom wo posćzeńu, paczeřach ha pwakańu za twoju smélnosćž prosé! Ladaj na wschitkich zemé wobodleri, za kotréchž jo twöj lubwané sén néhdé hako tžwojek po swėcže khodžiw ha so na wow-

taŕu kźiža wopruwaw! K wopomńeczu joho wopora wopruẃemó tebi tohosamoho twojoho séna, kiž jo so dostojnoscziw, pod ztawtnosczami khléba ha wina tebi k zpodobnomu woporej so pżińescz. Daj sebi lubicz joho žadoscz za twojim hordosczeńom ha naschim wozbóžeńom. O bó tež nascha wutroba jenoj stajńe za tém žadawa! Zmi ju k dospownomu wuhednańu za wschitke réchi, roznéwańa ha ńerodnoscze, kotréchž so kóždе stwořeńo, wosobńe pak ja, winwaté tžiniw sém. —

Memento.

(Wopomńeczo za wotemřetéch.)

Ladaj tež z nadu na khude dusche, kiž wo tžisczu czeŕpa; wosobńe na te, na kotréchž czeŕpeńu ja sobu wina sém ha za kotréchž dérbu paczeře spéwacz. Pósczel jim wolóžnoscz pżez twojich sẃ. jandželow! Pżikrótž jich strafó ha woz je zkeře léṕe wutžisczene do zhromadžizné twojich wuzwolenéch; pżez tohosamoho Kréstusa naschoho kńeza. Amen.

Do swatoho wopraẃeńa.

Chczéw té, o kńeže, zpominacz na nasche ńezprawnoscze, ztó bó pżed tobu wobstaw? Ach, wschitke moje ha wschéch tžwojekow sélzé ńedosahaja, jene jeniczke roznéwańo twojeje ńezkóntžneje majestoscze zapokuczicz. Žadén smertné réch ńemóže so pżez wschitke czeŕpeńa zeḿe wotczeŕpecz! Béda mi! déž té twój ńetž wótsisch pżeczziwo mojej ńekmanosczi; déž twoja ruka so k sudej

pozběňe! Tola wulki wuhednak ha średźićeŕ, tźwojek ha Bóh, jo ṁe zastupiw; wón jo twój samotné sén, kiž nas zakita z nastawu swojeje nadé ha śmělnoscźe; kiž hižcźen dźencza prośé: wotcźe! wodaj jim! Toholej twojoho séna wopruẇu tebi wo témlej woporé z jenej želnoscźiwoj wutrobu, kotraž wschitke rěchi hidźi ha tama. Wón ňech jo za mňe wuhedňaczé wopor! tón wopor, kiž dosaha k wuhednaňu rěchow czěwoho swěta. K dosczćziňeňu tebi wopruwu joho zrudobu, dźěwo ha prócźu, joho haňbu, schwikaňo ha czwěl-waňo ha joho krej hatž do posleňej krepki, kotraž z joho stroně bejžesche. Ladaj, wotcźe śmělnoscźe, ha Božo wschitkoho trózta! ladaj na tu za rěsch-nikow raňenu wutrobu twojoho Krěstusa! wu-hednané pźez tónlej, pźez rucźé měschnika tebi pźiňesené wopor, chcźěw nam té nadňe nasche rěchi wodacž ha pokoj daruwacž, zo bó wschitke hoře so zhubiwo ha twoja czěrkej tebi wo ňebu-dźeném měře swužiwa; pźez Krěstusa naschoho kňeza. Amen.

Pźi swatém wopraweňu.

Tak daj nam, o kňeže Jězuso! wo témlej najsw. sakramenćže tebe na duchowne waschňo dó-stacž. Daj nam pźez tulej pótajnoscž dźěl bracž na twojim wuhednaňu ha pokoju! Daj nam na duschi ha cźěle wutźiscźenéṁ wo žonuwaňu twojeje nadé so kóždé tźas zweselicž. O kňeže! ja ňej-sém hódné, zo bó pod moju tśěchu nutsschow, mojich wele zwóch mósli dla. O kňeže! ja ňej-sém dostojné, mojich rěschněch swowow dla. O kňeže! ja ňejsém dostojné mojich ňezprawněch

skutkow dla. Haj ja zpóznaju khoroscze mojeje dusche; tola řek jenoj ze swowom; daj nadu zpóznacza, želnoscze ha polěpscheňa; tak budze moja duscha strowa; ha wutroba ha czěwo budže so wo tebi zweselicz. Amen.

Pžez daré ňebeskoho žiweňa zweseleni, tebe prosémó, o kňeže! zo bó nam to k wětznomu žiweňu dopomhawo, žtož wo témlej žiweňu zpóznacž ňemóžemó. Daj, zo bó tžasna smercž twojoho séna, kotraž wo téchlej tžesczenéch pótajnosczach so znamjeňa, nas ke wschomu dobromu ha poczeziwomu pohaňawa, ha mó wo ňesowoj nadžiji wětzne žiweňo wotžakwacž móli. — Nedaj tohodla twojej nadže nas wopuschežicž, hale wumóž nas wot wschitkich réchow, kiž sé nas tak wulkich pótajnosczow hódnéch méw; pžez Kréstusa naschoho kňeza. Amen.

Pži zkóntženu božeje msché.

Woteže powné nadé ha smélnoscže! pži témlej sw. wopoře smó dżakomňe wopominali, žto sé pžez Jézusa twojoho séna, wulke nad nami tžiniw. Nedaj nam ženi telej twoje dobroté zabócž. Wobkhowaj nas pžed ňedżakom, pžed zadspeczom twojeje nadé, pžed ňepokutnosczu. Daj, zo bóchmó pžez próczwaňo za wschitkimi poczeziwosczami, kotrež jo nas twój jednorodžené sén, nasch zbóžnik Jézus Kréstus, wo žiweňu, czerpeňu ha wumřeczu wutžiw, so twojoho zpodobaňa pžeczé hódnischi tžinili; zo bóchmó pokoj ha zbóžnoscž dóstali, kotruž jo wón swojim swérném slubiw. Wuswósch nas pžez tohosamoho Jézusa Kréstusa, twojoho séna, naschoho kňeza. Amen.

Litanija wot czerpeńa ha wumřecza naschoho kńeza Jězusa Krěstusa.

Kńeze, směl so nad nami! Krěschcze směl so nad nami!
Kńeze, směl so nad nami!
Krěschcze, swósch nas! Krěschcze, wuswósch nas!
Bóh wotcze z těch ńebes, směl so nad nami!
Bóh séno, tě wumóžniko toho swěta, směl so . . .!
Bóh ducho swaté, směl so nad nami!
Swata Trojicza tě jenitki Bojo! směl so nad nami!

Jězuso! za tsiczěczi slěbornéch pzedaté ha pzez te wokoschčeńo toho Judasa pzeradzené.
Jězuso! wo těm krawóm stěskańu na tej wolijowoj hoře wot jandzela posělńené.
Jězuso! hako zwósnik popańené ha wazané.
Jězuso! wot twojich wutzowńikow wopuschczené.
Jězuso! pzed těm wóschim měschńikom Annasom z ṗasczu děřené.
Jězuso! wo těm dome Khajfasowóm wot Pětra tsi krócz zaprěté.
Jězuso! pzed Pilatusom valschńe wobzkorzené.
Jězuso! wot Herodesa wo tej běwoj drasčze wuhidzené.
Jězuso! z prutami zawosńe rozschwikané.
Jězuso! ze slěnami wopluwané ha z czerńemi krónuwané.
Jězuso! hako jedén kral wuhidzené.
Jězuso! k tej bolosczinoj smerczi toho kźiža pzisudzené.
Jězuso! z těm czežkim kźižom ńesměłńe czahané ha tam ha sem torhané.
Jězuso! nahi na kźiž pzibité ha srejdza dweju *morbařow kźižuwané.*

Směl so nad nami!

Jézuſo! kiž té na kžižu wiſajo hidžené ha wuſmaté bów ſé.
Jézuſo! kiž té na kžižu za twojich ńepžeczelow twojoho wótcza proſéw ſé.
Jézuſo! kiž té na kžižu tomu pokutnomu mordarej tón paradiž polubiw ſé.
Jézuſo! kiž té Jana twojej maczeri na město ſéna porutžiw ſé.
Jézuſo! kiž té na kžižu wo twojej laczżnoſczi ze žowdžom ha z kiſawom napowené bów ſé.
Jézuſo! kiž té twojoho ducha do téch rukow twojoho wótcza porutžiw ſé.
Jézuſo! kiž té na kžižu wſchitko dokońaw ſé.
Jézuſo! kiž té z pokhileneju wowu wo hórkim ſmertném ſtéſkańu na kžižu za nas wumřew ſé.
Jézuſo! kiž té na kžižu z jenej lebiju pžekwóté bów ſé.
} Smil ſo nad nami!

Jézuſo! bódž nam nadné! pželutuj nas o kńeže!
Jézuſo! bódž nam nadné! wuſwóſch nas o kńeže!

Wot wójné, woda, mora ha wſchoho zwoho!
Wot réchow ha teje wětžneje ſmerczje!
Pžez twoje hórke czerpeńo ha boloſczživo ſmertne ſtéſkańo!
Pžez twoje ſédém poſlene ſwowa na kžižu!
Pžez twoje krej czetžacze pecž rané!
} Wumóž nas o kńeže!

Mó hubeni réſchnikojo! mó proſémó cže, wuſwóſch nas!

Zo bó té te wopomńeczo twojoho ſwatoho czerpeńa ha ſmerczje wo naſchich wutrobach kóždé tžas zdžeržaw.
Zo bó té nam prawu pokutu ha zbóžne zkóntžeńo popžaw.
Zo bó té wſchitkich pžitomnéch ha ńepžitomnéch bratrow ha ſotré naſcheje woſadé wo twojej nadže zdžeržaw.
} Mó proſémó cže, wu-

Zo bó té wschitkim wotemřetém bratram ha sotram nascheje wosadé tón wětzné wotpotzink popzaw.
Zo bó té wschitkich bwudnéch wo wéře na tón pucz twojeje prawdé wróczjiw.
O té séno boži!

(swójch nas.)

O jeňo bože! kotrež přecz beřesch te réchi toho swěta; pželutuj nas, o kňeže!
O jeňo bože! kotrež přecz beřesch te réchi toho swěta; wuswósch nas o kňeže!
O jeňo bože! kotrež přecz beřesch te réchi toho swěta; smél so nad nami, o kňeže!
Kréschcze swósch nas! Kréschcze wuswósch nas!
Kňeže smél so nad nami! Kréschcze smĕl so nad nami!
Kňeže, smél so nad nami! Wotcze nasch a t. d. —
℣. Kréstus jo nasche dla poswuschné bów hatž do smercže.
℟. Hatž do smercže toho kžiža.
℣. Kňeže, ňeztrafuj nas po naschich réchach.
℟. Ha ňepwacž nam po naschich ňezprawnoscžach.

Modlitba.

Mó cže prosémo, o ňebeski wotcže! poladaj na twoju zhromadžiznu, na twoju czérkej, za kotruž nasch kňez Jězus Kréstus ňejo so wobaraw, podaté bócz do rukow téch réschnikow ha so podwolicz k martře toho kžiža, kotrėž z tobu žiwó jo ha kraluwe wo jednoscži swatoho ducha, jedén Bóh wot wětznoscže do wětznoscže. Amen.

Jézus, wot śmercźe stańené.

Wutźbó ha paczeře na jutrowné tźas.

Dopokazane nétk jo, zo té, o Jézuso, sén boźi sé ha wumóźnik tźwojekow. Nétk jo twoja św. wutźba, kotruź sé hatź do śmercźe zastupwaw, pźez twoje wot śmercźe stańeńo wobswédsena! Nétk jo moja wéra kruta ha wésta.

Haj twoja wutźba jo bójska; kóźde twojich swowow budźe so tak wésczi dopelnicź, kaź twoje wot mordwóch stańeńo. Kńeźe! ja wéřu twoje swowo, dokelź mi twoje hořestaczo wéste jo.

Ja wéřu, zo budu teź ja néhdé wot mordwóch stanécź, dokelź wém, zo mój wumóźnik stanéw ha źiwó jo. Kak wulki dźak sém tebi winojté, woteźe naschoho kńeza Jézusa Kréstusa, kiź té po twojej wulkej miwoscźi twojoho séna za nas réschnikow do śmercźe daw ha joho wubudźiw sé k posélńeńu nadźije wétźnoho źiweńa!

Nedérbi ḿe wscho to k dobromu napominacź! Haj, bórńe mi zadźéwki je wobarali, bórńe so zdawo, zo su wsché moje próczwańa podarmo: da tola ńecham pźestacź zpéchuwacź, ztoź Bóh wote mńe źada, ztoź jo moja winwatoscź ha pźiswuschnoscź. Néhdé budźe lépe! joli nicź wo tutém, wésczi wo pźichodném swéczźe. Wschak so pola twojeje śmercźe, o Jézuso, teź tak bócź zdasche: ha po tsjoch dńach béchu wschitczé twoji ńepźeczeljo wohańbeni, wsché zadźéwki wotstrońene, wsché boloscźe ha czerpeńa pźewińene. Kak lochczé, kak khéczé móźe Bóh wscho pźeḿenicź!

Kńeźe, ja wéřu! ja pak chczu moju wéru teź wo dobréch skutkach wopokazacź, zo bó źiwa

bowa: ha ja pśi wšchej pröcźé tak źiwó bów, zo mów něhdé zbóžné wumřecź ha wesowó něhdé k wětžnomu źiwenu stanécź. Amen.

Pobožnoscź pśi božej mšchi na jutrontźku ha czéwó jutrowné tźas.

Pśihotuwaňo.

Kréstus jo stanéw! Alleluja. Smercź, posleni zcźéwk rěcha, jo pźewiňena! Alleluja. Smercź, dźe jo twoje dobóczo? Smercź, dźe jo twoje zahadwo? Smercź jo póžřeta wo dobóczu! Alleluja. — Staromu hadej sé wowu rozmat! Alleluja. Dźak tebi, wětžné Božo! Tež mó z Tobu dobówamó! Dźak tebi do wětžnoscźe! Té bě mordwó, ha sé nětk źiwó wěki na wěki. Tež nas sé k wětžnomu źiwenu pozběnéw. Wo naschim tźwojetźim ňasu sejdźisch na prawicźé wótcza, tež nas chczejsch zbóžnoho hořestacźa ha twojeje hordoscźe dostojnéch mécź, joli z moczu nascheje wěré do tebe rěch pźewiňemó, kiž bě wina smercźe. — Ze wschémi jandźelami, swatémi ha wuzwolenémi, modlimó so k tebi, té sélné wójwoda! K dostojnomu tźescźwaňu twojoho hordoznoho wot smercźe stacźa pźiňesemó tebi, lubomu wótczej ha swatomu duchej wopor twojoho cźéwa ha twojeje kreje; hako wopor khwalbó ha dźaka, ha prosémó: té chczéw nas wubudźicź z rowa nascheje ňerodnoscźe ha liwkoscźe k nowomu, zahořenomu, swatomu źiweňu.

Wutźiscź da ha swatoscź nasche wutrobó, lubó *kňeźe! zo bóchmó* pźez twoje zaswužbó ha wschit-

kich twojich lubóch swatéch zastupnu próstwu sami tebi zpodobne woporé bóli. Amen.

Gloria. (Ladaj strona 29.)

Dominus vobiscum.

Božo! kiž sé té (na dźentsischim dńu) pźez twojoho jednorodźenoho wo pźewińeńu smercźe nam rota wétźnoscźe wotewriw; popźej, zo bóchmó naſche prédkwzacźa, kotrež twoja zpomožna nada wo nami zbudźa, pźez twoju pomocz wo skutku wopokazwali. Pźez tohosamoho Jézuſa Kréstuſa naschoho kńeza. Amen.

Epistola.

„Bratsja! wuředźcźe stare kisawo czésto, zo bóſchcźe nowó rozméschk bóli, hako wó ńekisani scźe. Dokelž naſche jutrowne jeńo, Kréstus, jo za nas wopruwané. Tohodla chcźemó jéscź nicz wo starém kisaném czéscźe zwóscźe ha schibawstwa, hale wo swódkich khlébach swéré ha wérnoscźe.“ (1 Kor. 5.)

Evangelium.

Swate zcźeńo nam zjewi: zo pobožne žónske, kotrež béchu předé swojoho kńeza swérńe zcźéhuwali, ze žawbami k joho rowej pźindźechu; dokelž chcźéchu, kotrohož žiwoho nutrńe lubuwachu, tež mordwomu wo luboscźi pźiswuſchecź. — Wo tutej stawizńe lejźi za nas ŕana wutźba. Tak so pźiswuſcha, swatém stawiznam pźiposwuchacź, zo bóchmó pźez ńe k dobromu pohnuwani bóli.

Ztóž tohodla wot nas wo wěře do Jězusa, že swódkej wóńu poczcziwosćzow ha z prědkwzaczom dobrěch skutkow swojoho kńeza póta; tón woprawdźe z drohimi zawbami k joho rowej pzindźe. — Tamo żónske pak, kotrež ze zawbami pzindźechu; widźachu jandźelow: tak, zawěrnó, widźa ńebeskich wobodleřow te dusche, kotrež z wóńu poczcziwosćzow ze swatém zatzutzom za swojim kńezom žadaja.

Wopomń tež, luba duscha, zto jandźel k żónskim rětzi? „Nebojcźe so!" su joho swowa. Hako bó prawicz chczěw: ńech so boja, kotsiž pzikhad ńebeskich duchow radé ńewidźa; ńech so stróža, kiž pod pzawom mašněch požadosćzow k jandźelskomu towarstwu ńepzisuwuscheja. Wó pak, tzoho dla chczěli so strachuwacz? wó, kiž waschich bratrow widźicźe?

Wobletzo jandźela bě kaž bwósk ha drasta kaž sněh. Zpóznaj pod wonkownej ztawtnosćzu znamo nutskownoho: bwósk znameńa horliwosćz lubosćźe; sněh tzistosćz wutrobó. Bwósk znameńa tež rózbu zwóch; sněh radosćz tzistěch duschow.

V. To jo tón dźeń, kotrěž nasch kńez tziniw jo! weselmó ha zradujmó so!

R. Bohu bódź dźak.

Credo. (Ladaj stronu 31.)

Offertorium.

Nebeski wotcze! tak tě swět lubuwasche, zo twojoho jednorodźenoho k naschomu wumożeńu pósiwa, zo bó smjercž pzewiněw ha nam pzistup

k ńebju wotewriw. Żto możemó za tajku luboſcz wróczicz; kotré wopor tebi za to ꝑzińeſcz? Woz joho ſamoho, twojoho jednorodzenoho, kotréz, naſch ſředziczeř, ꝑzi twojim thróńe ſteji, ha tam hako naſch wétzné wóſchi méſchnik ſo tebi wopruwe. Poladuj na wobletzo twojoho zawbuwanoho, kiz naſche rané zahóji. Woz wo ziednoſczeńu z nim modlitbó ha woporé twojoho luda nadńe hoře; zo bó naſcha jutrowna pobozuoſcz tebi zpodobna ha nam k wétznej zbóznoſczi zpomózna bówa. Amen.

Praefatio.

Naſche wutrobó pozběhuwemó nětk k tebi, najlubſchi Bozo ha wotcze! woſobńe wo tutéch dńach tebe khwalicz ha kczicz ꝑzez Jězuſa Kréſtuſa, twojoho ſéna, naſchoho kńeza; kotréz jo ſo hako naſche jutrowne jeńo wopruwaw, réchi ſwéta wotewzaw, ꝑzez ſwoju ſmercz naſchu ſmercz ꝑzewinéw, ꝑzez ſwoje hořeſtaczo naſche ziweńo wobnowiw. Tuteje luboſcze ha ſmélnoſcze dla modlimó ſo z twojimi jandzelami ha arczjandzelami, z thrónami ha kńejſtwami, ze wſchémi ńebeſkimi duchami, prawiczé: ſwaté, ſwaté, ſwaté ſé té naſch Bóh ha kńez! ńebjo ha zema ſtaj pownej twojeje hordoſcze! Hoſanna wo wóſokoſczach!

Do ꝑzezonuwańa khlěba ha wina.

Hoſanna tebi wo hordoſczi! Té ſmercz ꝑzewiné! Té zwaſki rowa roztorné! Wſché ſtwořeńa tebi radoſtne khěrluſche ſpěwaja na tutém dńu

twojeje krasnoscże, ńebeski kralo! — Zraduj so, ńebeska kralowna! swjata Marija, dokelž swónczo zprawnoscże, swétwo twojoho wot smercże stańenoho séna tebe wobswétla! — Weselcże so, swjaczi japoztowjo toho kńeza! stanéw jo wasch lubuwané, ha wopuschcziw row. — Kwatajcże jomu napżeczo z palmami wó swjaczi martrařo, wuznawařo ha wó kńežné, kotsiž scże wasche drasté wumóli wo joho kreji. Wón mořené nétk kńeži na wétžném thróńe. — Pozbeń twój wós, swjata czérkej na zemi! krasńe wuhotwana kaž ńewjesta, dži napżeczo twojomu dobówaczomu nawożeni, kiž jo tebe wuzwoliw ha swjatosćziw. Lej wón pżindże wo mjeńe kńeza; tón wétžné wóschi méschnik pżindże k tebi wo tutéch najsw. ztawtnosczach khléba ha wina.

Mój kńeże ha mój Bożo! daj tež mi twoju hordosćž wohladacž; pokazaj mi twoje swjate wobletżo ha dopelń moju żadosćž za tobu! Tebe jentżcżé póta moja duscha! Za tobu zdéchnjwe moja wutroba. Tebe wobsénécž žadam do wétž-noscże. Amen.

K pżezonuwańu khléba ha wina.

Zbóżni, kiž ńewidža ha tola wěřa! — Mój kżižuwané, wot smercże stańené, ha nétk wósche wschoho pozběńené ha pżekrasńené Jězuso! Ja ńewidżu twoje rané, kaž něhdé Domasch; bale wo wěře tebe widżu ha wuznaju wjesele: mój kńeże ha mój Bożo: k Tebi so nadžiju, té sé mój sředżiczeř na prawiczé wótcza; ztożkuliž pro-sémó wo twojim mjeńe, budżemó dóstacž; té

sam prośéśch za nas stajńe, chcejśch zbóžnéch tzinicz, kiž pžez tebe k Bohu so pžibližuwa. Pžez twoje zpomožne wérnośćze napominani, pžez twoju bójsku wutzbu rozwutzeni, wowamó k tebi: Wotcze nasch, a t. d. (ladaj stronu 35.)

Do swatoho woprawena.

Jézu Kréśchcze! té sé hořestaczo ha žiweno. Té sé wérné khléb, kotréž z ńebes pžindže, wétzne žiweno daricz tém, kiž wot ńoho jédža! Komu dérbu hicz, hatž k tebi, kńeze Jézuso! Lej, z lubośczu ha z dowéřenom k Tebi pžindu: khoré k lékarej, — ńetzisté kužowej wodow, — wódné k khlébej žiwena, — khudé kńezej ńebes ha zeme. Popžej nadńe, zo bó moje jutrowne swate woprawenо khorośćz mojeje dusche zahojiwo, ńetzistotu wotmówo, nahotu pžikréwo. Popžej nadńe, zo bó moja hwuboko zakořenena zwa nakhilnośćz... wo mni wutupena ha wscha réśchna zadośćz wote mńe zdalena bówa. Wubudž mе z rowa mojeje stareje liwkośćze k nowomu swatomu žiwenu; zo bóch pžez tebe, té žiwó ńebeski khlébe, wokžewené ha pośélnené z tobu wo ńebesach so wétzńe zraduwaw. —

Ladaj, kńeze, nadńe na naschu wośadu, z kotrejž na tutém swatém méśćze jutré swéczischсh. Nebódž žadén Judasch bez nami, — žadén tajencz, — žadén ńepokutné réśchnik; přecz ze wschej zwóśczu, ze wschém pohorzkom! přecz ze wschémi ńetzistémi ha ńetzesnémi swowami: zo bó so žadén jazék ńewońetześczíw, na kotrémž džentsa twoje swate czéwo wotpotzwasche. Popžej, zo

kóždé swěrňe sam so pžepótwe, předé hatž jé wot toholej khléba, zo twoji swuzowniczé tónlej sw. sakrament wo žiwoj wěře dóstanu ha pžez poczcziwo žiweňo wobkhowaja. Pósczel ducha twojeje lubosczе wschém, kiž dzentsa wot ňebeskoho khléba jédzachu; zo bóchmó bóli jena wutroba, jena duscha; zwostali stawó twojoho czěwa. Tak budzemó, kaž so pžiswuscha, zhromadzeństwo Swatéch, twój wuzwolené lud!

Po swatém woprawěňu.

Khwal moja duscha twojoho kňeza! khwal smélnoscz twojoho zbóžnika! Nětk bódlisch wo mni, swódki Jézuso! žadoscz mojeje wutrobó! Zwostaň pži mni, moje wokžeczo, moja radoscz! do tebe wěřu, na tebe so nadžiju, tebe wětžňe lubuwu! K tebi modlu so, mój kňeže Božo, kiž kraluwesch wěki na wěki. Amen.

K wobzankňeňu.

Ňewupraẃitu radoscz sé té pžihotuwaw, o Jézuso! wschitkim, kiž tebe lubuwa; dawasch pokoj, kajkiž swét dacz ňemóže. Dzentsa widžu, kak hinitiwo su tžasne kubwa ha swétne wesela. Te moju wutrobu zpókojicz ha naséczicz ňemóža; jenož wo tebi, wokžeweňo mojeje dusche, wotpotžnuwu měrňe. Ňezhonich husto doscz, déž za swétném khodžach, zo jenož ňemér, žawoscz, kaczo nadeňdžech? Nětkoj z tobu póňdu, ňebeski pastéřo! té mje powedžesch wo puscziňe tutoho žiweňa, wo tutém dole hórkich sélzow. Nidé waczé

tebe ńewopuschczu! — Wostań pṡi mni Jėzuso! wostań pṡi mni, dźež zwo zpótwańo ṁe k réchej wabi; posélń wutrobu, déž zrudoba ju pṡewozṁe. Ha wotewri so hižon wucho zwom wabeńam, pozbeńe so ruka k réschnomu skutkej, nastupi noha pucž ńezprawnéch; tedém dźerž ṁe twoja prawicza, tedém dopomń ṁe, kńeze, na to, ztož tebi dźentsa slubiw sém. Zwostań da pṡi mni, mój Jėzuso, dójž ńepṡindu do kralestwa wětžńeje hordoscže ha zbóžnoscže, kotrež sé pṡihotuwaw wschitkim, kiž tebe lubuẇa. Amen.

Wot swatéch sakramentow.

Po swojim wot sṁercže stacžu jo Jėzus ztérczéczi dńow ze swojimi wutžownikami wobkhadźuwaw ha z nimi rétžaw wot kralestwa bożoho, kotrež jo joho swata czérkej. Talej swata czérkej nam te pṡez Jėzusa wuẇedźene wumóženo tžwojetžoho zplahwa sobudźéli, dokelž nas wuzprawnoscža ha swatoscža: pṡez wutžbu, kotraž jo pucž k wětžnomu žiẇeńu, ha pṡez sẇ. sakramenté, kotrež su posélńeńo na témlej puczu. Ztóž Jėzusowu wutžbu, kaž joho sẇ. czérkej nam ju prėdkńese, wuznawa, ha wo skutkach wopokazẇe, zabudźicž ńemóže; — ztóž sẇ. sakramenté, kotrémž czérkej nas pṡeproschuẇe, hódńe wužiẇe, woswabicž ńebudźe. Jėzus jo pwodé ha zaswužbó swojoho czerṗeńa ha sṁercže wo sẇ. sakramentach k wuzprawńeńu naschich duschow, k wobnoẇeńu ha k posélńeńu naschoho duchownoho žiẇeńa nam zawostajiw. Tesamo dérbimó hako najswacžische pótajnoscže kṡescžijanstwa wósoko wažicž, ha hako srédki naschoho zpomožeńa pṡez hódne dóstawańo k swojomu lépschomu nawožecž.

Jězus Kréstus do ṅebjes zpěje.

Jězus bě swojim wutzownikam zjawṅe dopokazaw, zo jo woprawdje hoṙestanéw: pzed nimi chczěsche nětk tež k ṅebju zpěcz.

Hižon do swojeho hoṙestacza běsche wón jim praẇiw: „ja pěṅdu k mojomu ha k waschomu wótczej, zo bóch tam wobodleṅa za was pzihotuwaw, ha tež wó béli, dzež ja sém.“

Dokelž Swatki so pziblizuwachu ha wutzowniczé w Jeruzaleṁe zhromadzeni běchu, pziporutzi wón jim: tute město ṅewopuschczicz, dóžž ṅedostanu ducha swatoho, toho dawno slubenoho.

Potém wón z nimi dzěsche do Bethanije na wolijowu horu. Tam joho posleni krócz widzachu. Jězus wobnowi swoje slubeṅo: zo budze jim na swoje město druhoho wutzeṙa ha tróztaṙa pzipóswacz, ha mócz ducha swatoho sobudzělicz.

Nětk wón jich wopuschczi, tak, zo mózachu wschitczé deṙe widzecz, dze wón dzo. Pzed jich wotzami bó Jězus k ṅebju pozbeṅené, ha mrótzel zakhowa joho. Wutzowniczé joho ẇaczé ṅewidzachu, stejachu pak tu, swoje wotzi k ṅebju pozběṅene. Ha lej, muzaj wo běwóch drastach stejeschtaj pódla nich, ha dzeschtaj: „wó muzojo galilejsczé, zto stójicze ha ladacze tu do ṅebes? Jězus, kotréž jo wot was do ṅebes wzaté, budze tak zasé pzincz, kaž scze joho widzeli do ṅebes zpěcz. —

Paczeṙ

k Jězusowomu do ṅebes zpěczu, kaž tež heẇak k tṙebaṅu.

Pzez czerpeṅa sé té k wětznej
schow, bójski wumóžniko! Té sej

prawiczé wótcza, kiz jo tebi wschu mócz na ńebesach ha na zemi podaw, kotraz tebi hako sénej bozomu ha sénej tzwojeka pzisẇuscha: k tebi so ja modlu wo hwubokej poniznosczi.

K tebi so nadziju! té sé k swojomu ha k naschomu wótczej woteschow, zo bó tam za nas mésta pzihotuwaw, ha tez mó něhdé bócz móli, dzez té sé. Wo doṁe twojoho wótcza jo ẇele wobodleńow. Tez za mńe jo tam wobodleńo! Ja dérbu potajkim bócz, dzez té sé, ha wětzńe so tam z tobu zraduwacz! Moje ziẇeńo tudé na zemi nitzo ńejo hatz pzihotuwańo k lěpschomu, wětznomu ziẇeńu. Tudé nimam wobstajne wobodleńo: ńebesa su mój wótczné kraj; tam su za mńe lěpsche kubwa, wětzne ẇesela zakhowane! Tesamo dóstacz, chczu so swěrńe próczuwacz: wosobńe wo tzasu zpótwańa ha wo czezkich domapótańach chczu wopomnicz, zto su tute krótke bolosczе ha ẇesela pzeczіwó wětznej krasnosczi, kiz něhdé nad nami wozjeẇena bócz dérbi. Wsché moje mósleńo ha zadańo chczu wosobńe tam zwozicz, dzez wěrne, trajacze, wětzne kubwa na mńe tzakaja; dzez té sé, moja nadzija, mój pozběńené Jězuso! Te kubwa tutoho swěta chczu jenoj za srědki měcz, te tamne dóstacz.

Srědziczeṙo bez Bohom ha tzwojekami, tzwojeko ha Bozo, Jězu Kréschcze! tez hako tzwojek sejdzisch nětk na prawiczé twojoho wótcza, na bozim thróńe! Kajkej tzesczi sé té tzwojestwo pozběnéw! O zwarnuj ṁe, Jězuso, mój bratsje, ja zeni tzwojestwo, zeni so samoho pzez réschne, ʻdne mósle, pozadosczе habó skutki ńewońe- ! Pomhaj mi, zo bóch ẇeleẇaczé nětk

Jėzus Krėstus do ńebjes zpėje.

Jėzus bė swojim wutzownikam zjawńe dopokazaw, zo jo woprawdźe hořestanėw: pźed nimi chczéŝche nėtk tež k ńebju zpėcz.

Hižon do swojoho hořestacźa bėŝche wón jim prawiw: „ja póńdu k mojomu ha k waŝchomu wótczej, zo bóch tam wobodleńa za was pźihotuwaw, ha tež wó bóli, dźež ja sém.“

Dokelž Swatki so pźibližuwachu ha wutzowniczé w Jeruzaleme zhromadźeni bėchu, pźiporutzi wón jim: tute mėsto ńewopuŝchczicz, dóiž ńedostanu ducha swatoho, toho dawno slubenoho.

Potém wón z nimi dźėŝche do Bethanije na wolijowu horu. Tam joho posleni krócz widźachu. Jėzus wobnowi swoje slubeńo: zo budźe jim na swoje mėsto druhoho wutzeřa ha tróztařa pźipósławacz, ha mócz ducha swatoho sobudźėlicz.

Nėtk wón jich wopuŝchczi, tak, zo móžachu wŝchitczé deře widźecz, dźe wón dźo. Pźed jich wotzami bó Jėzus k ńebju pozbeńené, ha mrótzel zakhowa joho. Wutzowniczé joho wacźé ńewidźachu, stejachu pak tu, swoje wotzi k ńebju pozbėńene. Ha lej, mužaj wo bėwóch drastach stejeŝchtaj pódla nich, ha dźeŝchtaj: „wó mužojo galilejsczé, zto stójicźe ha ladacźe tu do ńebes? Jėzus, kotréž jo wot was do ńebes wzaté, budźe tak zasé pźincz, kaž scźe joho widźeli do ńebes zpėcz. —

Paczeř
k Jėzusowomu do ńebes zpėczu, kaž tež hewak k třebańu.

Pźez czerpeńa sé té k wėtznej hordosczi pźiŝchow, *bójski* wumóžniko! Té sejdźiŝch nėtk na

prawiczé wótcza, kiž jo tebi wšchu móczą na ňebesach ha na zemi podaw, kotraž tebi hako sénej bożomu ha sénej tžwojeka pžišwuscha: k tebi so ja modlu wo hwubokej ponižnoscżi.

K tebi so nadžiju! té sé k swojomu ha k naschomu wótczej woteschow, zo bó tam za nas mésta pžihotuwaw, ha tež mó něhdé bócž móli, džež té sé. Wo domie twojoho wótcza jo ẅele wobodleňow. Tež za mňe jo tam wobodleňo! Ja dérbu potajkim bócž, džež té sé, ha wětžňe so tam z tobu zraduwacž! Moje žiẅeňo tudé na zemi nitžo ňejo hatž pžihotuwaňo k lépschomu, wětžnomu žiẅeňu. Tudé nimam wobstajne wobodleňo: ňebesa su mój wótczné kraj; tam su za mňe lépsche kubwa, wětžne ẅesela zakhowane! Tesamo dóstacž, chczu so swérňe próczuwacž: wosobňe wo tžasu zpótwaňa ha wo czežkich domapótaňach chczu wopomnicž, žto su tute krótke bolosczże ha ẅesela pžecžiwó wětžnej krasnosczi, kiž něhdé nad nami wozjeẅena bócž dérbi. Wschě moje mósleňo ha žadaňo chczu wosobňe tam zwožicž, džež wérne, trajacże, wětžne kubwa na mňe tžakaja; džež té sé, moja nadžija, mój pozběňené Jězuso! Te kubwa tutoho swěta chczu jenoj za srědki mécž, te tamne dóstacž.

Srědžiczeřo bez Bohom ha tžwojekami, tžwojeko ha Božo, Jězu Kréschcże! tež hako tžwojek sejdžisch nětk na prawiczé twojoho wótcza, na božim thróňe! Kajkej tžesczi sé té tžwojestwo pozběnéw! O zwarnuj me, Jězuso, mój bratsje, zo ja ženi tžwojestwo, ženi so samoho pžez réschne, wohidne mósle, požadoscże habó skutki ňewoňetžesczu! Pomhaj mi, zo bóch ẅeleẅacże nětk

tebe ha ṁe pżez ſẇate, ṅewinwate wobkhadzeṅo tżeſcżiw ha pżez wéru ha bohuſwużomnoſcż, pżez ṅepżeſtawacze ſkutkwaṅo poczcżiwoſcże néhdé tam pżincż mów, dżez té z wótczom ha ze ſẇatém duchom jenajki Bóh żiwó ſé ha kraluẇeſch wéki na wéki. Amen.

Wopomṅ huſto wulke ṅebeſke móto ha wétżne ẇeſela, kotrez ſu kżeſcżijanam wo pżichodném żiẇeṅu ſlubene: to budże wo tebi nutrne pożadaṅo wubudżicż, tajkich ſlubeṅow ſo hódné tżinicż. Ṅebeſa ſu twoje, joli je ſebi zaſłużiſch; wot bezkóntżneje bożeje dobrocżiwoſcże ha ſwéré móżeſch ſo pżez Jézuſa Kréſtuſa téchſamóch wéſcżi nadżecż, joli ſo ſwérṅe za tém prócżuẇeſch. Zo pak twoja nadżija ṅebó pżeważna bówa, da dérbiſch zpomożnu bojoſcż z ṅej zjednoſcżicż. Mó dérbimó tez te naſche tżinicż: żtóż ṅewuſéje, ṅebudże żnécż: żtóż ṅebejżi, kóṅczej ṅepżindże; żtóż ṅedóbówa, ṅebudże krónuwané. Żtóż potajkim te wot Boha ha Jézuſa Kréſtuſa wuſtajene ſrédki ſwojoho zpomożeṅa zakomdżi, wo ſwojich réchach żiwó woſtaṅe, ha tola zbóżnoſcż wotżakuẇe, tón ma pżeważnu nadżiju. —

Tohodla, moji najlubſchi bratſja! zhibójmó kolena k wótczej naſchoho kṅeza Jézuſa Kréſtuſa, wot kotrohoż wſchitke wótczowſtwo pżindże wo ṅebeſach ha na zemi! zo bó wón nam daw po bohaſtẇe ſwojeje hordoſcże: zo bóchmó pżez joho ducha z moczu poſélṅeni bóli na znutskomném tżwojeku; zo bó Kréſtus pżez wéru bódliw wo naſchich wutrobach; zo bó nam, pżez ṅoho bohatém wo wſchej wutżbe ha wédómnoſcżi, nitżoho ṅepobrachuwawo; ha mó napelṅeni z bójſkej pomoczu bez récha zwoſtali na dżeṅ pżikhada wulkoho Boha, naſchoho kṅeza Jézuſa Kréſtuſa. Amen.

Pzikhad ducha sẃatoho.

Na Sẃatki.

Sẃatotznitzku widzachu wutzowniczé, kotsiz béchu z Mariju wo Jeruzaleme na jeném mėscze zhromadzeni, wósche swojich wowow zeliwo jazéki: ha bóchu z duchom sẃatém napelńeni.

Wot tutoho wokomikńeńa béchu woni kaz nowi tzwojekojo; czéle po duchu Jėzusowóm stwořeni, powni wėré, mudroscze, sélnoscze ha luboscze. Nėtk woteńdu do czéẃoho swėta, wozjeẃa z ńebojaznej khrobwosczu Jėzusa, toho kzizuwanoho, ha wutza wschė ludé, ztoz wón skutkuwaw, wutziw ha slubiw bė.

Tak bó wot sẃ. Japoztowow *kzescziijanska czėrkej* zawozena, zhromadzenstwo prawowėriwóch, kotréchz ńewidomné wėrch Kréstus sam jo, kiz jich hatz do kóncza swėta pzez swojoho sẃ. ducha wodzicz ha zakitacz budze.

Bóh duch sẃaté.

Sẃaté duch, kotréz nėhdé widomńe na Jėzusowóch wutzownikow pzindze, *wobswėtla* ha *posélńa* hizczen na ńewidomne waschńo wschėch wėriwóch wo dobrém; ha *dokońa* wo nami, ztoz Jėzus k naschomu sẃatosczeńu ha wozbozeńu zapotzaw jo. —

Jėzus sam wutzesche swojich wutzownikow. Hale woni ńezrozemichu wscho, ztoz wón jim praẃesche: nėzto zkuliz czéle zmósniẃe wukwaduwachu, habó czéle ńewéřachu. Déz pak wutzowniczé ze sẃ. duchom napelńeni béchu, zpóznachu haklen wschitko jasńe, ztoz bė jich Jėzus *wutziw*; wscha ńewėstoscz ha bwudnoscz so zhubi.

Żtóž tohodla wot nas wo wěře do Jězusa, ze swódkej wóńu poczciwosczow ha z prědkwzaczom dobrech skutkow swojoho kńeza póta; tón woprawdźe z drohimi zawbami k joho rowej pźindźe. — Tamo żónske pak, kotrež ze zawbami pźindźechu; widźachu jandźelow: tak, zawěrno, widźa ńebeskich wobodlerow te dusche, kotrež z wóńu poczciwosczow ze swatém zatzutzom za swojim kńezom żadaja.

Wopomń tež, luba duscha, źto jandźel k żónskim rětźi? „Nebojcze so!" su joho swowa. Hako bó prawicz chczéw: ńech so boja, kotsiž pźikbad ńebeskich duchow radé ńewidźa; ńech so stróźa, kiž pod pźawom masnéch požadosczow k jandźelskomu towarstwu ńepźiswuscheja. Wó pak, tźoho dla chczéli so strachuwacz? wó, kiž waschich bratrow widźicze?

Wobletźo jandźela bě kaž bwósk ha drasta kaž snéh. Zpóznaj pod wonkownej ztawtnosczu znamo nutskownoho: bwósk znameńa horliwoscz lubosćze; snéh tźistoscz wutrobó. Bwósk znameńa tež rózbu zwóch; snéh radoscz tźistéch duschow.

℣. To jo tón dźeń, kotréž nasch kńez tźiniw jo! weselmó ha zradujmó so!

℞. Bohu bódź dźak.

Credo. (Ladaj stronu 31.)

Offertorium.

Nebeski wotcze! tak té swět lubuwasche, zo *twojoho* jednorodźenoho k naschomu wumoženu *póswa, zo* bó smercz pźewinéw ha nam pźistup

k ńebju wotewriw. Żto móžemó za tajku luboscz wróczicz; kotré wopor tebi za to pžińescz? Woz joho samoho, twojoho jednorodženoho, kotréž, nasch srédziczeŕ, pži twojim thróńe steji, ha tam hako nasch wétžné wóschi méschnik so tebi wopruẃe. Poladuj na wobletžo twojoho žawbuwanoho, kiž nasche rané zahóji. Woz wo ziednosczeńu z nim modlitbó ha woporé twojoho luda nadńe hoŕe; zo bó nascha jutrowna pobožnoscz tebi zpodobna ha nam k wétžnej zbóžnosczi zpomóžna bówa. Amen.

Praefatio.

Nasche wutrobó pozbéhuẃemó nétk k tebi, najlubschi Božo ha wotcze! wosobńe wo tutéch dńach tebe khwalicz ha kezicz pžez Jézusa Kréstusa, twojoho séna, naschoho kńeza; kotréž jo so hako nasche jutrowne jeńo wopruwaw, réchi swéta wotewzaw, pžez swoju sḿercz naschu sḿercz pžewinéw, pžez swoje hoŕestaczo nasche žiẃeńo wobnowiw. Tuteje lubosczje ha sḿélnosczje dla modlimó so z twojimi jandželami ha arczjandželami, z thrónami ha kńejstwami, ze wschémi ńebeskimi duchami, praẃiczé: sẃaté, sẃaté, sẃaté sé té nasch Bóh ha kńez! ńebjo ha zeḿa staj powne twojeje hordosczje! Hosanna wo wósokosczach!

Do pžezonuwańa khléba ha wina.

Hosanna tebi wo hordosczi! Té sḿercz pžewiné! Té zẃaski rowa roztorné! Wsché stwoŕeńa tebi radostne khérlusche spéwaja na tutém dnu

twojeje krasnosćze, ńebeski kralo! — Zradnj so, ńebeska kralowna! swata Marija, dokelz swónczo zprawnosćze, swětwo twojoho wot smercźe stańenoho séna tebe wobswětla! — Weselcźe so, swaczi japoztowo toho kńeza! stanéw jo wasch lubuwané, ha wopuschcziw row. — Kwatajcźe jomu napzeczo z palmami wó swaczi martrařo, wuznawařo ha wó kńezné, kotsiz scźe wasche drasté wumóli wo joho kreji. Wón mořené nětk kńezi na wětznén thróńe. — Pozbeń twój wós, swata czérkej na zemi! krasńe wuhotwana kaz ńewesta, dzi napzeczo twojomu dobówaczomu nawozeni, kiz jo tebe wuzwoliw ha swatosćziw. Lej wón pzindze wo mene kńeza; tón wětzné wóschi méschnik pzindze k tebi wo tutéch najsw. ztawtnosćzach khléba ha wina.

Mój kńeze ha mój Bozo! daj tez mi twoju hordosćz wohladacz; pokazaj mi twoje swate wobletzo ha dopelń moju zadosćz za tobu! Tebe jentzczé póta moja duscha! Za tobu zdéchuwe moja wutroba. Tebe wobsénécz zadam do wětznosćze. Amen.

K pzezonuwańu khléba ha wina.

Zbózni, kiz ńewidza ha tola wěřa! — Mój kzizuwané, wot smercźe stańené, ha nětk wósche wschoho pozběńené ha pzekrasńené Jězuso! Ja ńewidzu twoje rané, kaz něhdé Domasch; hale wo wěře tebe widzu ha wuznaju wesele: mój kńeze ha mój Bozo: k Tebi so nadziju, té sé mój sředziczeř na prawiczé wóteza; ztozkuliz profémó wo twojim mene, budzemó dóstacz; té

sam prosésch za nas stajne, chcejsch zbóžnéch tžinicž, kiž pžez tebe k Bohu so pžibližuwa. Pžez twoje zpomožne wérnoscže napominani, pžez twoju bójsku wutžbu rozwutženi, wowamó k tebi: Wotcže nasch, a t. d. (ladaj stronu 35.)

Do swatoho wopraweńa.

Jézu Kréschcže! té sé hořestaczo ha žiweńo. Té sé wérné khléb, kotréž z ńebes pžindže, wětžne žiweńo daricž tém, kiž wot ńoho jědža! Komu dérbu hicž, hatž k tebi, kńeže Jězuso! Lej, z luboscžu ha z dowěřeńom k Tebi pžindu: khoré k lékarej, — ńetžisté kužowej wodow, — wódné k khlébej žiweńa, — khudé kńezej ńebes ha zeme. Popžej nadńe, zo bó moje jutrowne swate wopraweńo khoroscž mojeje dusche zahojiwo, ńetžistotu wotmówo, nahotu pžikréwo. Popžej nadńe, zo bó moja hwuboko zakořeńena zwa nakhilnoscž... wo mni wutupena ha wscha réschna žadoscž wote mńe zdalena bówa. Wubudž ńe z rowa mojeje stareje liwkoscže k nowomu swatomu žiweńu; zo bóch pžez tebe, té žiwó ńebeski khlébe, wokžewené ha posélńené z tobu wo ńebesach so wětžńe zraduwaw. —

Ladaj, kńeže, nadńe na naschu wosadu, z kotrejž na tutém swatém měscže jutré swecžisch. Nebódž žadén Judasch bez nami, — žadén tajencž, — žadén ńepokutné réschnik; přecž ze wschej zwóscžu, ze wschém pohorzkom! přecž ze wschémi ńetžistémi ha ńetžesnémi swowami: zo bó so žadén jazék ńewońetžescžiw, na kotréms džeutsa twoje swate cžéwo wotpotžwasche. Popžej, zo

kóždé swěrne sam so pžepótwe, přede hatž jé wot toholej khlěba, zo twoji swuzowniczé tónlej sw. sakrament wo žiwoj wěře dóstanu ha pžez poczcziwo žiweño wobkhowaja. Póscżel ducha twojeje luboscże wschěm, kiž dzentsa wot ńebeskoho khlěba jědzachu; zo bóchmó bóli jena wutroba, jena duscha; zwostali stawó twojoho czěwa. Tak budzemó, kaž so pžiswuscha, zhromadzenstwo Swatéch, twój wuzwolené lud!

Po swatém wopraweńu.

Khwal moja duscha twojoho kńeza! khwal smélnoscż twojoho zbóžnika! Nětk bódlisch wo mni, swódki Jězuso! žadoscż mojeje wutrobó! Zwostań pži mni, moje wokžeczo, moja radoscż! do tebe wěru, na tebe so nadžiju, tebe wětžne lubuwu! K tebi modlu so, mój kńeže Božo, kiž kraluwesch wěki na wěki. Amen.

K wobzankńeńu.

Ńewupraẃitu radoscż sé té pžihotuwaw, o Jězuso! wschitkim, kiž tebe lubuwa; dawasch pokoj, kajkiž swět dacż ńemóže. Dzentsa widžu, kak hinitiwo su tžasne kubwa ha swétne wesela. Te moju wutrobu zpókojicż ha nasécžicż ńemóža; jenož wo tebi, wokžeweño mojeje dusche, wotpotžnuwu měrńe. Ńezhonich husto doscż, děž za swětném khodzach, zo jenož ńemér, zawoscż, kaczo nadeńdžech? Nětkoj z tobu póńdu, ńebeski pastéro! té mé powedžesch wo pusczińe tutoho žiweńa, wo tutém dole hórkich sélzow. Nidé waczé

tebe ńewopuſchczu! — Woſtań pżi mni Jézuſo! woſtań pżi mni, dżeż zwo zpótwańo ṁe k réchej wabi; poſélń wutrobu, déż zrudoba ju pżewozṁe. Ha wotewri ſo hiżon wucho zwom wabeńam, pozbeńe ſo ruka k réſchnomu ſkutkej, naſtupi noha pucż ńezprawnéch; tedém dżerż ṁe twoja prawicza, tedém dopomń ṁe, kńeże, na to, ztoż tebi dżentſa ſlubiw ſém. Zwoſtań da pżi mni, mój Jézuſo, dójż ńepżindu do kraleſtwa wétżńeje hordoſcże ha zbóżnoſcże, kotrez ſé pżihotuwaw wſchitkim, kiż tebe lubuẇa. Amen.

Wot ſẇatéch ſakramentow.

Po ſwojim wot ſṁercże ſtaczu jo Jézus ztérczéczi dńow ze ſwojimi wutżownikami wobkhadżuwaw ha z nimi rétzaw wot *kraleſtwa bożoho*, kotrez jo joho ſẇata *czérkej*. Talej ſẇata czérkej nam te pżez Jézuſa wuẇedżene wumóżeńo tżwojetżoho zplahwa ſobudżéli, dokelż nas wuzprawnoſcża ha ſẇatoſcża: pżez wutżbu, kotraż jo pucż k wétżnomu żiẇeńu, ha pżez ſẇ. ſakramenté, kotrez ſu poſélńeńo na témlej puczu. Ztóż Jézuſowu wutżbu, każ joho ſẇ. czérkej nam ju prédkńeſe, wuznawa, ha wo ſkutkach wopokazẇe, zabudżicż ńemóże; — ztóż ſẇ. ſakramenté, kotrémż czérkej nas pżeproſchuẇe, hódńe wużiẇe, woſwabicż ńebudże. Jézus jo pwodé ha zaſwużbó ſwojoho czerṗeńa ha ſṁercże wo *ſẇ. ſakramentach* k wuzpraẇńeńu naſchich duſchow, k wobnoẇeńu ha k poſélńeńu naſchoho duchownoho żiẇeńa nam zawoſtajiw. Teſamo dérbimó hako najſẇacżiſche pótajnoſcże kżeſcżijanſtwa wóſoko ważicż, ha hako ſrédki naſchoho zpomożeńa pżez hódne dóſtawańo k ſwojomu lépſchomu nawożecż.

Jězus Krěstus do ńebjes zpěje.

Jězus bě swojim wutzownikam zjawńe dopokazaw, zo jo woprawdźe hořestanéw: pźed nimi chczéśche nětk tež k ńebju zpěcz.

Hižon do swojoho hořestacza běśche wón jim prawiw: „ja póńdu k mojomu ha k waśchomu wótczej, zo bóch tam wobodleńa za was pźihotuwaw, ha tež wó bóli, dźež ja sém.“

Dokelž Swatki so pźibližuwachu ha wutzowniczé w Jeruzaleme zhromadźeni běchu, pźiporutzi wón jim: tute město ńewopuśchczicz, dóžž ńedostanu ducha swatoho, toho dawno slubenoho.

Potém wón z nimi dźěśche do Bethanije na wolijowu horu. Tam joho posleni króćž widźachu. Jězus wobnowi swoje slubeńo: zo budźe jim na swoje město druhoho wutzeřa ha tróztařa pźipóśwacz, ha móczž ducha swatoho sobudźělicz.

Nětk wón jich wopuśchczi, tak, zo mójachu wśchitczé deře widźecz, dźe wón dźo. Pźed jich wotzami bó Jězus k ńebju pozbeńené, ha mrótzel zakhowa joho. Wutzowniczé joho wacžé ńewidźachu, stejachu pak tu, swoje wotzi k ńebju pozběńene. Ha lej, mužaj wo běwóch drastach stejeśchtaj pódla nich, ha dźeśchtaj: „wó mužojo galilejsczé, čto stójicze ha ladacze tu do ńebes? Jězus, kotréž jo wot was do ńebes wzaté, budźe tak zasé pźincz, kaž scze joho widźeli do ńebes zpěcz. —

Paczeř
k Jězusowomu do ńebes zpěczu, kaž tež hewak k třebańu.

Pźez czerpeńa sé té k wětznej hordosczi pźiśchow, bójski wumóžniko! Té sejdźiśch nětk na

prawicżé wótcza, kiž jo tebi wschu móczą na ńebesach ha na zemi podaw, kotraž tebi hako sénej božomu ha sénej tžwojeka pžiswuscha: *k tebi so ja modlu wo hwubokej ponižnosczi.*

K tebi so nadžiju! té sé k swojomu ha k naschomu wótczej woteschow, zo bó tam za nas mésta pžihotuwaw, ha tež mó něhdé bócž móli, džež té sé. Wo domẇe twojoho wótcza jo ẇele wobodleńow. Tež za mńe jo tam wobodleńo! Ja dérbu potajkim bócž, džež té sé, ha wětžńe so tam z tobu zraduwacž! Moje žiẇeńo tudé na zemi nitžo ńejo hatž pžihotuwańo k lépschomu, wětžnomu žiẇeńu. Tudé nimam wobstajne wobodleńo: ńebesa su mój wótczné kraj; tam su za mńe lépsche kubwa, wětžne ẇesela zakhowane! Tesamo dóstacž, chczu so swérńe próczuwacž: wosobńe wo tžasu zpótwańa ha wo czežkich domapótańach chczu wopomnicž, žto su tute krótke bolosczе ha ẇesela pžeczžiwó wětžnej krasnosczi, kiž něhdé nad nami wozjeẇena bócž dérbi. Wsché moje mósleńo ha žadańo chczu wosobńe tam zwožicž, džež wěrne, trajacže, wětžne kubwa na mńe tžakaja; džež té sé, moja nadžija, mój pozběńené Jězuso! Te kubwa tutoho swěta chczu jenoj za srédki měcž, te tamne dóstacž.

Sředžiczžeřo bez Bohom ha tžwojekami, tžwojeko ha Božo, Jězu Kréschcže! tež hako tžwojek sejdžisch nětk na prawicžé twojoho wótcza, na božim thróńe! Kajkej tžesczi sé té tžwojestwo pozběnéw! O zwarnuj ńe, Jězuso, mój bratsje, zo ja ženi tžwojestwo, ženi so samoho pžez réschne, wohidne mósle, požadosczе habó skutki ńewoňetžesczu! Pomhaj mi, zo bóch ẇeleẇacže nětk

tebe ha ṁe pżez ſẇate, ṅewinwate wobkhadżeṅo tżeſcżiw ha pżez wéru ha bohuſwużomnoſcż, pżez ṅepżeſtawacże ſkutkwaṅo poczcżiwoſcże nėhdė tam pżincż mów, dżeż té z wótczom ha ze ſẇatém duchom jenajki Bóh żiwó ſé ha kraluẇeſch wėki na wėki. Amen.

Wopomṅ huſto wulke ṅebeſke móto ha wėtżne ẇeſela, kotreż ſu kżeſcżijanam wo pżichodném żiẇeṅu ſlubene: to budże wo tebi nutrne pożadaṅo wubudżicż, tajkich ſlubeṅow ſo hódné tżinicż. Ṅebeſa ſu twoje, joli je ſebi zaſłużiſch; wot bezkóntżneje bożeje dobrocżiwoſcże ha ſẇéré mójeſch ſo pżez Jėzuſa Krėſtuſa tėchſaṁóch wėſcżi nadżecż, joli ſo ſẇėrṅe za tém prócżuẇeſch. Zo pak twoja nadżija ṅebó pżeważna bówa, da dėrbiſch zpomożnu b o j o ſ c ż z ṅej zjednoſcżicż. Mó dėrbimó też t e n a ſ ch e tżinicż: żtóż ṅewuſéje, ṅebudże żnėcż: żtóż ṅebejżi, kónczej ṅepżindże; żtóż ṅedóbówa, ṅebudże krónuwané. Żtóż potajkim te wot Boha ha Jėzuſa Krėſtuſa wuſtajene ſrėdki ſwojoho zpomożeṅa zakomdżi, wo ſwojich rėchach żiwó woſtaṅe, ha tola zbóżnoſcż wotżakuẇe, tón ma p ż e w a ż n u nadżiju. —

Tohodla, moji najlubſchi bratſja! zhibójmó kolena k wótczej naſchoho kṅeza Jėzuſa Krėſtuſa, wot kotrohoż wſchitke wótczowſtwo pżindże wo ṅebeſach ha na zemi! zo bó wón nam daw po bohaſtẇe ſwojeje hordoſcże: zo bóchmó pżez joho ducha z moczu poſėlṅeni bóli na znutskomném tżwojeku; zo bó Krėſtus pżez wėru bódliw wo naſchich wutrobach; zo bó nam, pżez ṅoho bohatém wo wſchej wutżbe ha wėdomnoſcżi, nitżoho ṅepobrachuwawo; ha mó napėlṅeni z bójſkej pomoczu bez rėcha zwoſtali na dżeṅ pżikhada wulkoho Boha, naſchoho kṅeza *Jėzuſa* Krėſtuſa. Amen.

Pzikhad ducha swatoho.

Na Swatki.

Swatotžnitžku widžachu wutžowniczé, kotsiž béchu ž Mariju wo Jeruzaleme na jeném méscže zhromadženi, wósche swojich wowow želiwo jažéki: ha bóchu ž duchom swatém napelňeni.

Wot tutoho wokomikňeňa béchu woni kaž nowi tžwojekojo; czéle po duchu Jézusowóm stwořeni, powni wéré, mudroscže, sélnoscže ha luboscže. Nétk woteňdu do czéwoho swéta, wozjewa ž ňebojaznej khrobwoscžu Jézusa, toho kžižuwanoho, ha wutža wsché ludé, žtož wón skutkuwaw, wutžiw ha slubiw bé.

Tak bó wot sw. Japožtowow kžescžijanska czérkej zawožena, zhromadženstwo prawowériwóch, kotréchž ňewidomné wérch Kréstus sam jo, kiž jich hatž do kóncza swéta pžez swojoho sw. ducha wodžicž ha zakitacž budže.

Bóh duch swaté.

Swaté duch, kotréž néhdé widomňe na Jézusowóch wutžownikow pžindže, wobswétla ha posélňa hižcžen na ňewidomne waschňo wschéch wériwóch wo dobrém; ha dokoňa wo nami, žtož Jézus k naschomu swatoscžeňu ha wozbožeňu zapotžaw jo. —

Jézus sam wutžesche swojich wutžownikow. Hale woni ňezrozemichu wscho, žtož wón jim prawesche: néžto žkuliž czéle zmósniwe wukwaduwachu, habó czéle ňewéřachu. Déž pak wutžowniczé že sw. duchom napelňeni béchu, zpóznachu haklen wschitko jasňe, žtož bé jich Jézus wutžiw; wscha ňewéstoscž ha bwudnoscž so zhubi.

Tež naſch rozom rozſwětla duch ſwaté, zo móžemó zrozemicž ha pječzé lěpe zpóznawacž, žtož jo Jězus wutžiw. Tež nam wón ſwoju nadu ha wěrſchnu pomocz ſobudžěli, k rozemeňu božeje wole: děž joho z nutrném požadaňom proſémó, ha prawo ſrědki rozwutžená třebamó: bože ſwowo ha wós naſchoho ſwědoma kedžbňe ſwóſchimó, ſami pži ſebi wopominamó ha ze ſwěrnej prócžu wſcho ſwóſchane nawožuwemó, z tém wotpohladaňom: pječzé rozomniſchi, lěpſchi ha ſwacžiſchi bócž.

Kak ſwabi běchu wutžowniczé do pžikhada ducha ſwatoho! Wſchitczé wopuſchczichu ſwojoho najlěpſchoho kňeza, hatž joho popaněchu ha zwazachu; Pětr joho tež zapré. Ežiſami wutžowniczé pak, wot ducha ſwatoho z wěrſchnej moczu poſélňeni, ňedachu ſo pžez žanu bojoſcž ha žane roženo, tež nicz pžez ſmercž wacz wotraſchicž, Jězuſa kžižuwanoho wſchudžom, tež pžed najmócžniſchimi ſwěta wozjewecž.

Tež nas poſélňa duch ſwaté wo tžaſu hořa ha zpótwaňa: podawe nam ſélnoſcž ha wolojeňo pžez krute dowěřeňo na Boha, ha wubudža wo nami nadžiju pžichodneje zbóžnoſcže, kotraž budže móto wobſtajneje zprawnoſcže.

„Waſch ňebeſki wótcz budže ducha ſwatoho z ňebes tém dacž, kotſiž wo ňoho proſcha," prawi Jězus. — Ha ſw. Pětr přeňe ſwatki takle Židam rétži: „tžincže pokutu ha dajcže ſo kcžicž wo meňe Jězuſa Kréſtuſa, k wodacžu waſchich rěchow: ha wó budžecže dóſtacž daré ducha ſwatoho. Dokelž tež wam pwacži te lubeňo ha waſchim džěcžom, ha wſchitkim, kiž daloko ſu, tak wele hatž tón kňez naſch Bóh jich powowacž budže."

Proſch tohodla huſto, lubó kžeſcžijano, ſproſch z cžé-

woj wutrobu wo sw. ducha! Bež joho pomocžé nitżo dobre ńezamóżisch. Prócżuj pak so też, ž joho nadu swérńe sobużkutkuwacż ha wscho dobre wuẃescż, k tżomuż wón nutskomńe tebe napomina ha pohnuwe.

Pobożnoscż pżi bożej mschi na swatotż-nitżku ha czéwó swatkowné tżas.

Pżihotuwacżé pacżeř.

Bóh ducho swaté, kiż wot wótcza ha séna wuńdżesch, ha hako jedén Bóh ž wobémaj żiwó sé ha kńeżisch wéki na wéki! ja so k tebi modlu ha wuznaju tebe hako mojoho swatoscżeřa, wutżeřa ha rozswétleřa. Pżez tebe wéřu wschitko, żtoż móże ḿe dobroho ha żbóżnoho żtżinicż; dokelż té sé, kiż wériwóch wutrobó rozswétlisch ha wutżiscżisch. Na dżentsischim dńu pżindże té pżi schuḿeńu wétra ha wo żtawtnoscżi żeliwóch jażékow na Jézusowóch wutżownikow. Wot wéré, sélnoscże ha luboscże zahořeni prédnwachu Jézusowo ḿeno wschém narodam żeḿe ha wobkrucżichu swoju wutżbu pżez swoje samotne żiweńo. — Swaté ducho, Bożo wschoho tróżta, ducho wérnoscże, kiż twoju czérkej wo wschitkich tżasach hatż do swéta żkóntżeńa ž twojim swétwom wérnoscże rozswétlesch, ha ž woheńom luboscże zahořesch; daj sebi tónlej swaté wopoř ž rukow wopruwaczoho méschnika nadńe lubicż, kotréż chcżu k tżescżwańu wschitkich nadow ha dobrotow, wschitkich swatéch napominańow ha nutskownéch pohnuczow ž pobożnoscżu tebi pżińescż.

Pši zapotžatku božeje mšché.

℣. Duch kńeza jo zemu napełniw! Alleluja. Duch boži wodži moczé téch ńebes! Alleluja.

℟. Tón kńez pozbeń so! k nitžom budža joho ńepšeczeljo; ha wšchitczé joho napšeczńiczé czěkaja pšed joho wobletžom! — Tžesčž bódž Bohu wótczej, sénej ha swjatomu duchej, kaž to běsche wot zpotžatka, tak nětk ha pšeczé ha wěki na wěki. Amen.

Kńeže, směl so nad nami. Kréschcže, smėl so nad nami! Kńeže, smėl so nad nami!

Gloria. (Ladaj stronu 29.)

Dominus vobiscum.

O Božo! kiž sé wutrobó twojich wěriwóch pšez rozswětleńo ducha swjatoho wutžiw; daj nam tu nadu, zo bóchmó pšez toho samoho ducha, žtož prawe jo, zrozemili ha so pšeczé joho tróžta zweselili; pšez Kréstusa naschoho kńeza. Amen.

Epistola.

Hatž japoztowo wo Jeruzaleme swóschachu, zo jo Samarija bože swowo na so wzawa; pósłachu tam Pětra ha Jana. Kotrejž potém hatž běschtej tam pschischwoj, so nad nimi modleschtaj, zo bóchu ducha swjatoho dóstali; dokelž wón hižczen na žanoho bez nimi pžischow ńebe; woni běchu jenoj kczeni na Jězusowo meno. Na to kwadžeschtaj swoje ruczé na nich, ha woni dóstachu ducha swjatoho. —

℣. Mó wěrimó, zo ṗzez hořepowozeňo biſkopowéje ruki wo ſẇatém ſakramenčze férmwaňa ṭez ducha ſẇatoho dóſtaňemó.

℟. Wobkrucz, o kňeze! ha tzin doſpowne, ztoz ſé ṗzez ducha ſẇatoho wo nami ſkutkuwaw.

℣. Alleluja! Wulin, kňeze! twojoho ducha, ha wſchitko jo nowo ſtwořene.

℟. Zeňa jo wobnoẇena. Alleluja.

℣. Pzindz, ſwaté Ducho! naṗelń wutrobó twojich wěriwóch,

℟. Ha zapal wo nich woheń twojeje luboſcze.

Evangelium.

(Próſtwa wo ducha ſẇatoho.)

Pzindz, o ducho mudroſcze! wutz moju wutrobu, zo bóch zpóznaw wěrne zbozo ha je wóſche waziw hatz wſchitke kubwa ha ẇeſela ſwěta.

Pzindz, o ducho rozoma! rozſwětlej wutrobu, zo bóch wěrnoſcz wěré zpóznaw, wo ſwětẇe twojich pzikazňow khodziw ha něhdé pziſchow k wětznej zbóznoſczi.

Pzindz, o ducho radé! ſtej mi na ſtroňe wo wſchitkich pzipadnoſczach ňewobſtajnoho ziẇeňa. Daj, zo ňebóch zeni kedzbu měw radu ňeknitzomnéch ha wabeňa mojich zmóſwow. Wele ẇaczé wſchudzom Boha ha wětznoſcz pzed wotzomaj měw ha tak moje zkóntzeňo ňezmoliw.

Pzindz, o ducho ſélnoſcze! ſélnoſczej wutrobu wo wſchitkich hořach ha zpótwaňach, zo bóch poczcziwoſczi ſwěrné winwatoſcze mojoho

powowaña dopelniw, wschitko Kréstusa dla radé czerpew ha néhdé deře dokoñaw.

Pzindz, o ducho wédomnoscze! wutz ñe hinitiwo kubwa swéta jenoj k twojej tzesczi ha mojej zbòžnosczi nawozecz. Wutz ñe wo wschéch swétnéch podawkach jenoj pòtacz, ztoz hořeka jo, dzez Kréstus wo hordosczi swojoho wòtcza bòdli.

Pzindz, o ducho pobozuoscze! zahorej moju wutrobu, zo wschudzom bozu wolu zpéchuñwe, wo stajném dopomñeczu na ñoho winwatoscze mojoho powowaña dopelñam, pzez wérnu luboscz blischoho mojomu Bohu ñwesowoscz tziñu ha wschudzom jenoj joho-tzescz pòtam.

Pzindz, o ducho bohabojoscze! rozkol moju wutrobu ze ñwatej bojosczu, zo so ñebòch tzwojekow bojaw, kiz mòza czéwo moricz; ñwelewaczé Boha mojoho kñeza ha sudnika, kiz méze czéwo ha duschu na wétzne zahubicz. Daj mi wo dzéczaczej bojosczi lubosczíwoho Boha ha nana, mojoho wumòznika ha zbòznika stajñe pzed wotzomaj mécz ha nitzo mòslicz, rétzecz habò tzinicz, ztoz mòwo so joho bòjskej majestosczi ñezpodobacz.

Credo. (Ladaj stronu 31.)

Offertorium.

Z témlej woporom khléba ha wina woprußwu tebi, ñebeski wotcze, so samoho ha wschitko, ztoz séin ha mam. Kaz Jézus z tobu jedén jo, daj tez mi pzez ñwatu luboscz z Tobu jedén bòcz. Joho krej wutziscz ñe wot mojich réchow! wuředz ñe wot wschoho, ztoz so tebi ñezpodoba!

Twój światé duch wedź ńe do wschitkeje wěrnosćźe ha zprawnosćźe, zo bó moje czěwo żiweńo tebi zpodobné wopor bówo; pżez Krěstusa, naschoho kńeza. Amen.

Praefatio.

Mó pozběhuwemó nětk nasche wutrobó, o Bożo! Tebe dżakowńe khwalicź ha tżesćźicź, pżez Jězusa Krěstusa, twojoho séna, naschoho kńeza; — kiź jo so wósche wschitkich ńebes pozběnéw, k twojej prawicźé sénéw, ha slubenoho ducha światoho na wschitkich wulinéw, kotréchź běsche wumóżiw. Na telej ńewuřeknitej wulkej nadźe weseli so dźentsa po czěwóm swěcźe wuschěřene kźesćźijanstwo, ha zjednosćźi swoje khwalbne khěrlusche ze wschitkimi jandźelami, arczjandźelami ha ze wschěmi zbóżnémi duchami, kiź wo zpóznaczu twojoho bójstwa ha twojeje majestosćźe, hnucźi wot ńewobsaniteje dobroczisvosćźe, stajńe zpěwaju: światé, światé, światé! a t. d.

Memento. (Wopomńeczjo za wschěch żiwóch.)

(Modlitba wo nadu wěré.)

Tebe, najdobroczźiwschi Bożo! najsmělnischi wotcźe! proschu pżez Jězusa Krěstusa, twojoho séna, naschoho kńeza! daj twojomu światomu duchej, duchej wěrnosćźe ha lubosćźe stajńe wo twojej czěrkwi k naschomu wozbożeńu skutkuwacź! Napelń najwóschoho pastěřa ha wschitkich biskopow z mudrosćźu ha z japoźtowskej nutnosćźu! Rozswětluj teź wosobńe naschich duschow pastě-

kow, zo bóchu swjatu wěru móczñe prědwali ha mó hako twoje wěriwo stadwo na prawóm puczu k wětžnej zbóžnosczi khodžili. Pžindž, o ducho Boži! na nas, twojich swužownikow ha wotewri nasche wutrobó twojej swjatej wutžbe, zo bóchmó po ñej žiwi bóli. Bez tebe nitžo dobre anicz móslicz ñezamóžemó, dokelž nichtón ñemóže so kñezej Jězusej wowacz hatž wo swjatém duchu. Tebi su znate strachi, kotrémž smó wustajeni, naschu wěru zaprěcz. O ducho swjaté, ducho sélnoscze! zmi nas swabóch do twojoho móczuoho skita! sélnosczej nas, zo bóchmó wěré dla kóžde hidžeño ha pžezczěhaño radé czerpeli. Daj nam mócz ha wutrobitoscz, swjatej wěre kóždé tžas swěrni wostacz ha Jězusa wo swowe ha skutku wuznacz, zo bó wón tež nas něhdé wuznaw pžed swojim ñebeskim wótczom. Pžez twoju nadu rozswětleni móžemó wěriwe wuznacz ha prawicz: „Kñeže! té masch swowa wětžnoho žiweña!“ Mó wěrimó, zo sé Kréstus, sén žiwoho Boha. O wotcze! daj nam dar wěré pžez Jězusa Kréstusa wo swjatém duchu! Amen.

Po swjatém pžezonuwañu.

(Modlitba wo nadu nadžije.)

Jězuso! té wětžñe swěrné wo twojich slubeñach! Žtož žane wótžko ñewidžawo, žane wucho ñeswóschawo, ha žana tžwojetža wutroba ñezatžuwa, sé té nam zjewiw pžez twojoho swjatoho ducha. Pžez ñoho sé nas powowaw z tžmó k swětwu; wot smercže k žiweñu. Pžez ñoho sé *nam mócz* daw, džěczi bože rěkacz ha bócz hi-

žon tudé na zemi ha něhdé wětžňe wo ňebeſach. Mȯ proſémȯ ha žadoſcžimȯ: pžindž k nam twoje kraleſtwo! ha twój ſẃaté duch ſam proſé wo mni z ňewupraẃitej žadoſcžu: wotcze naſch! a t. d. — Jězuſo! kiž ſé ducha ſẃatoho póſwaw!

Hale z nas ſamȯch, ducho ſẃaté! ňezamȯžemȯ wot ſwětnoho ſo k ňebeſkomu pozběnécž. Tohodla pžindž na nas, ſwȯdke wokžeczo duſche! zroſtor zẃazki, z kotrémiž nas ſwět ẃeže ha zapal wo nami žadoſcž za wětžném zjednoſczeňom z Bohom!

Té wſchitko wo nami ſkutkuẃeſch, bójſki ducho! ha wudžěleſch twoje daré po twojim zpodobaňu. Tohodla da pžindž, ducho woložnoſcže! wotcze khudéch! ha woložej nas hubenéch tak dowho hatž puczẃemȯ wo tutém dole žawoſcže. Daj nam, děž ſmȯ zréſchili, zkoro zaſé ſwȯdki pokoj wutrobȯ ha doſpowne wujednaňo z Bohom, naſchim wótczom. Daj nam wo ẃeſelu ha zrudobe krucže k ňomu ſo dowěricž ha z czéwoj wutrobȯ k ňomu ſo modlicž: twoja wola ſo ſtaň, kaž na ňebju tak tež na zemi! Kotſiž tak k tomu kňezej ſo dowěřa, ňedaj nidé wětžňe zubenéch bȯcž. O wotcze, daj nam dar nadžije pžez Jězuſa Kréſtuſa wo ſẃatém duchu. Amen.

K ſẃatomu wopraẃeňu.

(Próſtwa wo dar luboſcje.)

Žtȯž ňe lubuẃe, toho budže mȯj wótcz lubuwacž; ha mȯj budžemoj k ňomu pžincž ha pži nim bȯdlicž. Tak rětžiſch té, o Jězuſo. O pžindž da nětk tež ke mni! ha woſtaň wětžňe zo mnu!

Duscha Kréstusa swecz me! Joho swata krej napoẃ me! Woda stroné Kréstusowoje wumój me! Joho czerpeno sélnosczej me! O dobré Jézuso wuswósch me! Wot tebe nedaj so mi rozdzélicz! wo tzasu smercze wowaj me! Daj mi k tebi pzincz, ha ze wschémi swatémi tebe khwalicz. Amen.

O swaté ducho! ducho lubosczje; kotrohoz jo boza lubosczj do naschich wutrobow wulinéwa; kiz wo zeliwóch jazékach na japoztowow pzindze ha jich z woheňom lubosczje zahořesche; pzindz tez do naschich wutrobow! Pzindz, o swaté ducho! ha zapal wo nas woheň twojeje lubosczje.

Ducho lubosczje! o zwostaň z nadobiznu twojeje bójskeje lubosczje stajňe wo nami! Wutz nas smélnosczj wótcza, ha lubosczj séna pzeczé bóle zpóznacz. Daj, zo bóchmó z czéwoj wutrobu wósche wschoho lubwali toho, kiz jo nas předé lubuwaw. Daj nam z lubosczje k ňomu joho kazňe dzerzecz ha wschitkich tzwojekow joho dla lubuwacz. Daj zo bóchmó jomu swérni wostali hatz do kóncza; hatz pzindzemó do kraja wétzneje lubosczje, dzez budzemó ze wschémi zbóznémi duchami tebe z wótczom ha séňom wétzňe lubuwacz ha khwalicz. — O wotcze, daj nam dar lubosczje pzez Jézusa Kréstusa wo swatém duchu. Amen.

Po swatém wopraweňu.

℣. Ztóz do mňe wéri, prawi Jézus, wot toho czéwa budza zurwa ziwoje wodé zurlicz. Alleluja.

℟. To pak wón prawesche wot toho ducha, wot kotrohoj budza wschitczé do ňoho wériwi dóstacz. Alleluja.

Daj, o kńeze! zo tónsamón duch, kiž néhdé wutzownikow twojoho séna zahořesche, tež nas zahořa! Daj, zo tón samón śwaté duch pžez śwate sakramenté, kotrež wužiwemó, nasche wutrobó wobnowa ha je tžini k hódném wobodleńam twójeje hordosćže; pžez Kréstusa, naschoho kńeza.

Zmi džak lubosćže, o wotcže! séno! ducho śwaté! kotréž twój swérné lud tebi z tžistej wutrobu pžińese. Twoja jo swétwosćž, mócž ha wschitka pomocž. Daj zo bóchmó wschitko tžinili k twojej tžesćži. Amen.

K wobzankńeńu bozeje msché.

Kńeze Jézu Kréschcže! mój Božo ha wumóžniko! khwalba ha džak bódž tebi na džentsischim dńu za wschitke nadé ha dobroté, kotrež sé pžez pósłańo ducha śwatoho twojej śwatej czérkwi wopokazaw. Z nadobiznu twojoho śwatoho ducha zonuwasche té néhdé twojich japoztowow, ha napelni jich pžez ńoho z rozomom ha z mudrosćžu, z nutnosćžu ha sélnosćžu, z wutrobitosćžu ha z wesowosćžu, jich wulke powowańo dokońecž ha wo twojim meńe pokutu ha wodacžo réchow, mudrosćž ha poczćžiwosćž, wérn ha lubosćž, ńesmertnosćž ha wétžne žiweńo wschitkim ludam wozjewecž. Tež ja sém pžez nich k wozbožnosćžacžej wutžbe pžischow, zo wém, do koho mam wéricž, kak dérbu žiwó bócž ha tžoho mam so néhdé nadžijecž. Tež ja swuscham czérkwi, kotruž sé pžez twoju samotnu krej sebi zaswužiw ha pžez proczwańo twojich přenich swédkow wo sobuskutkuwańu ducha śwatoho zhromadžiw. Džak bódž tebi, pže-

krasńené wumóžniko! za telej ńewuřeknite dobroté. Bódž mi stajńe blizko z twojej nadu ha womnohosćž wo mni daré ducha swatoho, kaž sé je slubiw; zo bó ḿe rozswětliw ha swatosćžiw, z wěru ha z lubosćžu, z pokojom ha z ẃesowosćžu napelniw ha ḿe wutžiw, wschitko po twojim zpodobańu tžinićž. Amen.

Wot swatoho sakramenta férmwańa.

Wo japoztowskich stawiznach réka: „Péter ha cži druzé japoztoẃo modlachu so na téch, kiž béchu bože swowo hořewzali, zo bóchu ducha swatoho dóstali: ha déž jim rucžé hořekwadžechu, dóstachu wschitcžé swatoho ducha.“

Na te wasch́o su japoztoẃo ha po nich biskopojo, jich zcžéhuwacžeřo, hatž do džentsischoho dńa sw. sakrament férmwańa wudžéleli, pžez kotréž smó ducha swatoho ha posélńeńo wo wěře ha lubosćži k Bohu dóstali.

Wele kžesćžijanow ma wot tutoho sakramenta wopatžne, habó cžéle žane wopžijecžo. Wele jich pži tém jenoj na wonkowné swedžen, habó na daré, kotréchž maja so nadžecž, mósla; — nicž pak na wěrne pžihotuwańo, zo bóchu božich nadow pžez ńewinwatosćž wutrobó ha polépscheńo žiẃeńa hódni bóli; nicž na winwatosćž, zo kóždé, kiž chcže tutón sw. sakrament dóstacž, po wutžbe Jězusa Kréstusa žiwó bócž ha pžez to duch sw. stajńe wo nim bódlicž ha skutkuwacž dérbi.

Mawo so staramó wo to, zo bóchu džécži, kiž dérbja pžez sw férmuwańo wo swojej wěře posélńeni ha wobkrucženi bócž, pžiswuschne rozwutžeńo wo najwažnischich kžesćžijanskich wěrnosćžach dóstali!

Żtóż dźěczo k fėrmwaṅu ẇedźe, wozṁe pźez to tu winwatoſcż na ſo, za to ſo ſtaracż, zo bó teſamo ſwoju wėru bez bojoſcże wobſtajṅe wuznawawo.

Na ſẇatė dźeṅ

najſẇaczżiſcheje trojiczė.

Wot ſẇateje kczenczė.

Ja ſėm na ṁeno wótcza, ſėna ha ducha ſẇatoho kczenė, zo bóch hako najpoſwuſchniſche dźėczo najlėpſchoho ṅebeſkoho wótcza żiwó bów: Jėzuſa, joho ſėna, mojoho bójſkoho wutżeṙa, zczėhuwaw, ha ducha ſẇatoho, kotrohoż wo ſẇ. kczenczė dóſtanu, pźez dobre żiẇeṅo wo ſebi wobkhowaw.

Tedėm dṙe ṅeẇedźach, żto ſo zo mnu ſtaṅe; nėtk wėm, zo jo jedėn druhi za mṅe wſchitkich zwóch ſkutkow ha wſcheje hordoſcże ſo wotṙek ha wo mojim ṁeṅe prawu wėru ha zczėhuwaṅo Jėzuſa Krėſtuſa ſẇatotżṅe ſlubiw.

Tam ſu ṁe ṙanu bėwu draſtu woblekli; to ṁe ſtajṅe napomina, wot rėchow ſo tżiſtoho ha ṅewoblakwanoho wobkhowacż. Zaſwėczżenu ſwėtżku ſėm tedėm do ruki dóſtaw, k znaṁeṅu, kak dėrbi moje żiẇeṅo druhim dobrė pźikwad bócż ha moje dobre ſkutki każ ſwėczė ſwėczżicż, zo bóchu, kiż to widźa, khwalili ṅebeſkoho wótcza.

Kak doṗelṅu ja wſcho to? kak dźerżu ſwoje ſlubeṅo? kak ſėm żiwó? Bożo! ja wobnowju dźenſa

mój kejenski slub! Ja wém nétk, žto tžiňu: já so wotřeknu wschéch zwóch skutkow! podam so tebi, o mój kňeže ha wotcze! hako džakomne, poswuschne džéčžo: podam so czéle Jézusej Krésťusej, kiž jo za mňe wumřew! proschu dženťsa z nowa wo twojoho swajoho ducha, zo bóch wot réchow wutžiscžené, k poczcziwoscži posélňené ha swatoscžené bów, zo mów tež druhich pohnuwacž, ha tebe, o Božo, nétk ha wětžňe tžescžicž ha khwalicž pžez Jézusa Krésťusa, twojoho luboho séňa, naschoho kňeza ha wumóžnika. Amen.

Wo nuzé móže ha dérbi kóždé tžwojek kejicž: ňech jenoj tžistu, habó swecženu wodu wozme; tusamu wuliňe wón na džéczatko, z tém meňeňom: tžinicž, žtož jo Jézus Kréstus postajiw habó žtož czérkej tžinicž porutža, ha prawi pži tém: ja kejiju tebe wo meňe wótcza, séna, ha ducha swatoho. Amen.

Drudé lejži žiwo džéčžo be wschoho pohibňeňa kaž mordwo; — drudé zasé so zda, zo tžwojetžu žiawtnoscž nima. Wěstoscže dla dérbi so tež jow kejencza wudžěličž; traž z tém wumeňeňom: joli sé žiwo — joli sé tžwojek — kejiju tebe, a t. d.

Na wósoko sw. džeň

Kréstusowo hordoho cžěwa.

Zelené žtwórtk dře smó hižon wopominali nutsstajeňo najsw. sakramenta toho wowtařa. Hale tedém nas Jézusowo cžerpeňo cžezcžé téschesche: joho bolosczžiwó pucž k woltjowoj hoře, joho hórke krej poczeňo, joho smertna stéskňoscž nas ze zrudobu napelni. — Tohodla jo nascha sw. czérkej

hižcžen wosebité dźeń postajiwa, zo bóchmó z wesołosću tulej hordu pótajnosćź wobońcź móli. Ztwórtk po najsw. Trojiczé jo wósoko sw. dźeń Kréstusowoho hordoho cžéwa; ha talej swatotźnosćź traje cžéwo wosém dnow.

Jow so tak prawe dopełńa swowa: „wot swóncza zkhadźeńa hatź do joho zakhadźeńa jo moje ḿeno swatosćzene ha mi tźisté wopor pźińesené; dokelź wulke jo moje ḿeno be wschémi narodami, tak rétźi Bóh, tón kńez téch wójskow.“ To jo tón dźeń, na kotrémź po cžéwóm swéčźe rozschéřena katholska cžérkej swoju wéru do pźitomnosćźe Jézusa Kréstusa pod źtawtnosćźami khléba ha wina zjawńe wuznawa. Wschudźom, dźeź katholsczé kźesćzijeńo su, pozbénu so dźentsa khwalbne khérlusche k tźesćzi najsw. sakramenta; kóźdé jazék tźesćzi zakhowanoho zbóźnika. Dźentsa swečźimó najwetsche wopokazańo Kréstusowoje lubosćźe, kotromuź ńebe na tém dosćź, swoju krej na kźiźu za nas pźelecź, hale kiź chcźésche nas teź ze swojim swatém cžéwom nasécźecź, ze swojej kreju napowacź k wétźnomu źiweńu. Kaź wón sam prawi: „moje ḿaso jo zawérno naséčzeńo, moja krej wérne napow. „Ztóź moje ḿaso jé ha moju krej pije, wostańe wo mni ha ja wo nim.“ Zpóznaj tulej lubosćź, moja wutroba! — Rozpominaj tulej tźesćź, moja duscha: źtoź jandźeljo widźa z tźepotańom, z tém so nasécźamó, z tém so zjednosćzamó; ha smó z Kréstusom jene cžéwo, jene ḿaso! Ztó budźe wupowedacź mócźne skutki kńeza, — źtó wozjewecź wschitku joho hordosćź? Dźe jo pastér, kiź bó swoje wowczé ze swojim cžéwom ha kreju źiwiw? Kréstus pak chcźésche

téch swojich ze swojim czěwom naséczecž, ze swojej kreju napowacž; chczéſche so czéle z nimi zjednosczicž. Pań na kolena pžed twojim zbóžnikom, tém wětžném měſchnikom po ředže Melchiſedecha! Kwoń so k Jězuſej, k wětžnomu wóſchomu měſchnikej pžed Bohom k wujednańu naſchich rěchow! Modli so k ńomu wo najſw. ſakramencže! O kžesczijeńo! lejcže jandželſku czérobu, kotruž nam na zpodžiwne waſchńo Jězus na puczu naſchoho žiweńa sobudžěli. Dajcže jomu tžescž ha khwalbu wo hwubokej ponižnosczi, pžed kotrémž so czéwo ńebeſa kwońa, naſchomu Bohu, kńezej wětžneje hordosczе! — Jězus jo naſch tróžt ha žiweńo; jomu so czéle podajmó, wo ſtajném próczwańu za poczcziwosczu, kotruž jo nas wutžiw. O jeńo bože, Jězu Krěſchcže, žonuj nas! swěrné paſtěřo naſchich duſchow, zjednoscž nas k ſtadwu twojich wowczow; poſtaj nas do řada wuzwolenéch wo twojim wětžném kraleſtwe! — Daj nam nadu, o lubó Jězuſo, zo mó pži wuſtupeńu z toholej swěta tónlej khlěb jandželow hižczen doſtojńe wužiwemó. Sḿercž nas potém ńebudže ſtróžicž, row nas ńebudže zatraſchicž. Mó mamó zawdak, zo budže Bóh naſche czéwa zasé wožiwicž k wětžnomu žiweńu.

Toho dla da wož Té, pod žtawtnosczami khlěba zakhowané zbóžniko! džěczaczé džak naſcheje wutrobó za wopokazańo twojeje lubosczе wo nutsſtajeńu najſw. ſakramenta toho wowtařa! sélnosczej naſchu wěru! womnohosczej nadžiju! zahorej luboscž! zo bó nas nitžo na swěcže: anicž zawedžeńo, anicž rěch wot tebe ńedžěliwo! o daj, *zo bó twoje* za nas mořene czěwo, ha twoja za

nas pželata krej nam woprawdźe bówa zawdak k wětžnej zbóžnosćźi, kotruž wotžakwemó pžez Tebe, našchoho kńeza ha zbóžnika. Amen.

Pótajnosćž najsw. sakramenta wowtaŕa jo wo wěstém nastupańu jadro cžéweje katholskeje wěré. Jenoj pži telej wěŕe su:

našche cžérkwe woprawdźe domó bože; wo nich bódli Jězus Kréstus, z bójstwom ha z tžwojestwom, z cžěwom ha z dušchu; nicž jenoj wo znamu, hale wěrńe ha woprawdźe; nicž jenoj na khwilu, hale stajńe ha pžecžé. Wot našchich cžérkwow pwacža swowa sw. pisma: „Lejcže, hěta boža z témi tžwojekami! wón budže z nimi bódlicž; woni budža joho lud, wón sam budže z nimi, jich Bóh.“ —

Jenoj pži tejlej wěŕe su našche kemsche wěrne swužbó bože: Bóh sam jo tudé pžitomné. Nicž kaž na wschěch druhich městach; hale na jene widomne, do wotžow padacže waschńo wo woblitžwach khlěba ha wina. Wón jo srejdža bez zhromadžižnu swojich wěriwóch, kiž na swojich kolenach lejžo joho z wutrobnémi khěrluschami khwala ha tžescža. —

Jenoj pži tejlej wěŕe dóstanu našche pacžeŕe wěrnu pobožnosćž ha nutrnosćž, nužnu ponižnosćž ha dowěrnosćž ha tak tež prawu mócž ha sélnosćž. Jězus so jow pžed našchimaj wotžomaj wopruwe, pžez kotrohož mamó pžistup k wótcžej; pžez kotrohož wschitke našche pacžeŕe, próstwó ha modlitbó pwacžižnu dóstanu. —

Jenoj pži tejlej wěŕe móžemó našche wutrobó wěrne wobodleńa bože ńenwacž. Jězus Kréstus sam, kńez ńebes ha zeḿe, wozḿe wo nich swoje wobodleńo pži wužiwańu najsw. sakramenta. Ss.

noscza nas, bėdzicz napzeczo swėtej ha wschitkim skutkam teje czmó, — napzeczo naschim zwóm zadosczam ha nakhilnosczam; zahoŕa nas, sebi wzacz bróń bozu, nasche bedra wopasacz z wėrnosczu ha zprawnosczu ha so wobronicz z nastawu wėré ha z ṁetzom ducha.

Tohodla tez zana druha wėra nascheje sẇ. czérkẇe ńejo tak ẇele napzecznikow mėẇa, kaz ruńe talej. Ha z tejlej winé dzerzi so dzentsa zjawné wobkhad, tak ṁenuwané proczesion, pzi kotrémz zjawńe hordosczimó najsẇ. pótajnoscze; pzi kotréchz so wot wėré czéẇeje katholskeje czérkẇe swėdseńo dawa. Na to jo pzi wobkhadze na dzentsischim dńu tez wschitko zwozene. Jow ńejo czérkej sama ṁėsto, dzez so Bóh tzesczi: czéẇa zeṁa so k tomu sẇeczi. Czérkwinske rota so wotewŕa, ha férzta pokoja, wo sẇ. woblatku pzitomné, wundze, wot ẇesoweje wosadé swojich wėriwóch wobdaté. Kaz nėhdé wo Jeruzaleṁe, tak jo tez jow z hawzami ha z rózemi posépané pucz, po kotrémz wón khodzi; ha kaz nėhdé wo swojim ziẇeńu, tak wudzėla wón tez nėtk swoju nadu ha zonuwańo wschudzom, dzez nimo dzo. To nazpomina nam pozonuwańo z najsẇ. kubwom pzi wowtaŕach, kotrez su k tomu natwaŕene. Joho lud, joho wuzwolene Izrael joho pzewodza ha ẇeseli so zboza, kotrez jo so jomu pzez kńeza nadu stawo: wėrnu wėru wobsénécz ha ju pzede wschėm swėtom wupraẇicz mócz. — Sẇaté kziz dzo pŕedé, tamo sẇate znaṁo, wo kotrémz samotńe jenoj smėmó po wupraẇeńu sẇ. Pawowa, naschu tzescz ha khwalbu pótacz. Wón jo wobdaté wot khoroji, kotrez nam praẇa: lejcze! sẇaté kziz jo dobów! z nim jo wasch wumóznik smercz ha helu pzewinéẇ. Tez wó bėdzcze, wojujcze, zo bóschcze dobóli. Khérlusche khwalbó ha dzaka so po*zbénu, hako* wotwós toho „tsikrócz sẇaté," ztoz ńebeske

duchi bez přestacza spěwaja před bójskim słowom. — Zaswěčzene swěčzé pokazuwa na Krésztusa, wěrne swětwo, kotréž wschitko rozswětla; ha kotrohož wo najsw. sakramencze přitomnoho tzesczimó. Wone nazpominaja nam žiwu wěru ha zahoraczu luboscz, kotrejž dérbimó napřeczo najsw. sakramentej stajne wo naschich wutrobach nosécz. — Woruchowo mróczele czahnu k módrém ńebesam ha znamena naschu pobožnoscz. —

Přeni staczion.

Jězuso, séno Davida, séno Abrahama, séno kńežné Marije! K tebi so poniżńe modlu. O zo bóch z tej nutnosczu tebe lubuwacz, z tej zadosczu za tobu zadacz mów, z kotrejž pěkni wótczojo za tobu zadosczachu, hatž té hižczen pola twojoho wótcza přebówasche! Ja krucze wěru, zo sé zpomożeńo Jzraela, sélnoscz Jakubowa; zo jo twoja majestoscz tudé pod ztawtnosczu khlěba zpodziwńe zakhowana. Wotzwojetzené Božo! Tebe chczu powóschicz, ha twoje meno khwalicz, dokelž sé z nami tziniw po twojej smélnosczi! Z khórami profetow zjednosczené chczu tebe kczicz, zo sé do swěta přischow, twój lud wołožicz ha na khudémi so smélicz. Nadzej Jzraela! moja wutroba staji swoju czéwu dowěrnoscz na tebe, sélnoho Boha, wětzńe. Ja so dopomńu na twoju smélnoscz: z drobimi pwodami, z khlěbom ha winom žiwisch nasche czéwa — z twojim samotném masom, ha z twojej samotnej kreju, nasche dusche! O ńech talej twoja luboscz tež nětk na mńe ha na twój czéwó lud wot toholej nasw. sakramenta naj-

bohacžische zonuwaño wuliñe za cžéwo ha za duschu. Amen.

℣. Wopokazaj nad nami, o kñeze, twoju smělnoscž!
℟. Ha daj nam twoju zbóžnoscž.

Modlitba.

O Božo! zakitaro téch, kiž k tebi nadžiju maja, bez kotrohož nitžo sélne, nitžo swate ñejo: wulin na nas nadobiznu twojeje smělnoscže: zo pod twojim wedzeñom ha zkitom pži naschej staroscži za tžasne kubwa ñebóchmó wětžne zhubili, pžez Kréstusa, naschoho kñeza. Amen.

℣. Żonuwane bódž meno kñeza.
℟. Wot nětk hatž do wětžnoscže.
℣. Nascha pomocž pžindže wot kñeza,
℟. Kiž ñebjo ha zemu stworiw jo.
℣. Jězu Kréschcže, séno boži!
℟. Mó prosémó cže, wusiwósch nas!

Požonuwaño wschohomócznoho Boha wótcza ✝ séna ✝ ha ducha swatoho ✝ pžindž na was ha na pwodě zeme ha zwostañ pžeczé. Amen.

1. Zo bó nas Té k wěrnej pokucže ha k polěpscheñu dowescž chczéw!
2. Zo bó Té so nad nami zasé smělicž chczéw.
3. Zo bó té wutrobó twojich swuzownikow ha swuzowniczow wo twojej woli nawodžuwacž chczéw.
4. Zo bó nas wo twojej swatej swužbe sélnoscžicž ha zdžeržecž chczéw.

℣. Wusiwósch twojich swuzownikow próstwó, o Božo!
℟. Kotréchž sé pžez twoju smercž wumóžiw!

Druhi ſtaczion.

Jězu Kréſchcze, ſéno bozi! pzed tobu na kolena padnu; ja ńejſěm doſtojné, tebi, najwóſchi Bozo! réṁeńe tzrijow wotẇazacz; wo póznaczu mojeje ńedoſtojnoſcze lejzu na wobletzu ha ńemózu nitzo praẇicz, hatz: Kńeze, ſmėl ſo nad nami! Sẇatoſcz ṁe, ſwėta zbóznikó! Z poniznėm Janom wowam: o jeńo boze! kiz ſwėta rěchi přeczbéreſch, zetrej tez moje rěchi! Ladaj zaſé z nadu na mńe, dokelz boze kraleſtwo jo k nam pziſchwo. Té dzén ſé naſch Bóh, na kotroz ſmó ſo nadzijeli; wo tebi budzemó ſo zraduwacz, wo twojej zbóznoſczi ſo ẇeſelicz. Jězuſo! té jenitka zadoſcz mojeje wutrobó, daj mi cze pótacz, dzez ſé k namakańu; k tebi ſo wowacz, dzez ſé mi blizko: zadén ńepzindze po tebi, kiz bó móczniſchi bów, hatz té; pzetoz té ſé lubuwané ſén, na kotrémz ma ńebeſki wótcz ſwoje zpodobańo. Jan, twój předékhodziczer, kczijeſche jenoj z wodu k pokucze; té, o Jězuſo, kczij ṁe ze ſẇatém duchom, z ńebeſkim woheńom, kiz bó moju wutrobu wutziſcziw, ha moju duſchu wobdaw z jaſnoſczu ńebeſkeje tziſtoté. Żonuj ṁe, zo wo ziwoj wěře tudé pzed najſẇ. ſakramentom ſwódkoſcz twojeje blizkoſcze zatzuju; zo ſo zraduju wo tebi, mojim zbózniku; kaz dzents tak wſchitke dné mojoho ziẇeńa ha něhdé wo ſṁertném bėdzeńu. Amen.

1. Zo bó twoju ſẇ. czérkej wodzicz ha zdzerzecz chczéw!
2. Zo bó japoztowſkoho paſtéřa ha wſchitke řadé czérkwe wo ſẇatej wěře zdzerzecz chczéw!
3. Zo bó czéwó kzeſczijanſki lud, kiz jo z twojej drohej *kreju* wukupené, zakitacz chczéw!

4. Zo bó tzescz. kralam ha wércham pokoj ha wérnu pżezjednoscz daruwacz chczéw!
℣. Wuswósch twojich swuzownikow próstwó, o Bożo!
℟. Kotréchż sé pżez twoju smercz wumóżiw. —

Tseczi staczion.

O mój Jézuso! bojoscz ha żreňo pżewza Zachariasa, hatż so jomu jenoj twój jandżel na prawiczé wowtaťa zjewi; ha ja ňedérbjaw tżepotacz, déż pżed tobu steju, tém kralom jandżelow, woko kotrohoż stowa nadé jow wo sakramenczje séwa jandżelow wo hwubokej pobożnosczi kletżi? Kňeże wójskow! ňezkóntżné! swaté, swaté, swaté! — wulki Bożo! tohodla sé sebi stow twojeje nadé jow wo mawoj żtawtnosczi khléba pżihotuwaw; zo bóch so z dowérnosczu k tebi bliżiw ha tebi moju próstwu prédkňes. O zo bóchu moje paczeťe za mňe ha za czéwu czérkej dżentsa k twojimaj wuschomaj pżischwo! O smél so nad nami, ha daj nam twoje żonuwaňo! bódż sélnoscz khudoho ha potrébnoho wo nużé; bódż nas skit pżed ňewedrom, wo zrudném tżasu; nastawa napżeczo ňeporaduém żadosczam! Daj mi nadu namakacz pżed twojim wobletżom, zo bóch zprawňe ha bez poroka khodżiw wo wschitkich twojich kazňach ha zakoňach ha pżez dobré pżikwad wele zabwudżenéch zasé k tebi wróczżiw, k jich kňezej ha Bohu. Amen.

1. Zo bó wo twojej zczédrosczi ha smélnosczi nas podeperacz chczéw!
2. Zo bó na hubeňstwo khudéch ladacz ha tomusamomu nadňe wotpomhacz chczéw!

3. Zo bó wójnu, wód ha mór wot nas wotwobro-
czicż chczéw!
4. Zo bó pwodé zeṁe daruwacż ha zdżerżecż chczéw!

℣. Wuswósch twojich swużownikow próstwu, o Bożo!
℟. Kotréchż sé pżez twoju sṁercż wumóżiw!

Żtwórte staczion.

„Ha swowo jo so ṁaso ztżiniwo, ha bez nami bódliwo.“ Jězu Kréschcże, wětżne swowo wóteza! pżez kotreż jo wschitko stwořene! wěrné Bożo! wěrné tżwojetże! wschitke stwořeṅa wowaja dżents pżez czéwu stwórbu, zo sé jich stworiczeř ha wumóżnik; cherub kletżi podno khudomu tżwojekej! kral podno proscherej! podno tawsént króczż swatém wo ṅebesach milioné kżescżijanow na zemi! Też mordwa stwórba so kwoni, dżeż Té, jeje stworiczėr, żonuwajo nimodżesch! Wona zczėle Tebi kwětki, ṁecze hawzé na puczż, ha pżiṅese dobru wóṅ wórucha k twojomu stowej. Też mó widżimó dżentsa twoju hordoscż wo swětwoscżi wěré. Jednorodżené! pżeczé hiżczen bódlisch bez nami pewné nadé ha wěrnoscże: o mój Jězuso, kak jo móżno, zo twoju bójsku majestoscż wopuschczi, żtawtnoscż wotrotżka na so zwa, nam tżwojekam ruṅa bė, haj zo so tżwojekam k czérobe da? O móczné Bożo, żtó jo tebe pżewinėw? Żtó druhi hatż luboscż twojeje bójskeje wutrobó? Ja modlu so k twojej ṅezkóntżnej luboscżi ha wuznaju, zo sé ruṅe tónsamó, kiż żwobju za mṅe pwakasche, ha na kżiżu za mṅe krawesche. Ludej, kiż wo tżmach ha zczinach sṁėrcże seidżesche, jo *wulke swėtwo* zeschwo wo tebi, o Jězuso! roz

swětlej tež mie, zo bóch tebe přeczé lěpe zpóznaw, bóle lubuwaw. — Hale, ach! swět tebe nězpóznaje; tež ja sém tak pozdže zapotžaw, tebe z czéwoj wutrobu lubuwacž. Kak husto ńebe té pódla mie, wo mni z twojej nadu; ha ja běch wonka; jenoj pótajczé, žtož swěta jo, ńeswóschach twój wós; „Té pžindže do Twojoho, ha twoji Tebe ńejsu hořewzali;“ wutroba, kotruž sé stworiw ha wumóžiw, tebe zastortži; nětk ach! nětk ńech jo doscž wuposcže ha zwóscže! doscž na wětžne! Na mojich kolenach lejžo, wowam: pželutuj mie, najdobroczžiwschi Jězuso! wodaj mi! Pžez wschitku luboscž toholej wulkoho sakramenta daj mi zas' twoju nadu, twoje zonuwańo, twoju luboscž, o Jězuso, té wětžna luboscž. Amen.

1. Zo bó nasche ha naschich kžescž. bratrow dusche pžed wětžném zatamańom zakitaw!
2. Zo bó wschitkich, kiž su nam twojoho miena dla dobro tžinili, z wětžnémi kubwami wopwacžiw!
3. Zo bó wschitkim wotemřetém wěriwóm wětžné wotpotžink popžaw!
4. Zo bó té nas wuswóschaw!

℣. Wuswósch twojich swužownikow próstwó, o Božo!
℟. Kotréchž sé pžez twoju smercž wumóžiw.

Ja chczu tebe přeczé lubuwacž, k tebi so modlicž ha tebe dostojńe wužiwacž, o swata hoscžina! wo kotrejž so Jězus Krěstus wužiwe, wopominańo joho czerpeńa swěczi; hoscžina, kotraž duschu z nadami napelni ha zawdawk wětžneje hordoscže wudžěli. Amen.

Zonuwané ha z džakownoscžu khwalené bódž stajńe najswacžischi sakrament wowtařa. Amen.

Pśi lětnem wopomńeśu cérkwe swěcźeńa habó na dźeń kermusche.

Wo cérkwi bódli sćn b o ž i, woprawdźe ha wěrńe, kaž wón bódlesche wo Nazarecźe; kaž wón pśebówasche wo srejdźa swojich japoštowow. — (Pśendź dale, žtož jo pisane na 181. hatž 183. strońe!)

Tohodla su nam tež muŕe naschich cérkwow tak tźesćzowne; tohodla stańe so swěcźeńo cérkwe tak swa totźńe; tohodla jo nam lětne wopomńeśo cérkwe swěcźeńa tak wažné dźeń. — Zbožo tebi, wosada, déž jo twój boži dom widomne znamo twojeje žiwoje wěré, twojeje nutneje lubosćźe k Bohu; město, kotrež zradnuwe kóždoho, kiž je nastupi; ha pohnuwe toho, kiž je wopóta, — khwalba ha tźesćž tebi! Běda pak, déž jo zadwawosćž zapusćźeńa tudé na swatém měsćźe; déž boži dom jenoj zpoŕe wopótané; pobožnosćž liwka; wutroba zémna; déž rozne rěchi próstwam ha modlitbam zadźéwaja, so k ńebju pozběnéćž.

Wopomń, lubó kśesćžijano! wosobńe dźentsa: 1) kak wažisch ha tźesćžisch té twój dom boži? — 2) kak pilńe, kak radé sé jón wo zandźeném lěcźe wopótwaw? — 3) kajke bé twoje zadźerżeńo wo nim? — 4) žto chcźejisch pśichodńe tźinićž? —

Pobožnosćž pśi božej mschi na kermuschu.

℣. Domej božomu pśiswuscha swatotźnosćž; dajcźe so nam modlićž k nawoženi tutoho domu, kotréž jo Kréstus.

℟. Domej božomu pśiswuscha swatotźnosćž.

℣. Pójcźe! dajcźe nam khwalicź naschoho kňeza; ha so zraduwacź pźed Bohom, naschim zbóžnikom.

℟. Zahe rano chczemó stupicź pźed joho wobletźo z dźakprawšeňom ha z khěrluschemi.

℣. Wotewrcźe, wó wěrchi, wasche rota! ha wó wětźne duře pozběncźe so!

℟. Zo bó kral teje tźescźe nutsczahnécź mów! Hordoscź bódź Bohu wótczej a t. d. —

Žadoscź za božim domom.

Jakub widźesche skhód, kotrohož wěrschk so ňebes dótkasche; — ha jandźeljow po nim dele khodźo; — ha wón řekné: zawěrno, to město jo swate!

Kak lubozne, kňeže! jo twoje bódwo! kak lubozne, kňeže! Božo wójskow! Ze žadosczu hiňe moja duscha; ze žadosczu za twojim dworom.

Moja duscha ha moje ňaso so zraduwe: wohladacź swojoho Boha, swojoho žiwoho Boha! — Róbělk namka sebi khěžku, hójbik něžko.

Tak namkach tež ja twoje wowtaře! twój dom! kňeže těch wójskow! mój Božo ha kralo! — Zbóžné, kiž wobódli twój dom ha tebe khwali bez pźestacźa.

Zbóžné kotrohož wutroba zděchuwe za tobu! z tutoho dowa sélzow žada k městu swojoho zpomozeňa! Zbóžné, kotromž pźindźe pomocz *wot tebe!*

Wot poczcziwoscze krotzi k poczcziwosczam; hatž k hoře Zion, dzež widzi wobletžo žawbuwanoho; ha wotpotžiwe wo twojim měře, o Božo!

Jedén dzeń wo twojich dworach jo lépschi hatž tawsénd druhich dńow. Wo twojim doṁe swužicž ẇeselscho, hatž bódlicž wo réschnéch khejžach.

Bóh lubuẇe miwosćž ha wérnosćž; tém budže nadu ha hordosćž daricž. Wón swoje kubwa ńebudže wotczahnéczž, kiž khodža wo ńewinosczi.

Zbóžné tžwojek, kotréž nadžiju staja na tebe, mój kńeže ha Božo! Hordosćž bódž Bohu a t. d.

℣. To jo boži dom, wosobńe stwařené. Alleluja.
℟. Deře zwožené na krutu zkawu. All. Wotcze nasch, a t. d.

Gloria. (Ladaj stronu 29.)

Dominus vobiscum.

O Božo! kiž nam kóžde léto dzeń swęczeńa tutoho twojoho templa wobnowisch, ha nas swatotžnosćž twojich swatéch pótajnosczow wobnowicž dostojnosczisch; wuswósch próstwó twojoho luda; ha popžej, zo bóchu wschitczé, kiž k wuproscheńu twojich dobrotow telej swate mésto nastuṗa, so doṗelńeńa swojich žadosczow zẇeselicž móli; pžez Jězusa Kréstusa, naschoho kńeza. Amen.

O Božo! kiž té ńewidomńe wschitko zdžeržisch, tola pak k zpomožeńu tžwojetžoho zplahwa wo widomnéch skutkach twoju móczńosćž wobswědsisch; pžekrasnosćž tónlej tempél ha bódli bez nami z twojej wschohomócznosczu ha z dobrocziwosczu; zo bóchmó wschitczé, kiž wo nuzé ha hořr

tudé so k tebi wowamó, wołoženo ha wusłyšeno namkali; přez Krystusa našoho knjeza. Amen.

Epistola.

Křesćijanska wosada dźerbi bóž duchowne tempél boži.

I. Štož pši twarjenju kamjentnéch templow, stanje so tež pši twarjenju duchownoho templa: dyž wěriwi křesćijeno so twarja k duchownomu templej njebjeskoho města Jeruzalem. Tak praji sw. japoštoł: „bódźće žiwe kamjenje ha twarće so hromadźe k duchownomu bódwej!" — Přez wěru pak budźeš té žiwó kamjeń božoho templa; kaž sw. japoštoł zaśé praji: boži tempél jo swjaté, ha tón sće wó! — Kotryž wěra swjatomu zćženju, su runa kamjeňam wo skale wamaném; runa dřewej, wo lěsu zpušćzanomu. Staroscziwosćž ha próčza téch słužownikow božich jo nas přez kčenczu ha křesćijansku wutzbu wotžesawa, zdźěwawa, pžiprawiwa; zo bóchmó so wětznomu twarjenju pžihodźeli ha k křesćijanskej dospownosći pžišli. — Wele kamjeni namaka so hižćžen pod rukomaj tamnéch dźěwačžeřow: o zo bóchu jim z rukow ňepadnéli! zo bóchu zdźěwani do duchownoho templa so sobu zatwarili. — To jo te wětzne Jeruzalem, stwarjene kaž swjate město.

Dźak tebi, lubó Božo!

II. Tedém pak su wěriwi tempél swojoho knjeza, dyž „lubosćž" jich zjednosćža. — Jenoj dyž na twarjenju dřewo ha kamjenje so móczne zapžimnu, stupiš bez bojosće do ňoho. Krystus, *kiž jo nas* hromadu twariw, praji tohodla: „no-

wu kazňu wam dam: zo bóschcze so lubuwali.“— „Nowu kazňu wam dam“, praẃi wón. Hatž dotal scze, dokelž stari tžwojekojo, kiž lejža wo zwósczi, mi tempél ňetwarili. Zo bósczе so pozběnéli k nowomu, řanomu twařeňu, wo kotrémž tón kňez bódlicž mów, da lubujcze so bez sobu!

Džak tebi, lubó Božo!

III. Tak twari so ňebeske Jeruzalem, boži tempél wo wami, kotrohož dno jo Kréstus. — Na do zeme powożene dno twařa so muře. Dokelž pak nasche dno, Kréstus, wo ňebesach jo, dérbimó k ňebju so twaricž. — Czěwne moczé su twarili czérkej, kotraž pžed naschimaj wotžomaj so pozběňe; ha dokelž czěwne moczé ju twařachu, su jeje dno powożili do zeme. Mó pak, dokelž duchowňe natwařeni smó, mamó nasche dno wo wósokosczi. K tam ňech ẃedže nasch pucž! k tam chczemó so twaricž! Wot toholej Jeruzalema rěka: stajňe běschtaj mojej nożé wo twojich dworach, Jeruzalem!

Džak tebi, lubó Božo!

Evangelium.

„Džentsa jo so tomu domej zbožo stawo!“ Tež k nam sé pžischow, séno tžwojeka: té khodžisch woko wo czérkwi, pótacž ha zbóżne tžinicž, žtož zhubene jo. Twój lubożné wós, o Jézuso! swóschu na klětczé; twoje zubene wowczki pótasch jow pži dupe, tam wo zpóẃednéch stowach. Wschédňe podaẃesch na wowtařu twoju krej k jich wujednaňu; hai z twojim *czěwom* žiwisch je tam pži wopraẃeňu.

Ha zo bò pzeczé bez nami pzebòwaw, chczéſche noczé ha wo dńo tudé bòdlicz wo ſẇ. tabernakulu. Tak chczejſch té, o Jézuſo! nas zmóſniwòch tzwojekow pzez widomne znamа ńewidomnéch pòtajnoſczow wo témlej kameutném twaṙeńu ſẇeczicz ha doſtojnoſczicz k ziwòm templam ducha ſẇatoho, k ſtawam ńebes, k ſobuſtawam téch Sẇatéch, kotréchz ſẇeczata nas tudé wobdawaja.

O lubò Jézuſo! popzej nadńe, zo bòchmò, ruńa wobnadzenomu Zachäuſej, dobru, zwòlniwu wutrobu ſtajńe jow ſobu pzińeſli; daj nam wo ziwoj wéṙe ſwòdkoſcz twojeje ſẇ. pzitomnoſcze zpóznacz, ha wſchitkich z tutoho domu wuzprawńenéch woteńcz. Amen.

Offertorium.

Té ſam, lubò Bozo! podaſch nam daré, kotrez tebi wopruẇemò. Zonuj tutòn dom naſchich modlitbow ha woporow. Popzej nadńe, zo bòchu wſchitczé, kiz wo témlej, dzentſa k twojej tzeſczi ſẇeczeném dome ſo zkadzuẇa, pzez wérnu poboznoſcz z czéwom ha z duſchu tebi zpodobni bòli ha tak naſche paczeṙe ha woporé wo tutém tzaſu nam zaſwuzili wétzne mòto. Amen.

(Wſchė dalſche modlitbó dzentſiſchoho dńa ladaj ſtronu 85. hatz do kónecza.)

* * *

Mòj kzeſczijano! bèr ſo na kedzbu pzed réchami, kotrez tónlej ſẇaté dzeń tak huſto wońetzeſcza; hako: *ńemérne jédzeńo* ha piczo, dowhe ha wóſoke raczo, kaz

druhe strasche ha rěsche wesela. Zapotžej tola na swatotžnosczi dźentsiichoho dńa na pžihodnische waschńo so zwesclecž; dźentsa, dźež sé na kemschach hordoscž twojoho powowańa tak prawe nutrńe wopominaw. Pokazaj, zo sé zdźěwane drewo, kotromž so wo dźijińe ńezpodoba! Potwótž zwo požadosczje, ńekhodž blizko tam, dźež mówa pžiležnoscž k rěchej tebe wabicž. Pótaj radscho pži twojich pžeczjelach wužitne ha powutžacze rozmwojeńo; — ztžin sebi te wěrne wesélo: na tutém dńu někomu z radu habó ze skutkom poswužicž; wopótaj khoroho; wobwesel zrudnoho; pomhaj nuzu czerpaczomu. Zrudńe jo, zo wele ludži wopiwstwo dźentsa za žadén rěch ńedźeržžž. Někotré so czéwo léto na kermuschu weseli: ha tola ju tak wužiwe zo so dowhi tžas kacž dérbi.

Wot praweje pobožnosczje.

Wele ludži póta prawu pobožnoscž wo tém, zo husto ke mschi khodža ha dowho ha wele paczeri spěwaja. Dé bó wěrna pobožnoscž woprawdže wo tém wobstawa, bóchu jenož czi pobožni bócž móli, kiž maja khwile doscž. Hale khudé tželadnik, pilné hospodar, staroscžiwa hospoza, wschitczé, kiž chczejdža swojoho dźěwa ladacž, ńemóli pobožni bócž. Ha tola móža czjisami pži swojim dźěle so Bohu spodobnischi wopokazacž, hatž dé bóchu dowhe paczeře spěwali, pži tém pak swoje dźěwo zakomdžili. Bóh tón kńez prawi nam pžez swate pismo: Spěwaj ha dźěwaj! Wón jo kóždomu swoje powowańo pžipokazaw ha žada, zo tesamo swěru dopelnimó. Tě

móžesch, praẃi ſẃaté Bjarnad, kajkižkuliž dobré ſkutk Bohu wopruwacž, wón jomu ňebudže ſpodobné, déž ſwoje winwatoſcže pžez to zakomdžiſch.

Družé ſpéwaja pacžeře jenož z hubu, ňemóſla pak pži tém na Boha. To ňejo žana pobožnoſcž. Tajkim pwacža ſwowa zbójnika: „Tónlej lud ḿe tžeſcži z hubu, joho wutroba pak jo daloko wote mňe.“ Ruňe teſamo pwacži tajkim, kiž pobožnoſcž jenož wo zwonkowněch waſchňach pótaja. Té ſpéwaſch wſchědňe twoje pacžeře, té khodžiſch ňedželu ha ſẃaté džeň kemſchi, té wužiwaſch ſẃate ſakramenté: hale wſchitko to jenož waſchňa dla. Móſliſch té, zo budžeſch pžez tajku pobožnoſcž Bohu zpodobniſchi? Ně, Bóh na zwonkowne ňelada, hale na wutrobu. Déž twoja wutroba pži Bohu ňejo, jo wſchitka twoja pobožnoſcž prózna. Na tém ruňe pak ẃele tžwojekam pobrachuje, zo pži ſwojich pobožnoſcžach tu prawu nutrnoſcž ha zahořenoſcž nimaja. Liwcžé ha zémni, kajcžéž ſu pžiſchli, woni zaſé woteňdu ha žane dobre prědkwzacžo ňepžewodža jich k ſwojomu džéwu.

Molili pak bóchu ſo hižcžen tež cži, kiž chcžéli ſo pži nutrněch zatžucžach ha raněch prědkwzacžach ſpokojicž. Twoja pobožnoſcž budže jenož potém prawa ha Bohu ſpodobna, déž ju tež wo ſkutkach wopokazaſch. „Nicž kóždé, kiž ke mni praẃi: kňeže, kňeže! póňdže nuts do ňebeſkoho kraleſtwa, hale kiž wolu mojoho wótcža dopelni, kotréž wo ňebeſach jo.“

Wérna pobožnoſcž potajkim wobſteji wo tém, zo pži wſchitkim ſwoje móſle ha ſwoju wutrobu na Boha *zwožimó ha joho* ſẃatu wolu ſwéru dopelnicž ſo prócžiwemó.

Tajka pobożnoscż dérbi twoje cżéwo żiwéńo bócż. Nicż jenoż pżi twojich domaczéch modlitwach, hale też pżi twojim wschédném dżéle dérbi wona tebe pżewodżecż. Tżiń wschitko, żtoż tżinisch, k wétschej tżescżi Bożej, potém budże kóżda twoja mós, kóżda twoja żadoscż, kóżdé twój skutk wérna, wutrobna pobożnoscż.

Srédki wérneje pobożnoscże.

Wérnu pobożnoscż dérbimó wo nami zpéchuwacż pżez tomu pżihodne *srédki*. Tajkelej srédki su:

Ziawne bożé swużbó: Zhromadne modlitbó ha khérlusche, każ je cżérkwi swóschisch, budża twoju duschu k Bohu pozbénécż; té budżesch skerscho na swétne staroscże zabócż ha hiżom te swate mésto, na kotreż sé pżischow, budże tebe na to dopomnicż, zo sé pżischow, *z Bohom rétżecż.* Te żonuwańo, kotreż sé pżez wopor bożé msché dóstaw, budże tebe won do żiwéńa pżewodżecż ha tebe ke wschomu dobromu posélńecż. Te swate wérnoscże, kotreż z klétki swóschisch, budża tebi twoje winwatoscże pżecżiwo Bohu ha twojomu blischomu rozestajecż, habó budża tebe wo ńezbożu tróżtuwacż. Nezapomń tohodla na kaznu sw. katholskeje cżérkwe: zo *masch kóżdu ńedżelu ha sw. dżeń bożé swużbó wopótacż,* ha tżiń to też hewak; tak husto hatż so cżi hodżi.

Znamo sw. kżiża, to drewo, na kotrémż jo Jézus pżez swoju smercż nasche wumóżeńo dokońaw ha swoju najwetschu luboscż nam wopokazaw, budże tebe napominacż, zo bó so pżez swate żiwéńo Kréstusa ha joho zaswużbow hódnoho ztżiniw. Wopomń, déż Kréstusa na kżiżu widżisch, kak wón swojej ruczé wuwjèstre, zo bó cje k sebi zcżahnéw; kak wón swój hort wotewri,

zo bó či wobacžo připoršew. Mëj znaṁo šw. křiža wo swojim doṁe ha poladaj husto na ńe, wosebe déž šé wo zpótuwańu, zo mów nëžto zwo woboṅcž. Tžesčž šw. křiž: wopokazaj též zwonkowńe, kak Jëzusa wutrobe nošéšch. Pokwoṅ so před nim ha wokošchej jón: wopomṅ, kak též wón kóždoho z lubosčžu wokošcha, kotréž joho póta.

Woznameṅ též šebe šamoho husto ze znaṁeṅom šw. křiža. Déž prawišch: Wo ṁeṅe Boha wótcža ✝, pomóšli šebi, zo jo Bóh woprawdže twój ńebešfi wótcž ha zo dérbišch joho, kaž pošwušchne dżëčžo tžesčžicž ha lubuwacž. — Séna ✝: přiutém šwoṙe wzmi šebi prëdk, zo chczejšch po Jëzušowoj wutžbe žiwó bócž ha joho šwaté přikwad šwëru zcżëhuwacž. — Ha ducha šwatoho ✝: přiitém wopomṅ, kak chczejšch so wot šwatoho ducha k lubosčži božej ha twojoho blišchoho ṙesčž dacž, ha jomu wo twojej wutrobe lubo wobódleṅo přihotuwacž.

Déž so ze šwecženej wodu wokřepišch, wopomṅ, zo chczejšch twoju dušchu wot rëchow tžištu dżeržecž. Wosebe, déž do cžérkwe štupišch ha so z křepenczé wokřepišch, pomóšli šebi na to, zo chczejšch tžišteje wutrobó do božoho doma nuts hicž. Tež wo twojim doṁe dżerž šebi křepenczu, ha kaž husto so z ńeje wokřepišch, wopomṅ, zo chczejšch wšchitke twoje dżëwo bez rëcha ha k božomu špodobańu wobštaracž.

Déž na šwecžatko poladašch, pomošli šebi na žiṙeṅo toho šwatoho, kotréž jo na nim woznaṁeṅené ha šlub šebi, so chczejšch wo bohabojaznosčži, wo přewińeṅu zwóch nakhilnosčžow, wo šwërném dopelńeṅu *swojich winwatosčžow*, wo dowërném pocžišṅeṅu do *božeje wole* joho zcżëhuwacž.

Wosebe pak so pobožnosćž zpěchuwe pžez modlitbó ha pacžeře, wot kotréchž tohodla tež wobschérnischo rétžecž chcžemó.

Wot modleňa.

Najmócžnischi srědk k pocžcžiwosćži ha k wěrnej pobožnosćži jo modleňo. So modlicž rěka: swoje mósle tak k Bohu pozběhnécž ha wo wutrobe z Bohom so rozmowecž, zo wo nami dobre zmósleňa ha dobre prědkwzacža nastanu; — habó, děž ze zrudnej wutrobu Bohu swoju bolosćž ha žawosćž wupowedamó, tróžt ha položeňo pžez to námakamó. Děž sebi k pžikwadej prawe žiwe pomóslisch, zo jo Bóh ňezkóntžňe swaté, zo wón jenož chcže ha lubuwe, žtož dobre ha prawo jo; da budžesch pžez telej mósle wěsćži so pohnuté zatžucž; budžesch sebi krucže prědkwzacž, zo chcžejsch tež dobré bócž ha jenož to tžinicž, žtož j o dobre ha Bohu spodobne. Habó, děž té z jednej próstwu k Bohu so wobrocžisch, ha pži tém so dopomnisch, zo wón nasch najlěpschi wótcž ha zakitař jo, kiž wschitko mudře hatž nanajlěpe wedže ha zařadwe, da budžesch wěsćži cžéwu swoju dowěru na ňoh stajicž ha pžez to měr ha wołožeňo nadeňcž.

Modlicž so móžesch bez to, zo swowo wuprawisch; děž jenoj swoju wutrobu k Bohu pozběňesch, pobožne mósle wo sebi wubudžisch ha dobre prědkwzacžo tžinisch.

Kak móžesch sebi sam modlitbu ztžinicž.

Pozběň jenož wutrobu k Bohu ha wopomň prawe žiwe pži sebi: kak ňezkóntžňe swaté ha wschohowědomné, kak dobrocžiwó twój najlěpschi wótcž jo; pži tém bu=

zo bó czi wodaczo pzipoẇew. Mėj znaṁo sẇ. kzija wo swojim doṁe ha poladaj husto na ṅe, wosebe dėz sé wo zpótuwaṅu, zo mów nėzto zwo woboṅcz. Tzesćz sẇ. kziz: wopokazaj tez zwonkowṅe, kak Jėzusa wutrobe nosésch. Pokwoṅ so pzed nim ha wokoschej jón: wopomṅ, kak tez wón kózdoho z luboscżu wokoscha, kotréz joho póta.

Woznameṅ tez sebe samoho husto ze znaṁeṅom sẇ. kzija. Déz praẇisch: Wo ṁeṅe Boha wótcza ✝, pomósli sebi, zo jo Bóh woprawdze twój ṅebeski wótcz ha zo dérbisch joho, kaz poswuschne dzėczo tzesczicz ha lubuwacz. — Séna ✝: pzi tutém swoẇe wzmi sebi prėdk, zo chczejsch po Jėzusowoj wutzbe ziwó bócz ha joho sẇaté pzikwad swėru zczėhuwacz. — Ha ducha sẇatoho ✝: pzi tém wopomṅ, kak chczejsch so wot sẇatoho ducha k luboscżi bozej ha twojoho blischoho ẇesćz dacz, ha jomu wo twojej wutrobe lubo wobódleṅo pzihotuwacz.

Déz so ze sẇeczenej wodu wokṙepisch, wopomṅ, zo chczejsch twoju duschu wot réchow tzistu dzerzecz. Wosebe, déz do czérkẇe stupisch ha so z kṙeṗenczé wokṙepisch, pomósli sebi na to, zo chczejsch tzisteje wutrobó do bozoho doma nuts hicz. Tez wo twojim doṁe dzerz sebi kṙeṗenczu, ha kaz husto so z ṅeje wokṙepisch, wopomṅ, zo chczejsch wschitke twoje dzėwo bez récha ha k bozomu spodobaṅu wobstaracz.

Déz na sẇeczatko poladasch, pomosli sebi na ziẇeṅo toho sẇatoho, kotréz jo na nim woznaṁeṅené ha slub sebi, so chczejsch wo bohabojaznosczi, wo pzewiṅeṅu zwóch nakhilnosczow, wo swérném doṗelṅeṅu swojich winwatosczow, wo dowérném poczisṅeṅu do bozeje wole joho zczėhuwacz.

Wosebe pak so pobožnosćż zpěchuwe pžez modlitbó ha pacžeře, wot kotréchž tohodla tež wobschěrnischo rétžecž chczemó.

Wot modleňa.

Najmócznischi srědk k poczeżiwosćżi ha k wěrnej pobožnosćżi jo modleňo. So modlicž rěka: swoje mósle tak k Bohu pozběhnécž ha wo wutrobe z Bohom so rozmowecž, zo wo nami dobre zmósleňa ha dobre prědkwzaczja nastanu; — habó, děž ze zrudnej wutrobu Bohu swoju bolosćž ha žawosćž wupowedamó, tróžt ha položeňo pžez to námakamó. Děž sebi k pžikwadej prawe žiwe pomóslisch, zo jo Bóh ňezkóntžňe swaté, zo wón jenož chcze ha lubuwe, žtož dobre ha prawo jo; da budžesch pžez telej mósle wěsćżi so pohnuté zatžucž; budžesch sebi krucže prědkwzacž, zo chczejsch tež dobré bócž ha jenož to tžinicž, žtož jo dobre ha Bohu spodobne. Habó, děž té z jednej próstwu k Bohu so wobroczžisch, ha pži tém so dopomnisch, zo wón nasch najlěpschi wótcz ha zakitař jo, kiž wschitko mudře hatž nanajlěpe wedže ha zařadwe, da budžesch wěsćżi czéwu swoju dowěru na ňoh stajicž ha pžez to měr ha woložeňo nadeňcž.

Modlicž so móžesch bez to, zo swowo wuprawisch; děž jenoj swoju wutrobu k Bohu pozběňesch, pobožne mósle wo sebi wubudžisch ha dobre prědkwzaczjo tžinisch.

Kak móžesch sebi sam modlitbu ztžinicž.

Pozběn jenož wutrobu k Bohu ha wopomň prawe žiwe pži sebi: kak ňezkóntžňe swaté ha wschohowědomné, kak dobroczžiwó twój najlěpschi wótcz jo; pži těm bu=

dźeſch wěſczi ſo dopomnicź, zo dźerbiſch rěchow ſo zdalowacź, k Bohu ſo dowěricź, jomu za wſchitko ſo dźakwacź, ha joho darě dźeře nawożecź. Maſchli telej móſle pźed Bohom, ha wozměſchli ſebi prědk, zo chczejſch rěcha ſo zdalowacź, k Bohu ſo dowěricź, zo chczejſch zpokojné ha dźakowné bócź, da jo to dobra modlitba. Na ſwowach nitżo ńelejżi; děż jenož jo wutroba k dobrém zmóſleńam ha prědkwzaczam pohnuta.

Paczeřacze knihe potajkim ruňe ńetřebaſch, zo bó ſo pomodlicź mów. Hale ńej wěrno, huſto twoje móſle zhromadźicź ha k Bohu wobroczicź ńemóżeſch? twoja wutroba jo tak ſucha ha zémna? Twoje móſle ſo tak lochczé rozpěrſcha, wuſobńe děż dowho wo božim dome woſtańeſch. Tu hodźi ſo twojej ſwaboſczi z paczeřaczémi knihemi wotpomhacź. Děż ſo z ńich modliſch, budźa twoje móſle ſkěrſcho ſo zhromadźicź ha k Bohu ſo wobroczicź, twoja wutroba budźe pohnuta, té namkaſch něztożkuliſch k rozmóſleńu, dobre zmóſleňa ha prědkwzacźa wo twojej wutrobe naſtanu; — na telej waſchńo té k modleńu ſo pźihotweſch ha bórżé tak daloko pźindźeſch, zo ſam wot ſo zapotżńeſch ſo modlicź.

„Tohodla, mój lubó kźeſcźijano, děż wo paczeřaczéch knihach nězto namkaſch, ztož wuſobńe tebe naſtupa ha pohnuwe; děż jedna habó druha wěrnoſcź bóle twoju wutrobu zahori; da zatżiń ſwoje knihe, ha modli ſo z wutrobó; to rěka: rozmóſli te ſwowa bóle, nawożej je ſam na ſo, na wſchitke ſwoje wobſtejenſtwa, ha woz ſebi pźi tém nězto dobre prědk; lej to jo prawo, to jo najlěpſche modleńo.“

Ńebódź ſtaroſczíwó, děż pźi wſchej prócźé ſo cźi ńeradźi, ha twoje modleńo tebi żadén tróſt ńepźińeſe. Pobożne zatżucźa ńedaja z moczu ſo nawabicź ha bórżé

zaśé so zhubja. Bódź zpokojom, déž sé jenož pžez twoje modleńo polěpschené: „Štóž wé so prawe modlicź, wé tež prawe žiwó bócź.

Rozpěrschena, kotrémž sam so ńepžepodasch, ha kotrež tebi lubo ńejsu, Bóh tón kńez tebi za réchi dzeržecź ńebudźe. Déž to pótńesch, zhromadź jenoj, tak deře hatž móžesch, twoje mósle, ponižej so pžed Bohom ha prócuj so pobožnoho modleńa.

Déž wo czérkwi twoje mósle husto na domacze hospodarstwo zapadnu, rozmósli pžed Bohom, kak mów swoje dźěwo z joho pomoczu zapotžecź ha po joho swatej woli dokońecź, habó pžed tžim so najbóle na kedźbu bracź dérbisch. Tež to jo modleńo, déž pžed Bohom wopomnisch, kak mów winwatoscźe swojoho powołańa swérńe ha deře dopělnicź.

Modlitba.

Kńeźe Božo! ja so tak husto modlu, bez toho, zo bóch na tebe pomósliw, bez toho zo bó moja wutroba jenož kusk pohnuta, wele meńe polěpschena bówa. Ja sém ze swojim czěwom wo domе božim, hale ze swojim duchom Bóh wé dźe! Ja z hubu najřeńsche swowa wuprawu, hale moja wutroba nitžo wo tém ńewe. Ja bóle na to ladam, kak wele, hatž na to, kak deře so ja modlu. Tajkelej modleńo ńebudźe so tebi, o kńeźe! spodobacź ha mi nitžo pomhacź.

Ja dérbjaw, déž so modlu, prawe žiwe na tebe sebi pomóslicź, dérbjaw tebe tžescźicź ha lubuwacź, k tebi so dowěricź, ha wutrobńe za tém žadacź, zo bóch tebi pžecź bóle ha bóle so

ſpodobaw, dérbjaw želnoſcž ha zrudobu zatžucž, déž ſém tebi dé ſo ńeſpodobaw. Ja dérbjaw wot mojoho modleńa kóždé kròcž z dobrémi prédkwzaczami ſo pozběhnécž, dérbjaw z nowoj moczu poſélńené k ſwojomu dźěwu hicž, ha ſwoje winwatoſcže z ẅetſchej ſwěrnoſcžu doṗelnicž. Tajkelej dérbja, o kńeže, po twojej ſẅatej woli zczěwki mojoho modleńa bócž, zo bóch pžeczé ſpokojniſchi ha lépſchi bów.

Pžichodńe, o kńeže! chczu to k najmeńſchom tžinicž, chczu na tebe, na mojoho Boha ha wótcza, praẅe žiẅe ſebi pomóſlicž; ha joli tola drudé, woſobńe pola dowhich modlitbow ſo rozṗerſchu, chczu, tak deře hatž móžu, huſcžiſcho ſwoje móſle zaſé zhromadžicž, ha na to kedžbuwacž, žtož mój jazék wupraẅi; chczu moju lénoſcž pžewinécž, horliẅe ſo modlicž, wo wutrobe wobkhowacž, žtož praẅu ha ſam na ſo nawožecž. To ńech jo nětkoj moje prédkwzaczo, zo chczu pžichodńe pobožńe ha wot wutrobó ſo modlicž. Daj mi o kńeže, twoju pomocz. Wo to cže proſchu pžez Jézuſa Kréſtuſa, naſchoho kńeza. Amen.

Tžohodla ſo tak ńeradé modlimó?

Dokelž Boha mawo lubuẅemó; dokelž ſo modlicž nawukli ńejſmó. Wſchak dobromu dźéſcžu cžežko ńepadńe, ze ſwojim nanom porétžecž. Pžeczé jomu nězto řecž wé; ſlubi jomu, zo chcže ſo deře zadžeržecž, habo ſe polépſchicž; pak tžeſcži joho, pak ſo jomu džakuẅe, habó joho wo nětžo proſé. Naſcha wutroba ſama dérbi nam řecž, žto ha kak z Bohom rétžecž, kak k ńomu ſo modlicž mamó.

Někotsi so radé ńemodla, dokelż wsché pacżeṙe za pżikazanu robotu dżerża, kiż Bóh sebi żada. Kak ńerozomńe! wschak mamó ha dóstańemó sami czéwó wużitk swojoho modleńa. Żtóż wot wutrobó so modli, budże bórzé mócz ha żohnuwańo wěrnéch paczeri nazhonicż.

Někotromu jo modleńo pżeczżiwne, dokelż jo wo swojej mwodosczi z pukami k ńomu hońené bów. Dé bóchu tola starschi swoje dżěczi z dobrém rozwutżeńom ha wosobńe ze samóm dobrém pżikwadom k modleńu napominali, nicz pak z něwom ha z pukami jich k tomu honili. Dé bóchu tola wschitczé wo pżitomnosczi swojich dżěczi praẃe pobożńe so modlili! Dé bóchu tola husczżischo ze swojimi dżěczimi wot Boha ha joho sẃatej wole póẃedali, jich zahe pżi jědżi, na polu ha pżi druhich pżiležnosczach na boże skutki, na joho dobroczżiwosczż, mudrosczż ha wschohomócznosczż kedżbnéch tżinili. Dżěczi bóchu potom same ẃesowosczż měli, déż bóchu z témlej dobroczżiwóm wótczom rétżeczż, k Bohu so pomodliczż móli.

Bóh modlitbu rěschnika ńewuswóschi, dokelż tón pżed Bohom so taji ha hinak wo wutrobe mósli hatż z jazékom rétżi. Żtóż pak praẃe ha wutrobńe so modli, tón jo hiżon na puczu k swojomu polěpscheńu, ha Bóh tón kńez budże jomu swoju pomocz pozkiczżiczż!

Kak dérbimó so modliczż, déż Boha wo nétżo prosémó.

Pod swowtżkom „*so modliczż*“ ńerozema někotsi dale nitżo hatż: Boha wo nětżo prosécż. To pak jo jara wopaki: wschak jo tež to hiżon modlitba, déż Boha joho sẃatosczże ha dospownosczże dla tżesczżimó ha khwalimó, déż jomu za joho dobroté so dżakẃemó. Haj tež to jo hiżon modlitba, déż k Bohu pobożńe wotżi pozbě-

ńemó, nutńe k ńomu pozbéchńemó ha pźi tém dobre mósle habó dobre prédkwzacźa zbudźimó.

Najhusczischo pak Boha wo nétźo prosémó. Mó chczemó jenoź pźeczé néźto wot ńoho mécź, haj chczemó jomu tomu řecz porutźecź, źto wón tźinicź dérbi; na to pak ńezpomnimó, źto sami tźinicź dérbimó. Ńestańe so to, za tźimź źadamó, bórźé, da móslimó naméscźe, zo modleńo nitźo ńepomha, habó zkorźimó ha źawosczimó ńezpokojni pźecźiwo Bohu. Husto dře prawimó: „kńeźe, twoja wola so stań" ha déź so stańe, smó zrudni ha ńespokojni.

Mó smémó, haj dérbimó Boha wo to prosécź, źtoź za cźéwo ha duschu třebamó. Mó pak ńeprosémó tohodla, kaź bó wón snadź ńewedźaw, źto nam nuźne jo, habó kaź bó wón snadź to nam dacź ńechaw, źtoź nam woprawdźe dobre ha wuźitne jo; ńe, nas samóch dla mó prosémó, zo bóchmó lépe zpóznali, kak wschitko wot Boha dóstawamó ha jomu za to so dźakuwacź dérbimó; — zo bóchmó pźez to bóle so próczwali, joho daré zaswuźicź; habó z druhimi swowami: zo bóchmó lépschi ha poboźnischi bóli, na ńoho cźéwu swoju dowérnoscź zwoźili. — Néźtoźkuliź dóstańemó jenoź pźez swoje modleńo, habó pźez prawo ha krute do Boha dowěřeno; tajkulej dowéru móźa pak jenoź cźi mécź, kiź hako dobre dźécźi boźu swatu wolu swérńe dopelńa.

Zo bó tajkulej dowérnoscź wo sebi wubudźiw, da rozmósli sebi prawe deře: zo jo wschohomócźné Bóh twój najlépschi wótcz, kiź deře wé, źto tebi nuźne ha dobre jo, kiź tebi tesamo teź dacź budźe, déź jo twoja próstwa tajka, zo so jomu spodobacź móźe.

„Proschcźe, prawi Jézus, ha wam budźe date; pótajcźe ha wó budźecźe namkacź; kwapajcźe ha

wam budże wotewřene." Wſchitko żtoż k poczeziwom żiẇeńu ha k ſwojej zbóżnoſczi třebaſch,. ſméſch wot bojej dobroczíwoſcże wotżakuwacż, déż nutṅe wo to proſéſch, na prawo waſchṅo je pótaſch, ha pilṅe za nim ſo próczẇeſch.

To najlépſche, żtoż żadacż ha pótacż móżeſch, jo twoje polépſcheṅo, poczeziwoſcż ha wétżna zbóżnoſcż. To ſo Bohu najbóle ſpodoba, déż joho pomocz k tomu ſebi wuproſéſch, ha wón budże wéſczi twoju próſtwu doṗelnicż. Wot Boha dżėn wſchitko dobre pżindże, wſchitka mócz k dobrej woli ha k doṗelṅeṅu tejeſamoje, bez ṅoho nitżo ṅezamóżimó. Tohodla ſo kżeſcżijan taklej modli: „Mój Bożo! rozſwėtli ṁe, ha poſélṅ ṁe wo dobrém, o woteze! pżez twojoho ſéna daj mi ducha ſẇatoho! Poſélṅ ṁe z twojej nadu, ha dopomhaj mi k mudroſczi ha poczeziwoſczi! ṅedaj mi do ſpótwaṅa pżincż ha réchej podleżecż. Zakitaj ṁe pżed najẇetſchim ṅezbożom, pżed réchom."
Telej próſtwó dérbja pak ſobu też krute prėdkwzacża bócż. Té dérbiſch ſam chczécż, wo tżoż proſéſch, ha dérbiſch też ſam tżinicż, tak ẇele hatż jenoż zamóżeſch. Dżéczo, kiż ſamo béhacż móże, ṅeſṁe ẇaczé żadacż, zo bó nan je noſéw. Té ṅeſméſch ſo léni ha lochkozmóſlené na Boha ſamoho zpuſchczecż, wón tebi poczeziwoſcż do wutrobu linécż ha z moczu do ṅebes zczahnécż ṅebudże, déż ſam ſo za tém próczwacż ṅechaſch. Tżiniſch pak té też te ſwoje, potom móżeſch ſo krucże k Bohu dowėricż, ha z wéſtoſczu joho pomocz wotżakwacż.

Déż Boha wo tżaſne kubwa, habó wo pomocz wo nuzé proſémó,

dérbimó ſo z czéwoj dowéru do joho ſẇatej wole podacż. Ṅedérbjawo ſo też to ſtacż, żtoż ſebi

pźejemó, da wěmó tola: zo so wšitko po božej woli stacź dérbi, ha źtož Bóh chcźe, jo stajne najlěpše.

Dobré ha rozomné nan swojim dźěcźom wšitko ńeda, źtož sebi žadaja; dźěcźi sebi husto wumósla něźto, źtož źkódne habó zcźěwa ńemóžne jo. Děź ńerozomne dźěcźo wot nana swoje herbstwo žada, dérbi wón je jomu na měscźe dacź? Kajke hubenstwo bó swěcźe nastawo, dé bó Bóh wšitke tźwójetźe próstwó wuswóšaw!

Husto nan swojom dźěscźu, kiź wo nětźo prosé, wotmojí: „To té hiźcźen třebacź ńemóžeš! habó: té dérbiš prawe pěkne bócź, zo bó sebi to zaswužiwo!“ Tak Bóh tón kńez tej z nami tźini. Wón naše próstwó na měscźe ńedopelńa, dokelź telej daré hiźcźen wažicź habó wužiwacź ńemóžemó. Khoré, kiź Boha wo strowotu prosé, dérbi předé prawe zpóznacź, kajka dobrota strowota jo, dérbi rozmóslicź, kak so pźichodńe na kedźbu bracź chcźe. Husto Boh naměscźe ńepomha, zo bóchmó na ńoho so dopomnili ha bóle za tém so próczwali, kak móli pźez dobre zadźerźeńo sebi zaswužicź, wo tźoź prosémó.

Husto sebi móslimó, zo Bóh tón kńez nas wuswóšaw ńejo, ha wón nam tola wacźé da, hatź sebi žadamó. Děź sebi dźěcźo wot nana nóź žada k khlěbej wotkrańu, da dobré ha rozomné nan swojomu dźěscźu město noźa khlěb sam da. Z nożom mówo dźěcźo so wobźkodźicź. Ńedérbjawo dźěcźo z tajkim nanom spokojom bócź!

Husto so nam pomocz, kotruź wo nuźé dóstańemó, hako tźwojetźi skutk wozjewa, hale wona tola kóźdé krócź wot Boha pźindźe, kiź rozom ha mocźé da, ha wšitko wodźi. Wón swét wodźi, ha wšitko z mudrej dobrocźiwoscźu ha mócznoscźu zarađwe. Wón khorom dobroho lěkaŕa póscźele. Wón nanej, kotrohoź dźěcźi wo wšědné khlěb proša, mocźé ha pźileźnoscź k dźěwu da. Wón zonuwe naše dźěwo ha próczwańo.

Tej wo cjerpeńu dérbimó so stajńe tak modlicj, kaj Jězus naśch zbóžnik wo smertném straśche so modliw jo: „Wotcze, nicz moja, hale twoja wola ńech so stańe!“ Bóh jomu hórki kheluch ńewotewza! Hale pjez swoje modleńo bó wón k cjerpeńu posélńené, ha kak zbojomne ha trójta powne béśche zkóntjeńo joho cjerpeńa. Bóh budje tém, kij joho lubuja, wśchitko k lěpśchomu técj dacj, kaj wón slubiw jo!

Zkóntjńe dérbimó téj mó te swoje tjinicj: dérbimó swoje moczé ha wot Boha postawene srédki nawojecj, ha sami pilńe ha kedjbliwe za to so próczwacj wo tjoj Boha prosémó. Ha to wosobńe, o kjescjijano! jeni ńezapomń. Proścheŕej, kij djěwacj ńecha, nitjo ńedamó. Wotroscjene djěcjo, kij móje samo djěwacj, dérbi sebi swój khlěb samo zaswujicj zpótacj, darmo je nan stajńe jiwicj ńebudje. Tjwojeko! pomhaj sebi sam, tak wele hatj mójno, da budje tebi tej Bóh tón kńez pomhacj.

Déj potajkim z wěrnej dowěru ha z czéwóm podacjom do bojeje wole, Boha wo to prosémó, jtoj za cjěwo ha za duśchu tŕebamó, ha déj sami na prawo waśchńo za tém so próczwemó: da jeni podarmo prosécj ńebudjemó.

„Mó dérbimó Boha pjez Jězusa Kréstusa prosécj, ha wo joho meńe: po joho swowe ha pjislubeńu so modlicj. Jězus jo wo ńebesach pola swojoho wótcza; pjez ńoho nam Bóh swoje najlěpśche pojonuwańo poskicji, ha jenoj pjez ńoho mójemó joho darow hódni bócj.“

Wot kjescjijanskoho modleńa za druhich.

Tajke, kaj smó nětkoj swóścheli, dérbi naśche modleńo tej bócj, déj za druhich prosémó. „Dobre jo, kaj swaté

Pawow praẃi, zo za wschitkich ludżi so modlimó, dokelż wschitczé Boha hako wótcza ha Jézusa Kréstusa hako stredżiczeřa mamó."

Każ samóch so dérbimó druhich lubwacż; potajkim tež jim wschitko dobre pżecż ha Boha wo to prosécż. Najlėpsche, żtoż tež jim popschecż móżemó jo: póczcziwoscż ha wėtżna zbóżnoscż. Pżedewschėm mamó potajkim Boha prosécż, wón chczéw jich wo dobrém wobkruczecż ha pżed rėchom wukhowacż.

Wo „wotcze naschu" wutżi nas Jėzus, za wschitkich tżwojekow so modlicż. Tajka modlitba jo tež kóżdé krócż lėpscha ha Bohu spodobnischa, dokelż so żadne tak samopaschne ńerozomne pożadoscże sobu nuts ńemėscheja, każ tedém, déż sami za so prosémó. Ha żtóż so za druhich haj za wschitkich tżwojekow modli, tón tež so samoho do swojeje modlitbó nuts zankńe.

Za druhich so modlicż, jo tež tohodla dobre ha Bohu spodobne, dokelż mó sami pżez to so napominamó, zo bóchmó swoju luboscż k blischom, tak ẃele hatż zamóżemó, wo skutkach wozjeẃili. Nan budże swoje dżėczo lėpe wotczahnécż, ha dżėczo swojoho nana radscho poswuchacż, déż jedén za druho so modlitaj. Mó ńebudżemó swojom ńepżeczelej nicż jenoż radé wodacż, hale budżemó jomu tež skeře ha lóże dobroté wopokazacż, déż wutrobńe za ńoho so modlimó.

Wosobńe dérbi so tohodla kóżdé za swojich prėdkstojiczeřow habó podatéch, za starschich habó za dżėczi, za pżeczelow habó ńepżeczelow modlicż. Tež druhich, kotréchż lubujemó habó wobżaroẃemó ha kotrémż tola swoju wutrobu woteẃricż ha jim pomhacż ńemóżemó, tež téchlej dérbimó Bohu, naschomu zhromadnomu wótczej porutżicż ha za nich so pomodlicż. Nascha modlitba, déż z prawoj

kżeſcżijanſkej luboſcżu ſo ſtańe, budźe jim ha tež nam zpomójna.

Tola ńeſpuſchcż ſo jenož na to, zo ſo druzé za tebe modlicż budźa, žadén druhi tebi ńebjo wuſpéwacż ńemóže, déž té ſam ńechaſch ha ńetżiniſch, żtož zamóžeſch.

Paczeŕ toho kńeza.

Mój kżeſcżijano! wo hwubokej ponižnoſcżi zhibuj kolena k zemi: k prochej, z kotrohož ſé! hale ruczé pozbén ha wotżi wobrocż k ńebju, hako znaḿa pozbėhuwaḿa twojeje duſche! ha kaž twojej ruczé krucže ſtékńeſch, tak zhromadź wſché móſle twojeje wutrobó wo jenėm: wo Bohu twojim kńezu! ha řek pobožńe:

Wotcže naſch!

„Wóſcże dóſtali toho ducha, kiž k dźé„cżom hořebeře; wo kotrėmž wſchit„cżé wowamó: abba! lubó wotcże! do„kelž duch boži dawe naſchomu duchej „ſwėdſeńo, zo dźėcżi bože ſmó!“ — Po témlej twojim ſwowe zwažu ſo hubené tżwojek ſtupicż pżed twoje wobletżo. Wo ſwatej weſowoſcżi zraduwe ſo czéwa wutroba, dokelž ſmėm tebe mojoho ha wſchitkich tżwojekow luboho wótcża menuwacż. O wopomń ha zatżuj je, moja duſcha: tón ńeſtwořené, wėtżné kńez ńebeſ ha zeme, te najwóſche kubwo chcże naſch lubó, ſmélné wótcż

bócž! Dže mamó ẃetsche dobóczo, dže wóschu dostojnosćž! dže swódse wokžeczo wutrobó; dže hubschu wédomnosćž ducha: hatž wo tutém lubožném swoẃe! Pójcže da wschitczé, wó tžwojekojo, kiž smó, dokelž jenoho wótcza džéčži, bratsja ha sotré bez sobu; pójcže da! stupmó hromadže wo duchu: kczicž ha khwalicž Boha, naschoho kńeza; praẃiczé: wotcze nasch!

Kiž sé wo ńebesach!

„Nebesa zjeẃa khwalbu kńeza, ha „skutki joho rukow wopóẃeduẃe ferma„ment.“ Tam hoře wobroczamó tak radé nasche wotži, džež sé té najkrasnische stwórbó twojeje wschohomócznosćže nam postajiw.

„Nebesa su twój thrón ha zeḿa two„jich nohow pódnožk.“ Tam mósłimó sebi tebe kńežicž z wétžnej moczu: z bójskej mudrosćžu wuradžecž ha z wótczowskej lubosćžu wodžicž wsché podendžeńa naschoho žiẃeńa. Weselmó so wo tém kńežu, kotrohož woko nas kita, kotrohož ruka jo wupžéstřena nad nami, swojimi wuzwolenémi.

Ha ńedérbjeli radé k tam ladacž, džež jo nasch zbóžnik schow, praẃiczé: „ja du předé was, wam wobodleńa wobstaracž, zo bóschcže tež wó bóli, džež ja sém!“ — Džež tžiste dospowne duchi stow joho nadé ha smélnosćže wobdajo spéwaja: „sẃaté! sẃaté! sẃaté!“ Džež sém naschi starschi, bratsja ha pžeczeljo na nas pohladuẃa ha džež ẃedže tež nasch pucž! Džež budžemó néhdé wschitczé zhromadženi wužiwacž zbóžnosćž, wot kotrejž Jézus

praẇi: „žane woko ńejo widžawo, žane „wucho ńeswóschawo, anicz do wutrobó „komu pžischwo, ztoz Bóh tém slubiw „jo, kiž joho lubuẇa.“ K tam žadaja ha zdéchuẇa nasche dusche, napžeczo k tebi, lubomu wóticzej; džež budžemó pžincž, déž za tém tžinimó, ztož wupraẇa swowa:

1. Sẇatosczene bódz twoje ṁeno!

„Alleluja! khwalcže kńeza! wó swu„žowniczé! khwalcže ṁeno kńeza! ṁeno „kńeza bódz sẇatosczene wot nétk hatž „do wétžnosczje, wot swóncza zkhadžeńa „hatž do joho zakhadžeńa bódz khwa„lene ṁeno naschoho kńeza!“ — Taklej spéwachu hižon wótczojo staroho zakońa. Kak ẇele ẇaczé smó mó kžesczijeńo to winojczi: kiž smó k tomu powowani, zo bó nasche czéwo žiẇeńo bówo sẇatosczeńo bozoho ṁena; kiž k tomu tež wosobne srédki ha nadé dósta ẇemó.

Rozswétluj nas, lubó wotcze! pótajne radé twojeje bójskeje mudrosczje ha wótczowskeje lubosczje wo stwořeného skutkach swéta, — kaž wo ẇedžeńu mojoho ha mojich blischich žiẇeńa rozomńe wobkedžbuwacž; z toho twoje puczje zpóznacž ha po téchsamóch khodžicž.

Daj nam sebi deře wažicž twoju sẇatu czérkej, hako khowanku ha podeṗeru naschoho zpomožeńa; ha wósoko tžesczicž tónlej twój sẇaté twar, zwožené na skawu, kotruž helske moczé ńepžewinu. Daj nam pžeczé léṗe zrozemicž twoje bójske wozjeẇeńa, twoju wétžńe trajaczu wérnosczž, kiž

z ńebes pżischwa ha k ńebesam wedże. Daj nam hódńe wużiwacż swate sakramente; zo bóchmó pżez ńe posélńeni rostli ha pżiberali wo wschej poczcziwosczi ha wo twojim zpodobańu.

Tak budżemó wo wschém jenoj twoju tżescż zpéchuwacż; tak swatosczicż twoje najswacżische meno, lubó wotcze! ha potém też wo wérnosczi dale spéwacż mócż:

2. Pżindż k nam twoje kralestwo!

„Ja ha wótcz budżemoj pżincż ha wo „nim bódlicż!" — Dopełń telej swowo twojoho luboho séna, naschoho zbóżnika, Jézusa Kréstusa! Wokżew nas, kńeże! ze swódkosczu twojeje swateje pżitomnosczje! z twojim mérom, z twojim pokojom bódli wo nami! Pżed duřemi naschich wutrobow klepasch té, smélné kńeże ha chczejsch zastupicż: ze swatej wesowosczu chczemó tebi wotewricż ha z nutnosczu tebe powitacż. Nasche dusche ńech su tebi luba stwitżka! nasche wutrobó twoja mérna komorka; nascha nutrnoscż twoje mechke pószwantżko ha poczcziwoscż déba twojoho wobodleńa wo nami, wobswéczżene wot twojeje nadé! — Bódż té, lubó Jézuso, tón wużwolené, pżeczżel, wedżiczżer, kńez naschich duschow: pżed twojim wobletżom dérbi z nas czékacż wschitko, żtoż tebi ńelubo. Twoje kńejstwo budże zakořeńene ha rozschéřene wo nami, ha tak twoje kralestwo pżincż k nam, dokelż: kralestwo boże jo wo naschich wutrobach!

Potém budżemó „nasche swétwo swéczżicż „dacż pżed tżwojekami: woni budża

„widzecz naſche dobre ſkutki ha khwa-
„licz wótcza, kiz wo ńebeſach jo.“ Pzeczé ẇaczé ha ẇaczé budza zpóznacz: „zo ſwódki twój pzaw ha lochke twoje dřemo;“ budza twaricz boze kraleſtwo tez wo ſwojich wutrobach. Roſcz budze mnohoſcz twojich wuzwolenéch, kiz khodza wo twojim ſwétẇe; pzizporicz ſo zhromadzizna praẇeẇěriwóch; rozſchěricz ſo twoje widomne kraleſtwo na zemi hacz k ſtowpam zeḿe; dopelnicz ſo Jězuſowo ſwowo wot „jeneje wowtzeřńe ha jenoho paſtéřa“ ha pzincz k nam twoje kraleſtwo: dokelz kraleſtwo boze jo naſcha ſẇata czérkej.

Nadobówacz budze zhromadzizna wuzwolenéch wo ńebeſach ha tez mó pziſwuſchecz do řada téch zbóznéch ha tak k nam pzincz tez twoje ńebeſke kraleſtwo.

„Tola nicz kiz praẇa: kńeze, kńeze! póńdza nuts do bozoho kraleſtwa, hale kiz wolu mojoho wótcza dopelńa.“ Bozu wolu dérbimó dopelnicz, to jo te jene, ztoz jo trébne. Tohodla ſpéwajmó:

3. Twoja wola ſo ſtań kaz na ńebju tak tez na zemi!

„Moja czéroba jo, wolu mojoho
„wótcza dopelnicz, kotréz ḿe póſwaw.“— Tak praẇeſche naſch zbóznik wot ſo. Tak chczu tez ja zmóſlené bócz, mój ńebeſki wotcze! Twoja wola, o kńeze! bódz moja ẇeſowoſcz; twoje ſwowo moje ſwétwo; twój zakoń mój ẇednik.

„To pak jo wola boza: waſche ſẇatoſczeńo,
„praẇi ſẇ. japoztow, ha ja proſchu was, bratſja

ńemó, nutńe k ńomu pozdéchńemó ha pzi tém dobre mósle habó dobre prėdkwzacja zbudzimó.

Najhusczischo pak Boha wo nėtzo prosémó. Mó chczemó jenoż pzeczé nėzto wot ńoho mécż, haj chczemó jomu tomu řecz porutzecż, zto wón tzinicż dérbi; na to pak ńezpomnimó, zto sami tzinicż dérbimó. Ńestańe so to, za tzimż zadamó, bórzé, da móslimó naméscze, zo modleńo nitzo ńepomha, habó zkorzimó ha zawosczimó ńezpokojni pzecziwo Bohu. Husto dře prawimó: „kńeze, twoja wola so stań" ha déż so stańe, smó zrudni ha ńespokojni.

Mó smėmó, haj dérbimó Boha wo to prosécż, zto ż za czėwo ha duschu třebamó. Mó pak ńeprosémó tohodla, każ bó wón snadż ńewedzaw, zto nam nuzne jo, habó każ bó wón snadż to nam dacż ńechaw, zto ż nam woprawdze dobre ha wuzitne jo; ńe, nas samóch dla mó prosémó, zo bóchmó lėpe zpóznali, kak wschitko wot Boha dóstawamó ha jomu za to so dzakuwacż dérbimó; — zo bóchmó pzez to bóle so próczwali, joho daré zaswuzicż; habó z druhimi swowami: zo bóchmó lėpschi ha poboznischi bóli, na ńoho czėwu swoju dowėrnoscż zwozili. — Nėztozkulicż dóstańemó jenoż pzez swoje modleńo, habó pzez prawo ha krute do Boha dowėřeno; tajkulej dowėru móza pak jenoż ćźk mécż, kiż hako dobre dzėczi bozu swatu wolu swėrńe dopelńa.

Zo bó tajkulej dowėrnoscż wo sebi wubudziw, da rozmósli sebi prawe deře: zo jo wschohomóczné Bóh twój najlėpschi wótcz, kiż deře wė, zto tebi nuzne ha dobre jo, kiż tebi tesamo też dacż budze, déż jo twoja próstwa tajka, zo so jomu spodobacż móze.

„Proschcze, prawi Jézus, ha wam budze date; pótajcze ha wó budzecze namkacż; kwapajcze ha

wam budże wotewrene.“ Wschitko żtoż k poczciwom żiẇeńu ha k swojej zbóżnosczi trebasch, smésch wot bożej dobroczíwoscże wotżakuwacż, déż nutńe wo to *pro-séśch*, na prawo waschńo je *pótasch*, ha pilńe za nim so *próczẇesch*.

To najlépsche, żtoż żadacż ha pótacż móżesch, jo twoje polépscheńo, poczciwosćż ha wétżna zbóżnoscż. To so Bohu najbóle spodoba, déż joho pomocz k tomu sebi wuprosésch, ha wón budże wésczi twoju próstwu doṗelnicż. Wot Boha dżén wschitko dobre pżindże, wschitka móc k dobrej woli ha k doṗelńeńu tejesamoje, bez ńoho nitżo ńezamóżimó. Tohodla so kżescżijan taklej modli: „Mój Bożo! rozswétli ṁe, ha posélń ṁe wo dobrém, o wotcże! pżez twojoho séna daj mi ducha sẇatoho! Posélń ṁe z twojej nadu, ha dopomhaj mi k mudrosczi ha poczczi-wosczi! ńedaj mi do spótwańa pżincż ha réchej podleżecż. Zakitaj ṁe pżed najẇetschim ńezbożom, pżed réchom.“ Telej próstwó dérbja pak sobu też krute prédkwzacża bócż. Té dérbisch sam chczécż, wo tżoż prosésch, ha dérbisch też sam tżinicż, tak ẇele hatż jenoż zamóżesch. Dżécżo, kiż samo béhacż móże, ńesṁe ẇaczé żadacż, zo bó nan je nosésch. Té ńesmésch so léni ha lochkozmóslené na Boha samoho zpuschczecż, wón tebi poczciwoscż do wutrobu linécż ha z moczu do ńebes zczahnécż ńebudże, déż sam so za tém próczwacż ńechasch. Tżinisch pak té też te swoje, potom móżesch so kruczże k Bohu do-wéricż, ha z wéstosczu joho pomocz wotżakwacż.

Déż Boha wo tżasne kubwa, habó wo pomocz wo nuzé prosémó,

dérbimó so z *czéwoj dowéru* do joho sẇatej *wole podacż*. Ńedérbjawo so też to stacż, żtoż sebi

pźejemó, da wěmó tola: zo so wſchitko po božej woli ſtacź dérbi, ha źtož Bóh chcźe, jo ſtajńe najlěpſche.

Dobré ha rozomné nan ſwojim dźěcźom wſchitko ńeda, źtož ſebi žadaja; dźěcźi ſebi huſto wumóſla něźto, źtož źkódne habó zcźěwa ńemóžne jo. Děź ńerozomne dźěcźo wot nana ſwoje herbſtwo žada, dérbi wón je jomu na měſcźe dacź? Kajke hubenſtwo bó ſwěcźe naſtawo, dé bó Bóh wſchitke tźwójetźe próſtwó wuſwóſchaw!

Huſto nan ſwojom dźěſcźu, kiź wo nětźo proſé, wotmoji: „To té hiźcźen třebacź ńemóžeſch! habó: té dérbiſch prawe pěkne bócź, zo bó ſebi to zaſwužiwo!" Tak Bóh tón kńez tež z nami tźini. Wón naſche próſtwó na měſcźe ńedopelńa, dokelź telej daré hiźcźen wažicź habó wužiwacź ńemóžemó. Khoré, kiź Boha wo ſtrowotu proſé, dérbi předé prawe zpóznacź, kajka dobrota ſtrowota jo, dérbi rozmóſlicź, kak ſo pźichodńe na kedźbu bracź chcźe. Huſto Boh naměſcźe ńepomha, zo bóchmó na ńoho ſo dopomnili ha bóle za tém ſo prócźwali, kak móli pźez dobre zadźeržeńo ſebi zaſwužicź, wo tźož proſémó.

Huſto ſebi móſlimó, zo Bóh tón kńez nas wuſwóſchaw ńejo, ha wón nam tola ìnacźé da, hatź ſebi žadamó. Děź ſebi dźěcźo wot nana nóž žada k khlébej wotkrańu, da dobré ha rozomné nan ſwojomu dźěſcźu měſto noža khléb ſam da. Z nojom mówo dźěcźo ſo wobźkodźicź. Ńedérbjawo dźěcźo z tajkim nanom ſpokojom bócź!

Huſto ſo nam pomocz, kotruź wo nužé dóſtańemó, hako tźwojetźi ſkutk wozjewa, hale wona tola kóždé krócź wot Boha pźindźe, kiź rozom ha mocźé da, ha wſchitko wodźi. Wón ſwět wodźi, ha wſchitko z mudrej dobrocźiwoſcźu ha mócznoſcźu zařadwe. Wón khorom dobroho lěkařa póſcźele. Wón nanej, kotrohož dźěcźi wo wſchědné khléb proſcha, mocźé ha pźiležnoſcź k dźěwu da. Wón jonuwe naſche dźěwo ha prócźwańo.

Tej wo cjerpeňu dérbimó so stajňe tak modlicj, kaj Jězus našch zbóžnik wo smertném strasche so modliw jo: „Wotcze, nicz moja, hale twoja wola ňech so staňe!“ Bóh jomu hórki kheluch ňewotewza! Hale pjez swoje modleňo bó wón k cjerpeňu posélňené, ha kak zbožomne ha trójta powne běsche zkóntjeňo joho cjerpeňa. Bóh budje tém, kij joho lubuja, wschitko k lěpschomu técj dacj, kaj wón slubiw jo!

Zkóntjňe dérbimó téj mó te swoje tjinicj: dérbimó swoje moczé ha wot Boha postawene srědki nawojecj, ha sami pilňe ha kedjbliwe za to so próczwacj wo tjoj Boha prosémó. Ha to wosobňe, o kjescjijano! jeni ňezapomň. Proscheřej, kij djěwacj ňecha, nitjo ňedamó. Wotroscjene djěcjo, kij móže samo djěwacj, dérbi sebi swój khlěb samo zaswužicj zpótacj, darmo je nan stajňe žiwicj ňebudje. Tjwojeko! pomhaj sebi sam, tak wele hatj móžno, da budje tebi tej Bóh tón kňez pomhacj.

Déj potajkim z wěrnej dowěru ha z czéwóm podacjom do božeje wole, Boha wo to prosémó, žtož za cjěwo ha za duschu třebamó, ha déj sami na prawo waschňo za tém so próczwemó: da jeni podarmo prosécj ňebudjemó.

„Mó dérbimó Boha pjez Jězusa Kréstusa prosécj, ha wo joho meňe: po joho swowe ha pjislubeňu so modlicj. Jězus jo wo ňebesach pola swojoho wóteza; pjez ňoho nam Bóh swoje najlěpsche pozonuwaňo poskiezi, ha jenož pjez ňoho móžemó joho darow hódni bócj.“

Wot kjescjijanskoho modleňa za druhich.

Tajke, kaj smó nětkoj swóscheli, dérbi nasche modleňo tej bócj, déj za druhich prosémó. „Dobre jo, kaj swaté

Pawow prawi, zo za wſchitkich ludzi ſo modlimó, dokelž wſchitcžé Boha hako wótcža ha Jězuſa Krěſtuſa hako ſrědžicžeřa mamó.“

Kaž ſamóch ſo dérbimó druhich lubwacž; potajkim tež jim wſchitko dobre pžecž ha Boha wo to proſécž. Najlěpſche, žtož tež jim popſchecž móžemó jo: pócžcžiwoſcž ha wětžna zbóžnoſcž. Pžedewſchém mamó potajkim Boha proſécž, wón chcžéw jich wo dobrém wobkrucžecž ha pžed řěchom wukhowacž.

Wo „wotcže naſchu“ wutži nas Jězus, za wſchitkich tžwojekow ſo modlicž. Tajka modlitba jo tež kóždé krócž lěpſcha ha Bohu ſpodobniſcha, dokelž ſo žadne tak ſamopaſchne ńerozomne pożadoſcže ſobu nuts ńeměſcheja, kaž tedém, déž ſami za ſo proſémó. Ha žtéž ſo za druhich hai za wſchitkich tžwojekow modli, tón tež ſo ſamoho do ſwojeje modlitbó nuts zankńe.

Za druhich ſo modlicž, jo tež tohodla dobre ha Bohu ſpodobne, dokelž mó ſami pžez to ſo napominamó, zo bóchmó ſwoju luboſcž k bliſchom, tak wele hatž zamóžemó, wo ſkutkach wozjewili. Nan budže ſwoje džěcžo lěpe wotcžahnécž, ha džěcžo ſwojoho nana radſcho poſwuchacž, déž jedén za druho ſo modlitaj. Mó ńebudžemó ſwojom ńepžecželej nicž jenož radé wodacž, hale budžemó jomu tež ſkeře ha lóže dobroté wopokazacž, déž wutrobńe za ńoho ſo modlimó.

Woſobńe dérbi ſo tohodla kóždé za ſwojich prědkſtojicžeřow habó podatéch, za ſtarſchich habó za džěcži, za pžecželow habó ńepžecželow modlicž. Tež druhich, kotréchž lubujemó habó wobžarowemó ha kotrémž tola ſwoju wutrobu wotewricž ha jim pomhacž ńemóžemó, tež těchlej dérbimó Bohu, naſchomu zhromadnomu wótcžej porutžicž *ha za nich ſo pomodlicž.* Naſcha modlitba, déž z prawoſ

kżesczijanskej lubosczu so stańe, budże jim ha tež nam zpomóžna.

Tola ńespuschcž so jenož na to, zo so druzé za tebe modlicž budža, žadén druhi tebi ńebjo wuspéwacž ńemóže, dėž té sam ńechasch ha ńetžinisch, žtož zamóžesch.

Paczer toho kńeza.

Mój kżesczijano! wo hwubokej ponižnosczi zhibuj kolena k zemi: k prochej, z kotrohož sé! hale ruczé pozbén ha wotži wobrocž k ńebju, hako znamńa pozbėhuwańa twojeje dusche! ha kaž twojej ruczé kruczé stékńesch, tak zhromadž wsché mósle twojeje wutrobó wo jeném: wo Bohu twojim kńezu! ha řek pobožńe:

Wotcže nasch!

„Wósczeže dóstali toho ducha, kiž kdžé-„czom hořebeře; wo kotrémž wschit-„czé wowamó: abba! lubó wotcže! do-„kelž duch boži dawe naschomu duchej „swėdseńo, zo džėczi bože smó!“ — Po témlej twojim swowe zwažu so hubené tžwojek stupicž pżed twoje wobletžo. Wo swatej wesowosczi zraduwe so czéwa wutroba, dokelž smém tebe mojoho ha wschitkich tžwojekow luboho wótcža menuwacž. O wopomń ha zatžuj je, moja duscha: tón ńestwořené, wėtžné kńez ńebes ha zeme, te najwóschše kubwo chcže nasch lubó, smėlné wótcž

bócz! Dze mamó ẇetsche dobóczo, dze wóschu dostojnoscz! dze swódse wokzeczo wutrobó; dze hubschu wédomnoscz ducha: hatz wo tutém lubozném swoẇe! Pójcze da wschitczé, wó tzwojekojo, kiz smó, dokelz j e n o h o wótcza dzéczi, bratsja ha sotré bez sobu; pójcze da! stupmó hromadze wo duchu: kczicz ha khwalicz Boha, naschoho kṅeza; praẇiczé: wotcze nasch!

K i z s é w o ṅ e b e s a c h!

„Ṅ e b e s a z j e ẇ a k h w a l b u k ṅ e z a, h a „s k u t k i j o h o r u k o w w o p ó ẇ e d u ẇ e f é r m a- „m e n t." Tam hoṙe wobroczamó tak radé nasche wotzi, dzez sé té najkrasnische stwórbó twojeje wschohomócznoscze nam postajiw.

„Ṅ e b e s a s u t w ó j t h r ó n h a z e ṁ a t w o- „j i c h n o h o w p ó d n o z k." Tam móslimó sebi tebe kṅezicz z wétznej moczu: z bójskej mudrosczu wuradzecz ha z wótczowskej lubosczu wodzicz wsché podendzeṅa naschoho ziẇeṅa. Weselmó so wo tém kṅezu, kotrohoz woko nas kita, kotrohoz ruka jo wupzéstṙena nad nami, swojimi wuzwolenémi.

Ha ṅedérbjeli radé k tam ladacz, dzez jo nasch zbóznik schow, praẇiczé: „j a d u p ṙ e d é w a s, w a m w o b o d l e ṅ a w o b s t a r a c z, z o b ó s c h c z e t e z w ó b ó l i, d z e z j a s é m!" — Dzez tzisté dospowne duchi stow joho nadé ha smélnoscze wobdajo spéwaja: „s ẇ a t é! s ẇ a t é! s ẇ a t é!" Dzez sém naschi starschi, bratsja ha pzeczeljo na nas pohladuẇa ha dzez ẇedze tez *nasch* pucz! Dzez budzemó néhdé wschitczé *zhromadzeni* wuziwacz zbóznoscz, wot kotrejz Jézus

ꝑraẇi: „žane woko ṅejo widžawo, žane „wucho ṅeswȯschawo, anicž do wutrobȯ „komu ꝑžischwo, žtož Bȯh tém slubiw „jo, kiž joho lubuẇa.“ K tam žadaja ha zdéchuẇa nasche dusche, naꝑžeczo k tebi, lubomu wȯtczej; džež budžemȯ ꝑžincž, déž za tém tžinimȯ, žtož wuꝑraẇa swowa:

1. Sẇatosczene bȯdž twoje ṁeno!

„Alleluja! khwalcže kṅeza! wȯ swu„žowniczé! khwalcže ṁeno kṅeza! ṁeno „kṅeza bȯdž sẇatosczene wot nėtk hatž „do wėtžnoscže, wot swȯncza zkhadžeṅa „hatž do joho zakhadžeṅa bȯdž khwa„lene ṁeno naschoho kṅeza!“ — Taklej sꝑėwachu hižon wȯtczojo staroho zakoṅa. Kak ẇele ẇaczé smȯ mȯ kžesczijeṅo to winojczi: kiž smȯ k tomu powowani, zo bȯ nasche czéwo žiẇeṅo bȯwo sẇatosczeṅo božoho ṁena; kiž k tomu tež wosobne srédki ha nadé dȯstaẇemȯ.

Rozswėtluj nas, lubȯ wotcže! pȯtajne radé twojeje bȯjskeje mudroscže ha wȯtczowskeje luboscže wo stwořenéch skutkach swėta, — kaž wo ẇedžeṅu mojoho ha mojich blischich žiẇeṅa rozomṅe wobkedžbuwacž; z toho twoje pucže zꝑȯznacž ha ꝑo téchsamȯch khodžicž.

Daj nam sebi deře wažicž twoju sẇatu czérkej, hako khowanku ha podeꝑeru naschoho zꝑomožeṅa; ha wȯsoko tžesczicž tȯnlej twȯj sẇaté twar, zwožené na skawu, kotruž helske moczé ṅeꝑžewinu. Daj nam ꝑžeczé léꝑe zrozemicž twoje bȯjske wozjeẇeṅa, twoju wėtžṅe trajaczu wėrnoscž, kiž jo

z ńebes pźiſchwa ha k ńebeſam wedźe. Daj nam hódńe wužiwacź ſwate ſakramenté; zo bóchmó pźez ńe poſélńeni roſtli ha pźiberali wo wſchej poczcziwoſczi ha wo twojim zpodobańu.

Tak budźemó wo wſchém jenoj twoju tźeſcź zpéchuwacź; tak ſwatoſczicź twoje najſwacziſche ḿeno, lubó wotcze! ha potém tež wo wérnoſczi dale ſpéwacź mócz:

2. *Pźindź k nam twoje kraleſtwo!*

„*Ja ha wótcz budźemoj pźincź ha wo „nim bódlicź!*“ — Dopelń telej ſwowo twojoho luboho ſéna, naſchoho zbóžnika, Jézuſa Kréſtuſa! Wokźew nas, kńeže! ze ſwódkoſczu twojeje ſwateje pźitomnoſcźe! z twojim mérom, z twojim pokojom bódli wo nami! Pźed duřemi naſchich wutrobow klepaſch té, ſmélné kńeže ha chczejſch zaſtupicź: ze ſwatej weſowoſczu chczemó tebi wotewricź ha z nutnoſczu tebe powitacź. Naſche duſche ńech ſu tebi luba ſtwitźka! naſche wutrobó twoja mérna komorka; naſcha nutrnoſcź twoje ḿechke póſwantźko ha poczcziwoſcź déba twojoho wobodleńa wo nami, wobſwéczene wot twojeje nadé! — Bódź té, lubó Jézuſo, tón wuzwolené, pźeczel, wedźiczer, kńez naſchich duſchow: pźed twojim wobletźom dérbi z nas czékacź wſchitko, ztož tebi ńelubo. Twoje kńejſtwo budźe zakořeńene ha rozſchéřene wo nami, ha tak twoje kraleſtwo pźincź k nam, dokelź: *kraleſtwo bože jo wo naſchich wutrobach!*

Potém budźemó „*naſche ſwétwo ſwéczicź „dacź pźed tźwojekami: woni budźa*

„widźecź naſche dobre ſkutki ha khwa-„licź wótcźa, kiź wo ńebeſach jo.“ Pźecźé ẃacźé ha ẃacźé budźa zpóznacź: „zo ſwódki twój pźaw ha lochke twoje dřeẃo;“ budźa twaricź boźe kraleſtwo teź wo ſwojich wutrobach. Roſcź budźe mnohoſcź twojich wuzwolenéch, kiź khodźa wo twojim ſwětẃe; pźizporicź ſo zhromadźizna praẃeweriwóch; rozſchěricź ſo twoje widomne kraleſtwo na zemi hatź k ſtowpam zeḿe; dopelnicź ſo Jězuſowo ſwowo wot „jeneje wowtźerńe ha jenoho paſtěřa“ ha pźincź k nam twoje kraleſtwo: dokelź kraleſtwo boźe jo naſcha ſẃata cźérkej.

Nadobówacź budźe zhromadźizna wuzwolenéch wo ńebeſach ha teź mó pźiſwuſchecź do řada téch zbóźnéch ha tak k nam pźincź teź twoje ńebeſke kraleſtwo.

„Tola nicź kiź praẃa: kńeźe, kńeźe! póńdźa nuts do boźoho kraleſtwa, hale kiź wolu mojoho wótcźa dopelńa.“ Boźu wolu dérbimó dopelnicź, to jo te jene, źtoź jo trébne. Tohodla ſpěwajmó:

3. Twoja wola ſo ſtań kaź na ńebju tak teź na zemi!

„Moja cźéroba jo, wolu mojoho „wótcźa dopelnicź, kotréź ḿe póſwaw.“— Tak praẃeſche naſch zbóźnik wot ſo. Tak chcźu teź ja zmóſlené bócź, mój ńebeſki wotcźe! Twoja wola, o kńeźe! bódź moja ẃeſowoſcź; twoje ſwowo moje ſwětwo; twój zakoń mój ẃednik.

„To pak jo wola boźa: waſche ſẃatoſcźeńo, „praẃi ſẃ. japoźtow, ha ja proſchu was, bratſja,

„nadobójcze wo tém bóle ha bóle! wſcho ztož „wérno jo, ztož tzeſne, ztož zprawne, ztož ſwate, „ztož lubozne; wſcho ztož dobre ṁeno tzini: joli „poczcziwoſcz, joli dobre waſchńo, to zpéchujcze!" Potajkim nicz, ztož krej ha ṁaſo wote mńe zada, hale ztož kazńa ducha radzi; nicz ztož ſwét wo mni zbudzi, nicz ztož luboſcz tzwojekow, kajczé-zkuliz ſu, ṁe narétzecz chcze, hale ztož moje ſwé-doṁo, tónlej bozi wós wo mojim nutskownėm, mi kaza, chczu ſtajńe za twoju wolu zpóznacz ha z ẇeſowoſczu dopelnicz.

Zeni ńecham wina bócz, zo druzé bozu wolu pzeſtupa; ẇele ẇaczé chczu ze wſchej móznej moczu za tém ſo próczuwacz, zo bó taſama wot wſchéch, z kotrémiz boza luboſcz wo ziẇeńu ṁe hromadu ẇedze, ſwérniſcho ſo dopelniwa.

Czéle chczu ſo do twojeje ſwuzbó podacz, mój Bozo! chczu tebi pziſwuſchecz z czéwom ha z du-ſchu. Zpokojné chczu bócz, ztozkuliz na mńe do-puſchcziſch: wo dobréch dńach mojoho ziẇeńa chczu z dzakom wokoſchecz twoju ſmélnu ruku, ha po twojej ſẇatej woli mérńe wuziwacz twoje wobradé; hale tez, déz ṁe zrudoba napadńe ha ſtéſknoſcz pzewozṁe, chczu khwalicz twoje ſẇ. ṁeno praẇiczé: „tón kńez jo je daw; wón jo je wzaw: joho ṁeno bódz khwalene!" Déz moje wotzi ſélzé rońa, dokelz czezczé twój prut na mni lejzi, chczu z mojim zbóznikom ṙecz „joli mózno, daj tónlej khelucḣ nimo hicz; tola nicz moja hale twoja wola ſo ſtań!"

Wo ſwérném dopelńeńu twojeje wole nama-kaja ſẇaczi jandzeljo, ha wſchitczé wuzwoleni bozi, telej doſpownе duchi, jentzczé ſwoju ẇeſo-

woscż ha zbóżnoscż. Jim chczemó runa bóczż, zo bó „nasche wobkhadżuwaño bówo wo ńebesach.“

Tak dowho pak, hatż jo nasch wobkhad tudé na zemi wo naschim cżéle, dérbimó po Jézusowoj pżikazni też za tesamo so staracż ha so modlicż:

4. Nasch wschédné khléb daj nam dżents!

„Wschitkich wotżi maja k Tebi na„dżiju, kńeże! Té jim czérobu dawasch „wo swojim tżasu; té wotewrisch twoju „smélnu ruku, ha nasécżisch wschitko, „żtoż żiwo jo, z dobrém zpodobańom.“ Z dowéreńom proschu tebe, miwoscżiwó wotcże! té chczéw mi ha wschitkim tżwojekam nadńe wobradżicż: żtoż k zdżerżeńu naschoho żiweńa trebamó. Ja proschu wo to jentżcżé tohodla: zo bóchmó z tżasnémi potrebnoscżami wobstarani, nascheje dusche wérne zbożo swérnischo zpéchuwali. Wobradż nam, lubó wotcże! wschédnu jédż, zwoblekuj nas z potrébnej drastu, wobkhowaj nasche wobodleńa. Zdżerż z twojim wérschném zakitom wschitko, żtoż sé nam nadńe wobradżiw. Wotwobrocż wot nas wschitku nuzu ha hubeństwo!

Hale mó tżwojekojo smó sami husto wina na naschim horu. O kak wele ńejo téch bohatéch, kiż ruku ha wutrobu zanknu, déż wérńe potrébnéch, nuzu czerpacżéch blischich wohladaja; habó ńepomérńe żiwi, kubwa sami pżetrebaja ha wécżé ńetrebawschi zkóńczuja, wot kotréchż mówo so jich wele żiwicż, kiż su mérni ha z tém nuznéṁ zpokojni! — Kak wele ńejo téch, z tżasnémi

kubwami ṁeṅe wobdaṙenéch, kiz czezku zaswuzbu wo krótkim tzasu pzetziṅa; pziwutza so ẇele potrebnosczam, kotrez potém zpokojicz ṅemóza; rubja sebi ẇesowoscz k wuzitnomu dzéwu; podaja so leṅomu próznomu ziẇeṅu; habó zkaza pzez ṅepomérne wuziwaṅo bozich dobrotow strowoscz, zo ṅemóza dzéwacz ha dérbja tak tradacz. Kak ẇele téch, kiz wo mwodéch ha strowóch létach rozṗerscha, ztoz dérbeli na dné khoroscze ha starobó zkhowacz!

„Bóh tón kṅez, kotréz lilije na wukach tak ṙeṅe zhotuẇe, ha ptatzki pod ṅebjom naséclza": wudzéla tez nam tzwojekam nadoscz wobradow; dé jenoj bóchmó po bozej woli ha kzesczijanskej pzikazni tesamo wuziwali. „Wo pocze swojoho wobletza chczemó potajkim sebi swój khléb zaswuzicz pótacz:" wschu pdébzu ha pilnoscz chczemó nawozecz; kózdé wo swojim powowaṅu dzéwacz ha po swojej mocze skutkuwacz. Potém budzemó wot twojeje miwoscze wschoho dalschoho: kaz pwódnoscze zeṁe ha dobroho tzasa so nadzecz, ha tez twojoho zonuwaṅa pzi naschim dzéle so ẇeselicz mócz. Zdzerz nam jenoj, lubó wotcze! strowotu ha tziwo stawó, zo bóchmó z twojej nadu stajṅe sobuskutkuwacz moli! Nicz wo bohastwo proschu tebe, mój kṅeze! „kotsiz za bohastwom zadaja, padnu do letzeṅow djabowa." Wo zpokojnosczi ha podaczu do twojeje sw. wole chczu moje wérne bohastwo pótacz.

„Tzwojek ṅejo ziwó wot samoho khléba, hale wot kózdoho swowa, kiz z bozoho horta wundze." Napelṅ da, mój lubó ṅebeski wotcze! wutrobó twojich dzéczi tez ze wschédnej duchownej czérobu:

stwor zwòlniwu wutrobu wo nami, kotraž wschė rozwutżeńa, napominańa, pohnuwańa k dobromu, ńech pžindu džež sem pžeczé, za twòj wós zpòznaje ha wo dobrém poṁatku wobkhoẇe;

zbudž tžucžiwo swėdoṁo wo mni, zo bò joho khwalba ṁe pohnuwawa k wschomu dobromu; joho rozeńa ṁe wotraschili wot najṁenschoho zwoho;

pohnuj wutrobò twojich džėczi k wėrnej pobožnosczi ha nutrnosczi pži swojich paczeřach, wo kotrėchž z Tobu rėtžimò ha Tė z nami;

pomhaj nam praẇe z rozomom wopžijecž ha z wutrobu zatžucž zpomozeńo twojich bòjskich wėrnosczow, kotrež nam twòj lubò sén zjeẇiw, kotrež czėrkej wo joho ṁeńe nam pžipoẇe, kotrėchž wschėdné wotwòs wo mojich paczeřaczėch knihach namakamò;

wosobńe pak naséczej nasche dusche pžez jandželsku czérobu, kotruž pžez dostojne wužiwańo najsw. sakramenta wowtařa dòstawamò.

Pod tajkim twojim wschėdném ẇedżeńom wot rańa hatž do ẇetžora budžemò roscž ha pžiberacž na starobe ha lėtach, tak tež nadobòcž wo duchu k twojomu swatomu zpodobańu. Haj nad nami budže so doṗelnicž, žtož Jėzus praẇi: „žtòž so předé wschoho stara za kralestwo bože ha joho zprawnoscž, tomu budže wscho druhe (tžasne) pžidate.“

Hale kak porėdko sém za tém tžiniw! kak husto so pžeschow! Ach! wuznacž dėrbu moju winu, moju wulku winu! ha ze želnosczi woj ha z rozkatej wutrobu proséczž:

5. Wodaj nam nasche winé, kaž tež mó wodawamó naschim winikam!

„Wschitczé smó rėschnikojo, ha nam „pobrachuwe khwalba pžed Bohom.“ Déž na moje zandžene žiweño zpominam: kak husto sém z wėdomnoscžu ha z prėdkwzaczom, haj pži zjawnéch porukach mojoho swėdoma wolu najlėpschoho ñebeskoho wotcza pžestupiw? — Kak husto sém wo ñepėknéch móslach so zadžeržaw; — zwóch požadoscžach so zpodobaw! wo swowach sebi tajke dowolaw! — wo skutkach wuwed! — Kak wele dobroho sém zakomdžiw, ztož bo mi ha druhim tak wužitne, Bohu tak zpodobne bówo! — haj ztož bė mi hako swata winwatoscž znate! —

Ja zpóznaju wo mni twerdoscž ha zkaženoscž wutrobó, kotraž ñe nastróži, ñe z tžepotañom napelni pžed Bohom, najswaczischim, najsprawnischim! z bojoscžu pžed mojej pžichodnoscžu. Zto wote mñe budže, mój kñeže! Zwostanu dlėje wo telej liwkoscži ha ñerodnoscži: zakořenicž so budža moje zwo nakhilnoscže; zapžanécž ñe zwóscž kruczischo pod swój wohidné pžaw; ha tžomuž so néhdém džentsa zpedžicž ñecham, pozdžischo nidé zamócž ñebudu. — Kóncž bódž tajkoho žiweña!

Z rozkatej ha ze želnoscžiwoj wutrobu, z krutém prėdkwzaczom mojoho pžichodnoho-wėstoho nakazaña, bližu so k Tebi, lubomu, smėlnomu wótczej. Nuña zhubenomu sénej widžu hižon ñebeskoho wótcza mi napžeczo pžincž; ja khwatam do twojeju wótczowskeju, mi napžeczeczo wupžėstrėnej rukow. O zbėn ñe padñenoho; wokžew duschu z twojim swatém wokoscheñom; zmėr wu-

trobu z twojim pokojom; wobletž drastu ňewinoscže moju nahoscž; podaj mi débu twojeje swateje nadé! Ja wém: „želnoscžiwu ha rozkatu „wutrobu Té, o Božo! ňebudžesch zadspéčž!“ „Té ňechasch smercž réschnika, hale zo bó so „nakazaw ha žiwó bów.“ „Wo ňebesach jo „wesowoscž bez božimi jandželami na réschniku, „kiž pokutu tžini.“

Podlej moje žiweňo tak dowho, lubó wotcže! zo bóch so po twojej swatej pžikazni swojich réchow mów wuspówedacž, tesamo zapokučžicž ha wérne pwodé mojeje pokuté pžiňescž! — Nétk hižon pak chcžu wschitko tžinicž, žtož wo mojej mocžé jo, zo bóch twoju smélnoscž sebi naproséw ha wodacža so hódné tžiniw; chcžu wosobňe wot wutrobó wodacž wschitkim tém, kiž su napžecžo mi žto zawinéli; dokelž podarmo so twojeje smélnoscže nadžija, žtož smélnoscž swojim bratram ňewopokazwe. Kaž Jézus wot tamnoho ňesmélnoho wotrotžka prawi: „žwazajcže jomu rucžé „ha nožé ha cžiscže joho do zwontžischeje cžmó; „tam budže pwatž ha zubow kžipeňo! Tak budže „tež mój ňebeski wótcž z wami tžinicž, joli wó „ňebudžecže waschim bratram wot wutrobó wo„dawacž.“ —

Zto pak bó pomhawo, dé bó Té, smélné wotcže! stare winé nam wodaw, mó pak nowo zawinéli? Tohodla prosémó dale:

6. Ňewedž nas do zpótuwaňa!

„Nichtón ňepraw, déž jo zpótuwané, „zo jo wot Boha zpótuwané; dokelž

„Bóh ńemóże zpótuwané bócz, ńezpó„tuẃe pak tez nikoho." Zpótuwańa pzindu wot nas samóch: wot naschoho ḿasa, to jo: wot naschich zwóch nakhilnosczow. Zpótuwańa pzindu wot swéta, habó wot zwóch tzwojekow, kiz nas pzez rétze ha pzikwadé k zwomu ztzuhaja. Zpotuwańa pzindu wot zwoho ducha „kiz wo„kow khodzi kaz ruẃaczé law, ha póta, koho „bó póżřew;" kotréz tez Jězusa zpótuwasche. — Bóh tajke zpótuwańa na nas jenoj dopuschczi. — To pak Bóh tón kńez tzini z tém dobrém wotpohladańom: zo móli wo bědzeńu mócz ducha zpótuwacz; zo bóchmó pzez dobóczo na wabeńach wo duchu posélńeni, kmani bóli k pzewińeńu hiżczen ẃetschich zadżěwkow; zo bóchmó, kaz zwote wo woheńu zpótwani, pzischli k dospownej poczcziwosczi. Bóh pósczele tradańa, khorosczе, nuzu ha druhe hořo, zo bóchmó hinitoscz wschoho tzasnoho tak praẃe zhoniwschi, swětej wotemřeli, ha „wobswědsili, zo Boha z czé„woj wutrobu ha z czéwoj duschu lubuẃemó." Bóh dopuschczi zpótuwańa nad nas, zo bó so dopelniwo, ztoz sw. japoztow Jakub praẃi: „zbóżné tón muz, kiz zpótwańo wo zczerpnosczi pze„ńese: dokelz swérné namakané budże dóstacz krónu „żiẃeńa, kotruz Bóh slubiw tém, kiz joho lubuẃa."

Déz potajkim Boha prosémó: ńeẃedz nas do zpótuwańa! ńezadamó: zo bó tón kńez zpótuwańa czéle wot nas zdaluwaw; ně! prosémó ẃeleẃaczé: Bóh chczéw zpótuwańa wot nas zdaluwacz, kotrez pzewinécz sebi pzi naschej swabosczi ńedowěrimó; prosémo: tón wschohomóczné chczéw, déz tesamo dopuschczicz po swojej bójskej mudrosczi za dobre

zpóznaje, ze swojim mócznėm zkikom na stroñe stacz, zo wo nim ha pżez ñoho dobówemó. Pżi tém zpuschczamó so na swowa sw. Pawowa, kiż prawi: „Bóh pak jo swěrné, kotréż ñebudże pżi„dacz, zo bóschcże bóle zpótuwani bóli, hatż „zñescz móżecże: hale wón budże pżi zpótuwañu „tez nadu dacz, zo wutracz możecże.“

Hale, mój Bożo! kak poředko dopelnimó telej twoje wótczowske mudre wedżeña! Dé budżemó pżestacz, każ hawzki so pohibuwacz wot kóżdoho wětsika; dé zpotżecz, hako swěrni swużowniczé boži so wopokazwacz, na kotréchż anicz lubeña, anicz rożeña tajenczow mócz nimaju; dé budżemó prawicz mócz: nitżo na swěcże ñezamóżi ñe dżélicz wot luboscże mojoho Boha; dé budżemó żiwi po Jězusowoj pżikazni, kiż chcze, zo bóchmó, ha bórñe nam nězto tak lubo bówo każ wótzko, tak trěbne każ ruka, sebi je wutornéli, sebi ju wotrubali ha wot so czěsnéli, dèż jo nězto k rěchej wabjacże.

Podarmo pak bóchmó Boha wo nadne wotwobroczeño zpótuwañow proséli, dé bóchmó sami bez nużé je pótali, jim ñetřebawschi so bliżili, ha pżed nimi ñeczěkali. „Zpótuwaña su, pra„wi jedén swaté wótcz, runa řeczaznikej, kiż „móże zkusacz jenoj téch, kiż so jomu bliża.“

Buduli ja taklej rozomñe so zadżerżecz, zawěscżi budu so potém tez wuswóscheña nadżecz smécz, dèż so modlu prawicżé:

7. Hale wumóż nas wot zwoho!

„Twoja zwóscz budże tebe wobzkor„żuwacz, twoje zdaluwaño wote mñe

„tebe swaṙecz. Zhonicz ha zpóznacz „dérbisch, kak hórke ha zwo jo, kńeza „swojoho Boha wopuschczicz ha bo- „joscz pzed nim zhubicz, praẇi kńez „téch wójskow." To jo najẇetsche zwo, déz Tebe swojoho Boha ha kńeza wopuschczimó ha wot Tebe wopuschczeni, zapadńemó wschej zadwawosczi naschoho zmósleńa. Réch jo najmócznischi kuzow wschitkoho czėwnoho hubenstwa: réch jo wina, zo Bóh nad nami zane zpodobańo nima; swoju ruku wot nas wotczehńe;— jo wina, zo hizon jow husto wschelake khoroscze, ńezboza, hoṙo ha hubenstwo nas téschi; jo wina, zo nutskomné mér ha pokoj, telej najẇetsche bohastwo tzwojeka tudé na swécze, telej swódke zbozo ha wokzeczo dusche, zhubimó, ha zo mésto toho tzeṙ czezkoho poroka wo nami pzeczé hubscho zeṙe; — réch jo wina „zo néw bozi czezczé na nami lejzi," „zo wschitka nascha zprawnoscz zhubi swoju pwacziznu pzed joho sẇatém wobletzom." — „Jenoj czi, kiz tzisteje wutrobó su, móza Boha widzecz." —

Tohodla, o kńeze! zakitaj nas pzede wschém réchom, pzede wschém zadsṗeczom ha pzestuṗeńom twojich sẇatéch kazńow; pzede wschém ńezbozom czėwa ha dusche! ha daj nam po tutém tzasném hubeném, tola pod twojim zakitom zbózńe ẇedzeném ha deṙe dokońaném ziẇeńu pzincz do kraja wétznoh méra ha pokoja, dzez zana khoroscz ẇaczé kńezicz, zane boṙo nas ẇaczé potwotzecz ha sélzé ẇaczé bejzecz ńebudza; dzez tez zane réchi ha zwóscze twoje zpodobańo nam ẇaczé rubicz ńemóza.

Amen!

„Ha wschitczé jandzeljo, kiz wokow stowa „bozoho stejachu, pazechu na swoje wobletza, „modlachu so ha prawachu: „Amen! — Amen!" Ńebesczé wobodleřo zjednoscza swój móczné jandzelski wós z naschim ha proscha tez za nas: Amen! Tak so stań, lubó wotcze! dopelń wutrobne zadoscze twojich dzéczi; pzez drohe zaswuzbó twojoho luboho séna wuswósch nadńe nasch paczeř! řek, lubó Bozo! z twojim hortom: Amen! ha dopelnicz budze so wschitko, wo tzoz smó proséli. Amen! —

Paczeř naschoho kńeza, habó „wotcze nasch," jo tón paczeř, kotréz najhusczischo spěwemó. Wschitko potajkim na tém lejzi, zo bó so z tém prawóm zmóśleńom: wo duchu ha wérnosczi spěwaw k tzesczi bozej, nam ha naschim blischim k lěpschomu. Tohodla tebi, mój lubó kzesczijano! telej wobschěrne wukwadwańo tohosamoho podamó ha prosémó tebe nutńe: té chczéw prawe husto z kedzbnosczu tesamo pzenecz, so z témsamóm prawe znajomné tzinicz, zo bó wo tajkim duchu kózdé wotcze nasch spěwaw. Jedén tajki paczeř jo lěpschi, Bohu zpodobnischi, ha tebi zpomoznischi, hatz zto wé kak wele druhich, pzi kotrémiz dře hort spěwa, hale duscha pódla ńejo.

Wěrna ha wuzitna pobzonoscz k swatej Marji ha k druhim Swatém.

Wschitko, ztoz so wot dostojnosczje, poczcziwosczje, wot zczěhuwańa ha tzesczeńa najswaczischeje kńezné řecz hodzi, wobsteji zkrótka wo zczěhuwaczém;

Bóh jo sẃatu Marju k maczeri swojoho séna, naschoho zbóžnika pozběnéw ha wuzwoliẃ, to jo jeje dóstojnoscz.

Wona běsche najtzìsczìscha, najponižnischa ha najpoczcziwscha kńežna, tohodla tež bez wschitkimi najhódnischa, zo bó macz Kréstusowa bówa! To jo najẃetscha khwalba, kotruž ji praẃicz móžemó.

Bóh sam jo sẃatu Marju tak tzesczìw ha powóschiw: ńedérbeli tež mó ju wosobńe tzesczicz? Móžemó ju tzesczicz bez toho, zo bóchmó wschohomócznoscz, dobroczìwoscz ha wschohomudroscz božu ńezpóznali, kotruž Bóh na maczeri swojoho séna tak zjawńe wopokazaw jo?

Sẃata Marja běsche najřeńschi pzikwad wscheje poczcziwosczje, jeje pzikwad dérbimó zczěhuwacz, joli zo ju praẃe tzesczicz chczemó.

Wona hižon wo swojim žiẃeńu na zemi lubosczìẃe swejoho séna za druhich proschesche. Bóh jo ju k sebi wzaw, wona jo nětkoj pola Jězusa wo ńebesach, wona nas do swojej, lubosczje pownej, maczerneje wutrobó zankńe, ha pzeje ha wuprosé nam wscho dobre wot Boha.

Wscho dobre ha wscha pomocz jenož wot Boha pzindže, hale dobre ha wužitne jo, kaž nascha katholska czérkej wutzi, zo Sẃatéch božich tzesczimó; ha déž wot Boha — pzez joho séna Jězusa Kréstusa naschoho kńeza, kiž jenož sam jenitzki nasch wumóžnik ha zbóžnik jo, — dobroté ha nadé dóstacz žadamó, tež téch Sẃatéch božich wo jich zastupnu próstwu pola Boha prosémó. „Paczeř zprawnoho ẃele pola Boha zamoži.“ Po telej wutzbe nascheje sẃ. czérkẃe, dérbi nas pobožnoscz k Sẃatém božim wosobńe k tomu *napominacz*, zo bóchmó jich zczěhuwali; dérbi nas wo

dowěrnosczi na pomocz boju posélńecz, ha pozadoscz za wětznej zbóznosczu wo nami wubudzecz, tak zo bóchmó tez mó pzez pobozne ziwEňo tejesamoje hódni so wopokazali.

Pobožnoscz pži božej mschi k tžesczi sw. Marije, maczeře božeje, pžeczé tžisteje kńežné.

Pžihotuwaczé paczeř.

Wo hwubokej ponižnosczi, o wětzné Bozo! modlu so k twojej majestosczi ha zjednosczu mój wopor z tamóm woporom, kotréz jo mój sředziczer ha wumóžnik Jézus Kréstus wot tamoho pótajnoho wokomikńeňa wopruwaw, dzez wón swoju bójsku hordoscz wopuschczi ha so wotzwojetzi. Moju pobožnoscz zjednosczu z tej nutrnosczu, z kotrejz jo najsw. kńežna swojoho samotnoho stworiczeřa wo kńežńaczém ziwocze podjawa; z tamoj tžesczow-nosczu ha wesowosczu, z kotrejz jo wona swojoho Boha ha kńeza k zpomóženu tzwojestwa porodziwa. Daj nam, o kńeze! tónlej swaté wopor tak wo-bóncz, zo bó czéwoj czérkwi zpomóžné bów; daj nam pžez tónsamón wodaczo réchow ha skit wo wschéch strachach czěwa ha dusche namakacz. Zaki-taj nas pžed tžasnej hańbu ha wětznéin zahubeňom; daj jón wschitkim, ziwóm ha wotemřetém k zbóz-nosczi técz, pžez Kréstusa, naschoho kńeza. Amen.

Gloria.

Kotré jazék zamóže doscz khwalicz ha kczicz pótajnoscz wotzwojetzeňa Jézusa Kréstusa! „Hlej *ja sém swužownicza kńeza! mi so staň po twojim*

swowe!" dźesche zpodźiwna, wulcźé wobdaŕena swjata kńežna Marija! „Ha swowo jo so mjaso ztźiniwo ha bez nami bódliwo!" — tedém stwori boźa wschohomócz po Adamowóm zplabjwe na zpodźiwne waschńo nowoho tźwojeka, druhoho Adama, wo kotrémž wschitke dźěcźi Adama wujednańo, pokoj ha wětźne žiwjeńo namakaja. Najswjacźischa tźwojeska duscha naschoho wumóźnika bó stwoŕena ha z tźwojetźim mjasom wobdata. Wo témlej wokomikńeńu zjednoscźi so wětźne swowo z telej dospownej tźwojeskej naturu k wumóźeńu tźwojestwa. Tón so wotźwojetźi, wo kotrémž pownoscź bójstwa bódli, zo bóchmó pźez ńoho wschitcźé dóstali najwóschе nadě. Dźak bódź Tebi, o kńeźe! zo sé tulej wot zpotźatka zakhowanu pótajnoscź twojim wériwóm wozjewjiw. Daj nam tež pźez tónlej swjaté wopor wulku nadobiznu twojeje nadě dóstacź; zo bóchmó dospowńe khodźili wo Jézusu Kréstusu; jomu ruńa bóli wo žiwjeńu, kaž jo nam wón ruńa bów wo mjasu! Amen.

Dominus vobiscum.

O Boźo! twoja wola běsche, zo wětźne swowo wo wozjewjeńu jandźela z najzbóžnischeje kńeźné Marije mjaso na so wza, ha so narodźi: daj nam ponižńe proschaczém, zo bóchmó, kiž ju hako wérnu macź boźu tźescźimó, pźez jeje zastupnu próstwu wot Tebe pomocz dóstali; pźez tohosamoho kńeza Jézusa Kréstusa. Amen.

Epistola.

Wesowoscź pźewozjne moju wutrobu, o *swjata kńežna!* déž sebi pomóslu, kak jo tebe kral

wschitkich kralow k tak wósokej dostojnosczi pozběnéw, zo sé khwalena be wschěmi wuzwolenémi, ha zonuwana be wschěmi zonuwanémi! Předé wschitkich tzasow sé postajena k pomocznicze kžesczijanow; tebe budza khwalicz wschitke ludé na zemi; tebe kczicz wschitke zbóžne duchi wo ňebesach! — O maczer tzisteje, řaneje lubosczje! wutzerka bojosczje, wědomnosczje ha swateje nadžije! ach, zo bóch pžez tebe, kužow wschitkich nadow, tež ja kužow žiweňa ha wěrnosczje namakaw! K tebi pžindu; k tebi so wowam; za tobu žadosczu; o zo bóch naséczené bów wot twojich pwodow! Twoje wopomňeczo traje pžeczé ha wětžňe! žtóž z tobu skutkuwe, ňebudže zrěschicž. Žtóž tebe namaka, namaka žiweňo ha budže zbóžnosczž dóstacž wot toho kňeza! —

Evangelium.

O swata boža rodžiczerka! žto zatžu twoja sw. duscha wo tamoj zbóžnej noczé, džež jandžel z ňebes pěknému pastěřam wesowo pówestwo wot naroda swěta zbóžnika wozjewi! — džež té twojoho séna, jednorodženoho séna toho kňeza, pžed sobu wo žwobju widžesche! — Žto zatžu twoja wutroba, hatž hwězda na ňebju z dalokoho kraja kralow pžiwedže, zo bóchu so kralej wschitkich kralow hako swojomu Bohu modlili! Z ňewuřeknitém zpodobaňom wotpotžwasche twoje wótžko na lubožném hóltzatku, kiž rěkasche: zpodžiwné, rodžiczer, Bóh, fěrzta pokoja; kotrohož té wotczeže; kiž pžiberasche, kaž na starobe, tak na nadže ha zpodobaňu pžed Bohom ha tžwojekami. — O móczna kňežna, wuprosch nam ňebestu wě-

domnoſcż k wěreńu pòtajnoſcżow zcżeńa twojoho luboho ſéna. Wuproſch nam mòcz ha ſélnoſcż, zo bòchmò joho wutżbò wo naſchich wutrobach zakhowali ha na naſche żiẃeńo nawożeli. Amen.

Credo.

Noczé pżindże twoje wſchohomòczne ſwowo, o wotcze! na zemu, zo bò czěmnoſcż bwuda ha ńekmanoſcże zahnawo. Ludej, kiż po czmi ha wo zcżińe ſmercże khodżeſche, wulke ſwětwo zeńdże. Té pòſwa wumòżeńo twojomu ludej! Té běſche joho pòſwaw ha żawbuwaw: khudém zcżeńo zjeẃicż ha zahojicż, kiż běchu rozkateje wutrobò; jatém wumòżeńo, ſlepòm rozſwětleńo, rańeném zahòjeńo, wſchitkim dobre léto kńeza ha tżas zpomòżeńa pżipòẃeſcż. O ńewupraẃita luboſcż! twojoho ſéna ſé daw, zo bò wotrotżka wumòżiw! Daj nam tulej pòtajnoſcż dżentſa z tajkim dżakom wobońcż, zo bò wumòżeńo, nada ha wětżna ſmélnoſcż tež naſch dżél bòwa. Amen.

Offertorium.

Khwalbna kńeżna, kiż té z druhimi pěknémi żònſkimi twojoho luboho ſéna ẃeſele zcżěhuwaſche, hatż wòn bez wulkimi dżiwami wo měſtach ha na wſach wſchitkim, kiż za tém żadoſcżachu, zakhowane pòtajnoſcże zpomożeńa wozjeẃeſche ha pucż k wětżnomu żiẃeńu pokazwaſche — o nadé powna kńeżna, kiż té z ńewupraẃitej ẃeſowoſcżu joho widżeſche, zrudnéch wołożicż, khoréch wuſtrowicż: podeṗeraj naſchu pròſtwu, zo bòchmò pżez tònlej ſwaté wopor, dżeż ſo khléb ha wińo do joho ẃaſa ha kreje pżeżonuwe, ſélnoſcżeni bòli, pżez ńoho ha z nim po pucżu zpomòżeńa khodżicż

ha wschitke pzeczіwnoscze ha czerpeńa naschoho ziweńa ze zczerpnosczu nosécz. Daj, o kńeze! zo bó pzez zastupnu próstwu najzbózniſcheje kńezné, swateje Marije, tónlej wopor nam pzińes tzasne ha wétzne zbozo ha twój pokoj, pzez Kréstusa naschoho kńeza. Amen.

Praefatio.

Zawérno! zalezi so ha prawe jo, Tebi, pzeczé ha wschudzom dzak prawicz, swaté kńeze, wschohomóczné wotcze, wétzné Bozo! ha tebe khwalicz ha kczicz na swatém dńu (podjeczа, naroda, wopruwańa, wozjeweńa, do ńebes zpéczа) najzbózniſcheje kńezné Marije; kotraz jo pzez wobsczińeńo ducha swatoho podjawa ha hako tzista kńezna porodziwa twojoho jednorodzenoho, wétzne swétwo Jézusa Kréstusa, naschoho kńeza! Pzez kotrohoz ńebesa ha ńebeske moczé, kherubimó ha seraphimó twoju majestosсz khwala ha kczija. Z nimi zjednosczimó tez nasch wós ha wowamó z hwubokej tzesczownosczu: swaté, swaté, swaté jo kńez nasch Bóh! ńebjo ha zeḿa staj pownej joho hordoscze! zonuwané bódz, kiz pzindze wo ḿeńe kńeza! Hosanna wo wósokosczi!

Do pzezonuwańa khlėba ha wina.

Pzisẃusсhne jo, zo so wotzi wschitkich tzwojekow na tebe zwoza, o swata kńezna! dokelz hako macz swéta zbóznika dérbesche té z nim wschitke bolоscze ha czerpeńa nosécz. O kak téschna ńebe twoja wutroba na puczu do Bethlehema! kak staroscziwa pzi czėkańu do Aegipskeje! kak wulka

ńebe twoja zrudoba, hatž běſche wo Jeruzaleḿe twojoho lubuwanoho ſéna zhubiwa; kotraž zrudoba ſo tak zjawńe wupraẃi wo twojich ſwowach: „ſéno! tžohodla ſé namaj tolej tžiniw!“ — Tola najczeſche boloſcze, kotrež tebi ſchedžiwcz Simeon pži wopruwańu twojoho ſéna wo templu ze ſwowami wéchczeſche: „twoju duſchu budže ḿecž pžeńcž!“ na tebe hižczen tžakachu. O mów ja k zbóžnoſczi mojeje khudeje duſche ſurowoſcž boloſczow zatžucž, kotrež z twojim ſénom za nas pžeczerṕecž tebi hako maczeri ſwéta zbóžnika wotſudžene běſche! Tžim ẃetſcha twoja ẃeſowoſcž na twojim ſéńe bě, tžim ẃetſcha ſwódkoſcž twojeje luboſcže napžeczo ńomu; tak ẃele ẃetſcha ſtruchwoſcž twojeje duſche, hatž ſo joho poſlene dné pžibližichu! Zwóſcž, pžerada, rózba, z kotrejž wutžowniczé joho wopuſchežichu; zwobó, z kotrémž zaẃedžené lud joho ſḿercž žadaſche; prúté, czerńowa króna, wotſudžeńo k ſḿerczi, wſchitko to běchu ſurowo ḿetže, kotrež twoju wutrobu pžekwóchu! Tola ẃetſcha hižczen běſche twoja ſćeſknoſcž, hatž joho na ſurowóm puczu k ſḿerczi pžewodžeſche; na kalvarſkej hoře pod joho ſẃ. kžižom ſtejeſche ha joho z nakhilenej wowu praẃicž ſwóſcheſche: „dokońane jo!“ — O tak ſurowe bě tedém twoja wéra ha dowérnoſcž zpótwana, hatž twój lubuwané wo ńewuřeknitej zrudobe zawowa: „mój Božó! tžoho dla ſé ḿe wopuſchczjiw!“ Tola tež jow woſta té wobſtajna wo wěře; nadžija tebe ńewopuſchczi; twoja luboſcž ńehińeſche.

O boloſcžiwa maczer! proſch, zo bó ḿetž bojoho ſwowa naſche wutrobó pžekwów! zo běchu

wschitke mósle ha zadoscźe nascheje dusche po božej woli bówo ha nas nitžo na swěcźe wot Boha ńedźěliwo!

O najdobroczíwschi, najsmělnischi Jězuso! daj, zo bó twoje swate cźěwo, kotrež jo na kŕižu za nas cźeŕpewo, kotrež so na wowtaŕu z nowa Bohu wopruwe, nam bówo wokřeczo wo žiweńu, skit ha wołožnoscź wo smertném bědźeńu! O najswódschi Jězuso, smél so nado mnu! ha daj: zo bóch Tebe něhdé, kaž nětk wo źtawtnoscźi khlěba, z wesowoscźu wohladaw wo twojej bójskej krasnoscźi ha majestoscźi, děž budźesch z wulkej moczu pźincź sudźicź žiwóch ha mordwóch. Amen.

Po pźezonuwańu khlěba ha wina.

O Jězu Kréschcźe! kiž té k surowoj smerczi dźěsche, zo bó nas cźmam wětžńeje smercźe wutornéw: pój ha rozswětlej ńe pźez zpóznaczo twojeje smělnoscźe ha mojeje hubenoscźe, zo bó zwóscź rěcha wo mni woswabiwa, móczk dobromu pak nadobówa. Wulkoscź twojeje luboscźe k tźwojeskomu zplahwej ńech wo mni luboscź zahoŕa k Tebi ha k ńebeskim kubwam. Twoje hórke cźeŕpeńo ńech ńe wutži z luboscźe k Tebi wschitko radé pźeńescź ha pźecźeŕpecź. O wotcźe wo ńebesach! daj sebi tónlej wopor zpodobacź! wodaj nam nasche rěchi ha ńerodnoscźe, ha daj nam nadu tak žiwóm bócź, kaž jo Kréstus žiwó bów, kiž jo so za nas wopruwaw. Zpominaj, o kńeźe! pźez toho samoho twojoho séna, naschoho kńeza, na wschitkich joho bratrow, kotrémž jo wón prawo twojich dźěcźi zaswužiw! Wón jo potoj pźines

bez ňebjo ha zemu ha swět z tobu wujednaw pžez krej swojoho kžiža. Tak džěn sé té, o sẃ. kňežna, pžez ňoho nascha macž, dokelž pžez tebe bó wón nasch bratr. Té porodži wumóžnika naschoho zplahwa; o prosch za nas, zo bóchmó pžez ňoho dóstali žiẃeňo zprawnosćže. Té děrbesche twojoho lubuwanoho séna, kotrohož běsche z ňebes dóstawa, na tak surowo waschňo zhubicž, zo bó pžez ňoho czěwó swět wot sḿercže wumóžené, nadžiju ha wětzne žiẃeňo měw. Bódž da tohodla powitana, maczer wschitkich žiwóch, kiž sé pwodžiwa, kotrohož wěrne czěwo ha krej wo tutém sẃatém sakramencže dóstawamó, zo bóchmó wětzňe žiwi bóli. O zastupuj nas, zo bóchmó tónlej žiwó khlěb hódňe wužiwali ha tak stajňe ha pžeczé hako žiwo stawó twojomu sénej pžisẃuscheli. Amen.

K wopraẃeňu.

O Jězuso! daj mi na twojej stroňe wotpotzuwacž! ňech twoja krej so z mojej zjednosćži ha ju wutžisćži wot wschitkeje nakhilnosćže k hordomu duchej, k naramnosćži ha wot wschitkeje ňekmanosćže. Daj mi pžez tónlej sẃ. sakrament rozswětleňo, móczž ha sélnosćž k dopelňeňu wole wótcza po twojim samotuém pžikwadže. Wotewŕ wo mni kužow žiwoje wodé, kotraž stajňe wo dobrěch skutkach zurẃe k wětznomu žiẃeňu. Wulin pžez tónlej sẃ. sakrament wschitke žonuwaňo twojoho žiẃeňa, czerṕeňa ha wumŕecža na mňe, zo bó nada ducha sẃatoho ḿe pžestworiwa twojomu *lubuwanomu* wutžowńikej — ach, twojomu bra-

trej, sénej, twojeje maczeře. Wón ńech ḿe ẃedźe; ńech duschu ha cźéwo zakita; ńech moje skutki swjatoscźa; zo bóch wobondźene réchi zapokuczíw, ha pźichodńe ńewinuwate źiẃeńo ẃed. Wón ńech wobkhowa moju wéru; sélnoscźa nadźiju; wón ńech womnohoscźa moju luboscź, zo bóch sḿertnéch réchow so zdaluwajo wobstajné bów hatź do kóncza.

O Jézuso! daj nadu, zo bó mnohoscź sénow ha dźowkow twojeje maczeře, kiź jédźa wot twojoho khléba, pźez tónlej swjaté sakrament wschédńe pźiberawa ha woni hako swérni swuźowniki ha swuźowniczé swojoho kńeza wolu dopelńeli. Amen.

Po swjatém wopraẃeńu.

O maczer wumóźnika, kiź sé twojoho séna wo kńeźńaczém źiwocźe podjawa, ha z ńewupraẃitej luboscźu wotczahnéwa; kiź ze źelnoscźu ha z podwolnej poniźnoscźu joho z lebiju pźekwóte cźéwo z kźiźa wzacź ha do rowa powoźicź widźesche: prosch, zo bóch hako wutźownik luboscźe jomu wo luboscźi pźiswuschaw ha wschitkim joho bratram luboscź wopokazaw! Prosch, zo bóch joho wo wutrobe noséw ha jomu swérné bów hatź do sḿercźe. — Maczer tźisteje luboscźe! prosch, zo bó pźez mócź toholej sakramenta pwoḿo ńetźisteje luboscźe wo mni haswo ha woheń tźisteje luboscźe ḿe zahořaw! Swérna kńeźna! kiź bé po do ńebes zpéczu twojoho séna jow na zemi pźikwad najswérnischeje poswuschnoscźe, ha najwobstajnischeje luboscźe napźeczo Bohu, pźi tém najlépscha wo-

łožerka wobćeženéch, najluboznischa pomocnicža kžescžijanow, najwěscžischi wuczek pokutnéch rěschnikow: bódž moja pomocznicža wo wschitkich pžipadnoscžach mojoho žiweña! Wołož hórkoscž czerpeňow toholej tžasa; wuprosch mi pomocz wo zpótwaňach ha tu nadu: zo bóch za božu ha twojoho séna tžescž po twojim pžikwadže k mojomu zbožu skutkuwaw ha tak dostojné bów, něhdé tam pžincž, džež jo tebe postajiw ha krónuwaw Jězus Krěstus, twój sén, nasch kňez, kiž z wótczom ha ze swatém duchom žiwó jo ha kňeži wěki na wěki. Amen.

K wobzankňeňu.

Tebi so porutžam, o tžescžena kňežna Marija! kiž sé wo swatoscženém žiwocže tohosamoho kňeza ha stworiczeřa podjawa, kotréž so nam wo téchlej sw. woblitžbach k wužiwaňu dawe: zastupnj ňe pžed twojim séuom, zo bó mi wodaw wschitku liwkoscž, kotruž sém dé pži wužiwaňu tutoho sw. sakramenta zawinéw! O zo bó tónlej sw. sakrament ňe kóždé tžas tak swatosczžiw, zo bó czěwo ha duscha wot kóždoho rěcha tžista zwostawa! Té spěwasche wulczéznu khwalbu kňezej ha zraduwasche so wo Bohu, swojim zbóžniku, hatž twojoho séna wot swatoho ducha podja; o wuprosch mi pžez twoju móczuu zastupnu próstwu: zo bóch kożdé tžas pžez swate wopraweňo z nowoj nutnoscžu zahořené, wo wschitkich poczežiwoscžach pžiberaw ha so stajňe ha pžeczé hako swěrné swužownik swojoho kňeza wopokazaw, kiž so pžez

tónlej św. sakrament dostojnosczi, wo mojej wutrobe hospodnwacz. Amen.

Kńeze Bozo! kiz sé mi nadu popzaw, tónlej swaté wopor bozeje mschě k tzesczi najzbóznischeje kńezné Marije Tebi pzińescz: zakhowaj ńe pzede wschém réchom; — pzewodzej ńe na mojich puczach; — napelń moju duschu ze swódkim pokojom twojeje lubosćze ha zonuj ńe wschohomocźné, trohi Bozo: wotcze ✝ séno ✝ ha ducho swaté ✝ Amen. —

Salve regina.

Bódz powitana té kralowna, té maczeŕ teje miwosćze. Té ziweńo, té swódkoscz ha nascha nadzija, bódz powitana. K tebi so wowamó mó hubene dzéczi Jévine. K tebi zdéchuwemó zawosćziczé ha pwakajczé tu wo tém dole téch sélzow. Ai da, té nascha rétznicza! wobrocz twojej miwosczlwoj wotzi k nam. Ha po tutém hubenstwe pokazaj nam Jézusa, tón zonuwané pwód twojoho ziwota. O sméłna! o dobroczlwa! o swódka kńezna Marija.

Lawretanska litanija.

Kńeze smél so nad nami. Kréschcze smél so nad nami!
Kńeze smél so nad nami. Kréschcze swósch nas.
Kréschcze wuswósch nas.
Bóh wotcze z téch ńebes, smél so nad nami!
Bóh séno, té wumóznike toho swéta, smél so . . !
Bóh swaté ducho, smél so nad nami!
Sw. Trojicza, té jeniżki Bozo, smél so nad nami!
Swata Marija, prosch té Boha za nas!

Sẃata Boza rodziczerka!
Sẃata kńezna wſchéch kńeznow!
Té Kréſtuſowa maczeř!
Té maczeř teje bozeje nadé!
Té najſchwarniſcha maczeř!
Té najtziſcziſcha maczeř!
Té ńezrańena maczeř!
Té ńepoſwabena maczeř!
Té lubozna maczeř!
Té dziwna maczeř!
Té maczeř naſchoho ſtworiczeřa!
Té maczeř naſchoho wumóznika!
Té najrozomniſcha kńezna!
Té tzeſna kńezna!
Té khwalbna kńezna!
Té móczna kńezna!
Té dobroczìwa kńezna!
Té ſwěrna kńezna!
Té zpihelo teje zprawnoſcze!
Té ſtole teje mudroſcze!
Té wina naſcheje zbóznoſcze!
Té duchowne ſudobjo!
Té tzeſne ſudobjo!
Té woſobne ſudobjo teje poboznoſcze!
Té pótajna róza!
Té Davidowó tórme!
Té helvantow zubowó tórme!
Té zwoczané dome!
Té kachczo toho ſluba!
Té ńebeſka porta!
Té jutna hwězda!
Té ſtrowo téch khoréch!
Té wuczek téch réſchnikow!

Proſch té Boha za nas.

Té tróštarnicza téch zrudnéch! | Prosch té Boha za nas.
Té pomocznicza téch kšescźijanow!
Té kralowna téch jandźelow!
Té kralowna téch patriarchow!
Té kralowna téch prophetow!
Té kralowna téch japoštowow!
Té kralowna téch martrařow!
Té kralowna téch wuznawařow!
Té kralowna téch kńeznow!
Té kralowna wschitkich Swatéch!

O jeńo bože, kotrež přecž beřesch te řechi toho swéta; pželutuj nas, o kńeže!

O jeńo bože, kotrež přecž beřesch te řechi toho swéta; wuswóśch nas, o kńeže!

O jeńo bože, kotrež přecž beřesch te řechi toho swéta; smél so nad nami, o kńeže!

Kréschcže swóśch nas! Kréschcže wuswóśch nas!
Kńeže smél so nad nami! Kréschcže smél so nad nami!
Kńeže smél so nad nami!
Wotcže nasch. Strowa sé Marija!

Modlitba.

Pod twoje zakitańo czěkamó, o swata boža rodźiczerka! ńezadspej nasche próstwó wo naschich nuzach, hale wumož nas pžeczé wot wschitkeje straschnosćže; o hordozna, o žonuwana kńežna! Nascha kńeni, nascha sředźiczerka, nascha rétžnicza! zjednaj nas z twojim sénom; porutž nas twojomu sénej; staj nas prédk twojomu sénej.

℣. Prosch za nas, o swata boža rodźiczerka!
℟. Zo bóchmó dostojni bóli slubeńow Kréstusowóch!

Rozarije najzbóžnische kńežné Marije.

I. Radoscziwo rozarije.

Spéwane wot přeńeje ńedźelé adwenta hatž do popelńeje srědé.

Při tsioch paczerkach po wěře so spéwe:

1. Jězus, kotrěž daj nam pžiberacž tu prawu wěru.
2. Jězus, kotrěž daj nam pžiberacž tu sélnu nadźiju.
3. Jězus, kotrěž daj nam pžiberacž tu dospownu lubosćž.

Pecž pótajnosczow.

1. Jězus, kotrohož sé kńežna podjawa.
2. Jězus, kotrohož sé kńežna Hilžbetu domapótajczé znoséwa.
3. Jězus, kotrohož sé kńežna porodžiwa.
4. Jězus, kotrohož sé kńežna wo tém templu hořewopruwawa.
5. Jězus, kotrohož sé kńežna wo tém templu zas namakawa.

II. Bolosczi wo rozarije.

Spéwane wot popelńeje srědé hatž do jutrontžki.

Při tsioch paczerkach po wěře so spéwe:

1. Jězus, kotrěž chczéw nasch rozom wobswětlicž.
2. Jězus, kotrěž chczéw nasch pomatk wobsélnicž.
3. Jězus, kotrěž chczéw naschu wolu dosprawnicž.

Pecž pótajnosczow.

1. Jězus, kotrěž jo za nas krej so poczžiw.
2. Jězus, kotrěž jo za nas schwikané.
3. Jězus, kotrěž jo za nas z czerńemi krónuwané.
4. Jězus, kotrěž jo za nas tón kžiž ńes.
5. Jězus, kotrěž jo za nas kžižuwané.

III. Hordoscziwo rozarije.

Spéwane wot jutrontźki hatź do adwenta.

Pźi tśioch patźerkach po wěře so spěwe:
1. Jězus, kotrěž chczéw naśche mósle wescź.
2. Jězus, kotrěž chczéw naśche swowa nawodźecź.
3. Jězus, kotrěž chczéw naśche skutki regěruwacź.

Pecź pótajnosczow.

1. Jězus, kotrěž jo wot smercźe hořestanéw.
2. Jězus, kotrěž jo do ňebes spěw.
3. Jězus, kotrěž jo swatoho ducha pósław.
4. Jězus, kotrěž jo cźe do ňebes hořewzaw.
5. Jězus, kotrěž jo cźe wo ňebesach krónuwaw.

Czérkwinski paczeř.

Kňeźe, wotcźe! twój jednorodźené sén jo nam pźez swoje źiweňo, cźeřpeňo ha hořestaczo wětźnu zbóžnoscź zasłużiw! Pomhaj nam, zo telej swate pótajnoscźe, kotrež smó nětk wopominali, wo wutrobe wobkhowemó; ztož wo nich za nas k zcźěhuwaňu dobre jo, swěru dopełnimó; ztož nam wo nich pźislubene, zawěscźi dóstaňemó, pźez tohosamoho Jězusa Kréstusa, naśchoho kňeza. Amen.

Wschědna pobožnoscź
k tźescźi najswaczisćheje kňežné Marje.

Rano. Pozbén so wschědňe, duscha! khwalicź twoju maczeř; maczeř miwoscźe! kotraž wo ňebeskej hordoscźi, sejdźo pódla swojoho séna, z luboscźu pohladuwe na kóždoho, kiž so k ňej do-

wěri. Tzescz bódz wótczej, sénej ha tebi, o ducho wot wobeju! ha nam ńebeske zbóžne móto něhdé do wschej wětznosćze.

Khwalbné khěrlusch k tej kńežńaczej.

Kaž najkenschi boži jandžel wuńdže lé bez rěcha z rukow swojoho stworiczeřa, kńežna Marja! —

Powne ńewinosćze zwosta twoje czéwo žiweńo: tempél boži twoja swata wutroba; daloko wot tebe wscha ḿasna požadosćz.

Nitžo ńepótasche, za nitžim ńežadasche twoja kńežńacza duscha, hatž za twojim jenczkim drohim kubwom: za twojim zbóžnikom.

Pozběn nas k sebi, té mudra kńežna! wutupej wo nami wschu ḿasnu požadosćz! podmuř wschu swětnu pokhilnosćz!

O tžesna kńežna! pwodž lubosćz k tžistosćzi do naschich wutrobow ha wutž nas toho samoho lubuwacž, kiž lubuwané bócž jenczczé zaswuži.

Wuprosch nam pola ńoho bójsku pomocz: wschilko zadspěcž, ztož bó twoju kńežńaczu wutrobu zrudžiwo; ha krotžicž za tobu, té pžikwadže najreńscheje tžistoté, kńežna Marija!

Antiphon. O swata kńežna, zdžerž ḿe wo twojim drohim wopomńeczu!

℣. Do twojej swužbó pžistaj ḿe za swužownika (swužownicžu).

℟. Kiž so czéle tebi podawam, smělna kńežna Marja!

Paczeř. O Božo! Té sé pžez tžiste podjeczo najswaczžischeje kńežné Marije twojomu lubomu sénej hódne wobodleńo pžihotuwaw. Popžej, zo *bóchmó*, kotréchž sé pžez Krěstusowu sḿercž ha

czerpeńo ſwatoſcziw, kež pžez jeje zaſtupnu próſtwu wo tžiſtoſczi ha ńewinwatoſczi pžed tobu khodžili ha nėhdė k tebi do twojoho kraleſtwa pžiſchli, pžez naſchoho kńeza Jėzuſa Krėſtuſa. Amen.

Dopowdńa. Tak huſto hatž k tebi pohladnu, kńezna Marja! zweſeli ſo moja wutroba. Wot tebe, o lubozna! mojej wotži ńecham wotwobroczicž, dóžž žiwó ſėm. Tžeſcž bócž h. t. d.

Khwalbnė khėrluſch k tej ponižnej.

Kotrė jazėk móže hódńe tebe khwalicž, najpoczcziwſcha kńezna; kiž ſė weſowoſcž ńebeſkoho wótcza! zpodobańo ſwatėch jandželow, kiž tebe ſtrowachu ha khwalachu! Wo wėře pžetřechi tė patriarchow; wo wėdomnoſczi profetow; wo luboſczi japoztowow; wo zczerpnoſczi martrařow; wo ńewinwatoſczi wſchitke kńeznė.

Tė ſė kachcž nowoho ſluba, wo kotrėmž ńebeſke manna bódli; te ta zonuwana pwódna zeńa, kotraž jo pwód žtoma toho žiweńa pwodžiwa; tė ta ſkawa, z kotrejež kužowó žiwoj wodė žórla.

Ha tola bė ha zwoſta tė ponižna kńezna, ſwužownicza ſwojoho Boha; kotrejež ponižnoſcže dla mėjeſche Bóh tak wulke zpodobańo na tebi.

Daj ſo nam, o ponižna kńezna! wotřecž wſcheje hordoſcže ha wóſokomóſnoſcže, ha wot twojej ruki wedženi chczemó zpėchuwacž ponižnoſcž; — tak jenoj dóſtanu wſchė naſche potžinki krute dno ha wėrnu pwaczižnu.

Antiphon. Sam Bóh wėrſchnė tebe poſtrowi; ha mó ńechali ſo pžed tobu kwonicž, ha radė tebi tžeſcž ha khwalbu ſpėwacž!

℣. Twoja ponižnosćž wuprosch nam wodaczo za naschu hordosćž,

℟. Zo bóchmó pžistup dóstali k twojomu śénej.

Paczeř. O Božo! Té śé h. t. d. (kaž předé).

Popowdňu. Wówschitczé, kiž nimo džowcze, ladajcže: hatž jo dže žana bolosćž runa mojej bolosćži!

Khwalbné khěrlusch k czerpaczej.

O najzbóžnischa kňežna! pži ẅeśowosćži na wokžeẅaczéch pótajnosćžach twojoho žiẅeňa, zrudži śo wulczéžňe moja wutroba pži wopomňeczžu czeřpeňow ha bolosćžow, kotrež śé z twojim lubóm śénom śobu žňeśwa. Z nim té czeřpesche, hatž wón na krej schwikané, śwój czežki kžiž ňeśesche ha na nim za nas śurowoje śmerczé wumře.

Metže hórkich zrudobow pžekwóchu twoju maczerśku wutrobu pod kžižom twojoho śéna: hatž johoj wotži śélžé roňeschtaj, ha té je ňemóžesche wótréczž; hatž wón śwoju wowu žkilné, ha té ju ňemóžesche podpéraczž; hatž joho wobletžo zblédné, ha té joho ňemóžesche woložicž.

O maczeř hórkich bolosćžow, pohnuj moju wutrobu z metžom nutneje želnosćže mojich réchow dla, z kotrémiž twojoho luboho śéna z nowa kžižuẅu ha tebe, moju maczeř! wulczé zrudžu.

Wubudž wo mni bojosćž pžede wschěm zwom; daj śélžé ronicž mojimaj wotžomaj, zo bó moja wutroba zahořena pžiňeśwa pwodé wérneje pokuté ha ja žẅeśeliw moju bolosćžiwu lubu maczeř.

Antiphon. Metž budže twoju wutrobu pžekwóczž.

℣. Dajcźe nam z połnėm dowěřeńom wucźeł pótacź na wutrobe bołosćziwoj maćzeře;

℟. Ha so próczwacź: wěrńe dźěćzacźe zmóśleńo zbudźicź pźećziwo ńej wo našich wutrobach.

Paczeř. O Božo, Tė śė h. t. d. (kaž předė).

K něšporu. O śwata Marija, tė pocźcźiwa, ponižna kńežna! twoje měno ńemóžu wuprawicź bez pohnucźa mojeje wutrobó. Lej, kak nutrńe tebe moja duša lubuwe! Ńewotwobrocź jenoj tė, najlubozniša kńežna! twojej miwosćzi woj wotźi wote mńe, rėšnoho tźwojeka, kotrohož duša so wšėdńe nutrńe pozběhuwe, tebe khwalicź, swoju maćzeř, maćzeř ńezkóntźneje miwosćźe! Tźesćz bódź, h. t. d.

Khwalbnė khěrluš k tej maczeri.

Psalmo chcźemó spėwacź k twojej tźesćzi, ha zaweselicź so wo twojim měńe wo wšėch tźasach, zbóžna kńežna! dokelž tebe jo wšohomóczne kńez wšėch kńejstwow wuzwoliw pźede wšėmi twojoho zplahwa.

Wuzwoliw ha dostojnosćziw jo tebe Bóh tón kńez: maćzeř joho jednorodźenoho sėna bócź; ha nam porodźicź slubeńoh wótczow, zpomožeńo Izraela, našoho kńeza, wumožnika ha zbóžnika swěta!

Wot tebe jo kńez ńebes ha zeme tźwojetźe ńaso wzaw; pźez tebe naš bratr, nam wo wšėm ruńa bów. Tak sė tė, kaž jo našcha luba, droha maćzeř.

O nadėpowna maćzeř! wož nas

dźěćzom hoře, kotrėchž jo twój lubuwané sću tak čžezčzé sebi zasłužiw, tak droho wukupiw.

Pod twój zakit ćzėkamó, o swata boža rodźičzerka, ha našcha móczna zastupnicza! ńezadspej našche próstwó, té našcha rėtžnicza! zjednaj nas z twojim sénom; porutžej nas twojomu sénej; prėdkstaj nas twojomu sénej.

Antiphon. O swata Marja, maczeř boža! wot wutrobó staju wschu moju nadźiju na tebe, té zpodźiwna maczeř!

℣. Prosch za nas, o swata boža rodźičzerka.

℟. Zo bóchmó dostojni bóli slubeńow Krėstusowóch.

Paczeř. O Božo, Té sé h. t. d. (kaž přede).

K wobzankńeńu. Pozbėn so wschėdńe h. t. d. kaž strona 241.

Khwalbné khėrlusch k radosczaczej.

Wot sw. Bonaventuré.

Tebe, o swata Marja, maczeř boža, khwalimó; tebe, o kńežna, wuznawemó!

Tebe, ńewesta ńebeskoho wóteza, tžesczi czéwa zeńa!

Wschitczé jandźeljo ha arczjandźeljo, wschitke throné ha wėrchi swuža tebi wo swėrnej lubosczi!

Wschitke moczé ńebesow ha wschitke kńejstwa poswuchaja tebi!

Wschitke khóré serafimow ha cherubimow steja wokow twojoho tróna wo swatotžném zraduwańu!

Wschitke séwó jandźelow wo ńebesach wowaja k tebi z ńepřestawaczém wosom:

Swata, swata, swata sé té, o maczeř ha boža rodźičzerka, maczeř ha kńežna Maria!

Połne su ńebesa ha zeḿa swojeje khwalbó ha khwalbó toho, kotrohož sé porodžiwa!

Tebe khwali khor japožtołow hako kńežnaczu maczer swojoho stworiczeřa! Tebe kczi zjednoczenstwo zbóžnéch martrařow hako hordožnu maczeř Kréstusowu! Tebe ḿenuje swatotžńe wojsko wuznawařow — tempél swateje trojiczé!

Tebe pžekrasńa lubožne tžródé zbóžnéch kńežnow hako znaḿo kńežnaczeje pocžcziwosczje ha ponižnosczje! Tebe tžesczja czéwo ńebesa hako swoju najlubožnischu kralownu!

Tebi spéwa tžesčž ha khwawu swata czérkej po czéwoj zemi!

Maczeř božeje majestosczje! — Tžesczowna swata, miwosczjiwa ha swódka rodžiczerka ńebeskoho krala!

Té sé kńeni jandželow, porta paradiža!

Té sé skhodženk k rajej wétžneje zbóžnosczje!

Té sé wobódleńo ducha swatoho, kachcž miwosczje ha nadé!

Té sé sudobjo smélnosczje; té ńewesta ha maczeř wétžnoho krala!

Té sé tempél ha swatnicza ducha swatoho, sé najdróžschi pokwad najswecžischeje trojiczé!

Té sé srédžiczerka boža ha zakitarka duschow; té smertnéch ńebeska swécza!

Té sé sélnosčž wojowařow ha rétžnicza khudéch; té tróžt ha wucžek réschnikow!

Té sé strach ha bojosčž zwóch duchow; té dobréch pomocž ha kruta podpera.

Té sé kńeni swéta, kralowna ńebes, ha — po Bohu — nascha nadžija jenitžka!

Rozarije najzbóžnische kńežné Marije.

I. Radosćziwo rozarije.

Spěwane wot přeńeje ńedźelé adventa hatž do popelńeje srědé.

Pži tšioch paczerkach po wěře so spěwe:

1. Jězus, kotréž daj nam pžiberacž tu prawu wěru.
2. Jězus, kotréž daj nam pžiberacž tu sélnu nadžiju.
3. Jězus, kotréž daj nam pžiberacž tu dospownu lubosćž.

Pecž pótajnosćzow.

1. Jězus, kotrohož sé kńežna podjawa.
2. Jězus, kotrohož sé kńežna Hilžbetu domapótajczé znoséwa.
3. Jězus, kotrohož sé kńežna porodžiwa.
4. Jězus, kotrohož sé kńežna wo tém templu hořewopruwawa.
5. Jězus, kotrohož sé kńežna wo tém templu zas namakawa.

II. Bolosćziwo rozarije.

Spěwane wot popelńeje srědé hatž do jutrontžki.

Pži tšioch paczerkach po wěře so spěwe:

1. Jězus, kotréž chczéw nasch rozom wobswětlicž.
2. Jězus, kotréž chczéw nasch pońatk wobsélnicž.
3. Jězus, kotréž chczéw naschu wolu dosprawnicž.

Pecž pótajnosćzow.

1. Jězus, kotréž jo za nas krej so poczžiw.
2. Jězus, kotréž jo za nas schwikané.
3. Jězus, kotréž jo za nas z czerńemi krónuwané.
4. Jězus, kotréž jo za nas tón kžiž ńes.
5. Jězus, kotréž jo za nas kžižuwané.

III. Hordoscżiwo rożarije.

Spėwane wot jutrontżki hatż do adventa.

Pżi tsjoch patżerkach po wėṙe so spėẇe:

1. Jėzus, kotréż chcżéw nasche mósle ẇescż.
2. Jėzus, kotréż chcżéw nasche swowa nawodżecż.
3. Jėzus, kotréż chcżéw nasche skutki regėruwacż.

Pecż pótajnoscżow.

1. Jėzus, kotréż jo wot ẇmercże hoṙestaṅéw.
2. Jėzus, kotréż jo do ṅebes spėw.
3. Jėzus, kotréż jo ẇatoho ducha pósważ.
4. Jėzus, kotréż jo cże do ṅebes hoṙewżaw.
5. Jėzus, kotréż jo cże wo ṅebesach krónuwaw.

Cżérkwinski pacżeṙ.

Kṅeże, wotcże! twój jednorodżené sén jo nam pżez swoje żiweṅo, cżerṗeṅo ha hoṙestacżo wėtżnu żbóżnoscż zasłużiw! Pomhaj nam, żo telej ẇate pótajnoscże, kotreż smó nėtk wopominali, wo wutrobe wobkhoẇemó; żtoż wo nich ża nas k zcżėhuwaṅu dobre jo, swėru doṗelnimó; żtoż nam wo nich pżislubene, zawėscżi dóstaṅemó, pżez tohosamoho Jėzusa Krėstusa, naschoho kṅeża. Amen.

Wschėdna pobożnoscż
k tżescżi najsẇacżischeje kṅeżné Marje.

Rano. Pozbén so wschėdṅe, duscha! khwalicż twoju macżeṙ; macżeṙ miwoscże! kotraż wo ṅebeskej hordoscżi, sejdżo pódla swojoho séna, z luboscżu pohladuẇe na kóżdoho, kiż so k ṅej de-

wêri. Tžesćž bódž wótczej, sénej ha tebi, o ducho wot wobeju! ha nam ńebeske zbóžne móto něhdźe do wschej wêtžnosćže.

Khwalbné khěrlusch k tej kńežńaczej.

Kaž najŕensch i boži jandžel wuńdže lé bez rěcha z rukow swojoho stworicžeŕa, kńežna Marja! —

Pownc ńewinosćže zwosta twoje czéwo žiweńo: tempél boži twoja swata wutroba; daloko wot tebe wscha maśna požadosćž.

Nitžo ńepótasche, za nitžim ńežadasche twoja kńežńaczža duscha, hatž za twojim jenežkim drohim kubwom: za twojim zbóžnikom.

Pozbén nas k sebi, té mudra kńežna! wutupej wo nami wschu maśnu požadosćž! podmuŕ wschu swétnu pokhilnosćž!

O tžesna kńežna! pwodž lubosćž k tžistosćži do naschich wutrobow ha wutž nas tobo samoho lubuwacž, kiž lubuwané bóčž jenczežé zaswuži.

Wuprosch nam pola noho bójsku pomocž: wschitko zadsṗecž, žtož bó twoju kńežńaczu wutrobu zrudžiwo; ha krotžicž za tobu, té pžikwadže najreńscheje tžistoté, kńežna Marija!

Antiphon. O swata kńežna, zdžeržž ḿe wo twojim drohim wopomńecžu!

℣. Do twojej swužbó pžistaj ḿe za swužownika (swužowniczu).

℟. Kiž so czéle tebi podawam, smélna kńežna Marja!

Paczeŕ. O Božo! Té sé pžez tžiste podjeczo najswaczžischeje kńežné Marije twojomu lubomu sénej hódne wobodleńo pžihotuwaw. Popžej, zo bóchmó, kotréchž sé pžez Kréstusowu sḿercž ha

czerṗeńo ṡwatoſcziw, tež pžez jeje zaſtupnu próſtwu wo tziſtoſczi ha ńewinwatoſczi pžed tobu khodzili ha néhdé k tebi do twojoho kraleſtwa pžiſchli, pžez naſchoho kńeza Jézuſa Kréſtuſa. Amen.

Dopowdńa. Tak huſto hatž k tebi pohladnu, kńezna Marja! zwéſeli ſo moja wutroba. Wot tebe, o lubozna! mojej wotzi ńecham wotwobroczicz, dójž žiwó ſém. Tžeſcz bócz h. t. d.

Khwalbné khérluſch k tej ponižnej.

Kotré jazék móže hódńe tebe khwalicz, najpoczcziwſcha kńezna; kiž ſé ẇeſowoſcz ńebeſkoho wótcza! zpodobańo ſẇatéch jandželow, kiž tebe ſtroẇachu ha khwalachu! Wo wéře pžetřechi té patriarchow; wo wédomnoſczi profetow; wo luboſczi japoztowow; wo zczerpnoſczi martrařow; wo ńewinwatoſczi wſchitke kńezné.

Té ſé kachcz nowoho ſluba, wo kotrémž ńebeſke manna bódli; te ta zonuwana pwódna zeḿa, kotraž jo pwód ztoma toho žiẇeńa pwodziwa; té ta ſkawa, z kotrejež kužowó žiwoj wodé žórla.

Ha tola bė ha zwoſta té ponižna kńezna, ſwužownicza ſwojoho Boha; kotrejež ponižnoſcze dla méjeſche Bóh tak wulke zpodobańo na tebi.

Daj ſo nam, o ponižna kńezna! wotřecz wſcheje hordoſcze ha wóſokomóſnoſcze, ha wot twojej ruki ẇedženi chczemó zpéchuwacz ponižnoſcz; — tak jenoj dóſtanu wſché naſche potzinki krute dno ha wérnu pwaczíznu.

Antiphon. Sam Bóh wérſchné tebe poſtrowi; ha mó ńechali ſo pžed tobu kwonicz, ha radé tebi tžeſcz ha khwalbu ſpéwacz?!

℣. Twoja ponižnoscž wuprosch nam wodaczo za naschu hordoscž,

℟. Zo bóchmó pžistup dóstali k twojomu ſénej.

Paczeṙ. O Božo! Té ſé h. t. d. (kaž pṙedé).

Popowdṅu. Wówschitczé, kiž nimo džowcze, ladajcže: hatž jo dže žana boloscž runa mojej boloscži!

Khwalbné khérlusch k czerṗaczej.

O najzbóžnischa kṅežna! pži ẇeſowoscži na wokžeẇaczéch pótajnosczach twojoho žiẇeṅa, zrudži ſo wulczéžṅe moja wutroba pži wopomṅeczu czerṗeṅow ha boloscžow, kotrež ſé z twojim lubóm ſénom ſobu zṅeſwa. Z nim té czerṗesche, hatž wón na krej ſchwikané, ſwój czežki kžiž ṅesesche ha na nim za nas ſurowoje ſṁerczе wumṙe.

Ṁetže hórkich zrudobow pžekwóchu twoju maczerſku wutrobu pod kžižom twojoho ſéna: hatž johoj wotži ſélžé roṅeschtaj, ha té je ṅemóžesche wótréczž; hatž wón ſwoju wowu žkilné, ha té ju ṅemóžesche podṗeraczž; hatž joho wobletžo zblédné, ha té joho ṅemóžesche wološiczž.

O maczeṙ hórkich boloscžow, pohnuj moju wutrobu z ṁetžom nutneje želnoscže mojich réchow dla, z kotrémiž twojoho luboho ſéna z nowa kžižuẇu ha tebe, moju maczeṙ! wulczé zrudžu.

Wubudž wo mni bojoscž pžede wschém zwom; daj ſélžé roniczž mojimaj wotžomaj, zo bó moja wutroba zahoṙena pžiṅeſwa pwodé wérneje pokuté ha ja ziẇeſeliw moju boloscžiwu lubu maczeṙ.

Antiphon. Ṁetž budže twoju wutrobu pžekwóczž.

℣. Dajcże nam z powném dowěreňom wuczeł pótacz na wutrobe bolosczíwoj maczeře;

℟. Ha so próczwacz: wěrňe dźěczacze zmóśleňo zbudźicz pjecziwo ňej wo naschich wutrobach.

Paczeř. O Bożo, Té sé h. t. d. (kaž předé).

K něschporu. O swata Marja, lé poczcziwa, ponižna kňežna! twoje ḿeno ňemóžu wuprawicz bez pohnucza mojeje wutrobó. Lej, kak nutrňe tebe moja duscha lubuwe! Ňewotwobrocz jenoj té, najlubożnischa kňežna! twojej miwosczi woj wotżi wote mňe, rěschnoho tzwojeka, kotrohož duscha so wschědňe nutrňe pozběhuwe, tebe khwalicz, swoju maczeř, maczeř ňezkóntzneje miwosczje! Tżesczi bódź, h. t. d.

Khwalbné khěrlusch k tej maczeri.

Psalmo chczemó spěwacz k twojej tżesczi, ha zaweselicz so wo twojim ḿeňe wo wschěch tzasach, zbóžna kňežna! dokelž tebe jo wschohomóczné kňez wschěch kňejstwow wuzwoliw pžede wschémi twojoho zplahwa.

Wuzwoliw ha dostojnosczíw jo tebe Bóh tón kňez: maczeř joho jednorodżenoho séna bócz; ha nam porodżicz slubeňoh wótczow, zpomožeňo Izraela, naschoho kňeza, wumožnika ha zbóžnika swěta!

Wot tebe jo kňez ňebes ha zeḿe tzwojetże ḿaso wzaw; pžez tebe nasch bratr, nam wo wschém ruňa bów. Tak sé té, kaž joho, tež nascha luba, droha maczeř.

O naděpowna maczeř! woż nas k twojim

dźěćom hoře, kotréchž jo twój lubuwané sen tak czezczé sebi zaswuziw, tak droho wukupiw.

Pod twój zakit czěkamó, o swata boža rodźiczerka, ha naścha móczna zastupnicza! ńezadspej nasche próstwó, té nascha rétźnicza! zjednaj nas z twojim sénom; porutźej nas twojomu sénej; prědkstaj nas twojomu sénej.

Antiphon. O swata Marja, maczeř boža! wot wutrobó stajn wschu moju nadźiju na tebe, té zpodźiwna maczeř!

℣. Prosch za nas, o swata boža rodźiczerka.

℟. Zo bóchmó dostojni bóli slubeńow Kréstusowóch.

Paczeř. O Božo, Té sé h. t. d. (kaž předé).

K wobzankńeńu. Pozběn so wschědńe h. t. d. kaž strona 241.

Khwalbné khěrlusch k radosczaczej.

Wot sw. Bonaventuré.

Tebe, o swata Marja, maczeř boža, khwalimó; tebe, o kńežna, wuznawemó!

Tebe, ńewesta ńebeskoho wótcza, tźesczi czéwa zemja!

Wschitczé jandźeljo ha arczjandźeljo, wschitke throné ha wérchi swuža tebi wo swérnej luboszczi!

Wschitke moczé ńebesow ha wschitke kńejstwa poswuchaja tebi!

Wschitke khóré serafimow ha cherubimow steja wokow twojoho tróna wo swatotźném zraduwańu!

Wschitkeséwó jandźelow wo ńebesach wowaja k tebi z ńepźestawaczém wosom:

Swata, swata, swata sé té, o maczeř ha boža rodźiczerka, maczeř ha kńežna Marja!

Połne su ńebesa ha zemja twojeje khwalbó ha khwalbó toho, kotrohož sé porodźiwa!

Tebe khwali khor japoštołow hako kńežńaczu maczer swojoho stworiczeŕa! Tebe kczi zjednoczenstwo zbóžnéch martraŕow hako hordozmu maczeŕ Kréstusowu! Tebe ḿenuje swatotžńe wojsko wuznawaŕow — tempél swateje trojiczé!

Tebe pźekrasńa lubozne tźródé zbóžnéch kńežnow hako znaḿo kńežnaczeje poczcziwosćže ha ponižnosćže! Tebe tźesćza czéwo ńebesa hako swoju najlubozńischu kralownu!

Tebi spéwa tźesćž ha khwawu swata czérkej po czéwoj zemi!

Maczeŕ božeje majestosćže! — Tźesćzowna swata, miwosćžiwa ha swódka rodźiczerka ńebeskoho krala!

Té sé kńeni jandźelow, porta paradiza!

Té sé skhodźenk k rajej wétžneje zbóžnosćže!

Té sé wobódleńo ducha swatoho, kaděž miwosćže ha nadé!

Té sé sudobjo smélnosćže; té ńewesta ha maczeŕ wétžnoho krala!

Té sé tempél ha swatnicza ducha swatoho, sé najdrózischi pokwad najswecziischeje trojiczé!

Té sé srédźiczerka boža ha zakitarka duschow; té smertnéch ńebeska swécza!

Té sé sélnosćž wojowaŕow ha rétžnicza khudéch; té tróžt ha wuczek réschnikow!

Té sé strach ha bojosćž zwóch duchow; té dobréch pomocž ha kruta podpera.

Té sé kńeni swéta, kralowna ńebes, ha — po Bohu — nascha nadźija jenitžka!

Té podja k wumoženju tžwojestwa — séna božoho!

Pžez tebe bó staré ńepžećel pžewińené; pžez tebe bóchu wériwóm wrota ńebeskoho kralestwa wotewŕene!

Té sedžisch ze swojim sénom k prawiczé Boha wótcza!

O prosch za nas, kńežna Maria! joho, kotréž pžincž budže sudžicž žiwóch ha mordwóch!

K tebi wowamó so: pžindž twojim swužowńikam na pomocž, kiž bóchmó wumóženi pžez drohu krej twojoho séna!

Wuskutkuj nam, o miwosczžiwa kńežna, zo bóchmó néhdé ze wschémi swatémi wétžnu króńu wo ńebesach dóstoli.

Wumóž, o kńeni, twój lud, zo móli džél bracž na herbnosczi twojoho bójskoho séna!

Ha wodž nas ha zakitaj nas do wétžnoscže!

Kóždžitžki džeń postrowimó tebe, o miwosczžiwa!

Ha žadamó tebe wétžńe khwalicž z wutrobu ha z wosom!

Méj nas hódnéch, o Marija, teje nadé pžez Jézusa Kréstusa, zo bóchmó nétk ha pžeczé wot réchow tžiscži zwostali!

Smél so nad nami, o nascha Luba Kńeni, smél so nad nami!

Pžindž twoja wulka smélnoscž na nas, dokelž mó, o kńežna Marja, so na tebe zpužczžamó!

Tebi, o luboscžiwa maczeŕ ha kńežna Maria, so dowérimó; zakitaj nas stajńe ha pžeczé!

Tebi swuscha tžescž ha khwawa, ha mócž ha hordoscž do wétžnoscže! Amen.

Pobožnoscž pži božej mschi
na dné swatéch
japožtowow ha martrařow;
kaž tež na swaté džeň
wschitkich Swatéch božich.

Pžihotuwaczé paczer.

O kňeze Jézu Kréscže! kiž sé sebi pžez twój wopor na kžižu zhromadžiznu Swatéch zaswužiw, kotrejež wérch sé sam ha wo kotrejž so hordožné ha móczně wopokažesch: ladaj na nas, kiž smó so pžed twojim wowtařom zhromadžili, tónlej twój wopor k twojomu ha twojoho Swatoho (N. N.) wopomňeczu wopruwacž. Mó jón pžiňesemó k džakownomu wuznaczu: žo sé wulke wěczé na nim tžiniw ha hižczen tžinisch; — mó jón pžiňesemó khwalbe joho poczcziwosczow ha zaswužbow, kotrež jo pžez móczpwodow twojoho wopora na kžižu naromadžiw. —

O wětžné wóschi měschniko! Tebi jo wschitka mócž data na ňebju ha na zemi; Té sé pžez twój wětžné wopor nasch srědžiczer pola wótcza; Té sé pžez ňón tež twojich Swatéch hordosczow, žo bóchu, kiž z Tobu kňeža, tež pžez Tebe mócž méli, wo twojim měňe za nas prosécž: daj naschomu ňedostojnomu paczerej pžez ňeležamožaczu próstwu twojich zprawnéch (wosobňe sw. N.) so pozběňécž k stowej miwosczje twojoho wótcza, žo bóchmó pžez ňón sebi wuprosěli mócž k dospownomu nakazaňu ha tak wesowosczž bówa

pola Swatéch wo ńebeſach na rěſchniku, kiž pokutu tzini. Amen.

Zapotzatk božeje mſché.

Chczemó ſo wſchitczé weſelicz wo tém kńezu, dokelž ſweczimó dźeń ſwatoho N. N., na kotrohož pžekraſńeńu jandźeljo ſo zraduwa ha z nami ſéna božoho khwala. Weſelcże ſo wo kńezu, zradujcże ſo zprawni! bódźcże weſowe je moſć wſchitczé, kiž ſcże tziſteje wutrobó. Wuzwolene dźěczo bože, N. N., Swaté wokow ſtowa božeje nadé, bědźeřo, pžewińeřo, zbóžné wo kraju měra! k tamóm zbóžném honam pozběhuwe ſo naſchich wutrobow žadoſcž; pozběhuwa ſo naſche paczeře. Jow wo kraju czuzownikow, jow wo hwubokim dole ſélzow ſé tež Té bódliw, czeřpew, bědźiw ha wojuwaw, ſé Jězuſowu pžahw zczerpńe noſéw hatž do poſlenoho wodécha. O zaſtupuj nas, zo bó naſch wopor, kaž deře wońńecza wóń ſo k ńebju pozběnéw, ha mó pžez ńón ſélnoſczeni, twój řané pžikwad zczěhuwajo, něhdě pžiſchli k twojomu ha naſchomu zbóžnikej. Amen.

Gloria. (Ladaj ſtronu 29.)

Dominus vobiscum.

Wſchohomóczné, wětzné Bozo! kiž ſé dopuſchczi w: zaſwuzbó twojoho ſwatoho N. N. na woſebitém ſwatem dńu ſweczicz: mó tebe proſémó: té chczéw nam bohaſtwo twojeje ſmělnoſcże, za kotrejž tak nutrńe žadoſczimó, pžez zaſtupnu próſtwu twojoho Swatoho ſobudźělicz, pžez Kréſtuſa naſchoho kńeza. Amen.

Epistola.

„Wo tamóch dnach, widźach ja, Jan, druhoho jandźela wot słóncza zkhadźeńa hořezeńcź, kiž mějesche znamjo žiwoho Boha; ha prawesche ztěřom jandźelam, kiž maja mócź zemi ha mořu zkodźecź: ńechali zkodu tźinicź zemi ha mořu, anicź ztomam, hatž słužownikow naschoho Boha ńewoznamimó na jich tźowach. — Potém widźach wulki lud, kotréž nichtón pźeladacź ńemóžesche, ze wschitkich narodow ha zplahow, ludow ha jazékow, kiž stejachu pźed stowom, wobletźeni z běwómi drastami ha palmó wo swojich rukach; ha wowachu z wótrém wosom, prawicźé: Zbóžnoscź naschomu Bohu, kiž na stole sejdźi ha tomu jeńecźu. Ha wschitcźé jandźeljo stejachu wokow stowa, wokow starschich ha ztěřoch zwěřatow; pažechu pźed stowom na swoje wobletźa ha modlachu so k Bohu ha prawachu: Amen! żonuwańo ha krasnoscź, ha mudroscź ha dźakprawjeńo! tźescź ha mócź ha sélnoscź bódź naschomu Bohu wěki na wěki. Amen.“ —

℣. Tźeséžujcźe Boha wschitcźé Swacźi! Nitžo ńebudźe brachuwacź, kiž so joho boja.

℟. Ha kiž kńeza pótaja, budźa bohacźi na wschěm dobrém! Alleluja.

℣. Pójcźe ke mńe wschitcźé, kiž scźe zrudni ha wobcźeženi.

℟. Ja chcźu was wokźewicź. Alleluja.

Evangelium.

Wutźiscź, o kńeže! hort ha wutrobu naschoho měschnika, zo bó dostójńe ha zwonk

twoje swate zczeńo zjewiw. Napelń pak tež našche wutrobó z twojej nadu, zo bó twoje bójske swowo do zaneje ńepwódneje role ńepadńewo. Twój swaté duch ńech nas sélnosczi, zo bóchmó so zeni naschejе sw. wéré ńehańbuwali; hale ju zwesowoscżu bez wscheje bojoscże pżed czéwóm swétom wuznawali; po pżikwadże swatoho N. N., kotrohož zbóžne wopomńeczo dżentsa swieczimó. Potém budże so tež nad nami dopelnicz swowo naschoho zbóžnika: „ztóž ńe wuznawa pżed tżwojekami, toho budu wuznacz pżed mojim ńebeskim wótczom“; ha „ztóž do mńe wéri, ńebudże sudżené.“ Potém póndżemó jomu ẇesowi napżeczo, déž budże wón pżincz, sudżicz ziwóch ha mordwóch. Wón budże k nam prawicz: „pójcże wó żonuwani mojoho wótcza ha wobsénczе kralestwo, kotrež wam pżihotuwane jo wot zpotzatka swéta; ha budże nas postajicz do řada swojich wuzwolenéch. Amen. —

Credo. (ladaj stronu 31.)

Offertorium.

Kńeże, ńebeski wotcze! zpominaj na twoju wétznu smélnoscz, wo kotrejž sé ńe wot zpotzatka sem żonuwaw. Předé mojoho naroda sé mi pucże pżihotuwaw; předé hatž béch stwořené, ńe k swatoscżi twojoho zczeńa powowaw! Ja pak, kńeże! khodżu wo czmi; ha pżichodnoscż jo mi zakhowana. Wot wschitkich stronow toza mi strachi, wobdawa ńe zpótwańa, ha zahińecz derbjaw, ńemów so zpuschczecz na twoju pomocż. Sélnosczej ńe wo czeřpeńach, kaž sé twojoho

séna přez jandžela na wolijowcže poséluiw, džež wón krej so poczo, ze smierczu bédžesche. Wokžew moju duschu z ňebeskej nadu, kaž sé twotoho swatoho N. N. wo najczeschich zpotwaňach ha najsurowischich bolosczach wokžewiw. Krutosczej mie, zo bóch rédham wotřek ha za poczcziwosczu so próczwaw. Rozswétlej mój rozom, posélu moju wolu, zwož wschitke moje mósle, swowa ha skutki po twojim zpodobaňu. Zřadui moje tžiňeňo ha wostajeňo k tžesczi ha k hordosczeňu twojoho mena! wo to proschu přez twojoho séna, naschoho kňeza ha zbóžnika; kotréž so na bozej mschi k naschomu zbožu woprujwe. Amen.

Praefatio.

Nétk pozbéhujwemó nasche wutrobó, Tebe khwalicz ha kczicz, wschohomóczné, wétzné Bozo! Wulka jo twoja krasnoscz wo zhromadžizňe twojich Swatéch. Tebi su podczisňene wschitke duchi! Tebi so modla wschitke stwořeňa, hako swojomu stworiczeřej ha samómu wérnómu Bohu! Férztowo ha móczni zeme kwoňa so před wulkim menom twojoho jednorodženoho. Joho wczjewa daloko ha wschéroko po czéwóm swécze swata czérkej. Joho khwala wuzwoleni wo ňebesach! Z nimi zjednosczimó tež nasch wós ha spéwamó wo najhubschej tžesczowuosczi: swaté! swaté! swaté! jo kňez, Bóh wójskow! ňebjo ha zema staj pownej twojeje hordosczje! Hosanna wo wósokosczi! żonuwané bódž, kiž přindže wo meňe kňeza! Hosanna wo wósokosczi! —

Memento. Wopomnjeczo za žiwých.

Twój wós, o Božo: „bódźcze swjaczi, kaž ja swjaté sém,“ zczěhuwachu patriarchojo, profetojo, japoštołwo, martraŕo, wuznawaŕo twojeje swjateje wěré, ze wšchitkich powowańow ha ludow. Tež mó smó podwolni, jón zczěhuwacž ha zadosczimó pži tém: zo bó twoje mjeno swjatosczene bówo wot wšchitkich tžwojekow. Tohodla modlimó so z twojim měšchnikom pži wołtaŕu k Tebi, najsmělnišchi Božo ha wotcze! za nas ha za wšchitkich tžwojekow. Prosémó za twoju swjatu czérkej: zo bó ju po czéwóm swěcže wušchěriw ha wo pokoju ha pžezjednosczi zdžeržaw. Prosémó za našchoho swjatoho wótcza, za našchoho biskopa, zo bóšchtaj twojej swjatej czérkwi hódńe prědkstawoj. Prosémó za wšchitkich prawe wěriwóch, wosobńe pak za téch, kiž su so do našchich paczeri porutžili, ha za kotréchž prosécž dérbimó. O wotcze! wusłyšch nas ha daj sebi lubicž tón wopor, pži kotrémž so nétk twój lubuwané sén Jězus Krestus, našch kńez ha wumóžnik sam pod ztawtnosczami khlěba ha wina Tebi wopruwe. Amen.

Po pžezonuwańu khléba ha wina.

O kńeze Jězuso! po twojim pžikwadže wopruwašche tež twój Swjaté N. N. ha druzé Swjaczi, kiž su Tebe zczěhuwali, wšchitke moczé swojoho ducha, wšchitke swoje mósle, zadosczé ha skutki tej woli twojoho wótcza. Tohodla czerpachu wód ha łatžnoscž, hańbu ha rzezczěhańo, smertne strach ha wšchitke bolosczé. Wóni ńebechu žiwi,

hale Kréstus bė wo nich ziwȯ. Tohodla ńeza-doscẓachu za nitzim bȯle, hatz zo bȯ boze ṁeno ẇatoscẓene, boza tzescz bez tzwojekami zṗéchu-wana bȯwa. Luboscz Jėzusa Kréstusa moczu-wasche jich, za tém zadosczicz, wo to ṗrosėcz, na tém so zẇeselicz, za to czerṗecz ha wumřecz. Daj tohodla, o kńeze Jėzuso! zo bȯchmȯ wot tejesamoje luboscze ẇedzeni, stajńe na to sebi mȯslili, wutrobńe za tém zadosczeli, ha wschitku naschu mȯznoscz nawozeli, zo bȯchu wschitczė tzwojekojo twoju ha wȯtcza wolu ṗzeczė bȯle zṗȯznawali, swėrnischo doṗelńeli ha tak twoje kralestwo, twoje wėtzne ziẇeńo k nam ṗzischwo, k twojej tzesczi ha hordosczi do wėtznoscze. Amen.

Memento. Wopomńeczo za wotemřetėch.

Jėzu Kréschcze, sėno ziwoho Boha! Tė sė wot sṁercze staczo ha ziẇeńo; ztȯz do Tebe wėri, ńebudze do wėtznoscze wumřecz. Smėl so na twojimi swuzownikami ha swuzowniczami, kiz su wo wėře do Tebe wumřeli, ha nėtk wo mėře wotṗotzuẇa. Smėl so wosobńe na tėmi, za kotrėchz sėm winojtė paczeře sṗėwacz. Wu-ẇedz jich skeře ha lėṗe z czwėlow tzisc̨a do kraja twojich slubeńow. Daj jim wėtznė wot-ṗotzink; wėtzne swėtwo ńech swėczi jim. Amen.

K swatomu wopraẇeńu.

Kńeze! tė znajesch moju wolu. Dobru wolu dře mam; hale bez twojeje pomoczė nitzo ńeza-mȯzu. Tohodla zpuschczam so na twoju smėl-noscz ha miwoscz. Jeńo boze! kiz ṗrecẓbeřeych

dźěćźom hoře, kotrěchž jo twój lubuwané sén tak ćeźcźé sebi zaswužiw, tak droho wukupiw.

Pod twój zakit ćěkamó, o swata boža rodźićzerka, ha našcha móczna zastupnicza! ńezadspej našche próstwó, té našcha rétžnicza! zjednaj nas z twojim sénom; porutžej nas twojomu sénej; prědkstaj nas twojomu sénej.

Antiphon. O swata Marja, maczeř boža! wot wutrobó staju wšchu moju nadźiju na tebe, té zpodźiwna maczeř!

℣. Prosch za nas, o swata boža rodźićzerka.

℟. Zo bóchmó dostojni bóli slubeńow Krěstusowóch.

Paczeř. O Božo, Té sé h. t. d. (kaž předé).

K wobzankńeńu. Požběn so wšchědńe h. t. d. kaž strona 241.

Khwalbné khěrlusch k radosczaczej.

Wot sw. Bonaventuré.

Tebe, o swata Marja, maczeř boža, khwalimó; tebe, o kńežna, wuznawemó!

Tebe, ńewesta ńebeskoho wótcza, tžesczi czéwa zeńa!

Wšchitczé jandźeljo ha arczjandźeljo, wšchitke throné ha wérchi swuža tebi wo swérnej lubosczi!

Wšchitke moczé ńebesow ha wšchitke kńejstwa poswuchaja tebi!

Wšchitke khóré serafimow ha cherubimow steja wokow twojoho tróna wo swatotžném zraduwańu!

Wšchitke séwó jandźelow wo ńebesach wowaja k tebi z ńepřestawaczém wosom:

Swata, swata, swata sé té, o maczeř ha boža rodźićzerka, maczeř ha kńežna Maria!

Pożne ſu ńebeſa ha zemia twojeje khwalbó ha khwalbó toho, kotrohož ſé porodźiwa!

Tebe khwali khor japoźtołow hako kńežna-czu maczer ſwojoho ſtworiczeřa! Tebe kczi zjed-noczenſtwo zbóžnéch martrařow hako hordoznu maczeř Kréſtuſowu! Tebe ſienuje ſwatotžńe woj-ſko wuznawařow — tempél ſwateje trojiczé!

Tebe pžekraſńa lubozne tžródé zbóžnéch kńež-now hako znaḿo kńeznaczeje poczcziwoſcże ha ponižnoſcże! Tebe tžeſcza czéwo ńebeſa hako ſwoju najlubozniſchu kralownu!

Tebi ſpéwa tžeſcž ha khwawu ſwata czérkej po czéwoj zemi!

Maczeř božeje majeſtoſcże! — Tžeſczowna ſwata, miwoſcziwa ha ſwódka rodźiczerka ńebe-ſkoho krala!

Té ſé kńeni jandželow, porta paradiža!

Té ſé ſkhodženk k rajej wétžneje zbóžnoſcže!

Té ſé wobódleńo ducha ſwatoho, kachcž miwoſcže ha nadé!

Té ſé ſudobjo ſmélnoſcže; té ńeweſta ha ma-czeř wétžnoho krala!

Té ſé tempél ha ſwatnicza ducha ſwatoho, ſé najdrožſchi pokwad najſwecziſcheje trojiczé!

Té ſé ſredźiczerka boža ha zakitarka duſchow; té ſmertnéch ńebeſka ſwécza!

Té ſé ſélnoſcž wojowařow ha rétžnicza khu-déch; té trožt ha wuczek réſchnikow!

Té ſé ſtrach ha bojoſcž zwóch duchow; té dobréch pomocz ha kruta podpera.

Té ſé kńeni ſwéta, kralowna ńebes, ha — po Bohu — naſcha nadžija jenitžka!

Té podja k wumoženju tžwojeſtwa — ſéna božoho!

Pžez tebe bó ſtaré ńepžeczel pžewińené; pžez tebe bóchu wériwóm wrota ńebeſkoho kraleſtwa wotewŕene!

Té ſedžiſch že ſwojim ſénom k prawiczé Boha wótcža!

O proſch za nas, kńežna Maria! joho, kotréž pžincž budže ſudžicž žiwóch ha mordwóch!

K tebi wowamó ſo: pžindž twojim ſwužowńikam na pomocž, kiž bóchmó wumóženi pžez drohu krej twojoho ſéna!

Wuſkutkuj nam, o miwoſcžiwa kńežna, zo bóchmó néhdé že wſchémi ſwatémi wétžnu krónu wo ńebeſach dóſtoli.

Wumóž, o kńeni, twój lud, zo móli džél bracž na herbnoſcži twojoho bójſkoho ſéna!

Ha wodž nas ha zakitaj nas do wétžnoſcže!

Kóždžitžki džeń poſtrowimó tebe, o miwoſcžiwa!

Ha zadamó tebe wétžńe khwalicž ž wutrobu ha ž woſom!

Méj nas hódnéch, o Marija, teje nadé pžez Jézuſa Kréſtuſa, zo bóchmó nétk ha pžeczé wot réchow tžiſcži zwoſtali!

Smél ſo nad nami, o naſcha Luba Kńeni, ſmél ſo nad nami!

Pžindž twoja wulka ſmélnoſcž na nas, dokelž mó, o kńežna Marja, ſo na tebe zpužežamó!

Tebi, o luboſcžiwa maczeŕ ha kńežna Maria, ſo dowérimó; zakitaj nas ſtajńe ha pžeczé!

Tebi ſwuſcha tžeſcž ha khwawa, ha mócž ha hordoſcž do wétžnoſcže! Amen.

Pobožnoſcź pži božej mſchi
na dnė ſwatėch
japoźtowow ha martrařow;
kaž tež na ſwatė dźeń
wſchitkich Swatėch božich.

Pžihotuwaczė paczer.

O kńeze Jėzu Krėſcze! kiž ſė ſebi pžez twój wopor na kžižu zhromadźiznu Swatėch zaſwužiw, kotrejež wėrch ſė ſam ha wo kotrejž ſo hordozné ha móczně wopokazeſch: ladaj na naš, kiž ſmó ſe pžed twojim wowtařom zhromadźili, tónlej twój wopor k twojomu ha twojoho Swatoho (N. N.) wopomńeczu wopruwacž. Mó jón pžińeſemó k dźakownomu wuznaczu: zo ſė wulke węczė na nim tžiniw ha hiżczen tžiniſch; — mó jón pžińeſemó khwalbe joho poczeziwoſczow ha zaſwužbow, kotrež jo pžez mócz pwodow twojoho wopora na kžižu naromadźiw. —

O wėtžnė wóſchi mėſchniko! Tebi jo wſchitka mócz data na ńebju ha na zemi; Tė ſė pžez twój wėtžnė wopor naſch ſředźiczer pola wótcza; Tė ſė pžez ńón tež twojich Swatėch hordoſcziw, zo bóchu, kiž z Tobu kńeža, tež pžez Tebe mócz mėli, wo twojim meńe za naš proſėcž: daj naſchomu ńedoſtojnomu paczerej pžez weležamożaczu próſtwu twojich zprawnėch (woſobńe ſw. N.) ſo pozbėnėcž k ſtowej miwoſcze twojoho wótcza, zo bóchmó pžez ńón ſebi wuproſėli mócz k doſpownomu nakazańu ha tak weſowoſcž bowa

pola Swjatéch wo ńebesach na réschniku, kiž pokutu tžini. Amen.

Zapotžatk bożeje mschě.

Chczemó so wschitczé weselicž wo tém kńezu, dokelž swjeczimó dźeń swjatoho N. N., na kotrohož pžekrasńeńu jandźeljo so zraduwa ha z nami séna božoho khwala. Weselcze so wo kńezu, zradujcze so zprawni! bódźcze wesoweje mosé wschitczé, kiž scže tžisteje wutrobó. Wuzwolene dźéczo bože, N. N., Swjaté wokow słowa božeje nadé, bédźeřo, pżewińeřo, zbóžné wo kraju méra! k tamóm zbóžném honam pozbéhuwe so naschich wutrobow žadoscž; pozbéhuwa so nasche paczeře. Jow wo kraju czuzownikow, jow wo hwubokim dole sélzow sé tež Té bódliw, czeřpew, bédžiw ha wojuwaw, sé Jězusowu pžahw zczerpńe nosćw hatž do poslenoho wodécha. O zastupuj nas, zo bó nasch wopor, kaž deře wońecza wón so k ńebju pozbénéw, ha mó pžez ńón sélnosczeni, twój řané pžikwad zczéhuwajo, néhdé pžischli k twojomu ha naschomu zbóžnikej. Amen.

Gloria. (Ladaj stronu 29.)

Dominus vobiscum.

Wschohomóczné, wétžné Božo! kiž sé dopuschczíw: zaswużbó twojoho swjatoho N. N. na wosebitém swjatém dńu swjeczicž: mó tebe prosémó: té chczéw nam bohastwo twojeje smélnosczje, za kotrejž tak nutrńe žadosczimó, pžez zastupnu próstwu twojoho Swjatoho sobudźélicž, pžez Kréstusa naschoho kńeza. Amen.

Epistola.

„Wo tamóch dnach, widźach ja, Jan, druhoho jandźela wot swónca zkhadźeńa hořezeńcz, kiž mějesche znamo žiwoho Boha; ha prawesche ztěřom jandźelam, kiž maja móc zemi ha mořu zkodźecz: ńechali zkodu tžinicž zemi ha mořu, anicž ztomam, hatž swuzownikow naschoho Boha ńewoznamimó na jich tžowach. — Potém widźach wulki lud, kotréž nichtón pźeladacž ńemóžesche, ze wschitkich narodow ha zplahow, ludow ha jazěkow, kiž stejachu pźed stowom, woblečeni z běwómi drastami ha palmó wo swojich rukach; ha wowachu z wótrém wosom, prawicžé: Zbóžnoscž naschomu Bohu, kiž na stole sejdźi ha tomu jeńeczu. Ha wschitcžé jandźeljo stejachu wokow stowa, wokow starschich ha ztěřoch zwěřatow; pazechu pźed stowom na swoje woblečza ha modlachu so k Bohu ha prawachu: Amen! zonuwańo ha krasnoscž, ha mudroscž ha dźakprawěńo! tžescž ha móc ha sělnoscž bódž naschomu Bohu wěki na wěki. Amen.“ —

℣. Tžescžujcže Boha wschitcžé Swjacži! Ničžo ńebudźe brachuwacž, kiž so joho boja.

℟. Ha kiž kńeza pótaja, budźa bohacži na wschém dobrém! Alleluja.

℣. Pójcže ke mńe wschitcžé, kiž scže zrudni ha wobcžeženi.

℟. Ja chcžu was wokřewicž. Alleluja.

Evangelium.

Wutžiscž, o kńeže! hort ha wutrobu naschoho měschnika, zo bó dostójńe ha zpomóžńe

twoje swate zczeno zjewiw. Napelń pak tež naſche wutrobo z twojej nadu, zo bó twoje bójſke ſwowo do zaneje ňepwódneje role ňepadnéwo. Twój ſwaté duch ňech nas ſélnoſczi, zo bóchmó ſo zeni naſcheje ſw. wéré ňehaňbuwali; hale ju zweſowoſczu bez wſcheje bojoſcze pzed czéwóm ſwétom wuznawali; po pzikwadze ſwatoho N. N., kotrohoz zbózne wopomňeczo dzentſa ſweczimó. Potém budze ſo tež nad nami dopelnicz ſwowo naſchoho zbóznika: „ztóž ňe wuznawa pzed tzwojekami, toho budu wuznacz pzed mojim ňebeſkim wótczom“; ha „ztóž do mňe wéri, ňebudze ſudzené.“ Potém póndzemó jomu ňweſowi napzeczo, déž budze wón pzincz, ſudzicz ziwóch ha mordwóch. Wón budze k nam prawicz: „pójcze wó zonuwani mojoho wótcza ha wobſéncze kraleſtwo, kotrež wam pzihotuwane jo wot zpotzatka ſwéta; ha budze nas poſtajicz do rada ſwojich wuzwolenéch. Amen. —

Credo. (ladaj ſtronu 31.)

Offertorium.

Kňeze, ňebeſki wotcze! zpominaj na twoju wétzuu ſmélnoſcz, wo kotrejž ſé ňe wot zpotzatka ſem zonuwaw. Předé mojoho naroda ſé mi pucze pzihotuwaw; předé hatz béch ſtwořené, ňe k ſwatoſczi twojoho zczena powowaw! Ja pak, kňeze! khodzu wo czmi; ha pzichodnoſcz jo mi zakhowana. Wot wſchitkich ſtronow toza mi ſtrachi, wobdawa ňe zpótwaňa, ha zahinécz dérbjaw, ňemów ſo zpuſchczecz na twoju pomocz. Sélnoſczej ňe wo czerpeňach, kaž ſé twojoho

ſéna pźez jandźela na wolijowcźé poſéluiw, dźež wón krej ſo poczo, ze ſmerczu bédźeſche. Wokźew moju duſchu z ńebeſkej nadu, kaž ſé twotoho ſwatoho N. N. wo najczeſchich zpotwańach ha najſurowiſchich boloſczach wokźewiw. Krutoſczej ńe, zo bóch réchan wotřek ha za poczcziwoſczu ſo prócżwaw. Rozſwétlej mój rozom, poſéln moju wolu, zwož wſchitke moje móſle, ſwowa ha ſkutki po twojim zpodobańu. Zřaduj moje tźińeńo ha woſtajeńo k tźeſczi ha k horďoſczeńu twojoho ńena! wo to proſchu pźez twojoho ſéna, naſchoho kńeza ha zbóžnika; kotréž ſo na božej mſchi k naſchomu zbožu wopruwe. Amen.

Praefatio.

Nétk pozběhuwemó naſche wutrobó, Tebe khwalicź ha kcźicź, wſchohomóczné, wétžné Bozo! Wulka jo twoja kraſnoſcź wo zhromadźiznе twojich Swatéch. Tebi ſu podcziſńene wſchitke duchi! Tebi ſo modla wſchitke ſtwořeńa, hako ſwojomu ſtworicźeřej ha ſamómu wérnomu Bohu! Férztowo ha móczni zeńe kwońa ſo pźed wulkim ńenom twojoho jednorodźenoho. Joho wczjewa daloko ha wſchéroko po czéwóm ſwécźe ſwata czérkej. Joho khwala wuzwoleni wo ńebeſach! Z nimi zjednoſczimó tež naſch wós ha ſpéwamó wo najhubſchej tźeſczownoſczi: ſwaté! ſwaté! ſwaté! jo kńez, Bóh wójſkow! ńebjo ha zeńa ſtaj pownej twojeje horďoſcźe! Hoſanna wo wóſokoſczi! žonuwané bódź, kiž pźindźe wo ńeńe kńeza! Hoſanna wo wóſokoſczi! —

Memento. Wopomňeczo za żiwėch.

Twój wós, o Bożo: „bódzcze sẇaczi, każ ja sẇaté sém," zczěhuwachu patriarchojo, profetojo, japoztoẇo, martrařo, wuznawařo twojeje sẇatcje wěré, ze wschitkich powowaňow ha ludow. Też mó smó podwolni, jón zczěhuwacż ha zadosczimó pżi tém: zo bó twoje ṁeno sẇatosczene bówo wot wschitkich tżwojekow. Tohodla modlimó so z twojim měschnikom pżi wowtařu k Tebi, najsmělnischi Bożo ha wotcze! za nas ha za wschitkich tżwojekow. Prosémó za twoju sẇatu czérkej: zo bó ju po czéwóm swěcze wuschěriw ha wo pokoju ha pżezjednosczi zdżerżaw. Prosémó za naschoho sẇatoho wótcza, za naschoho biskopa, zo bóschtaj twojej sẇatej czérkwi hódňe prédkstawoj. Prosémó za wschitkich praẇe wěriwóch, wosobňe pak za téch, kiż su so do naschich paczeri porutżili, ha za kotréchż prosécż dérbimó. O wotcze! wuswósch nas ha daj sebi lubicż tón wopor, pżi kotrémż so nělk twój lubuwané sén Jězus Krėstus, nasch kňez ha wumóżnik sam pod żkawtnosczami khlěba ha wina Tebi wopruẇe. Amen.

Po pżezonuwaňu khlěba ha wina.

O kňeze Jězuso! po twojim pżikwadże wopruwasche też twój Sẇaté N. N. ha druzé Sẇaczi, kiż su Tebe zczěhuwali, wschitke moczé swojoho ducha, wschitke swoje mósle, zadosczе ha skutki tej woli twojoho wótcza. Tohodla czerpachu wód ha latżnoscż, haňbu ha rżezczěhaňo, smertné strach ha wschitke bolosczе. Woni ňebechu żiwi,

hale Kréstus bė wo nich žiwė. Tohodla ňezadoscżachu za nitžim bóle, hatž zo bė bože ḿeno ṡwatosczene, boža tžescż bez tžwojekami zpėchuwana bėwa. Lubosćż Jėzusa Kréstusa moczuwasche jich, za tém žadosczicż, wo to prosécż, na tém so zẇeselicż, za to czeŕpecż ha wumŕecż. Daj tohodla, o kńeže Jėzuso! zo bėchmė wot tejesamoje lubosćże ẇedženi, stajńe na to sebi mėslili, wutrobńe za tém žadosćželi, ha wschitku naschu mėžnosćż nawoželi, zo bėchu wschitcżé tžwojekojo twoju ha wótcza wolu pžecżé bóle zpėznawali, swérnischo doṗelńeli ha tak twoje kralestwo, twoje wėtžne žiẇeńo k nam pžischwo, k twojej tžescżi ha hordoscżi do wėtžnoscże. Amen.

Memento. Wopomńeczo za wotemŕetėch.

Jėzu Kréschcże, sėno žiwoho Boha! Té sé wot sḿercże stacżo ha žiẇeńo; ztóž do Tebe wėri, ńebudže do wėtžnoscże wumŕecż. Smėl so na twojimi swužownikami ha swužowniczami, kiž su wo wėŕe do Tebe wumŕeli, ha nėtk wo mėŕe wotpotžuẇa. Smėl so wosobńe na tėmi, za kotrėchž sėm wjnojté paczeŕe spėwacż. Wuẇedž jich skeŕe ha lėṗe z czwėlow tžisczа do kraja tiwojich slubeńow. Daj jim wėtžné wotpotžink; wėtžne swėtwo ńech swėczi jim. Amen.

K swatomu wopraẇeńu.

Kńeže! té znajesch moju wolu. Dobru wolu dŕe mam; hale bez twojeje pomocżé nitžo ńezamėžu. Tohodla zpuschcżam so na twoju smėlnoscż ha miwoscż. Jeńo bože! kiž pŕeczbėŕejech

swéta réchi, smél so nado mnu! Zmi přecz moje réchi ha wschitku nakhilnoscz k zwomu. Sélnosczej ḿe, Té czéroba sélnéch! wutzíscz ḿe wot réchow ha sẃatoscz ḿe, Té kuzoẃe wscheje sẃatoscze! Daj mi nadu, zo bóch pźez tulej sẃ. pótajnoscz twojoho ḿasa ha kreje poswuschné bów wschitkim kazńam božim ha tak wot žiwoj wéré ha dźéczaczeje bojoscze zahořené, moju wolu božej woli podczisnéw ha tusamu pźez dobre žiẃeńo hordosczíw; kaž sé ḿe, o Jézuso! pźez twoje podaczo do wole wótcza sam wutzíw. Amen.

Po sẃatém wopraẃeńu.

O wotcze smélnoscze! z ńewuřeknitej luboscze daẃesch mi twojoho jednorodźenoho k czérobe, zo bó pźez méru wulki pokwad joho zaswuzbow moju swaboscz podeṕeraw. Wo zjednosczeńu tamoje luboscze, z kotrejuž jo so néhdé na wowtařu kžiža wopruwaw, ha wo kotrejž so nam wo témlej sẃ. sakramencze k wužiwańu daẃe: wopruẃu joho ze wschémi swojimi zaswuzbami, hako dostojné ha zpodobné dar twojej najwóschej bójskej majestosczi. O zo bóch, kiž so mojich samotnéch skutkow dla Tebi zpodobacz ńezamóžu, wo najnutnischim zjednosczeńu z twojim lubuwaném séuom hako Tebi dostojné ha zpodobné wopor bów. Tohodla wopruẃu Tebi, o sẃaté wotcze! wschitku joho luboscz, poswuschnoscz, podwolnoscz, ponižnoscz, khudobu, pokornoscz, zczerpnoscz, ze wschémi skutkami, kotrež jo na swécze dokońaw. Ja wopruẃu Tebi, o kńeže, sẃaté *wotcze!* wschitke dźéwo ha prószu, posczeńo,

modleńo ha wſchitko, ztozkuliſch jo dokońaw ha czerpew wot přeńoho wokomikńeńa ſwojoho wotzwojetzeńa, hatz do wokomikńeńa ſwojeje ſmercze na kzizu; — wſchitke téſchnoſcze ha boloſcze, wſchitku za mńe pzelatu krej, wſchitke za mńe dóſtate rané ha joho za mńe pzeczerpenu ſmerez. — Ladaj, ſwaté wotcze na wobletzo twojoho zawbuwanoho! Ha dokelz jo wón, twój lubuwané ſén, na kotrémz ſé ſtajńe zpodobańo méw, nétk z Tobu nanajnutniſcho zjednoſczené, proſchu ponizńe: pohladaj tez na mńe z wótzkom twojeje ſmélnoſcze! Pod joho ſkhowom ha ſkitom ſtupu pzed Tebe, na joho zaſwuzbó ſo dowériczé. Kaz ſé ze zpodobańom na ńoho ladaw, tak poladaj tez nadńe ha ſmélńe na mńe, joho ſtajnoho ſwuzownika! O ńedaj zanej duſchi zbubenej bócz, kiz jo tak huſto twojoho ſéna hoſpodwawa! kiz, wot Tebe póſwané, do ſwéta pzindze, pótacz ha zbózne tzinicz, ztoz zhubene bé! Amen.

Pzi zkóntzeńu bozeje mſché.

Daj nam, bójſki zbózniko ha wumózniko! pzez mócz tohole najſw. wopora twojoho ńaſa ha kreje k ſwérnomu dopelńeńu twojich kazńow tak potrébne nadé. Pzez Tebe ſélnoſczeni, ſu twoji Swaczi dobre bédzeńo bédzili, wéru wobkhowali ha krónu zprawnoſcze dobóli. Bódz tez naſcha ſélnoſcz wo bédzeńu pzeczziwo ſwétej, ńaſej ha djabowej! Bódz naſcha woloznoſcz wo wſchitkich czerpeńach ha pzeczziwnoſczach ziweńa! Ńedaj nam zeni zabócz, zo tudé nimamó zanoho wobſtajnoho zwoſtacza; hale zo te pzichodne pótamó, dzez Té

z twojimi wuzwolenémi kńezicz budźeſch wěki na wěki. —

Wó pak, pźeczeljo Boha luboho kńeza wo ńebeſach, ha tež naſchi pźeczeljo! podpěrajcże naſch ńedoſtojné paczer z waſchej zaſtupnej próſtwu: zo bóchmó pźez ſwěrne dopelńeńo naſchich winwatoſczow waſch pźikwad zczěhuwali; ha zo nas ani téſchnoſcź, ani bojoſcź, ani wód, ani nahota, ani ſtrach, ani pźezczěhańo; haj, zo nas ani ſmercź dźělicź ńezamówa wot luboſcźe Kréſtuſa, naſchoho kńeza. Amen.

Litanija wot wſchitkich Swatéch.

Kńeże, ſmėl ſo nad nami! Kréſchcże, ſmėl ſo nad nami!
Kńeże, ſmėl ſo nad nami!
Kréſchcże ſwóſch nas! Jězu Kréſchcże wuſwóſch nas!
Bóh wotcże z téch ńebes, ſmėl ſo nad nami!
Bóh ſéno, té wumoźniko toho ſwěta, ſmėl ſo . .
Bóh ſwaté ducho, ſmėl ſo nad nami!
Swata Trojicza, té jenitki Božo, ſmėl ſo nad nami!

Swata Marija,
Swata boža rodźicżerka,
Swata kńežna wſchéch kńežnow,
Swaté Michale,
Swaté Gabrielo,
Swaté Raphaelo,
} proſch za nas!

Wſchitcżé ſw. jandźeljo ha arczjandźeljo; proſchcże za nas!
Wſchitke ſw. zbóžnéch duchow řadé; proſchcże za nas!
Swaté Jano, té kczeniko; proſch za nas!
Swaté Joſefe; proſch za nas.
Wſchitcżé ſw. patriarchojo ha prophetojo; proſchcże za nas!

Sẃaté Pětře,
Sẃaté Pawoẃe,
Sẃaté Handrijo,
Sẃaté Jakube,
Sẃaté Jano,
Sẃaté Thomascho,
Sẃaté Jakube,
Sẃaté Philippe, } prosch za nas!

Sẃaté Bartromě,
Sẃaté Mathäuso,
Sẃaté Sémańe,
Sẃaté Thadäuso,
Sẃaté Mathia
Sẃaté Barnabaso,
Sẃaté Lukascho,
Sẃaté Marko, } prosch za nas!

Wschitczé sẃ. japoztoẃo ha zczenikojo, proschcze za nas!
Wschitczé sẃ. wutzowniczé toho kńeza, proschcze za nas!
Wó wschitczé sẃaczi Ṅewinuwaczi, proschcze za nas!

Sẃaté Zczépańe, prosch za nas!
Sẃaté Wawřenczo, prosch za nas!
Sẃaté Vinczenczo, prosch za nas!
Sẃataj Fabiano ha Bostijano, proschtaj za nas!
Sẃataj Jano ha Pawoẃe, proschtaj za nas!
Sẃataj Kosmaso ha Damijano, proschtaj za nas!
Sẃataj Gervaziuso ha Protaziuso, proschtaj ....
Wschitczé sẃaczi martrařo, proschcze za nas!

Sẃaté Silvestře, prosch za nas!
Sẃaté Gregoriuso, prosch za nas!
Sẃaté Ambroziuso, prosch za nas!
Sẃaté Awgustinuso, prosch za nas!
Sẃaté Hieronimuso, prosch za nas!
Sẃaté Mérczińe, prosch za nas!
Sẃaté Mikwawscho, prosch za nas!
Wschitczé sẃ. biskopojo ha wuznawařo, proschcze za nas!
Wschitczé sẃaczi wutzeřo, proschcze za nas!

Sẃaté Antoniuso, prosch za nas!
Sẃaté Benediktuso, prosch za nas!
Sẃaté Bernarduso, prosch za nas!
Sẃaté Dominikuso, prosch za nas!

Sẇaté Franczißkuso, prosch za nas!
Wschitczé sẇ. méschnikojo ha levitojo, proschcze . . .
Wschitczé sẇ. mnichojo ha putnikojo, proschcze za nas!
Sẇata Marija Madlena, prosch za nas!
Sẇata Agatha, prosch za nas!
Sẇata Luczija, prosch za nas!
Sẇata Haňza, prosch za nas!
Sẇata Czeczilija, prosch za nas!
Sẇata Khaterna, prosch za nas!
Sẇata Anastazija, prosch za nas!
Wschitke sẇate kňezné ha wudowó, proschcze za nas!
Wschitczé Sẇaczi ha Sẇate boze! zastupcze nas!
Bódz nam smélné! pzelutuj nas o kňeze!
Bódz nam smélné! wusẇósch nas o kňeze!
Wot wschoho zwoho, wumóz nas, o kňeze!
Wot wschitkoho récha.
Wot twojoho néwa.
Wot nahweje ha pzekwataneje sṁercze.
Wot letzeňow toho djabowa.
Wot néwa, ramoté ha wscheje zweje wole.
Wot ducha toho kurwarstwa.
Wot bwóska ha ňeẇedra.
Wot teje wétzneje sṁercze.
Pzez tu pótajnoscz twojoho sẇatoho tzwojekuwaňa.
Pzez twój pzikhad.
Pzez twój narod.
Pzez twoju kczenczu ha sẇate poscześo.
Pzez twój kziz ha czerṗeňo.
Pzez twoju sṁercz ha poṙebaňo.
Pzez twoje sẇate hoṙestaczo.
Pzez twoje dziwne do ňebez stṗéczo.
Pzez tón pzikhad ducha sẇatoho, toho tróztaṙa.
Na sudné dzeň.

} Wumóz nas, o kňeze!

Mó réſchniki! proſémó cźe, ſwóſch nas!
Zo bó té nas pźelutuwaw,
Zo bó té nam wodaw!
Zo bó té nas k prawoj pokucźe chcźéw dowéſcź!
Zo bó té twoju ſwatu cźérkej chcźéw regéruwacź ha zdźerźecź!
Zo bó té toho japoźtowſkoho paſtéřa ha wſchitke duchowne řadé wo twojej ſwatej wéře chcźéw zdźerźecź.
Zo bó té téch ňepźecźelow ſwateje cźérkwe chcźéw ponizicź!
Zo bó té tém kźeſcźijanſkim kralam ha wérchain chcźéw mér ha pźezjednoſcź popſchecź!
Zo bó té wſchitkomu kźeſcźijanſkomu ludej chcźéw pokoj ha zjednoſcźeňo wobradźicź!
Zo bó té nas wo twojej ſwatej ſwuzbe chcźéw poſélnicź ha zdźerźecź!
Zo bó té naſche móſle k ňebeſkim zadoſcźam chcźéw pozbénécź!
Zo bó té wſchitkich naſchich dobrocźeřow chcźéw z wétźnémi dobrotami zapwacźicź.
Zo bó té naſche duſche, tež naſchich bratrow, pźecźelow ha dobrocźeřow pźed tém wétźném zatamaňom chcźéw zwarnuwacź!
Zo bó té teje zeme pwodé chcźéw dacź ha zdźerźecź!
Zo bó té wſchitkim wériwóm wotemřetém tón wétźné wotpotźink chcźéw popźecź!
Zo bó té nas chcźéw wuſwóſchecź!

Proſémó cźe, ſwóſch nas!

Té ſéno Boži!
O jeňo boże! kiž přecź béřeſch te réchi toho ſwéta! pźelutuj nas, o kňeže!
O jeňo boże! kiž přecź béřeſch te réchi toho ſwéta! wuſwóſch nas, o kňeže!

O jeňo bože! kiž přecž běřeſch te rěchi toho ſwěta!
ſmĕl ſo nad nami, o kňeže!
Krěſchcže ſwóſch nas! Krěſchcže wuſwóſch nas!
Kňeže, ſmĕl ſo nad nami! Krěſchcže ſmĕl ſo nad nami!
Kňeže, ſmĕl ſo nad nami! Wótcže naſch a t. d.

Wot ſwatéch jandželow.

Swate piſmo nam prawi: zo mó tžwojekojo jeniike rozomne ſtwořeňa bože ňejſmó; zo jo ňezkóntžňe wele druhich rozomnéch ſtwořeni, kiž ňejſu z tajkim cžěwom wobdate, anicž duchownem ſwaboſcžam podcžiſňene, kaž mó. Sw. piſmo prawi: „woni widža ſtajňe wobletžo wótcža," to rěka: woni Boha ha joho wolu doſpowňe zpóznaja. Stajňe tež ſu hotowo, božu wolu hatž na najkhětſiſcho ha na najſwěrniſcho dopělnicž. Jězus nam jich pžikwad prědkſtaja, děž nas ſo modlicž wutži: „Twoja wola ſo ſtaň kaž na ňebu, tak tež na zemi." Woni rěkaja „Jandželojo" to jo: Wotpóſwani boži, ha tohodla widžimó jich ſtajňe z kžidwami woznameňenéch. Woni ſwuža Bohu ha tžwojekam, lubuja nas hako ſwojich bratrow ha hako powowanéch k džělbraňu na ňebeſkim kraleſtwje. Woni nas zakitaja ha wele jo jim na naſchim zbožu zaležane. Woni zrudža ſo, děž tžwojek zrěſchi, ha zweſela ſo, děž ſo nakaža.

Modlitba.

Té ſé tež nas tžwojekow k tomu ſtworiw, zo bóchmó wot rěchow tžiſcži, nětkoj ſwacži, ha *ňěhdé wětžňe* zbóžni bóli, kaž twoji jandželojo

w ńebesach. Twoju swjatu wolu dopjelnicż, pżeczhiwo blischomu luboscżiwo bócż ha jomu k pomocżé stacż, to jo tež nasche powołaňo, ha dérbi nasche najlubsche dżěwo, nascha wjesołoscż na zemi bócż. Twoja wola so staň kaž na ńebju, tak tež na zemi.

Z twojej pomoczu, o Božo! ńecham nitžo tžinicž, nitžo dopuschcžicž, žtož mówo tebi so ńespodobacž ha twojich swjatéch Jandželow zrudžicž. Stajňe chcżu so za tém prócżwacž, zo bóch pžez pobožne, wot kóždoho récha tžiste žiwjeňo, twojej lubosćže ha jich zakitaňa hódné bów. Cżéwo moje žiwjeňo na zemi dérbi pžihotwaňo bócž k zbóžnomu žiwjeňu w ńebesach. Budželi potom néhdé tamo wokomikňeňo so bližicž, džež swět wopuschcžicž dérbu, da budža woni moje smjertne wožo wobdawacž, ha moju duschu pžewodžecž tam, džež wo jich towarstwje Tebe wétžňe lubwacž, tžescžicž ha khwalicž budu pžez Jězusa Kréstusa naschoho kńeza ha zbóžnika. Amen.

Tžescž, kiž jandželej pěstonej wopokazamó, dérbi nam wschudžompžitomnoscž božu nazpominacž, ha nas wotdžeržecž, tež tedém, déž sami smó, nitžo ńetžinicž ha ńedopuschcžicž, ha ńemoslicž, žtož bó pžecžiwo tžistocže ha tžesnoscži bówo.

Kóžde napominaňo naschoho swědoma, kóžda dobra wuzba, kóžde pohnucžo k dobromu, dérbi nam kaž wós naschoho jandžela pěstona bócž, kotrohož Bóh nam póscżele, zo bó nas k zbóžnoscži dowjed.

Pžecžiwo zpótwaňam zwóch jandželow habó duchow dérbimó so wobronicž, z krutém dowěřeňom na Boha, ha z ńekhabwacżej wěru do Jězusa Kréstusa ha joho swjatoho swowa!

Kžescžijanske mòsle na pořebnischčžu.

(Tež pži wumřečžu ha pola božich mschow za wotemřetéch k nawoženu.)

Tulej wotpočžuwa koscže naschich wótczow — mojich najbližschich pžeczelow ha znatéch! Wele jich jo, kiž tu hižon dowhe léta leža — wele, kiž haklej sa pžed krótkim tžasom tu pořebani!

Kak wele jich jo — kotréchž deře znajach, kiž mi dobroté wopokazachu! — kotréchž snadž néwaw ha zrudžiw habó k récham zawed sém — ha kotréchž wschitkich tulej donescž widžach! — Woni su předé ne wotesch|i — ja snadž bórzé za nimi póndu. —

Oh dé bóch tudé na zemi lépschi, mudrischi ha pobožnischi bów! — Kak smém na tžwojekow so spuschcžecž, wot kotréchž jedén po druhim mi wotemře! — Kak móžu wo wéstoscži žiwó bócž, déž žadne wokomikňeňo pžed smerczu wéste ňejsém! — Tulej zjawňe widžu, kak prózne ha zakhódne wsché swétne wécžé su! — Cžéwa bohatéch ha khudéch tu hromadže zméschane leža, žtó móže je hižczen rozeznacž?! — Zto jo wot jich néhdawscheje řanoscže ha moczé wósche zwostawo? Nitžo wacž hatž suche koscže ha horska perschcže ha prócha! Tak budže tež moje cžéwo néhdé do prócha rozpadnécž, z kotrohož tžiňene jo, ha tžeri cžéroba. —

Tola, wétžňe taklej ňebudže! Kaž žorňatko wo zemi zhnicž dérbi, zo bóchu bohate žné narostli, tak hnija tulej cžéwa wotemřetéch hatž k wulkomu dňu hořestacža! Tulej jo woprawdže „rola boža“, džež sémo k ňesmertnoscži zakhowane leži. To budža néhdé wulke žné! Jandželojo boži, prawi Kréstus, budža wschitkich wuzwolenéch wo ňebesach zhromadžicž, wschéch zwóch pak, *kaž panku*, do wétžnoho wohňa zastorčžicž.

Tohodla chczu moje tzasne ziẇeṅo deṙe nawozicz, zo bóch so na te wětzne ziẇeṅo ẇeselicz mów! Talek ẇesowoscz ha nadzija ṅech ṁe k polěpscheṅu, k zczérpliwosczi ha k wschitkom dobrom napomina!

O Jězuso, tez té wo roẇe lezesche! té zasé hoṙestané, ha sé nětkoj wětzṅe ziwó; děz nětkoj wo ziẇeṅu tebe sczěhuju, budu tebe tez wo hoṙestaczu sczěhuwacz. Twój chczu ja bócz wo ziẇeṅu ha wumṙeczu hatz do wětznosczje. Amen.

Wostaṅ husto, o tzwójetzje! pzed poṙebnischczom stejo! Wobladaj sebi rowó, ha pomósli sebi: czi, kiz pod nimi wotpotzuẇa, běchu něhdé, ztoz ja sém. Tez ja budu, ztoz tulej pzed sobu widzu. Żto změju potom wot swojich pozadosczow, wot ṙanosczje, hordosczje ha póchi. Na to pominaj wo tzasu czezkoho spótwaṅa! Wopomṅ tzwójetzje, zo próch sé, ha zasé próch budzesch — wopomṅ kóncz wschitkich wěczow, ha té zenl zréschicz ṅebudzesch. —

Pzihotwaṅo k dobrej sṁerczi.

(K najṁeṅschom kózdé měsacz, ha wosobṅe na spóẇednom dṅu k nawozwaṅu).

„Skutkujczje, dójz jo dzeṅ! dokelz nócz pzindze, wo kotrejz nichtón ẇaczé skutkwacz ṅemóze."

Wschitko ṁe na to dopomni, zo něhdé wumṙec dérbu, ha zo snadz bórzé wumṙecz mózu. Z kózdej krotjel so rowej blizu! Mócz ha strowota pzed sṁerczu i wukhowa! Kak ẇele jich wo swojej mwodosczi ha sczje ṅenadziczé wotemṙe. Kak zo mnu budze, děz na mṅe pzindze? Kak, dé bóch wo těmlej wokom

wumřecź dérbaw. Bóch k śmerczi pźihotowané bów? ha mów zbóźńe wumřecź?

Déź so śmerćźe bojecź ńecham, dérbu sebi husto na ńu pomóslicź, dérbu stajńe tak źiwó bócź, zo sém kóźde wokomikńeńo k wumřećźu pźihotowané.

Haj nétkoj, dźeź hiźćźen tźiwó ha strowó sém, chczu so husto ma śmercź dopomnicź, rano déź stawam, ha wetźor, déź so k mérej podam, déź z domu du, habó do domu so wróćźu, déź na pućźu kźiź wohladam; habó za wotemřetoho zwonicź swóschu! déź zwo poźadańo ńe k réchej wabi, chczu sam so wopraschecź:

„źto néhdé na śmertném woźu wot toho! zméju?"

déź so mi dźéwo, habó dopelńeńo dobréch skutkow cźeźke zda, ha zcźérpnoscź ńe wopuschcźicź chcźe, chczu so z témlemi móslemi posélnicź ha wokźewicź: „Kak weseswó budu néhdé, déź wschitko pźetrate ha dokońane budźe."

Snadź budźe bórźé pźetrate! Snadź śmercź mi wacźé daloko ńejo! Sém pak teź na ńu pźihotwané? Habó dérbaw telej pźihotwańo hatź na śmertne woźo wotstortźicź, dźeź snadź wo bolóscźach ha womóře, powné stéśknoscźe ha bwudnoscźe leźecź ha k dokońeńu tak waźnoho skutka ńekmané budu. Né tak lohkozmóśńe duschu ha wétźnu zbóźnoscź strachej zahubeńa wustajicź ńecham! Nétkoj, dźeź hiźcźen tźas ha mocźé mam, nétkoj chczu zapotźecź, źtoź bóch potom radé dokońane widźaw. —

1) Jenoź zwo swédomo, bojoscź pźed sprawném sudom boźim ha pźed helu, tźini nam śmercź tak hórku ha wumřecźo straschniwo! Tohodla dérbu pźede *wschém* moje swédomo wutźiscźicź, récha so zdalowacź,

ha tak żiwó bócż, zo bóch stajne k wumṙeczu, ha k stuṗeṅu pżed sudné stow boži hotowó bów. *Każ sé żiwó bów, tak wumṙejesch!*

2) *Ja ṅewėru sebi z nėkim wo zwadże ha ṅepżeczelstẇe wumṙecż* — tohodla tež ṅechu żane wokomikṅeṅo wo zwadże żiwó bócż; ẇele ẇacż chczu wschitkim wutrobṅe wodacż, ze wschėmi mėrṅe ha wo luboscżi żiwó bócż, *dokelż tež wo ṅebju luta pżeziednoscż ha luboscż jo.*

3) *Nėhdé dérbu wschitko, żtoż tu na swėcże wobsedżu ha wużiwam, wopuschczicż.* Kak czeżko bó mi to nėhdé padnéwo, bó moja wutroba jara na tżasném wisawa! tohodla chczu nėtkoj hiżno pżecz bóle ha bóle wot wschitkich swėtnéch kubwow ha ẇeselow so wotwutżicż, so za lėpschimi, wėtżnémi kubwami ha ẇeselami staracż. *Jenoż moje skutki samo budu do wėtżnoscże sobu wzacż.*

4) *Na sṁertném wożu ṅebudu snadż nitżo druhe tżinicż móczż hatż czerṗecż.* Nėtkoj móżu hiżczen ẇele skutkwacż. Ja chczu je tżinicż, chczu *zakomdżene* nakwatacż, tu *żkodu*, kiż snadż z mojich rėchow nastawa jo, po móżnoscżi zarunacż, ha tónlej krótki ha ṅewėsté tżas k tomu nawożecż, zo toho dobroho tak ẇele dokoṅam, hatż mi wo mojim powowaṅu móżno jo. *Żtóż dżeṅ deṙe nawożiw jo, tón smė so ẇeselicż, déż nócż so bliżi.*

5) *Nitżo wot toho, żtoż nėtkoj tżinicż móżu ha dérbu, ṅecham na sṁertne wożo wotstortżicż.* Nėtkoj chczu tež swoje tżasne należnoscże, ha wschitko, żtoż mi pżiswuscha do ṙada st jicż, — ha żtoż mi ṅeswuscha, zasé woledacż. Ni

tón ńedérbi po mojej śmerczi na mńe skorzicz mócz. Nimam ja zadne czuze ha ńesprawne kubwo habó zamozeńo?

6) Ja chczu k najmeńschom kózdé mésacz jedén krócz so k śmerczi pzihotwacz; ha kózdé tédzeń k najmeńschom ztwórtk ha patk, déz na czerpeńo mojoho zbóznika pomóslu, tez sam na swoju śmercz so dopomnicz.

O Jézuso! ztóz do tebe wéri, ha twoju ńebesku wutzbu dzerzi, tón so śmercze bojecz ńetřeba. Té sé za nas na kziżu hórke śmertne strachi czerpew ha pzewinéw, té sedzisch nétk ha kralujesch k prawiczé twojoh wótcza hako nasch sředziczer ha zbóznik. Pzez tebe smém so ja wodacza mojich réchow, hořewstacza ha wétznoho ziweńa nadzecz. Déz ja récham wotemřu ha hako wérné kzesczijan ziwó sém, da smém néhdé zpokojńe wowu skwonicz ha k mérej powozicz. Śmercz budze mi potom luba ha wesowa, wona wschitke boloscze ha czerpeńa, starosćze, nuzé ha spótwańa skóntzi; wona budze mi potom mérne wotpotzneńo, z kotrohoz ja wubudzené budu k wétznom ziweńu. Amen.

Pobozznoscz pzi bozej mschi za wotemřetéch.

Ze zrudnosczu pziblizuwemó so k św. wowtařej, Tebi wétzné wotcze! twojoho jednorodzenoho séna k wolozeńu wotemřetéch wopruwacz. Wo zjednosczeńu z Jézusom, kiz jo na kziżu za wschitkich tzwojekow wumřew, su woni zemu wopuschczili; Jézusowa krej ha śmercz na nimi ńejo zhubena. Ze zadosczu zpohladuwu na joho

św. kžiž, ha zdéchuwu za wumóženom. Wołož jich přez ňekrawné wopor twojoho séna! Wusłyšsch našche pacžeře za khude dusche, ha bódž jim twojoho séna Jézusa Kréstusa dla nadné ha miwoscžiwó. — Wosobňe porutžu twojej smělnoscži mojich wotemřetéch starschich, kreje přecželow ha dobroczeřow (na dňu pořeba: naschoho wotemřetoho sobubratra, habó sobusotré) ha wschitkich, kotréchž sém roznéwaw, habó měrzaw. Zarunaj jim wo wětžnoscži, žtož sém wot nich dobroho dóstaw! wutžiscž jich wot wschitkoho zwoho, žtož sém ja na nimi zawinéw. — Hale swaté, zprawné Božo! mó sami smó réschniczé ha smó husto ha czežczé twoje kazňe přestupili; tohodla czeřpemó so předé wschoho sami želnoscžiwe na swoju wutrobó, prawiczé: kňeže, bódž nam réschnikam nadné!

℣. Pokoj bódž wotemřetém! jonuj jich, wětžné Božo! ha zbóžnoscž lěpschoho swěta póscžel jim!

℟. Tebe tžescži khěrlusch smertnéch réschnikow, ha twoju khwawu spěwaja lhoré zbóžnéch duchow. Wusłyšsch nadňe, o kňeže! téch twojich! K tebi wowaja so twoji wěriwi:

℣. Kňeže Božo! směl so!

℟. Kréschcže wusłyšsch nas! Kňeže Božo, směl so!

Dominus vobiscum.

O Božo! kiž smělnoscž ha luboscž wopokažesch tžwojeskomu zplahwej; k twojej miwoscži so modlimó: Daj duschám, naschich wotemřetéch N. na zastupnu próstwu najzbóžnischeje kňežné ha wschitkich Swatéch k wětžnomu žiweňu přińcž přez Kréstusa naschoho kňeza. Amen.

Epistola.

Bratsja! mó ńechamó was wo ńewéstosczi wostajicz wo nastupańu wotemřetéch, zo so ńebósczje zrudźili, kaž druzé, kiž žaneje nadźije nimaja. Pžetož kaž wěrimó, zo jo Jězus wumřew ha wot śmercže stanéw, tak Bóh tež wschitkich wo Kréstusu wusńenéch z nim powedźe k hořestaczu. Dokelž tón kńez sam budźe pži wosu trubó arczjandźela z ńebes pžincz ha czi wo Kréstusu wumřeczi budźa najpředé stawacz; potém póńdźa czi, kiž hiżczen žiwi budźa, z nimi wo mróczelach Kréstusej napžeczo; ha tak budźemó stajńe pola toho kńeza. Tróžtujcže so stajńe z telej wutžbu!

Bohu bódz dźak!

℣. Kńeže! daj jim wětžné wotpotžink!
℟. Ha wětžne swětwo swěcz jim!

℣. Wopomńeczo zprawnoho ženi ńewumře,
℟. Zwóch sudźeńow so bojecz ńetřeba.

℣. Wumóž, o kńeže! dusche wotemřetéch wěriwóch wot zwazkow swojich réchow,
℟. Ha woloj po twojej wulkej smělnosczi žtrafó twojoho suda.

Dies irae.

Tón dźeń, o dźeń toho něwa! budže swět wschón zpalicz z czéwa! David že Sibillu spěwa.

2. Kajke budže tedém ržeńo! kajke nam to zrudne zczeńo! děž bdže sudźicz bože jeńo!

3. Boža truba budže trubicz, wschitkich mordwóch hořebudźicz; nichtón ńebdže mócz so zhubicz.

4. Smercž z naturu bdže

so dżiwacż, déż bdża cżéwa hořestawacż, ha Bóh swoje Prawo żadacż.

5. Knihe budża pżiṅesene, w kotréchż wscho so wozjeẇene, żtoż bócż dérbi pżesudżene.

6. Déż tón sudnik budże sejdżecż, wschitko pótajne bdże zjeẇicż, kóżdé swoje skutki widżecż.

7. Dże ja hubené bdu wostacż? kajkoh rétżnika sej pótacż, déż bdże sprawné lédém wobstacż?

8. Kralo, traschnej majestoté! Té sé powné dobrohoté, bódż mi nadné, bódż mi smélné.

9. Zpomṅ, o Jézu! zo sé w ṁasu pżischow, pótacż zbóżnoscż naschu; ṅezhub ṁe w témsamóm tżasu.

10. Pótajcżé ṁe sejdżisch zprócżné; wumřecż za mṅe cżéle latżné; ach, ṅech ṅej wschak twój skutk prózné!

11. Sprawné sudniko! mój kṅeże! ṅech ṁe twoja luboscż ẇeże, předé hatż smercż pżindże bliże.

12. Kajo zpóznaju wschu winu, z winé so tež zatżerẇeṅu; pomhaj mi, zo ṅezahinu.

13. Kiż té Madleni sé wodaw, mordarej tu duschu skhowaw, mi tež nadżiju sé podaw.

14. Moja próstwa ṅej dře hódna, Té pak ztżiṅ, o nadow studṅa! zo so zwinu wétżnoh wóhṅa.

15. Pżirachnuj ṁe k twojim wowcżam, wutorṅ, proschu! ṁe zwóm kóżwam, zo ja twoju prawu zkhowam.

16. Déż sé wotpokazaw klatéch tomu wétżnom wóhṅu datéch, bez twojich ṁe wowaj Sẇatéch.

17. To ja proschu z nutrnoscżu, z hubokeju żelniwoscżu, żdżerż ṁe kóncżej ze smélnoscżu!

18. Traschṅe tedém wón bdże ladacż, déż bdża mordwi z ṗerschcże stawacż, Bohu rachnuwaṅo dawacż.

19. Smél so tedém, dobré Jézu! wétżné mér daj po tém kżiżu, wotpotżiwacż jim w swojim kṅezu.

Amen.

O jeňo bože! kiž přecž běřesch te rěchi toho swěta!
smėl so nad nami, o kňeže!
Krėschcže swósch nas! Krėschcže wuswósch nas!
Kňeže, smėl so nad nami! Krėschcže smėl so nad nami!
Kňeže, smėl so nad nami! Wotcže nasch a t. d.

Wot swatėch jandželow.

Sẇate pismo nam praẇi: zo mó tžwojekojo jeniske rozomne stwořeňa bože ňejsmó; zo jo ňezkóntžňe ẇele druhich rozomnėch stwořeni, kiž ňejsu z tajkim cžěwom wobdate, anicž duchownėm swabosczam podcžisňene, kaž mó. Sẇ. pismo praẇi: „woni widža stajňe wobletžo wótcza," to rěka: woni Boha ha joho wolu dospowňe zpóznaja. Stajňe tež su hotowo, božu wolu hatž na najkhětsischo ha na najswěrnischo dopělnicž. Jězus nam jich pžikwad prėdkstaja, děž nas so modlicž wutži: „*Twoja wola so stań kaž na ňebu, tak tež na zemi.*" Woni rěkaja „*Jandželojo*" to jo: *Wotpóswani* boži, ha tohodla widžimó jich stajňe z kžidwami woznaměňenėch. Woni *swuža Bohu* ha *tžwojekam*, lubuja nas hako swojich bratrow ha hako powowanėch k džělbraňu na ňebeskim kralestẇe. Woni nas zakitaja ha ẇele jo jim na naschim zbožu zaležane. Woni zrudža so, děž tžwojek zrěschi, ha zẇesela so, děž so nakaza.

Modlitba.

Tė sė tež nas tžwojekow k tomu stworiw, zo bóchmó wot rėchow tžisczi, nětkoj sẇaczi, ha *něhdė* wětžňe zbóžni bóli, kaž twojı jandželojo

w ńebesach. Twoju śwatu wolu dopelnicž, pžeczíwo blischomu luboscžiwo bócž ha jomu k pomocžé stacž, to jo tež nasche powowańo, ha dérbi nasche najlubsche džëwo, nascha ẃesowoscž na zemi bócž. Twoja wola so stań kaž na ńebju, tak tež na zemi.

Z twojej pomocžu, o Božo! ńecham nitžo tžinicž, nitžo dopuschcžicž, žtož mówo tebi so ńespodobacž ha twojich śwatéch Jandželow zrudžicž. Stajńe chcžu so za tém próczwacž, zo bóch pžez pobožne, wot kóždoho récha tžiste žiẃeńo, twojej luboscže ha jich zakitańa hódné bów. Cžéwo moje žiẃeńo na zemi dérbi pžihotwańo bócž k zbóžnomu žiẃeńu w ńebesach. Budželi potom nëhdé tamo wokomikńeńo so bližicž, džež swët wopuschcžicž dérbu, da budža woni moje smertne wožo wobdawacž, ha moju duschu pžewodžecž tam, džež wo jich towarstẃe Tebe wëtžńe lubwacž, tžescžicž ha khwalicž budu pžez Jézusa Kréstusa naschoho kńeza ha zbóžnika. Amen.

Tžescž, kiž jandželej pëstonej wopokazamó, dérbi nam wschudžompžitomnoscž božu nazpominacž, ha nas wotdžeržecž, tež tedém, dėž sami smó, nitžo ńetžinicž ha ńedopuschcžicž, ha ńemoslicž, žtož bó pžecžiwo tžistocže ha tžesnoscži bówo.

Kóžde napominańo naschoho swëdoḿa, kóžda dobra wužba, kóžde pohnucžo k dobromu, dérbi nam kaž wós naschoho jandžela pëstona bócž, kotrohož Bóh nam póscžele, zo bó nas k zbóžnoscži doẃed.

Pžecžiwo zpótwańam *zwóch jandželow* habó duchow dérbimó so wobronicž, z krutém dowëŕeńom na Boha, ha z ńekhabwacžej wéru do Jézusa Kréstusa ha joho śwatoho swowa!

Kżesczijanske mósle na pořebnischczu.

(Tež pši wumřeczu ha pola božich mischow za wotemřetéch k nawoženu.)

Tulej wotpotżuwa kosczje naschich wótczow — mojich najbližschich pżeczelow ha znatéch! Wele jich jo, kiž tu hižon dowhe léta leža — wele, kiž haklej su pżed krótkim tżasom tu pořebani!

Kak wele jich jo — kotréchž deře znajach, kiž mi dobroté wopokazachu! — kotréchž snadž néwaw ha zrudżiw habó k réčham zawed sém — ha kotréchž wschitkich tulej dońescž widżach! — Woni su přede mne woteschli — ja snadž bórżé za nimi póńdu. —

Oh dé bóch tudé na zemi lépschi, mudrischi ha pobožnischi bów! — Kak smém na tżwojekow so spuschczecž, wot kotréchž jedén po druhim mi wotemře! — Kak móżu wo wéstosczi žiwó bócž, déž jadne wokomikńeńo pżed smerczu wésté ńejsém! — Tulej zjawńe widżu, kak prózne ha zakhódne wsché swétne wécżé su! — Czéwa bohatéch ha khudéch tu hromadże zméschane leža, žló móże je hižczen rozeznacž?! — Zto jo wot jich néhdawscheje řanosczje ha moczé wósche zwostawo? Nitżo wacz hatž suche kosczje ha horska perschcże ha prócha! Tak budże tež moje czéwo néhdé do prócha rozpadnécž, z kotrohož tżińene jo, ha tżeri czéroba. —

Tola, wétżńe taklej ńebudże! Kaž zorńatko wo zemi zhnicž dérbi, zo bóchu bohate žné narostli, tak hnija tulej czéwa wotemřetéch hatž k wulkomu dńu hořestacża! Tulej jo woprawdże „rola boża", dżež sémo k ńesmertnosczi zakhowane leži. To budża néhdé wulke žné! Jandżelojo boži, prawi Kréstus, budża wschitkich wuzwolenéch wo ńebesach zhromadżicž, wschéch zwóch pak, *kaž panku*, do wétżnoho wohńa zastorżicž.

„Tohodla chczu moje tzasne žiẇeńo deṙe nawožicź, zo bóch so na te wétžne žiẇeńo ẇeselicž mów! Talej ẇesowoscž ha nadžija ńech ṁe k polépscheńu, k zczérpliwosczi ha k wschitkom dobrom napomina!

O Jézuso, tež té wo roẇe ležesche! té zasé hoṙestané, ha sé nétkoj wétžńe žiwó; déž nétkoj wo žiẇeńu tebe sczéhuju, budu tebe tež wo hoṙestaczu sczéhuwacž. Twój chczu ja bócž wo žiẇeńu ha wumṙeczu hatž do wétžnosczje. Amen.

Wostań husto, o tzwójetže! pžed poṙebnischczom stejo! Wobladaj sebi rowó, ha pomósli sebi: czi, kiž pod nimi wotpotžuẇa, béchu néhdé, ztož ja sém. Tež ja budu, žtož tulej pžed sobu widžu. Zto zméju potom wot swojich požadosczow, wot ṙanosczje, hordosczje ha póchi. Na to pominaj wo tzasu czežkoho spótwańa! Wopomń tzwójetže, zo próch sé, ha zasé próch budžesch — wopomń kóncz wschitkich wéczow, ha té ženi zréschicž ńebudžesch. —

Pžihotwańo k dobrej sṁerczi.

(K najṁeńschom kóždé mésacz, ha wosobńe na spóẇednom dńu k nawožwańu).

„Skutkujczje, dójž jo dźeń! dokelž nócz pžindže, wo kotrejž nichtón ẇaczé skutkwacž ńemóže.“

Wschitko ṁe na to dopomni, zo néhdé wumṙecž dérbu, ha zo snadž bórzé wumṙecž móžu. Z kóždej krotželu so rowej bližu! Mócz ha strowota pžed sṁerczu ńewukhowa! Kak ẇele jich wo swojej mwodosczi ha tžisczje ńenadžiczé wotemṙe. Kak zo mnu budže, déž ṙad na mńe pžindže? Kak, dé bóch wo ṫemlej wokomiknem

wumřecź dérbaw. Bóch k śmerczi pźihotowané bów? ha mów zbóźńe wumřecź?

Déź so śmercźe bojecź ńecham, dérbu sebi husto na ńu pomóslicź, dérbu stajńe tak źiwó bócź, zo sém kóźde wokomikńeńo k wumřecźu pźihotowané.

Haj nétkoj, dźeź hiźcźen tźiwó ha strowó sém, chcźu so husto ma śmercź dopomnicź, rano déź stawam, ha wetźor, déź so k mérej podam, déź z domu du, habó do domu so wróczu, déź na puczu kźiź wohladam; habó za wotemřetoho zwonicź swóschu! déź zwo poźadańo ńe k réchej wabi, chcźu sam so woprascheczź:

„źto néhdé na śmertném woźu wot toho zméju?“

déź so mi dźéwo, habó dopelńeńo dobréch skutkow cźeźke zda, ha zcźérpnoscź ńe wopuschcźicź chcźe, chcźu so z témlemi móslemi posélnicź ha wokźewicź: „Kak wesowó budu néhdé, déź wschitko pźetrate ha dokońane budźe.“

Snadź budźe bórźé pźetrate! Snadź śmercź mi wacźé daloko ńejo! Sém pak teź na ńu pźihotwané? Habó dérbaw telej pźihotwańo hatź na śmertne woźo wotstortźicź, dźeź snadź wo bolóscźach ha womóře, powné stéśknoscźe ha bwudnoscźe leźecź ha k dokońeńu tak waźnoho skutka ńekmané budu. Né tak lohkozmóśńe duschu ha wétźnu zbóźnoscź strachej zahubeńa wustajicź ńecham! Nétkoj, dźeź hiźcźen tźas ha mocźé mam, nétkoj chcźu zapotźecź, źtoź bóch potom radé dokońane widźaw. —

1) Jenoź zwo swédomo, bojoscź pźed sprawném sudom boźim ha pźed helu, tźini nam śmercź tak hórku ha wumřecźo straschniwo! Tohodla dérbu pźede *wschém moje* swédomo wutźiścźicź, récha so zdalowacź,

ha tak żiwó bócż, zo bóch stajne k wumṙeczu, ha k stuṗeṅu pżed sudné stow boži hotowó bów. *Kaž sé žiwó bów, tak wumṙejesch!*

2) *Ja ṅewėru sebi z nėkim wo zwadže ha ṅepżeczelstẇe wumṙecz* — tohodla tež ṅechám žane wokomikṅeṅo wo zwadže žiwó bócz; ẇele ẇacz chczu wschitkim wutrobṅe wodacž, ze wschėmi mėrṅe ha wo lubosczi žiwó bócž, *dokelž tež wo ṅebju luta pżeziednoscž ha luboscž jo.*

3) *Ṅėhdé dérbu wschitko, žtož tu na swėczje wobsedžu ha wužiwam, wopusch- czicž.* Kak czežko bó mi to nėhdé padnéwo, bó moja wutroba jara na tžasném wisawa! tohodla chczu nėtkoj hižno pżecz bóle ha bóle wot wschitkich swėtnéch kubwow ha ẇeselow so wotwutžicž, so za lėpschimi, wėtžnémi kubwami ha ẇeselami staracž. *Jenož moje skutki samo budu do wėtžnosczje sobu wzacž.*

4) *Na sṁertném wožu ṅebudu snadž nitžo druhe tžinicž mócz hatž czerṗecž.* Nėtkoj móžu hižczen ẇele skutkwacž. Ja chczu je tžinicž, chczu *zakomdžene* nakwatacž, tu *zkodu*, kiž snadž z mojich rėchow nastawa jo, po móžnosczi zarunacž, ha tónlej krótki ha ṅewėsté tžas k tomu nawožecž, zo toho dobroho tak ẇele dokoṅam, hatž mi wo mojim powowaṅu móžno jo. *Żtóž džeṅ deṙe nawožiw jo, tón smė so ẇeselicž, déž nócz so bliži.*

5) *Nitžo wot toho, žtož nėtkoj tžinicž móžu ha dérbu, ṅecham na sṁertne wožo wotstortžicž.* Nėtkoj chczu tež swoje tžasne naležnosczje, ha wschitko, žtož mi pżiswuscha do ṙaba stajicž, — ha žtož mi ṅeswuscha, zasé wotedacž. Nich-

tón ńedérbi po mojej sṁerczi na mńe skorzicz mócz. Nimam ja zadne czuze ha ńesprawne kubwo habó zamozeńo?

6) Ja chczu k najṁeńschom kózdé mésacz jedén krócz so k sṁerczi pzihotwacz; ha kózdé tédzeń k najṁeńschom ztwórtk ha ṗatk, déz na czerṗeńo mojoho zbóznika pomóslu, tez sam na swoju sṁercz so dopomnicz.

O Jézuso! ztóz do tebe wéri, ha twoju ńebesku wutzbu dzerzi, tón so sṁerczje bojecz ńetřeba. Té sy za nas na kzizu hórke sṁertne strachi czerṗew ha pzewinéw, té sedziisch nétk ha kralujesch k prawiczé twojoh wótcza hako nasch sředziczer ha zbóznik. Pzez tebe smém so ja wodacza mojich réchow, hořewstacza ha wétznoho ziẇeńa nadzecz. Déz ja réch am wotemřu ha hako wérné kzesczijan ziwó sém, da smém néhdé zpokojńe wowu skwonicz ha k mérej powozicz. Sṁercz budze mi potom luba ha ẇesowa, wona wschitke bolosczje ha czerṗeńa, starosczje, nuzé ha spótwańa skónczi; wona budze mi potom mérne wotpotzneńo, z kotrohoz ja wubudzené budu k wétznom ziẇeńu. Amen.

Poboznoscz pzi bozej mschi za wotemřetéch.

Ze zrudnosczu pzibliẑuẇemó so k sw. wowtařej, Tebi wétzné wotczje! twojoho jednorodzenoho séna k wolozeńu wotemřetéch wopruwacz. Wo zjednosczeńu z Jézusom, kiz jo na kzizu za wschitkich tzwojekow wumřew, su woni zemu wopuschczili; Jézusowa krej ha sṁercz na nimi ńejo zhubena. Ze zadosczu zwohladuẇou na joho

sẃ. kžiž, ha zdéchuẃu za wumóženom. Wolož jich pžez ňekrawné wopor twojoho séna! Wusẃósch nasche paczeře za khude dusche, ha bódž jim twojoho séna Jézusa Kréstusa dla nadné ha miwosczíwó. — Wosobňe porutžu twojej smélnosczi mojich wotemřetéch starschich, kreje pžeczelow ha dobroczeřow (na dňu pořeba: naschoho wotemřetoho sobubratra, habó sobusotré) ha wschitkich, kotréchž sém roznéwaw, habó měrzaw. Zarunaj jim wo wétžnosczi, žtož sém wot nich dobroho dóstaw! wutžiscž jich wot wschitkoho zwoho, žtož sém ja na nimi zawinéw. — Hale sẃaté, zprawné Božo! mó sami smó réschniczé ha smó husto ha czeżczé twoje kažňe pžestupili; tohodla czeřpemó so předé wschoho sami želnosczi- ẃe na swoju wutrobó, praẃiczé: kňeže, bódž nam réschnikam nadné!

℣. Pokoj bódž wotemřetém! žonuj jich, wétžné Božo! ha zbóžnosczž lépschoho swéta pósczel jim!

℟. Tebe tžesczi khérlusch smertnéch réschnikow, ha twoju khwawu spéwaja khoré zbóžnéch duchow. Wusẃósch nadňe, o kňeže! téch twojich! K tebi wowaja so twoji wériwi:

℣. Kňeže Božo! smél so!

℟. Kréschcže wusẃósch nas! Kňeže Božo, smél so!

Dominus vobiscum.

O Božo! kiž smélnosczž ha lubosczž wopokażesch tžwojeskomu zplahwej; k twojej miwosczi so modlimó: Daj duschan, naschich wotemřetéch N. na zastupnu próstwu najzbóžnischeje kňežnu ha wschitkich Sẃatéch k wétžnomu žiẃeňu vžinc pžez Kréstusa naschoho kňeza. Amen.

Epistola.

Bratsja! mó ńechamó was wo ńewéstosczi wostajicz wo nastupańu wotemřetéch, zo so ńebósczje zrudzili, kaž druzé, kiž žaneje nadžije nimaja. Pzetož kaž wérimó, zo jo Jězus wumřew ha wot smerczje stanéw, tak Bóh tež wschitkich wo Kréstusu wusńenéch z nim powedže k hořestaczu. Dokelž tón kńez sam budže pži wosu trubó arczjandžela z ńebes pžincž ha czi wo Kréstusu wumřeczi budža najpředé stawacž; potém póńdža czi, kiž hižczen žiwi budža, z nimi wo mróczelach Kréstusej napžeczo; ha tak budžemó stajńe pola toho kńeza. Tróžtujcže so stajńe z telej wutžbu!

Bohu bódz dzak!

℣. Kńeže! daj jim wétžné wotpotžink!

℟. Ha wétžne swétwo swécž jim!

℣. Wopomńeczo zprawnoho ženi ńewumře,

℟. Zwóch sudžeńow so bojecž ńetřeba.

℣. Wumóž, o kńeže! dusche wotemřetéch wériwóch wot zwazkow swojich réchow,

℟. Ha wolož po twojej wulkej smélnosczi žtrafó twojoho suda.

Dies irae.

Tón dzeń, o dzeń toho néwa! budže swét wschón zpalicž z czéwa! David ze Sibillu spéwa.

2. Kajke budže tedém rzeńo! kajke nam to zrudne zczeńo! déž bdže sudžicž bože jeńo!

3. Boža truba budže trubicž, wschitkich mordwóch hořebudžicž; nichtón ńebdže mócz so zhubicž.

4. Smercž z naturu bdže

so dźiwacź, déż bdźa cźéwa hořestawacź, ha Bóh swoje Prawo żadacź.

5. Knihe budźa pźińesene, w kotréchž wscho so wozjewene, żtož bócź dérbi pźesudźene.

6. Déż tón sudnik budźe sejdźecź, wschitko pótajne bdźe zjewicź, kóżdé swoje skutki widźecź.

7. Dźe ja hubené bdu wostacź? kajkoh rétźnika sej pótacź, déż bdźe sprawné lédém wobstacź?

8. Kralo, traschnej majestoté! Té sé powné dobrohoté, bódź mi nadné, bódź mi smélné.

9. Zpomń, o Jézu! zo sé w ṁasu pźischow, pótacź zbóżnoscź naschu; ńezhub ṁe w témsamóm tźasu.

10. Pótajcźé ṁe sejdźisch zprócźné; wumřecź za mńe cźéle latźné; ach, ńech ńej wschak twój skutk prózné!

11. Sprawné sudniko! mój kńeźe! ńech ṁe twoja luboscź ẇeźe, předé hatź sṁercź pźindźe bliże.

12. Kajo zpóznaju wschu winu, z winé so tež zatźerẇeńu; pomhaj mi, zo ńezahinu.

13. Kiž té Madleni sé wodaw, mordarej tu duschu skhowaw, mi tež nadźiju sé podaw.

14. Moja próstwa ńej dře hódna, Té pak ztźiń, o nadow studńa! zo so zwinu wétźnoh wóhńa.

15. Pźirachnuj ṁe k twojim wowcźam, wutorń, proschu! ṁe zwóm kóżwam, zo ja twoju prawu zkhowam.

16. Déż sé wotpokazaw klatéch tomu wétźnom wóhńu datéch, bez twojich ṁe wowaj Swatéch.

17. To ja proschu z nutrnoscźu, z hubokeju żelniwoscźu, żdźerź ṁe kóncźej ze smélnoscźu!

18. Traschńe tedém wón bdźe ladacź, déż bdźa mordwi z ṗerschcźe stawacź, Bohu rachnuwańo dawacź.

19. Smél so tedém, dobré Jézu! wétźné mér da po tém kźiju, wotpotźwa jim w swojim kńezu.

Amen.

Evangelium.

Wo jeném tžaſu prawješche Jězus k tžrŏdam Židow: zawěrno, ja wam prawju: ztunda pžindže ha hižon tu jo, džež budža mordwi wós ſéna božoho ſwóſchecž, ha kiž jón ſwóſcha, wožiwicž. Dokelž kaž ma wótcz žiweño wo ſebi ſamóm, tak jo tež ſénej daw, mécž žiweño wo ſebi ſamóm ha mócz ſud džeržecž: dokelž jo ſén tžwojeka. Nechali ſo na tém džiwacž; ztunda budže pžincž, džež budža wſchitcze, kiž wo rowach ſu, wós ſéna božoho ſwóſchecž ha wuñcž, kiž ſu dobre tžinili, k hořeſtaczu žiweña; kiž pak zwo, k hořeſtaczu ſuda.

℟. Miwó Jězuſo! Bóh ha tžwojetže! naſch ſudniko! daj nam na tamóm dňu z wotemřetémi, za kotréchž džentſa paczeře ſpěwemó, na twojej prawiczé ſtacž. Amen.

Offertorium.

℣. O kňeže, Jězu Kréſcže! kralo hordoſcže! wumóſch duſche wſchitkich wotemřetéch wěriwóch z czwělow tžiſcža! wutor je moczam zwoho, zo je wětžne bezdno ňepóžře! hale wójwoda, ſwaté Michaw, wedže k ſwatomu ſwětwu, kotrež ſé něhdé Abrahamej ha joho ſémeňu ſlubiw. Tebi, o kňeže pžiňeſemó khwalbne woporé ha paczeře. O zmi je nadňe hoře za duſche, na kotrež džentſa zpominamó.

Mó proſémó, o kňeže! ladaj z nadu na wopor, kotréž za duſche twojich ſwužownikow (ſwužowniczow) Tebi pžiňeſemó, zo bóchu czi, kotréchž ſé bez zaſwužbow kžeſczijanſkej wěře powowaw, tež jeje móto dóſtali. Božo! kotrohož

ſmělnoſcż nima žaněch ṁezow, daj ſebi nadńe naſchu ponižnu próſtwu lubicż, ha wodaj pżez pótajnoſcż naſchoho zpomóżeńa duſcham naſchich wotemřetéch N. N. wſchitke réchi, kaž ſé jim tudé nadu daw, twoje ṁeno wuznawacż. Amen. Wotcże naſch, h. t. d.

Praefatio.

Prawo ha doſtojne jo, zpomóżne ha wu- žitne: pżecżé ha wſchudżom ſo Tebi dżakuwacż, ſwaté kńeže, wſchohomócżné wotcże, wětżné Božo! pżez Kréſtuſa naſchoho kńeza. Pżez ńoho khwala jandżelo twoju majeſtoſcż; modla ſo k nej kńej- ſtwa; mócżnarſtwa pżed nej tżepotaja. Pżez ńoho kcżija Tebe ńebeſa ha mocżé ńebes, ſe- raphimó ha cherubimó wo zjednoſcżenéch weſo- wóch khorach. Daj nam, mó cże proſémó, z jich tżeſcżuwańom tež naſch wós zjednoſcżicż, ha wo hwubokej tżeſcżownoſcżi z nimi prawicż: ſwaté, ſwaté, ſwaté! jo kńez Bóh wójſkow! ńebjo ha zeṁa ſtaj pownej twojeje hordoſcże! Hoſanna wo wóſokoſcżi! žonuwané bódż, kiž pżindże wo ṁeńe kńeza! Hoſanna wo wóſokoſcżi!

Do ſwatoho pżežonuwańa.

Haj ńezkóntżńe ſwaté ſé té, o Božo! wětżńe hidżiſch wſchitko zwo, ha nitżo ńetżiſte ńemóže k Tebi do ńebes pżincż. Tohodla ńemóža tež duſche wo tżiſcżu twojoho wobletża widżecż, do- kelž ſu hižcżen z mawómi ſwaboſcżami ha ńed- ſpownoſcżami wobcżeżene. Twoja ſwatoſcż y ha zprawnoſcż jo tež luboſcż: z luboſcże Tě [illegible]

fuwesch; z lubosćze so tež smělišch, děž wo lubosćzi za wotemřetéch so twojim swjatém ha sprawném sudźeňam módlimó. ℟. Swjaté Bożo! swjatosćz, wutžisćz dusche wot jich řěchow.

℣. Pźez twoju nadu sé je tudě swjatosćziw. Pźez twojoho sw. ducha k twojim wobódleňam pźihotuwaw; do jich wutrobow twoju lubosćz wulinéw; ha je k twojim dźěćzom ha něhdě sobuherbam hořewzaw.

℟. Swjaté Bożo! swjatosćz je pźezzé bóle ha bóle ha dospownosćz je wo twojej lubosćzi.

℣. Wodaj jim, wětžna lubosćz, děž ňejsu pźezzé swěrňe z twojej nadu sobuskutkwali. Wumóž je wot jich ćzerpeňow. Bożo wschoho trójza! woloż je z nadźiju na blizke wumóženo. Daj jim twoje wobletžo widźećz; ha wo twojej lubosćzi so zkoro wětžňe zwjeselećz. Daj je z twojimi wuzwolenémi Tebi wětžne swjaté spěwaćz!

℟. Daj nam něhdě z nimi ha ze wschěmi zbóžnémi Tebe, ňezkontžňe swjatoho, wětžňe tžesćzićz ha khwalićz. Amen.

Pźi swjatém pźezonuwaňu.

℣. Ja wěru, zo sé pod woblitžwami khlěba ha wina pźitomné. ℟. Jězuso! tebi sém žiwó! — Jězuso tebi wumřu! — Jězuso, twój sém žiwó ha mordwó! ℣. Jězu Kréschćze! kňeze ha Bożo! daj wotemřetém wětžné měr. ℟. Amen. —

℣. Pźi wopominaňu ćzerpeňa, wot smerćze stacza, ha do ňebes stpěćza twojoho bójskoho séna, Jězusa Kréstusa, zpominamó tež z dźakownej lubosćzu ha wo dowěrnosćzi na twoju smělnosćz za wschitkich wotemřetéch wěriwóch; wosobňe na naschoho N. N. —

℟. Kńeze, daj jim wětzné wotpotzincz ha wětzne swětwo ńech swěczi jim!

Nam pak, o Bozo! daj dopomńeczo na mordwóch zpomózne bócz; zo bóchmó pzi mósli na ztrafó, kotrez tez pěkne dusche wo tzisczu za swoje mawo ńedospownoscze hizczen czerṗa, tak ẇele bóle so próczwali: stajńe ńewinwaczi khodzicz pzed twojim sẇ. wobletzom, winwatoscze kzesczijanstwa, ha naschoho powowańa swěrńe doṗelńecz; zo bóchmó pzi wustuṗeńu z toholej swěta zkoro tam pzischli, dzez su nam dospowńe wusprawńeni předé schli. Tohodla modlimó so k Tebi, najmiwosczíwschi! praẇiczé: wotcze nasch h. t. d. — Jězuso! kiz chczéw wěriwóm wětzné wotpotzink popzecz. — Wot wschoho zwoho — wot rěcha ha joho ztrafów wumóz, o kńeze! nas ha czerṗacze dusche wo tzisczu! Doẇedz je z nami tam, dzez zadén rěch, zana sḿercz, zana sélza ẇaczé ńejo. Amen.

K wopraẇeńu.

℣. O jeńo boze kiz přeczbeřesch rěchi swěta!
℟. Daj jim wětzné wotpotzink! (praẇ tsi krócz). Amen.

Czěwo ha krej naschoho kńeza Jězusa Krěstusa, kotrejz měschnik k wopomńeczu joho sḿercze nětk wuziẇe, ńech staj wschitkim ziwóm ha wotemřetém kuzow wumózeńa ha wětznoho zpomózeńa! — O kńeze! ja ńejsém dostojné, twoje sẇ. czěwo dóstacz; hale ja tebe proschu pzez mócz toholej sẇ. sakramenta, kotréz wotemřeczi wěriwi w swojim ziẇeńu na zemi tak husto wuziwachu: tónsamón jim tez nětk hizczen k zbóznosczi

Twoje czěwo sé sḿerczi podaw za ziẇeńo swěta; twoju krej pzelaw k wodaczu rěchow; twoja duscha stupi ze kziza k wolozeńu duschow k helam, zo bó jim blizke wumózeńo wojjeẇiwa; wodaj, lubó Jězuso! czerṗaczém duscham wo tzisczu tez nétk jich rěchi! pzińes jim ẇesowo póẇestwo blizkoho wumózena, ha doẇedz je k wětznomu ziẇeńu! Amen.

Po swatém wopraẇeńu.

Wětzne swětwo daj jim swěczicz, o kńeze! z twojimi Swatémi wo wětznosczi; dokelz té sé nadné, o kńeze!

Wschohomóczné wětzné Bozo! pzez woporé twojoho jednorodzenoho séna wodaj wotemṙetém duscham twojich swuzownikow ha swuzowniczow jich pzestuṗeńa! Wutziscz je wot jich ńedospownosczow ha zpuschcz jim zaswuzene ztrafó, zo bóchu zkeṙe k wětznomu wotpoczinkej ha k wuziwańu twojeje hordoscze pzischwo; pzez Kréstusa, naschoho kńeza. Amen.

O wotcze smělnoscze! ladaj z nadu na dusche wo tzisczu, kiz su skutk twojej rukow! O séno bozi, Jězu Kréschcze! swěta zbóżniko! zladuj na czerṗacze dusche! kiz su z twojej krejju wukuṗene! Ducho swaté, tróztaṙo! tróztuj wopuschczene dusche, kotrez sé wo sw. kczenczé k swojomu wobodleńu sebi wuzwoliw! Swata kńezna, swódka maczer luboscze! ha wschitczé Swaczi wo ńebesach! proschcze za ńe, zo bóchu zkeṙe pzischwo do waschich zbóznéch wobodleni. Amen. —

Pobožnosćze ha rozpominaña pži wužiwañu sẇ. sakramenta pokuté.

Wele jich k spóẇedzi khodzi, hale wo polėpscheño swojoho ziẇeña so mawo staraja. Haj nėkotrém jo zpóẇedz jenoj podṗera lochkozmósnosćze, dokelz mėña: zo třebaja swojich réchow so jenoz pzed mėschnikom wuspóẇedacz, zo bóchu wodaczo dóstali.

Spóẇedz ha *pokuta* pak ñejo jene ha tesamo. Spóẇedz jo wėrne, zelnosćziwo wuznaczo swojich réchow pzed mėschnikom na mėsćze bozim. Spóẇedz swuscha hako wosobné dzėl k sẇatomu sakramentej pokuté. Hale k pokućze samoj jo ẇaczé trėbne! K pokućze swuscha najpředė ha wosobñe: *wėrne próczwaño za polėpscheñom swojoho ziẇeña.*

Chczéli tola tzwojekojo tolej deře wopominacz! zawėsczi: polėpscheño ha nakazaño ñebóchmó tak husto wotstorkwali; tónlej najwaznischi skutk naschoho ziẇeña, nasche polėpscheño, sebi tak ñetřebawschi czezke ñetzinili; pzed pózñej zelnosćzu, ha surowómi porukami naschoho swėdoma, kotrez pzi tajkim zadzerzeñu wonka wostacz ñebudźe, so wobkhowali.

Ztóz chcze tohodla z wuzitkom ha k swojomu zpomózeñu so swojich réchow wuspóẇedacz, dérbi *na wschė mózne waschño so próczwacz, zo bó swoje ziẇeño polėpschiw.* To pak jo dzëwo, czeze, hatz zo bó z nėkotrémi paczeřemi ha zdéchuwañami dokoñane bówo. Jenoj ztóz sebi wschu móznu próczu dawe, zo bó swoje ziẇeño polėpschiw; jenoj ztóz wschitke srėdki swojoho wėrnoho nakazaña nawoziẇe, *tón tzini pokutu.* Chczeschli tohodla wėrnu po-

kutu tzinicz, da dérbisch najpředé wědzecz, kak z twojej duschu steji, dérbisch twoje rěchi deře zpóznacz; — tesamo hórczé wobzelnoscziicz; — krucze sebi prědkwzacz: je nidé wacze ńewobończ; — ha za te wobońdzene doscztzinicz.

Předé pak hatz tak wulki ha woprawdze wažné skutk zapotzneſch, pzisiwuscha so:

1. Boha wo rozswětleńo ha pomocz prosécz.

Ńek tohodla z dzěczaczém dowěřeńom, so modliwschi:

Wschohowědomné, zprawné, swaté Bozo! pzed twojim wschohowědomném wótzkom nitzo zakhowane ńewostańe. Nasche czéwo nutskomne jo Tebi wědomo, kiž Té wutrobó ha jércheńe pzepótwesch. Té, najswaczischi Bozo, zadpějesch rěch ha twoja zprawna sélna ruka rozé mi zaswuzenu ztrafu. Tola Té sé tež dobroczíwó ha chczejisch wodacz wschitkim, kiž swoje rěschne pucze wopuschcza, ha swéru na swojim polěpscheńu dzěwaju. Tež ja smém so wodacza mojich rěchow nadzecz. Dokelž dzentsa zapotzam tón wulki skutk mojoho polěpscheńa z dóstaczom swatoho sakramenta pokuté. O lubó Bozo! popzej nadńe, zo bóch tónlej dzentsa zapotzané skutk deře dokońaw! Twój swaté duch posélń ńe ze swojej sélnej pomoczu: wón rozswětluj mój rozom, zo bóch wschitke moje woboudzene rěchi deře zpóznaw, — wón pohnuj ha rozkaj mi wutrobu, zo bóch je nutrńe wobzelnosczaw ha krute prědkwzaczo tziniw, je nidé wacze wobończ; — twój swaté duch pomhaj mi, mojich rěchow swěrńe ha kaž pzed twojim sudném stowom zprawnoscze

so wuspówedacź; — twój swaté duch zazczěp mi nutnosćź, pźez dobre skutki nakwatacź, źtoź sém zakomdźiw, ha zarunacź, źtoź sém zwo tźiniw; pźez Jézusa Kréstusa, twojoho luboho séna, mojoho kńeza ha wumóźnika. Amen.

2. Potém pźepótuj swoje swědomo.

Dopomń ha wopraschej so: kajke réchi sém ja woboźischow? kotréch pźestupeńow so pźed Bohom winojté tźiniw? Twoje swědomo budźe tebi na to najlěpsche wotmojeńo dacź, děź jenoj je prawe pźepótwesch, joli ńerodńe ha zlochka to ńewobstarasch, hale z pźiswuschnej krutosćźu napźecźo sebi teź te zakhowane kućźiki twojoho nutskomnoho zpóznacź so próczuwesch. Wo hubińe naschehe wutrobó su husto réchi, kotreź jenoj kedźbne wótźko pótńe ha pilna prócza wunamka. Něźtoźkuliź, woprawdźe źkódne, chcźe wopatźna lubosćź k sebi za něźto ńewinwate wudacź. Druhe, woprawdźe wohidne wěcźé za tak zwo ńedźerźimó, dokelź je teź na druhimi widźimó. — Ńedaj so zhebacź, o tźwojetźe! Wopomń, zo pźed Bohom nitźo zwo zakhowacź anicź wuzamojecź ńezamóźesch. Pźepótaj da, ha sudź so-samoho, zo něhdé ńebó sudźené bów. Sudź so samoho nětk tak, kaź wěsch, zo Bóh něhdé tebe sudźicź budźe. — Rozpomń předé wschoho: kotromu réchej sé najbóle nakhilené? kotré ńepotźink najhusćźischo wobońdźesch? Dokelź z nakhilnosćźow nastanu zwo skutki; ha réchi, kotreź husćźischo wobońdźesch, sebi pźiwutźisch. Tohodla dérbisch twoje zwo nakhilnosćźe ha pźiwutźeńa wosobńe kedźbu mécź; dérbisch téchsamóch předé wschoho pźed twojim spówednikom so wuznacź; wo sich nastupańu joho dobru radu sebi wuprosécź; dérbisch potóm z mocźu ha wutracźom *téchsamóch* so wobaracź.

Joli to z bozej pomoczu beře dokoňane, potóm budźesch tež lóžo wschė druhe twoje swabosćže ha ńezprawnosćže, z ẇetscha jenoj z toho nastate, wuslědźicž. Ha k tutomu dźěwu zdobom pźeńcž! Ladaj, hatž sé wćnwatosćže napźeczo Bohu, twojomu blischomu ha samom sebi dopełňaw, habó tesamo zakomdźiw ha so pźerěschiw. Zcźěhuwacże praschena móža tebi pźi tém k pomoczé stacž. Ja praẇu: k pomoczé stacž; to rěka: tebe kedźbnoho tźinicž, tebe ẇescž, tebi cźežke dźěwo wolożicž; nicž tebi prócžu zalutowacž.

Swoje zwo nakhilnosćže budźesch zpóznacž móc, děj sam na telej praschena sebi swěrńe wotmoẇisch.

1) Tźoho děrbach so najhusćžischo spóẇedacž?
2) Kotre spótwaňa su mi najstraschnische?
3) Na tźo najhusćžischo móslu? wot tźoho najlubscho póẇedam?
4) Žto ńe najbóle zẇeseli habó zrudźi?
5) Žto ludźo na mni wustajeja?
6) Žto bóch ja tźiniw, dé bóch powny swobodnosćž měw? Žto tźinu ja sẇate dné? (Lichomnik swoje peńezé pźehladẇe; ńetźisté sebi na něžto rozne mósli; hordé so řané wuhotẇe.)

Na to pźepótuj, kaž praẇene, kajke rěchi su z twojich zwóch nakhilnosćžow nastawo? ha kak so zadźerżaw sé:

Pźeczźiwo Bohu.

Sé husto na Boha sebi pomósliw?
Kak sé so modliw?
Žto sé ńedźelu ha sẇaté dźeń tźiniw?
Kak sé pola bożeje mschė pźitomné bów?
Kak sé na boże swowo pźiposwuchaw? ńejsé je żeni z lěnosćže zakomdźiw?

Nejsé pječziwo Bohu morkotaw, wo mósłach — habó ze swowami?
Nejsé žadén swaté sakrament wonetžesčziw? — nězto wo spówedži zamëltžaw? ha potom tola k božomu blidu schow?
Nejsé bože meno newužitne wed?
Nejsé swařacže habó sakrwacže swowa wuprajiw?
Nejsé žadne pžiwërki mëw?
Nejsé ženi pječziwo swojom swëdomu nězto tžiniw, wot tžohož hižno přede wedžesche, zo rëschne jo? habó nězto tžiniw, wot tžohož newedžesche hatž dowolene habó zakazane jo?
Nejsé snadž wëdomne rune tohodla zrëschiw, dokelž sebi mósłesche, wschak móžu zasé k spówedži hicž?
Nejsé té dlëschi tžas wo jenëm rësche žiwó bów, bež toho, zo bó cži to žel bówo pžed Bohom?

Pječziwo swojom blischom.

Sé té wsche winwatoscže swojoho powowana dopelnaw? (Nejsé hako swužomnik pži džële lëni bów? Sé wo mandželstwe swërné, wo wschëch dowolenëch wëczach poswuschné, mërné, za džëcži ha sebi poddatëch staroscžiwó bów?)
Nejsé wot drujoho zwo mósliw, habó jomu nězto zwo žtžinicž žadaw?
Nimasch žanëch nepžecželi? nejsé sam wina, zo woni twoji nepjecželjo su?
Nejsé na druhich zwó, pječziwo nim nesprawné ha surowó bów?
Nejsé vžaw? žto jo z toho nastawo?
Nejsé nikoho zjebaw?
Nejsé druhim jich zbožo, zamoženo, habó pócžziwo widžaw?

Nejsé druhim zwo popžaw, habò so zwéseliw, déž jich ńezbožo potřechi?
Nejsé druhich haniw ha hidžiw?
Nejsé brachi ha swabosćže druhich — bez nuzé ha wužitka wozjewaw?
Nejsé wot druhich zwo rétžaw, žtož wérno ńebéšche?
Sé druhich zastupwaw, déž so jim kžiwda sta?
Sé té radé pžiposwuchaw, déž so wot druhich zwo rétžesche?
Nejsé té wina bów, zo druzé wot nékoho zwo móslachu, pžez twoje meltženo habó druhe znaño?
Nejsé té druhim be wscheje winé ha prawa jich brachi wuńetwaw? Žtó jo to swóschaw?
Nejsé té nitžo kranéw, wobžkodžew, nitžo krańene žkhowaw, habó pžedaw?
Nejsé té sam za tém ladaw, kak bó so zapwacžené žtžiniw? ha na kajke waschńo jo so to stawo?
Nejsé té zkradžu druhim žkodžecž spótwaw?
Nejsé té na czuzéch réchach džél méw?
Nejsé méltžaw, džež sé réchej wobaracž mów ha dérbjaw.
Nejsé nikom nitžo dobre wurétžaw? habó nékoho k nétžom zwom nawabiw?
Nejsé té druhim pžez ńetžiste rétže habó péśńe, pžez ńepžistojne zadžeržeńo, habó — žtož so tak husto stańe — pžez ńepžistojnu drastu, k pohóržkej bów?
Nejsé té druhich k réchej, snadž ńewinwatoho, zawed?
Žto mózesch ha dérbisch té tžinicž, zo bó druhich zasé na prawó pucž dowed, ha dalschim récham wobaraw — zo bó tu natžińenu žkodu zasé zarunaw?

Pžecžiwo sebi samom.

Nejsé té ze zamósom swojej strowocže žkodžiw habó tusamu zakomdžiw?

Nejsé so ze zamósom do smertnoho stracha podaw?

Nejsé żeni ńeměrné bów wo jědzi habó piczu — ńejsé so wopiw?

Nejsé ṗeńezé rozmetwaw z hraczom, z piczom, habó z póschnej drastu? — kak swoje hospodarstwo wedzesch?

Nejsé skupó? ńejsé żadén lichomnik?

Nejsé hordé ha wósokoho ducha?

Sé té tzesńe żiwó? (też wo mandzelstwe?)

Nejsé ze zwómi móslemi, habó ze zwómi pozadosczemi so pzeréschiw? Nejsé sam k tomu pzileznoscz dawaw pzez to, zo swojej wotzi doscz na kedzbu ńeméjesche, zo na ńetzesne rétze poswuchasche, habó strasche blaki wopótwasche?

Nejsé nitzo ze zwóm wotpohladańom rétzaw, tziniw, habó dopuschcziw?

Sé pzeczziwo sebi samom hańbiczziwó ha tzesńé bów? masch Boha pzed wotzomaj, déż tziiscze sam sé?

Nejsé nitzo rétzaw, tziniw habó dopuschcziw, żtoż bó pzeczziwo tzesnosczi bówo?

Nejsé so ze zamósom do stracha k réscheńu podaw?

Nejsé té snadż wo najblizschej pzileznosczi k réscheńu — wo twojim domé, habó pzi swojim dzěle?

Nimasch té żadne strasche znajomstwo habó résche na-wutzeńo? kak dowho hizno?

Sé té hatż dotal wědomńe ha ze zamósom, habó jenoż ze swaboscze ha z pzekwatańom réschiw?

Sé té naméscze tohodla żelnoscż wo sebi wubudzaw ha tu żkodu, dzeż mozno bé, zasé zarunaw?

Sé so té wot posledńej spówedze sém k najmeńschom nětzo polépschiw?

Żto bó tebi nětkojš najwetschi strach ha zrudobu tziniwo — dé bó naméscze wumrecz dérbjaw?

3. Wubudz zelnoſcz ha kaczo z krutém prėdkwzaczom.

Daj ſebi, lubó kjeſczijano! twojich, pzez pzepótwańo ſwėdońa zpóznatéch rėchow wot wutrobó zel bócz. Próczuj ſo po twojej móznoſczi, *prawe ziwu, nutskomnu boloſcz na twojej wobońdzenej ńezprawnoſczi wo ſebi wubudzicz.* Wérniſcha, nutniſcha talej téſchnoſcz jo, kotruz twoja wutroba tzuje: wéſcziſcho mózeſch ſo nadzecz, zo budzeſch winow tajkelej zrudobó, kiz ſu jenczczé twoje rėchi, ſo pzichodńe zdzerzecz.

Ha woprawdze, naſche rėchi zaſwuza, zo je hórczé wopwakamó. Samo na ſebi hizon ſu nėzto jara wohidne ha zadwawo, wedu pak za ſobu tez najzrudniſche zczėwki: tzaſne ha wėtzne ſudé bozeje zprawnoſcze. Ztóz rėſchi, zkodzi ſam ſebi na czėle ha duſchi, zhubi mėr ha zpokojnoſcz ſwojeſe wutrobó, prawo ńebeſkeje zbóznoſcze; ha joli wo ſwojich rėchach zwoſtańe, ſwojomu najwetſchomu ńezbozu wuczeknécz ńemóze: wón budze wot bozoho wobletza na wėtzne wotpokazané ha do hele zaſtortzené.

To najprėdé wopomń, o rėſchniko! ha dzakuj ſo Bohu, joli tebe zpomózna bojoſcz pzewozme, nutskomńe zazrėje ha k zelnoſczi pohnuwe. Dzakuj ſo Bohu, joli wo tebi ta zadoſcz naſtańe: ach! dé bóch tola zeni do rėcha ńezwoliw!

Hale ńewoſtań pzi tajkej zelnoſczi ſtejo; welewaczé pozbėn ſo k *doſpowniſchej zelnoſczi!* Nezpokoj ſo ze zelnoſczu, kotraz naſtańe, dokelz twoje rėchi wulku zkodu zawinéli ſu. Hale daj ſebi twojich rėchow zel bócz, dokelz ſé twoju ſwatu winwatoſcz zakomdziw; napzeczo twojomu ſwėdomu ſo ſpedziw; napzeczo Bohu, twojomu najdobroczijwſchomu wótczej ha pzeczjiwo twojomu kńezej ha zbozńikej Jézuſej Kréſtuſej zrėſchiw, kotréz ſo ſamoho za tebe

wopruwaw. Pzi tajkelej dospownej zelnoscji budzesch pzed rèchom wèrnu zadwawoscz wo wutrobe zatzucz, kotraz budze tebe k zpomóznèm, krutèm prèdkwzaczam pohnuwacz.

Prèdkwzacza su jow wowna wèecz; na nimi jo wschitko lezzane. Wscha zelnoscz dèrbi tu jenoj tèch prèdkwzaczow dla bóez; kotrez prèdkwzaczia jenczczé pzed wróczeňom do starèch rèchow wobkhowaja, polèpscheňo ha nakazaňo ziweňa mózne tziňa. Prawe dobre prèdkwzaczja tzinicz mèj tohodla dzentsa, dèz sé wscho předawsche z bozej pomoczu deře dokoňaw, za twoju najswaczischu naleznoscz.

Nezpokoj so z tèm, zo řekňesch: ja chczu so polèpschicz. To jo do czéwa ha na ňewèste prèdkwzate; kaz so z wetscha staňe. Tajke prèdkwzaczja wostanu prózne. Ja chczu czi wo pzikwadze tak prawe jasňe pzed wotzi stajicz, kak dèrbisch twoje dobre prèdkwzaczja z móznej wèstosczu wotpowozicz. Té masch nakhilnoscz k nèwej; chczejschli ju pzewinéez, da ňejo doscz, zo sebi prèdkwozmesch: ja so pzichodňe nidé wacze taklez rozňe nèwacz ňecham! to jo prèdkwzaczo do czéwa ha ňewèste. Té pak dèrbisch twoje prèdkwzaczo zwozicz na tu wèez, na tu parschonu, wot kotrezz wèsch, zo tebe najlózo k nèwej wabi; té dèrbisch řecz! dèz mi to zasé prèki pzindze, ztoz me tak husto roznèwe — dèz tón habó tamón me zasé wokziwdzi: da chczu so prawe hromadu bracz ha na so dzerzecz, chczu na mojoho luboho ha tak dobroczjiwoho smèlnoho, zczerpnoho kňeza ha wumóznika zpominacz h. t. d.— Tak té wèsch, zto masch tzinicz; wèsch pzed tzim so na kedzbu bracz. Tzin tak pzi wschèm.

Nezabódz tez, sebi kruczje prèdkwzacz: ja chczu so swèru próczwacz, wschu pzez moje wobondze rèchi natziňenu zkodu po móznosczi zarun Czéle dře tebi to mózno ňebudze, dokelz ta pzez rèch

ńena žkoda jo husto ńezkóntžna. Pomósli sebi jenož na žkodu, kotruž jedén daté pohoržk za sobu wedže. Hale próczwacž so tola dérbisch, to zarunacž chczécž, žtož wo twojich moczach leži.

Zkóntžńe dérbisch hižcžen sebi tež prêdkwzacž: zo chczesch wsché mòžne srêdki nawožecž ha třebacž, z kotrémiž mòw twojim zwóm nakhilnoscžam ha pžiwutžeńam so zpedžicž, ha so pžed wamańom twojich dobréch prêdkwzaczow wobkhowacž.

Jara wužitne tebi budže, déž twoju želnoscž ha dobre prêdkwzacža z cžêhuwaczémi swowami pobožńe wobzankńesch:

Wotcže wo ńebesach! ja sém zrêschiw napžeczo Tebi, sém twoje swate kazńe pžestupiw, twoju luboscž wotbów, prawo k wêtžnej zbóžnoscži zhubiw ha dérbu so bojecž straschnéch sudow twojeje zprawnoscže. Ja ńejsém hòdné, twoje džêcžo rêkacž. Hale, dokelž sé dobroczžiwò ha pownè luboscže, da ńebudžesch mńe wot so stortžicž ha mi ńepwaczžicž po mnohòscži mojich rêchow. Dokelž lej: želnoscžiwe wróczu so k Tebi, kotrohož tak lochkozmòsńe wopuschczžich; wot wutrobò zadspeju kòždé rêch ha bòch radé chczéw, zo bòch jòn ženi ńewobojschow. Ja zpòznaju, kak jara sém Tebe, mojoho swêrnoho, wscheje luboscže dostojnoho Boha ha wótcža roznêwaw; te swate wustawò, kotrež sé mi hako zakit pžed ńeprawdu ha rêchom zawostajiw, jenož mawo kedžbu mêw; — ja zpòznaju, kak ńedžakomné sém so napžeczo twojomu sénej, mojomu kńezej ha zbòžnikej wopokazaw, kotrohož sé k mojomu wumòženu na swêt pòswaw. To nidé ńesmie tak wostacž. Ženi waczé ńecham postajeńa k mojomu zpomòženu zadspecž; ženi pžez cžežke rêchi

pwodow cżerṗeńa ha wumṙecża mojoho Jězusa so ńehódné wopokazacż; żeni ńecham wina bócż, zo bó swata krej mojoho kńeza na zdónku kżiża podarmo za mńe pżelata bówa. —

Tebi, o Bożo! slubju, zo chczu so wěsczi polěpschicż — zo chczu rěch, ha kóżdu pżileżnoscż k rěchej hidżicż — wschu pżez ńón natżińenu żkodu zarunacż — moje zwo pżiwutżeńa ha nakhilnoscże wotpowożicż — ha so pżichodńe pżed kóżdém pżestuṗeńom twojich swatéch kazńow pilńe na kedżbu bracż. Woż mńe jenoj zasé k twojomu dżěsczu hoṙe ha daj mi du nadu k doṗelńeńu tutéch mojich ṙanéch prědkwzaczow. —

4. Nětk haklen pżistup k spówednomu stowej.

Jow so wuznaj twojich rěchow pżed twojim spówedném wótczom, ruńe tak, hako bó té pżed Jězusom, tém sudnikom żiwóch ha mordwóch samóm staw; to rěka: wěrńe ha swěrńe; — be wschoho wuzamojeńa ha pomenscheńa twojich pżestuṗeńow. Pżi cżeżkich rěchach wuznaj: kak husto sé je wobojschow; pżistaj wschéważne wobstejnoscże; tola zdżerż so wschoho ńetṙebawschoho pówedańa, ha wobzkorżuwańa druhich tżwojekow. Wotmojej radé ha wěrńe na wschitke praschena spówednika. Wuprosch sebi joho radu wo wschitkim, wo tżimż sebi sam wěsté ńejsé; tej wo nastupańu twojich dobréch prědkwzaczow, kotreż sé tżiniw; ha slub jomu, so nakazacż, ruńe tak, hako bó je Bohu samomu slubiw. Joho napominańa woż sebi deṙe k wutrobe ha próczuj so pilńe, wo skutku tesamo wuwescż.

Ze spówednoho stowa stupiwschi wobrocż so z x

k Bohu z ẃesowosczu jeneje z Bohom wujednaneje dusche. Haj, té smėsch tu wėstu nadźiju mėcz, zo budźe Bóh tebi wschitke woboṅdźene rėchi nadṅe wodacz, joli sé wschė hatz dotal zpomṅene potṙebnoscźe po twojej mójnoscźi deṙe doṗelniw ha tez dale swėru za polėpscheṅom twojoho ziẃeṅa so prócźwacz budźesch. Spėwaj traz zcźchuwacźé paczeṙ:

O smėlné Bozo! Tebi so nutṙe dźakuẃu, zo sé moju próstwu wusẃóschaw, ha mi wotẃazaṅo wot mojich rėchow ha twoju nadu sobudźėliw! Pṙez hort mėschnika Té kemni rėtzesche: „twoje rėchi su tebi wodate.“ O lubozne, wokzeẃacze swowa: Té zasé mój wótcz! ja twoje dźėczo.

Nėtk, lubó wotcze! ṁe nitzo ẃacźé wot twojeje luboscźe dźėlicz ṅesṁe! Zeni ẃacz ṅecham pṙez wėdomṅe woboṅdźené rėch twojoho zpodobaṅa so ṅehodné tzinicz: ja chczu wschė pozadoscźe ha nakhilnoscźe wobkedźbuwacz; wschėch pṙileznosczow k zwomu so zdaluwacz, radu ha napominaṅa spóẃednoho wótcza pilṅe kedźbu mėcz ha khodźicz pṙed twojim sẃatém wobletzom wo ponizṅoscźi ha zapṙeczu so samoho. Moje czėwo pṙichodne ziẃeṅo budźe dźakpraẃeṅo za wulku nadu, kotruz dźentsa dóstaw, ha wobswėdseṅo nowoho ziẃeṅa, kotrez dźentsa zapotzinam.

Hale, o kṅeze! Té znajesch moju swabosćz. Té wėsch, kak pṙeṁeṅacza ha ṅewobstajna moja wola jo. Tak husto hizon sém tesamo lubiw, ztoz dźentsa, hale nitzo ṅedźerzaw. Ze so samoho nitzo dobre ṅezamózu. Wscha nascha mócz *pṙindźe* wot Tebe, o Bozo!

Tohodla proschu wo ṁeńe mojoho bójskoho wumóžnika Jězuša Krěstusa, pośélń moju wolu pžez mócž twojeje św. nadé, zo bóch z ńepžestawaczej próczu wukořeńiw wsché zbótki zandženoho rěschnoho žiẇeńa wo mui ha zahořené wot želiwoj luboscže k Tebi zpěchuwaw wscho, žtož pžistojne, dobre, tžesne, swate jo. Džěčzacza bojoscž děrbi ṁe wotdžeržecž wot wschoho, žtož jo twojej wótczowskej woli napžecžiwne. Bórńe wopręědka mi czežko padnéwo, bórńe so mi ńemóžne zdawo; děž jenoj wschu móžnu próczu nawožuẇu, ha tak z twojej nadu swěru sobu skutkuẇu, budžesch Té, o Božo! twoju sélnoscž wopokazacž wo mojej swaboscži. Zdžeržž ṁe jenoj, mój Božo! dóiž ńebudu pžez twoju bójsku pomocž dóstojnoscžené, pžincž k herbstwu těch Swatěch pžez mnohe zaswužbó twójoho séna, Jězuša Krěstusa. Amen.

O najdobrocžiwschi Jězuso! pžez zaswužbó najzbóžnischeje kńežné Marje ha wschitkich Swatěch proschu Tebe: daj sebi moju spówedž zpodobnu ha mi zpomóžnu bócž; — ha wschitko, žtož mi na nutrnoscži želnoscže, ha na dospownoscži spówedže pobrachné, chczéw po Twojej wětžnej dobrocže ha miwoscži zarunacž ha tak ṁe dostojnoscžicž, wot wschoho rěcha wotẇazané bócž tež wo ńebesach pžed Twojim swatém woblетžom. Kiž Té žiwó sé ha kraluẇesch hak mój wumóžnik, khwalené do wscheje wětžnoscž Amen.

Nětk wopomń te wot spówednika dóstate wutžbó — r pomń, kak budžesch wuspówedane rěchi polěpschicž strachow ha pžiležnoscžow so zdaluwacž.

5. Zkóntžńe ńezabódž doscžtžinicž.

Doscžtžińacže skutki za nasche rěchi pžiswuscheja k pokucže; rěkaja tohodla tež pokutne skutki. To pak su tajke dobre skutki, kotrež samo hižon nascha kruta winwatoscž ńejsu; hale kotrež rěschnik z tém wotpohladańom na so wozmie, zo bó so wo swojim pokutném zmósleńu zdžeržaw ha wobkrucžiw, — zo bó te wschelake zwo ha wele pohoržka, pžez rěschne skutkwańo natžińene, tola někak zarunaw. Pokutné skutk k pžikwadej jo, dėž sebi wo tajkim wotpohladańu jene hewak dowolene wesselo zapójesch; wėstu, tebi hewak deře swodžacžu jědž habó napow wotcžehńesch; habó wopótwańo towarstwa zakazasch; dėž sebi drastu, kotruž ruńe nužńe ńetřebasch, ńekupisch; pak hewak tajke nėžto sebi hořepowožisch: to na telej waschńo zalutwane pak hako jamožnu khudém sobudžělisch. Tež to hižon bó tajki pokutné skutk bów, dėž sebi prědkwozmesch, jenu wěrnoscž pži sebi rozpominacž, ha pži tém zpomóžne pohnucža wo sebi wubudžecž. —

Někotre tajke pokutne skutki pžikaza rěschnikej hižon spówednik; ha tesamo wuwescž jo potém swata pžiswuschnoscž. Te wot měschnika hořepowožene doscžtžińeńo pžiswuscha hako džěl k sw. sakramentej pokuté, ha rěka sakramentalske doscžtžińeńo. — Z tém pak so ńesmedža pžemeńecž druhe pokutne skutki, kotrež sebi kóždé rěschnik sam hižcžen prědkwozme ha sebi prědkwzacž dérbi. Te wot spówednika nam hořekwadžene skutki su po naschej duchownej potřebnoscži wuzwolene, jenoj lochke ha cžéle wěste, tak zo móže kóždé be wscheje prócžé zpoznacž, hatž jo deře tesamo dopelniw habó nicž. Dokelž su telej skutki lochke ha mawo, dérbimó sami nėžto pžistajicž ha z cžéwa so prócžwacž, tak wele dobroho hatž jenoj móžno ha wo naschich mocžach ležži, skutkuwacž. Wož sebi pži kóždej sw. spówedži tajke pokutne skutki prědk.

Wot wotpuska.

Dospownischo té wschė telej pżikazňe naschеje sw. czėrkwe pżi wużiwaňu sw. sakramenta pokuté dopelnisch; bóle so té próczuwesch za polėpscheňom twojeje wutrobó; pilnischo té pżed kóżdém wróczeňom do staroho rėcha so pasesch; wobstajnischo té pżi dobrėch prėdkwzaczach zwostaňesch; swėrnischi wo pokutnėch skutkach so wopokażesch; — wėsczischo, mój lubó kżesczijano! móżesch so nadżecż, zo budże Bóh tón kňez tebi wschė twoje rėchi dospowňe wodacż ha z tém też *wschitke* zaswużene żtrafó sobu zpuschczicż, kotreż jo boża sprawnosczż wo żiweňu habó smerczi tebi pżisudżiwa. Dokelż: borňe té też sw. sakrament teje pokuté hódňe dóstaw ha pżez tónsamón *wėtżne* żtrafó twojich rėchow pżez Jėzusowo zaswużbó wodate dóstaw: ňemóżesch tola wėsté bóczż, zo też wschė *tżasne żtrafó* zdobom pżestanu, kotreż sé pżez twoje rėchi zaswużiw ha sebi pżiczahnéw. Boża nada nam tesamo ňewotwozmje, dokelż je sami zňesczż ha pżeczerpeczż nam móżno jo. Chczeisch té, zo bó boża smėlnosczż też telej żtrafó, kotreż pak wo tutém żiweňu, pak po smerczi wo tżisczu nas trechja, nam czėle zpuschcziwa, habó tola pżikrótsiwa habó pomeňschiwa: da dérbisch té pżi swėrném wutraczu wo nowom, polėpschenėm żiweňu, ňepżestawacż wo pokutném skutkwaňu.

Wėsczi jara deře budże pżi tém kóżdé tżinicż, kiż wschitke dobre skutki sobu dopelni, kotrémż czėrkwinsczé prėdkstejeřo (bamż ha biskopojo) pżi wudżėleňu wotpuskow wėriwóch napominaja. Dokelż:

wotpusk wudżėlicż ňejo nitżo druhe, hatż wėrňe pokutnom rėschnikej wėstosczż wesowoje nadżije podacż: Bóh budże jomu joho rėchi tak wodacż, zo budże też tżasna żtrafa, pak z czėwa, pak z dżėla wuzbėňena, joli jo tón pokutné rėsch-

3. Wubudź żelnosćź ha kaczo ź krutém prėdkwzaczom.

Daj sebi, lubó kźesćźijano! twojich, pźez pźepótwańo swėdomja zpóznatéch rėchow wot wutrobó żel bóćź. Prócźuj so po twojej móźnosćźi, *prawe źiwu, nutskomnu bolosćź na twojej wobońdźenej ńezprawnosćźi wo sebi wubudźicź*. Wėrnischa, nutnischa talej tėschnosćź jo, kotruź twoja wutroba tźuje: wėsćźischo móźesch so nadźecź, zo budźesch winow tajkelej zrudobó, kiź su jenczczé twoje rėchi, so pźichodńe zdźerźecź.

Ha woprawdźe, nasche rėchi zaśwuźa, zo je hórczé wopwakamó. Samo na sebi hiźon su nėźto jara ẃohidne ha źadwawo, ẃedu pak za sobu teź najzrudnische zczėwki: tźasne ha wėtźne sudé boźeje zprawnosćźe. Ztóź rėschi, źkodźi sam sebi na cźėle ha duschi, zhubi mėr ha zpokojnosćź swojeje wutrobó, prawo ńebeskeje zbóźnosćźe; ha joli wo swojich rėchach zwostańe, swojomu najẃetschomu ńezboźu wuczeknécź ńemóźe: wón budźe wot boźoho wobletźa na wėtźne wotpokazané ha do hele zastortźené.

To najṕrėdé wopomń, o rėschniko! ha dźakuj so Bohu, joli tebe zpomóźna bojosćź pźewozme, nutskomńe zaźrėje ha k żelnosćźi pohnuẃe. Dźakuj so Bohu, joli wo tebi ta źadosćź nastańe: ach! dé bóch tola źeni do rėcha ńezwoliw!

Hale ńewostań pźi tajkej żelnosćźi stejo; ẃeleẃaczé pozbėn so k *dospownischej żelnosćźi*! Ńezpokoj so ze żelnosćźu, kotraź nastańe, dokelź twoje rėchi wulku źkodu zawinéli su. Hale daj sebi twojich rėchow żel bóćź, dokelź sé twoju swatu winwatosćź zakomdźiw; napźeczo twojomu swėdomju so spėdźiw; napźeczo Bohu, twojomu najdobrocźiwschomu wótczej ha pźeczźiwo twojomu kńeźej ha zboźnikej Jėzusej Krėstusej zrėschiw, kotréź so samoho za tebe

wopruwaw. Pzi tajkelej dospownej zelnosczi budzesch pzed
rėchom wėrnu zadwawoscz wo wutrobe zatzucz,
kotraz budze tebe k zpomóznėm, krutėm prėdkwzaczam
pohnuwacz.

Prėdkwzacza su jow wowna wėcz; na nimi
jo wschitko lezzane. Wscha zelnoscz dėrbi tu jenoj
tėch prėdkwzaczow dla bócz; kotrez prėdkwzacza jenczezė
pzed wróczeńom do starėch rėchow wobkhowaja,
polėpscheńo ha nakazaňo ziweňa mózne tziňa. Prawe
dobre prėdkwzacza tzinicz mėj tohodla dzentsa, dėz sė wscho
předawsche z bozej pomoczu deře dokoňaw, za twoju naj-
swacziischu naleznoscz.

Nezpokoj so z tėm, zo řekňesch: ja chczu so polėpschicz.
To jo do czėwa ha na ňewėste prėdkwzate; kaz so z wetscha
staňe. Tajke prėdkwzacza wostanu prózne. Ja chczu czi wo
pzikwadze tak prawe jasňe pzed wotzi stajicz, kak dėrbisch twoje
dobre prėdkwzacza z móznej wėstosczu wotpowozicz. Tė masch
nakhilnoscz k nėwej; chczejschli ju pzewinėcz, da ňejo doscz,
zo sebi prėdkwozmesch: ja so pzichodňe nidė wacze takleż
rozňe nėwacz ňecham! to jo prėdkwzaczo do czėwa ha
ňewėste. Tė pak dėrbisch twoje prėdkwzaczo zwozicz na
tu wėcz, na tu parschonu, wot kotrejz wėsch, zo tebe naj-
lózo k nėwej wabi; tė dėrbisch řecz! dėz mi to zasė prėki
pzindze, ztoz me tak husto roznėwe — dėz tón habo tamón
me zasė wokziwdzi: da chczu so prawe hromadu bracz ha
na so dzerzecz, chczu na mojoho luboho ha tak dobrocziwoho
smėlnoho, zczerpnoho kňeza ha wumóznika zpominacz h. t. d. —
Tak tė wėsch, zto masch tzinicz; wėsch pzed tzim so na kedzbu
bracz. Tzin tak pzi wschėm.

Nezabódz tez, sebi krucze prėdkwzacz: ja chczu so
swėru próczwacz, wschu pzez moje wobondzene
rėchi natziňenu zkodu po móznosczi zarunacz.
Czėle dře tebi to mózno ňebudze, dokelz ta pzez rėch za

ńena ẑkoda jo husto ńezkóntẑna. Pomóśli sebi jenoj na ẑkodu, kotruẑ jedén daté pohorẑk za sobu ẃedẑe. Hale próczwacẑ so tola dérbisch, to zarunacẑ chczécẑ, ẑtoẑ wo twojich moczach leẑi.

Zkóntẑńe dérbisch hiẑczen sebi teẑ prédkwzacẑ: zo chczesch wsché móẑne srédki nawoẑeczẑ ha třebacẑ, z kotrémiẑ mów twojim zwóm nakhilnosczam ha pẑiwutẑeńam so zpedẑiczẑ, ha so pẑed wamańom twojich dobréch prédkwzaczow wobkhowacẑ.

Jara wuẑitne tebi budẑe, déẑ twoju ẑelnosczẑ ha dobre prédkwzaczja z czěhuwaczémi swowami poboẑńe wobzankńesch:

Wotcze wo ńebesach! ja sém zréschiw napẑeczo Tebi, sém twoje śwate kaẑńe pẑestupiw, twoju luboscẑ wotbów, prawo k wétẑnej zbóẑnosczi zhubiw ha dérbu so bojeczẑ straschnéch sudow twojeje zprawnosczje. Ja ńejsém hódné, twoje dẑéczjo rékacẑ. Hale, dokelẑ sé dobroczẑiwó ha powné lubosczje, da ńebudẑesch mńe wot so stortẑiczẑ ha mi ńepwaczẑiczẑ po mnohósczi mojich réchow. Dokelẑ lej: ẑelnosczẑiwe wróczu so k Tebi, kotrohoẑ tak lochkozmóśńe wopuschczich; wot wutrobó zadśpeju kóẑdé réch ha bóch radé chczéw, zo bóch jón ẑeni ńewobojschow. Ja zpóznaju, kak jara sém Tebe, mojoho swérnoho, wscheje lubosczje dostojnoho Boha ha wótcza roznéwaw; te śwate wustawó, kotreẑ sé mi hako zakit pẑed ńeprawdu ha réchom zawostajiw, jenoj mawo kedẑbu méw; — ja zpóznaju, kak ńedẑakomné sém so napẑeczo twojomu sénej, mojomu kńezej ha zbóẑnikej wopokazaw, kotrohoẑ sé k mojomu wumóẑeńu na swét pósWaw. To nidé ńeśmie tak wostacẑ. Ẑeni ẃaczé ńecham postajeńa k mojomu zpomóẑeńu zadśpeczẑ; ẑeni pẑez czeẑke réchi

pwodow czerṕeńa ha wumŕecza mojoho Jězusa so ńehódné wopokazacz; zeni ńecham wina bócz, zo bó swata krej mojoho kńeza na zdónku kziza podarmo za mńe pzelata bówa. —

Tebi, o Bozo! slubju, zo chczu so wěsczi polěpschicz — zo chczu rěch, ha kózdu pzileznoscz k rěchej hidzicz — wschu pzez ńón natziṅenu zkodu zarunacz — moje zwo pziwutzeńa ha nakhilnoscze wotpowozicz — ha so pzichodńe pzed kózdém pze-stuṕeńom twojich swatěch kazńow pilńe na kedzbu bracz. Woz ẃe jenoj zasé k twojomu dzěsczu hoŕe ha daj mi du nadu k doṕelńeńu tutěch mojich ŕaněch prědkwzaczow. —

4. Nětk haklen pzistup k spówednomu stowej.

Jow so wuznaj twojich rěchow pzed twojim spówed-ném wótczom, ruńe tak, hako bó té pzed Jězusom, tém sudnikom ziwóch ha mordwóch samóm staw; to rěka: wěrńe ha swěrńe; — be wschoho wuzamojeńa ha pomen-scheńa twojich pzestuṕeńow. Pzi czezkich rěchach wuznaj: kak husto sé je wobojschow; pzistaj wsché wazne wobstej-noscze; tola zdzerz so wschoho ńetŕebawschoho póẃedańa, ha wobzkorzuwańa druhich tzwojekow. Wotmojej radé ha wěrńe na wschitke praschеńa spówednika. Wuprosch sebi joho radu wo wschitkim, wo tzimz sebi sam wěsté ńejsé; tez wo nastupańu twojich dobrěch prědkwzaczow, kotrez sé tziniw; ha slub jomu, so nakazacz, ruńe tak, hako bó je Bohu samomu slubiw. Joho napominańa woz sebi deŕe k wutrobe ha próczuj so pilńe, wo skutku tesamo wuẃescz.

Ze spówednoho stowa stupiwschi wobrocz so z nowa

k Bohu z ẇesowosczu jeneje z Bohom wujednancje dusche. Haj, té směsch tu wěstu nadziju měcz, zo budze Bóh tebi wschitke wobońdzene rěchi nadńe wodacz, joli sé wschě hatz dotal zpomńene potřebnoscze po twojej móznosczi deře doṗelniw ha tez dale swěru za polěpscheńom twojoho ziẇeńa so próczwacz budzesch. Spěwaj traz zczěhuwaczé paczeř:

O smělné Bozo! Tebi so nutrńe dzakuẇu, zo sé moju próstwu wuswóschaw, ha mi wotẇazańo wot mojich rěchow ha twoju nadu sobudzěliw! Pzez hort měschnika Té kemni rétzesche: „twoje rěchi su tebi wodate.“ O lubozne, wokzeẇacze swowa: Té zasé mój wótcz! ja twoje dzěczo.

Nětk, lubó wotcze! ṁe nitzo ẇaczé wot twojeje luboscze dzělicz ńesṁe! Zeni ẇacz ńecham pzez wědomńe wobońdzené rěch twojoho zpodobańa so ńehodné tzinicz: ja chczu wschě pozadoscze ha nakhilnoscze wobkedzbuwacz; wschěch pzileznosczow k zwomu so zdaluwacz, radu ha napominańa spóẇednoho wótcza pilńe kedzbu měcz ha khodzicz pzed twojim sẇatém wobletzom wo poniznosczi ha zaṗřeczu so samoho. Moje czéwo pzichodne ziẇeńo budze dzakpraẇeńo za wulku nadu, kotruz dzentsa dóstaw, ha wobswědseńo nowoho ziẇeńa, kotrez dzentsa zapotzinam.

Hale, o kńeze! Té znajesch moju swaboscz. Té wěsch, kak pzeṁeńacza ha ńewobstajna moja wola jo. Tak husto hizon sém tesamo lubiw, ztoz dzentsa, hale nitzo ńedzerzaw. Ze so samoho nitzo dobre ńezamózu. Wscha nascha mócz *pzindze* wot Tebe, o Bozo!

Tohodla proschu wo ṁeńe mojoho bójskoho wumóżnika Jézusa Kréstusa, posélń moju wolu pżez mócz twojeje sẃ. nadé, zo bóch z ńepżestawaczej próczu wukořeńiẃ wsché zbótki zandżenoho réschnoho żiẃeńa wo mni ha zahořené wot żeliwoj luboscże k Tebi zpéchuwaw wscho, żtoż pżistojne, dobre, tżesne, sẃate jo. Dżéczacza bojoscż dérbi ṁe wotdżerżecż wot wschoho, żtoż jo twojej wótczowskej woli napżecżiwne. Bórńe woprédka mi czeżko padnéwo, bórńe so mi ńemóżne zdawo; déż jenoj wschu móżnu próczu nawożuẃu, ha tak z twojej nadu swérnu sobu skutkuẃu, budżesch Té, o Bożo! twoju sélnoscż wopokazacż wo mojej swabosczi. Zdżerż ṁe jenoj, mój Bożo! dójż ńebudu pżez twoju bójsku pomocż dóstojnosczené, pżincż k herbstwu téch Sẃatéch pżez mnohe zasẃużbó twójoho séna, Jézusa Kréstusa. Amen.

O najdobroczżiwschi Jézuso! pżez zasẃużbó najzbóżnischeje kńeżné Marje ha wschitkich Sẃatéch proschu Tebe: daj sebi moju spóẃedż zpodobnu ha mi zpomóżnu bócż; — ha wschitko, żtoż mi na nutrnosczi żelnoscże, ha na dospownosczi spóẃedże pobrachné, chczéw po Twojej wétżnej dobrocże ha miwosczi zarunacż ha tak ṁe dostojnosczicż, wot wschoho récha wotẃazané bócż też wo ńebesach pżed Twojim sẃatém wobletżom. Kiż Té żiwó sé ha kraluẃesch hako mój wumóżnik, khwalené do wscheje wétżnoscże. Amen.

Nétk wopomń te wot spóẃednika dóstate wutżbó — rozpomń, kak budżesch wuspóẃedane réchi polépschicż — strachow ha pżileżnosczow so zdaluwacż.

5. Zkóntzńe ńezabódz dosczdzinicz.

Dosczdziňacze skutki za nasche rěchi pžiswuscheja k pokucže; rěkaja tohodla tež pokutne skutki. To pak su tajke dobre skutki, kotrež samo hižon nascha krutа winwatosćž ńejsu; hale kotrež rěschnik z tém wotpohladańom na so wozme, zo bó so wo swojim pokutném zmóslеńu zdžeržaw ha wobkruczžiw, — zo bó te wschelake zwo ha wele pohoržka, pžez rěschne skutkwaňo natžiňene, tola ńěkak zarunaw. Pokutné skutk k pžikwadej jo, děž sebi wo tajkim wotpohladańu jene hewak dowolene wesselo zapójesch; wěstu, tebi hewak deře swodžaczu jědž habó napow wotczehńesch; habó wopótwaňo towarstwa zakazasch; děž sebi drastu, kotruž ruńe nužńe ńetřebasch, ńekupisch; pak hewak tajke něžto sebi hořepowožisch: to na telej waschńo zalutwane pak hako jamožnu khudém sobudžělisch. Tež to hižon bó tajki pokutné skutk bów, děž sebi prědkwozmesch, jenu wěrnosćž pži sebi rozpominacž, ha pži tém zpomóžne pohnucža wo sebi wubudžecž. —

Někotre tajke pokutne skutki pžikaza rěschnikej hižon spówednik; ha tesamo wuwesćž jo potém swata pžiswuschnosćž. Te wot měschnika hořepowožene dosćždžiňeňo pžiswuscha hako džěl k sw. sakramentej pokuté, ha rěka sakramentalske dosczdziňeňo. — Z tém pak so ńesmedža pžemeńecž druhe pokutne skutki, kotrež sebi kóždé rěschnik sam hižczen prědkwozme ha sebi prědkwzacž dérbi. Te wot spówednika nam hořekwadžene skutki su po naschej duchownej potřebnosćži wuzwolene, jenoj lochke ha czéle wěste, tak zo móže kóždé be wscheje prócžé zpoznacž, hatž jo deře tesamo dopelniw habó nicz. Dokelž su telej skutki lochke ha mawo, dérbimó sami něžto pžistajicž ha z czéwa so prócžwacž, tak wele dobroho hatž jenoj móžno ha wo naschich moczach ležži, skutkuwacž. Woz sebi pži kóždej sw. spówedži tajke pokutne skutki prědk.

Wot wotpuſka.

Doſpownischo té wſchė telej pzikazňe naſcheje ſw. czérkwe pzi wuziwaňu ſw. ſakramenta pokuté dopelniſch; béle ſo té próczuweſch za polėpſcheňom twojeje wutrobó; pilniſcho té pzed kózdém wróczeňom do ſtaroho rėcha ſo paſeſch; wobſtajniſcho té pzi dobréch prėdkwzaczach zwoſtaňeſch; ſwérniſchi wo pokutnéch ſkutkach ſo wopokazeſch; — wėſcziſcho, mój lubó kzeſczijano! mózeſch ſo nadzecz, zo budze Bóh tón kňez tebi wſchė twoje rėchi doſpowňe wodacz ha z tém tez wſchitke zaſwuzene ztrafó ſobu zpuſchczicz, kotrez jo boza ſprawnoſcz wo ziweňu habó ſmerczi tebi pziſudziwa. Dokelz: bórňe té tez ſw. ſakrament teje pokuté hódňe dóſtaw ha pzez tónſamón wėtzne ztrafó twojich rėchow pzez Jėzuſowo zaſwuzbó wodate dóſtaw: ňemózeſch tola wėſté bócz, zo tez wſchė tzaſne ztrafó zdobom pzeſtanu, kotrez ſé pzez twoje rėchi zaſwuziw ha ſebi pziczahnéw. Boza nada nam teſamo ňewotwozme, dokelz je ſami zňeſcz ha pzeczerpecz nam mózno jo. Chczejſch té, zo bó boza ſmėlnoſcz tez telej ztrafó, kotrez pak wo tutém ziweňu, pak po ſmerczi wo tziſczu nas trechja, nam czéle zpuſchcziwa, habó tola pzikrótſiwa habó pomeňſchiwa: da dérbiſch té pzi ſwérném wutraczu wo nowom, polėpſchenėm ziweňu, ňepzeſtawacz wo pokutném ſkutkwaňu.

Wėſczi jara deře budze pzi tém kózdé tzinicz, kiz wſchitke dobre ſkutki ſobu dopelni, kotrémz czérkwinſczé prėdkſtejeřo (bamz ha biſkopojo) pzi wudzėleňu wotpuſkow wėriwóch napominaja. Dokelz:

wotpuſk wudzėlicz ňejo nitzo druhe, hatz wėrňe pokutnom rėſchnikej wėſtoſcz weſowoje nadzije podacz: Bóh budze jomu joho rėchi tak wodacz, zo budze tez tzaſna ztrafa, pak z czéwa, pak z dzėla wuzbėňena, joli jo tón pokutné rėſch-

nik tez hizczen dale zwolené, wěste wot czérkwinskich prědkstejeřow k tomu wupisane pokutne skutki doṗelnicz. — Praschesch so: dze sem maja czérkw. prědkstejeřo mócz k tajkim lubeńam ha zpuschczeńam? wotmojimó tebi: talej mócz zwozuẇe so na prawo wodawańa rěchow, kotrez jo nasch kńez ha zběznik jim daw; kotruz mócz mócz klutzow ṁenuẇemó. Rěchi wodawacz pak ńeréka nitzo druhe, hatz réschnikej ẇesowu póẇesczi pzṁesczi, zo su jomu ztrafó joho réchow zpuschczene; najpředé wětzne, potém pak tez tzasne, za tém hatz wón pokutu tzini. Jene woprawdze pokutne zmósleńo pak wopokaza so tez wo dowěřeńu napzeczo zastojnikam bozim, prědkstejeřam swateje czérkẇe, pastéřam naschich duschow, „kotréchz jo duch swaté stajiw, Kréstusowo stadwa wodziecz,“ — pokaza so wo poswuschnosczi, z kotrejz so tém wot nich pzi wudzěleńu wotpuskow prědkpisaném dobrém skutkam podwolimó, ha tesamo doṗelnimó.

Z toho zpóznajesch tez, kak móze wot dospownoho ha ńedospownoho wotpuska rétz bócz. Dospowné wotpusk zpuschczi nam tzasne ztrafó czéle, kaz k pzikwadej jubilejski wotpusk, kiz so kózde 25. lěto wudzěli; — ńedospowné wotpusk zpuschczi jenoj wěsté dzěl téchsamóch.

Ztó pak bó pzi wschém tém tez deře nutsńewidzaw — (ha to dře jo ha wostańe te najwosobnische za tebe, mój kzesczijano!) zo nichtón ńemóze tu ẇesowu nadziju woprawdze dóstatoho wotpuska měcz, kiz ńechaw pokutu, wěrnu pokutu tzinicz. Bez pokuté ha polěpscheńa ziweńa so podarmo wotpuska nadzijesch.

Ta wot spóẇednika pzikazana pokuta jo zbótk starej ha kruteje czérkwinskej pokuté, kiz so přenich tzasach kjesczijanstwa wěstéch rěchow dla hořekwadzesche, ha husto pjatnaczje ha dwaczéczi lét, haj drudé tzas ziweńa trajesche. Déz

pokutné rěschnik wulku horliwosćž wopokaza, habó dėž swacži martraŕo za ńoho proschachu, bó jomu husto wěsté džėl joho pokuté na jene habó někotre lėta, drudé tež czéle spuschczené. Tajke zpuschczeńo wschitkich pokutnéch skutkow rěkasche *dospowné wotpusk.* Z tžasami bóchu posta-jene žtrafó do druhich dobréch skutkow pžemeńene. Na-posledku so telej stare czérkwinske pokuté zhubichu, pžez to, dokelž kžesczijeńo swoju pŕeńu horliwosćž ha pokutne zmó-sleńo zhubichu, ha czérkej, kaž rozomna, starosczžiwa macž, swoje džėczi ẃaczé ńežtrafwasche. Nascha sẃ. czérkej zpózna, zo bó nakwadžena žtrafa swoje wotpohladańo, rėschnika nakazacž, ńedosczahnéwa; — ẃeleẃaczé traž wina pohoržka bówa, swabóch k wotpadej wot czérkẃe wabiwa ha k zahubeńu duschow ẃedwa. Te žtrafó samo pak czérkej ženi wuzbėnéwa ńejo; zpokoji pak so jenoj, na tesamo nas dopomnicž ha k ženi pžestawaczej swatej win-watosczi polėpscheńa ha pokuté nas wutrobńe napominacž. Mó tebi, lubó kžesczijano! te jene nuzne ha zpomóžne husto dosćž praẃicž ńemóžemó: zo pokuta wobsteji wo wérnėm krutém próczwańu za polėpscheńom, ha zo bez toho žadén wotpusk móžné ńejo. Dokelž wotpuski czérkej jenož tém podawa: kiž z wérnej hwubokej želnosczu za tém žadaja ha so próczuja: zo bóchu so polėpschili. Tžim ẃetsche telej próczwańo, tžim dospownische polėpscheńo: tžim bóle ha wěsczischo zmėjesch na wotpusku džėl.

Newér, mój kžesczijano! zo snadž na wėstéch dńach, na kotréchž wotpusk pžipóẃedžené jo, wschitke twoje rėchi wottžisnéczž ha za ńe dosćžtžinicž móžesch, dėž k spówedži ha k božom blidu džesch ha wėste paczeŕe wuspėwesch. Na telej waschńo bóchu wotpuski ẃaczé žkodželi hatž pomhali. Nascha swata czérkej cheze nas ẃele ẃaczé k polėpscheńu naschoho žiẃeńa napominacž pžez te lubeńo, zo nam tžasne žtrafó zpuschczicž cheze, kiž bóchmó po smerczi wo *tamném* žiẃeńu wotczerpecž dėrbeli. Spówedź

ha ẇate wopraẇeńo staj hako pjihotwańo ha srėdk pola kóždoho wotpuska pjiporutjenej, dokelž staj wot Boha postajenej srėdkaj naschoho wusprawńeńa, dóstacža božeje nadė ha potajkim jentžkej mėjnej srėdkaj naschoho wėstoho nakazańa ha polėpscheńa.

Nawož husto telej srėdki, ha próczuj so, zo bó praẇe ẇele wotpuskow dóstaw. Tė budžesch je dóstacž, dėž tebi polėpscheńo twojoh žiẇeńa praje na wutrobe leži. Tžiń tak ẇele hatž móžesch; žtož potom hižczen pobrachẇe, budže tebi wot smėlnosczje božeje spuschczene.

Wot ẇatoho wopraẇeńa.

Wopomń ródńe, žto masch prėdk — ha žto dóstańesch' dėž k božomu blidu pjistupisch. —

Wopomńeczžo Jėzusa, joho luboscže, joho smerczže jo pji tėm wowna wėcž. Dokelž bójski zawožeŕ tutoho ẇatoho sakramenta sam pji joho nutsstajeńu praẇesche: **to tžinczže k mojomu wopomńeczžu!** Ha ẇ. Pawow praẇi: „tak husto hatž wó tutón khlėb jėscž ha tutón kheluch picž budžeczže, dėrbiczže smerczž toho kńeza zjeẇiczž, dójž wón pjindže.“ To jo tón sakrament teje wėrė ha luboscže; kotrėž tež kommunion, to jo zjednosczeńo rėka, dokelž chczėsche Jėzus pjež ńón bez sobu ha swojimi wėriwėmi najnutnische zjednosczeńo zawožiczž ha zdžeržeczž. Kaž nasch zbóžnik sam praẇi: „žtóž moje ṁaso jė ha moju krej pije, tón wostańe wo mni ha ja wo nim.“

Hale kajka jo twoja wėra, ha kajka twoja luboscž? Dė bó Jėzus k tebi praẇiw: pjeczželo! tžohodla sė tė pjischow? žto chczėw tė wotmojiczž, joli z ńetžistėm swėdoṁom, bez prėdkwzacža swojoho nakazańa, bez tžesczow-

noscze ha pobožnoscze so pžibližisch? Żtóž so to zwaži, pžistupi ńedostojné ha zréschi so, kaž japoztow prawi: na czéwe ha kreji swojoho kńeza. Tohodla dérbi so tžwojek předé deře pžepótwacž ha swoje swédomo ha wutrobu kedžbńe pželadacž, kajkej wonej pžed Bohom staj.

Nebódž pak tež bojazné, lubo kžesczijano! déž k božomu wopraweńu džosch. Sé té pžecziwo Bohu ha twojim blischim deře zmóslené ha jo woprawdže twoja kruta wola: so polépschicž — da ńedaj so anicž pžez twoje předawsche réchi, kotrež sé hórczé wobželnosczžiw ha kotréchž sé so wérńe wuspówedaw, — anicž pžez twoje swabosczže ha ńedospownosczže wotraschicž habó mawomósnoho ztžinicž. Ponižuj so pžed Bohom ha dowér so na joho smélnosczž. Ruńe tutón sw. sakrament budže tebe ze sélnosczu wobdaricž wo twojich swabosczach ha ze zpokojnosczu wo twojich wobczežnosczach ha hořach.

Pobožnosczž pži sw. woprawenu.

Do swatoho woprawena.

K Twojomu swatomu blidu pžistupu dżentsa, mój kńeže ha Božo! O daj mi tola deře zpóznacž, žtož nétk prédk mam ha sebi k wutrobe wzacž te zbožo, kiž so mi stańe! — Té, mój bójski wumóžniko! sé wo tutém najsw. woblatku bez nami wérńe ha woprawdže pžitomné. Kaž Té, wétžné Božo! néhdé wo naschim czéle z twojimi japoztowami wobkhadžesche, tak widžu Tebe nétk pžedomnu na swatém wowtařu. Ze sw. Domaschom chczu pžed mojim pžitomném Bohom na kolena padnécž ha z nim wuznacž; „mój kńeže ha mój Božo!“

Hako tajki chczejsch Té nétkoj nutsdkhód wzacž do

ha ſẃate wopraẃeńo ſtaj hako pzihotwańo ha ſrědk pola kózdoho wotpuſka pziporuzene, dokelz ſtaj wot Boha poſtajenej ſrědkaj naſchoho wuſprawńeńa, dóſtacza bozeje nadé ha potajkim jentzkej mẽznej ſrědkaj naſchoho wěſtoho nakazańa ha polěpſcheńa.

Nawoz huſto telej ſrědki, ha próczuj ſo, zo bó praẃe ẃele wotpuſkow dóſtaw. Té budzeſch je dóſtacz, déz tebi polěpſcheńo twojoh ziẃeńa praje na wutrobe lezi. Tziń tak ẃele hatz mózeſch; ztoz potom hizczen pobrachẃe, budze tebi wot ſmělnoſcze bozeje ſpuſchczene.

Wot ſẃatoho wopraẃeńa.

Wopomń ródńe, zto maſch prědk — ha zto dóſtańeſch, déz k bozomu blidu pziſtupiſch. —

Wopomńeczo Jězuſa, joho luboſcze, joho ſḿercze jo pzi tém wowna wěcz. Dokelz bójſki zawozeŕ tutoho ſẃatoho ſakramenta ſam pzi joho nutsſtajeńu praẃeſche: **to tzincze k mojomu wopomńeczu!** Ha ſẃ. Pawow praẃi: „**tak huſto hatz wó tutón khlěb jěſcz ha tutón khelucz picz budzecze, dérbicze ſḿercz toho kńeza zjeẃicz, dójz wón pzindze.**“ To jo tón ſakrament teje wěré ha luboſcze; kotréz tez **kommunion**, to jo **zjednoſczeńo** rěka, dokelz chczéſche Jězus pzez ńón bez ſobu ha ſwojimi wěriwémi najnutniſche zjednoſczeńo zawozicz ha zdzerzecz. Kaz naſch zbóznik ſam praẃi: „**ztóz moje ḿaſo jě ha moju krej pije, tón woſtańe wo mni ha ja wo nim.**“

Hale kajka jo twoja wěra, ha kajka twoja luboſcz? Dé bó Jězus k tebi praẃiw: **pzeczelo! tzohodla ſé té pzischow?** zto chczéw té wotmojicz, joli z ńetziſtém ſwědomom, bez prědkwzacza ſwojoho nakazańa, bez tzeſczow-

nosćje ha pobožnosćže so pžibližisch? Żtòž so to zwaži, pžistupi ńedostojnė ha zrėschi so, kaž japoźtow prawi: na cjėwe ha kreji swojoho kńeza. Tohodla dėrbi so tźwojek pṙedė deṙe pžepótwacź ha swoje swėdomo ha wutrobu kedźbńe pželadacź, kajkej wonej pžed Bohom staj.

Ńebódź pak tež bojazné, lubó kžesćžijano! dėž k bojomu wopraweńu dźosch. Sė tė pžec;iwo Bohu ha twojim bli-schim deṙe zmóslenė ha jo woprawdźe twoja kruta wola: so polėpschicź — da ńedaj so anicz pžez twoje pṙedawsche rėchi, kotrež sė hórcžė wobželnosćžiw ha kotrėchž sė so wėrńe wuspówedaw, — anicz pžez twoje swabosćže ha ńedospow-nosćže wotraschicź habó mawomósnoho ztžinicź. Ponižuj so pžed Bohom ha dowėr so na joho smėlnosćź. Ruńe tutón sw. sakrament budźe tebe že sėlnosćžu wobdaricź wo twojich swabosćžach ha že zpokojnosćžu wo twojich wob-cžežnosćžach ha hoṙach.

Pobožnosćź pži sw. woprawéńu.

Do swatoho wopraweńa.

K Twojomu swatomu blidu pžistupu dźentsa, mój kńeže ha Božo! O daj mi tola deṙe zpóz-nacź, ztož nėtk prėdk mam ha sebi k wutrobe wzacź te zbožo, kiž so mi staṅe! — Tė, mój bójski wumóžniko! sė wo tutėm najsw. woblatku bež nami wėrńe ha woprawdźe pžitomné. Kaž Tė, wėtžnė Božo! nėhdė wo naschim cžėle z two-jimi japoźtowami wobkhadźesche, tak widźu Tebe nėtk pžedomnu na swatėm wowtaṙu. Že sw. Do-maschom chcžu pžed mojim pžitomnėm Bohom na kolena padnėcź ha z nim wuznacź; „mój kńeže ha mój Božo!“

Hako tajki chcžejsch Tė nėtkoj nutskhód wzacź do

mojej wutrobó; chczeſch ſo nutńe zo mnu zjednoſczicz; chczejſch wſchė zpomóženo twojich zaſwuzbow mi ſobudzėlicz; z pownoſczu twojoho bójſtwa wo mni bódlicz; ha moju duſchu zweſelicz ha wokzewicz z twojej ſwatej pzitomnoſczu. O mój Bozo! kak lubuweſch Té tzwojetze duſche, kiz chczejſch pzi wſchėm, ztoz ſé za nas tzíniw, tez ſam hiżczen pzincz ha wo nami bódlicz!

O mój lubó kńeze! zto ſém ja tzíniw, zo bóch hódné bów tajkolej zboza? zto jo na mni, zo chczejſch ſo ponizicz, twoje bódwo wo mni wzacz! Ach, nicz hako bóch ſebi tulej nadu zaſwuziw, hale dokelz ju nuzńe potřebam; — nicz hako bóch ſo za doſtojnoho dzerzaw, Tebe wo mni hoſpoduwacz, hale dokelz bez tebe wopuſchczené bwudzu wo puſczińe toholej ziweńa, zadam ha zdėchuwu nutńe k Tebi: *pój mój lubó Jězuſo, ha wostań pzi mni!* Té dzėn pzindzeſch ke mńe hako mój zbóznik, zo bó z dowėřeńom ha z nadziju moju wutrobu napelniw. Té ńechaſch ſmercz rėſchnika, hale zo bó ſo polėpſchiw ha ziwó bów. Té ſam prawiſch: „pójcze ke mńe wſchitczé, kiz ſcze mutzni ha wobczezeni, ja chczu was wolozicz.“ Nedėrbjaw ſo k Tebi dowėricz, na tebe czėle zpuſchczicz. O da pzindz ke mńe, mój Jězuſo! hako lėkar khoromu, zahójicz rané mojeje duſche! pzindz hako kńez ńebes ha zemе, wobohaczicz moju khudobu; pzindz ńebeſki khlėbe ha wėrné napów duſchow, wokzew ha poſėlń moju wódnu, latznu wutrobu. —

O zpodziwne ha pótajne zpomóženo, kiz tutón ſw. ſakrament nam ſobudzėli: jow naſch *duch nowo nadė* dóſtańe; zhubenu ſėlnoſcz k do-

dromu zasé nadeńdźe. Naścha wutroba zraduwe so wo Bohu, swojim zbóžniku, ha wo nadźiji wěčznoho žiwenja. Haj duchowne zpomóženjo ha nutskomna nadobizna jo husto tak mnoha, zo tež wośwabene cźěwo zhoni twoju św. pźitomnoscź, o Božo! ha nowoho žiwenja so weseli. Budźeschli Té wo mni, mój Jězuso! zto mi potém hiżcżen pobrachuwe? za tźim mów hiżcżen žadacź, déž wobsénu Tebe, moje najwetsche lubwo! —

Tak husto hatž Tebe, mój lubó Jězuso! pźi tutém swatém woprawjenju dóstanu, móžu recź: zo sé Té cźéle mój; hale ach, móžu, kiž sém Tebe hižon tak husto dóstaw, tež prawicź: zo sém ja cźéle twój? Ach, „ja ńejsém hódné, zo bó Té nutsschow pod moju tśěchu, hale řek jenoj ze swowom, ha wustrowjena budźe moja duscha,“ budźe hódna, Tebe dóstacź. Pój, mój kńeže ha Božo! pój do mojej ńedźakomnej, ńeswérnej wutrobó, kotraž hiżcżen tak na swětném wisé, ha sebi tak wele dowěri. Lej, wo hwubokej ponižnoscźi podam Tebi moju wutrobu ha wschitke moje stawó ha proschu: Té chcźéw po twojim swatém zpodobańu tesamo wudebicź, k hódnomu wobodleńu twojeje bójskeje hordoscźe pźihotuwacź ha cźéle pźestworicź.

Té, o dobrocźiwó kńeže! pohladńesch ze zpodobańom tež na ńedospowne prócźwańo: o wož da nadńe hoře ha daj sebi lubicź, déž so samoho cźéle Tebi podam. Té, mój bójski wumóžniko! budźesch kńez ha porutźer, Té wedźicźer ha pźecźel mojeje dusche! Wschitkomu so wotřeknu, ha Tebi jeutźcźé so podam. Moje

czéwo pzichodne ziẇeńo budze zawésczi wobswéd-sicz, zo sém czéle twoje lubo poswuschne dzéczo. Kózde wokomikńeńo, kotrez twoja nada hizczen mi popzeje, budze dzakpraẇeńo za ńewupraẇitu luboscz, kotruz mi dzentsa z nowa wopokazesch; kózdé wodéch mojoho horta budze twoju khwalbu spéwacz; kózde pohibńeńo mojich stawow twoje ṁeno sẇatosczicz; — kózde pomósleńo dusche, kózde pohnuwańo wutrobó po twojim sẇatém zpodobańu zwozene!

Kak blizko jo hizon te strasche wokomikńeńo, na kotrez sém so tak dowho pzihotuwaw — za kotrémz tak nutrńe zadam. Kaz jeleń zada za kuzowom wodé, tak zada moja wutroba za Tobu. Pój, Té nutna zadoscz mojeje dusche; ha ńekomdz so dléje! O wó wschitczé Sẇaczi bozi! wobdajcze thrón smélnoho wótcza, mojoho ha waschoho zbóznika, ha wuproschcze mi nadu dostojnosćze ha hódnosćze. Jézuso! Tebi sém ziwó! Tebi chczu wumṙecz! Twój zwostacz do wétznosćze! Ja du, mój Bozo! mój jandzel péstoń pzewodz ṁe. Amen.

Nestup zeni, mój kzesczijano! k sẇ. wopraẇeńu zdobom po sẇ. spóẇedzi, pṙedé hatz ńejsé k najmeńschomu tulej modlitbu pobozńe wuspéwaw.

Do bozoho wopraẇeńa spéẇe swuzownik pzi wowtaṙu *zjawnu spóẇedz*. Wobzelnoscz hizczen jun krócz twoje réchi, ha prosch Boho pzez Jézusa ha joho zaswuzbó wo wodaczo.

Méschnik so potém k ludej wobroczi, praẇiczé: „*Bóh wschohomócżné smél so na wami, wodaj wam wasche réchi ha doẇedz was k wétznomu ziẇeńu. Amen.*“ Méj krutu nadziju, zo

su tebi twoje rěchi wodate, joli sé wscho tžiniw, žtož wo twojej moczé lejžesche, so za pžichodnoscž polěpschicž ha pwodé wěrneje pokuté pžiṅescž, ha tak wodacža pžed Bohom so hódné ztžiniw.

Sẇate woblatko wo ruczé, ṙekṅe měschnik tsi krócž: „lejcže jeṅo bože! kotrež pṙecž běṙe rěchi swěta!" Wopomṅ z nowa nutṅe ha staj sebi wo duchu žiwe prědk: žto té dóstaṅesch! kwóṅ so hwuboko k zemi pžed Bohom, kiž jo tebi tak blizko! kwoṅeṅo ṅech pak jo znaṁo twojeje nutskomneje wěré ha ponižnoscže; měj tež sélne dowěṙeṅo do Jězusa, twojoho wumóžnika.

Déž měschnik sw. woblatko tebi na jazék powoži, praẇi wón: „cžěwo naschoho kṅeza Jězusa Kréstusa wobkhowaj twoju duschu k wětžnomu žiẇeṅu. Amen." Z tém jo zjawne wupraẇene, tžohodla Jězus k tebi pžindže. Zjednoscžuj so tohodla czéle z Jězusom ha to na wětžne! nitžo ṅesṁe tebe pžichodṅe ẇaczé wot joho luboscže dželicž.

Po swatém wopraẇeṅu.

Nětk sém namkaw, kotrohož moja duscha lubo ma, za kotrémž wona žada; nidé ẇaczé Tebe ṅewopuschczu, mój Jězuso! Žto móže wo ṅebesach ha na zemi ṁe zbóžnoho ztžinicž hatž té, mój wumóžuiko? Kak wósoko sé ṁe pozběṅéw; z tžescžu ha z hordoscžu ṁe wobdariw! Žto móže swět za mṅe wobsénécž ze wschěm swojim bohastwom! déž Té, moje najwósche kubwo, bódwo wozṁesch wo mojej wutrobe! — Žto budža mi wschě swětne ẇesela, déž Té, ṅebeski kṅeže! mi darisch wětžne wokžeczа! Žto budža

mi tžwojetže pžečželstwa? Té, o Jězuso! sé jenčžki wěrné pžečžel mojeje wutrobó. Khwal moja duscha swojoho kńeza ha zraduj so wo Bohu, twojim lubwaném zbóžniku. Té sé, o kńeže! nadńe pohladnéẃ na twojoho swužownika; wódnoho nasěčžisch Té z kubwami ha pozběńesch z procha ponižnoho.

Što móžu Tebi k džakej wróčžičž, najlubschi Jězuso! Ach to ḿe tak zrudži, žo sém khudé, hubené ha nimam nitžo, žtož bó so Tebi zpodobawo. Té, o Božo! jenčžežé wote mńe žadasch: tu mi džentsa wopokazanu dobrotu wužiwačž ha lubosčž z lubosčžu wotrunačž. To děrbi mój džak bóčž ha pwód mojeje pobožnosčže. Té, o wschohowědomné! widžisch moju wutrobu ha wěsch, kak wěrńe Tebe lubuẃu. —

O najdobročžiwschi Jězuso! Té ńejsé ke mni pžischow, mój džak dóstačž; hale z nadu ha z dowěreńom ḿe napelničž: žo bóch be wscheje bojosčže Tebi zjeẃiw, žtož mi na wutrobe leži. Tak da chčžu rětžečž z Tobu wot wobletža k wobletžu. Ničž wo bohastwo prosé twoje džěčžo, ničž wo tžesčž ha ẃesela. Wo to jenoj proschu: popžej, žo bóch bów, kajkiž Té sé: tak pobožné, tak Bohu zpodobné! Ja nimam ponižnosčže ha ńemóžu so podčžěsnéčž woli mojich starschich ha prědkstejeřow; ńemóžu ḿeltžečž ha poswuchačž. Té masch ponižnosčž bohačže; daj mi twoju ponižnosčž, wo kotrejž žwobju ležesche — ha twoju poswuschnosčž, z kotrejž bě hatž do tsičžětoho lěta khudém starschim podaté. Nezčžerpné mórkotam wo kóždém kžižu, děž tola *wěm, žo wot* Tebe, o Božo! pžindže: o popžej

mi twoju zczerpnoscź, z kotrejž pod dřewom czežkoho kžiža dźésche. Najsẇaczžischi Jézuso! nichtón ńemóže, ha tež ja ńemóžu wo swojim powowańu tžisté ha pocżciwó wo zmóśleńu ha skutkwańu so wobkhowacź, joli Té mi nadu k tomu ńepopžejesch: o liu do mojej wutrobó najkrenschu wschitkich pocżciwosczow, tu tžistotu. Wtžora, haj dźentsa hiżczen wo sẇ. spówedźi sém Tebi slubiẇ: tónlej réch . . . nidé ẇaczé wobońcź; tamulej pocżciwoscź . . . skutkwacź. O daj mi nadu, za tém wójwacź, Té pžikwadže wschéch pocżciwosczow! Lej moju wutrobu: wo wscho to prosé twoje dźéczo nicz tžwojekow dla, hale jenczczé, zo bó so Tebi zpodobawo; ja wém, zo móžu Tebe ha twojoho ńebeskoho wótcza z tém zẇeselicź.

Tebi, mój Božo! porutžu dźentsa tež moje tžasne staroscźe: daj mi wschédné khléb — ẇedź ḿe pžeczé bez dobréch tžwojekow — pomhaj mi, sebi te powowańo wuzwolicź, kiž jo po Twojej bójskej mudrosczi za mńe najzpomóžnische; ńetžiu zo mnu po mojej, hale po twojej sẇ. woli. — Zakitaj ha posélń ḿe wo bédźeńu napžeczžo zpótwańam. Té wésch, žto jo za mńe strasche; tžin ḿe kedźbnoho na wschitke strasche pžiležnoscźe ha pomhaj mi, so téchsamóch zdaluwacź: lej, kńeże! tam . . . . jow . . . . sém ja zréschiw! tamón tžwojek . . . . tama khejža . . . . rubi mi ńewinnwatoscź ha mér swédoma! póńdu tam zase? nidé ẇaczé! wobkhowaj, zdźerź ḿe!

Žto bóch ja zawinéw, bóchli Tebe zasé wopuschcziw! Twoju luboscź z ńedźakom pwacžiw; twoju wótczowsku ruku wot so stortžiw! Nebó *réch tžim ẇetschi* bów za mńe, kiž sém Tebe dźentsa

dóſtaw? Bohurubeňſtwo woboňdze, ztóz tónlej kaměntné, wot tzwojetzich rukow natwaŕené tempel woňetzeſczi; hale ſurowiſche bohurubeňſtwo woboňdu ja, joli duſchu, kotruz Té dzentſa twojomu wobodleňu wuzwoliſch — joli czéwo, kotrez jo twój wérné tempél, dé zaſé wédomňe pzez réch woňetzeſczu. Jenoj zaſakwoj wutrobe bó to móznó bówo. —

Wodaj twojomu dzéſczu, lubó Jézuſo! ketrez ſwoju pobožnoſcz zkóntzicz ňemóze bez wopomňecza ſwojeje ſwaboſcze. Ach, kak huſto ſém hizon ſebi prédkwzaw: moje ziwo dné khodzicz pzed twojim ſwatém wobletzom — ha tak mawo mój ſlub dzerzaw! Ze ſtrachom wopuſchczu twój dom, lubó woteze! — Tola tzoho dérbjaw ſo bojecz: wſchak chczeſch Té, o kňeze! zwoſtacz pzi mni! Tebe noſchu wo mni! ſém twój ſwaté tempél! — „Nétk ňebudu ja ziwó, hale Kréſtus wo mni!" Zto mówo mi ňemózne bócz pzi twojej bójſkej pomoczé? zto mi czezko padnécz pod twojim kréwom? z Tobu pzedobódu ſwét! — pzewinu ſo ſamoho! — pzed Tobu czepotaja helſke moczé. Z dowéŕeňom ha z nadziju naſtupu tón wot twojej ňezkóntznej mudroſcze mi prédkpiſané pucz wo ziweňu. Ja wém: zo budzeſch Té, joli ſo jenoj Tebi czéle podam, wo wutrobe wſchitko dokoňecz k twojomu bójſkomu zpodobaňu ha wo ziweňu wſchitko wodzicz k mojomu tzaſnomu ha wétznomu zpomózeňu.

Dérbjawo dé wo mojim ziweňu te ňezbózne wokomikňeňo pzincz, zo zabudu na Tebe, na Twoju dzentſa mi wopokazanu luboſcz: o da ňe-*wotwobrocz* ſo wote mňe, mój kňeze ha Bozo!

dźi za mnu z twojej lubosćzu, ha wowaj ńe k sebi! pohladaj na mńe z rózbu twojeje bójskeje zprawnosćźe, kaž na Pětra něhdě pohladně, zo lež ja wotećndu ha hórcźé wopwakam. Wobradź nadu twojomu dźěsćzu pźez Jězusa Krěstusa, našchoho kńeza ha wumóžnika. Amen.

Daj, o kńeže! zo wschitcźé, kotréchž sé z jandźelskej czérobu nasećziw, wo jandźelskej ńewinwatosćzi pźed Tobu khodźa. — Popźej, zo lubosćž, kotruž sé dźentsa wo nami zapaliw, ńewuhasńe; ha dźak, kotromž wutrobó zahoriw, ńewoswabi do wětžnosćźe. Amen.

Tebe chczu stajńe lubuwacž, k tebi so modlicž, tebe dostojńe wužiwacž, o swata hosćžina! wo kotrejž so Jězus Krěstus wužiwe, wopomińańo joho czerpeńa swecži; hosćžina, kotraž duschu z nadami wobdari ha zawdak wětžneje hordosćźe wudźěla. Amen.

Žonuwané ha z dźakownosćzu khwalené bódź stajńe najswaczišchi sakrament wowtařa. Amen.

Wutzbó ha napominańa

za wěste powowańa ha starobó.

Wutzbó za mwodźenczow ha kńežné.

Nitžo ńedérbeli sebi wósche wažicž, nitžo bóle na kedźbu bracž ha swěrnischo wobkhowacž, moji najlub-

schi, hatż waschu ńewinwatoscż ha tżistotu. Tżistota jo najṙensche débeństwo wosobńe wascheje starobó: pwodżi wo wami mėr swėdoma, ẇesowoscż ducha, sélnoscż ha strowoscż żiẇeńa; pżihotuẇe wam wėrne, trajacze ẇesela; tżini was lubozných pżed Bohom ha tżwojekami; ha jeje móto wo ńebesach jo wulke ha wėtżne. — „Zbóżni cżi, kiż su tżisteje wutrobó, woni budża Boha widżecż,“ praẇi Jėzus.

Ńetżistota pak jo żadwawoscż pżed Bohom ha najẇetscha hańba pżed rozomnémi tżwojekami. Ńetżiscżi padnu hubscho do ńekmanstwow ha zkażeńa, z kotrohoż so zkóntżńe ẇacżé pozbėnécż ńezamóża. Hiżon jow na zemi pżihotuẇu sebi najhórsche poroki swojoho swėdoma; — struchwoscż, khoroscże ha hubeństwa — ha tżoho maja so nėhdé nadżijecż wo wėtżnoscżi? —

Ńėkotsi boja so jenoj hańbó, kiż z tutoho rėcha nastańe. Jenoj tu wot so wotwobrocżicż jo jich prócza; rėcha samoho so tak jara ńeboja ha zwola do swojich zwóch nakhilnoscżow; ha wobońdu tżwojetżu dostojnoscż najbóle wohidżacze skutki.

Chczesch twój najdrósch pokwad, twoju tżistotu, kotruż jumkrócż zhubenu żeni ẇacżé ńenamkasch, wobkhowacż, pżed tżasném ha wėtżném zahińeńom so wobrucż, da:

Tṙebaj wschė k tomu pżihodne srėdki.

1. Ńebódż żeni lėni. Lėńoscż jo wschėch, tak też najżadwawischoho rėcha ńetżistoté zapotżatk. Stajńe tżin sebi nėżto za dżėwo. Też na ńedżelach ha sw. dńach, dėż jo rutżne dżėwo zakazane, ńepodaj so prózdnoscżi ha nawożej tżas na wużitne waschńo; tak żo *duscha nima tżasa*, na zwo mósle pżincż. Żeni ńe-

wostań leni wo wožu ležo, děž ẇaczć zpacž ńemóśch, habó dlěje zpacž cži trěbne ńejo.

2. *Dżerž praẇe na bože paczeće!* te wobnoẇa wo nami dopomńeczo na Boha ha Jězusa; pohnuwaja k swěře wo skutkwańu naschoho zpomóženja; posélńa wo zpótwańu z ńepżewinétej moczu. Děž pżi najsélnischim wabeńu jenoj z wótžkom pobožńe k ńebju pohladńesch, na twojoho Boha, luboho wótcza, wschohowědomnoho sudnika zpominasch, jenoj zděchwantžkom pospěẇesch; zawěsczi: Té ńebudżesch zrěschicž. *Rano* zmolom z Bohom zapotžinaj; pomósli sebi, do kajkich pżiležnosczow ha zpótwańow pżincž móžesch, ha kak so pżi tém zadżeržecž chczesch. *Wetžor* so wopraschej, kak swěrńe sé twoje prědkwzaczja dżeržaw. *Ńedżelske ha sẇate dně* praẇe sẇatosczuj, (ladaj stronu 15). — Zpomń husto na kóncž wschěch tżasnéch ẇeselow; na śmercž (ladaj stronu 265); na twojich starschich ha pżeczelow, kiž su tebi do wětžnosczje přeďé schli (stronu 264) ha zo traž zkoro za nimi póńdżesch. — Zpomń na twojoho jandżela pěstońa — na twoje spóẇedne slubó — ha poslene wopraẇeńo. Tżesczuj wot wutrobó najsẇ. kńeznu Marju. Spěẇaj husto, joli móžno wschědńe pobožnosczž na strońe 241!

3. *Ńewobkhadżej ženi z ńepěknémi ludżimi,* kiž su wo swojim zadżeržeńu ńepżistojni ha ńehańbiczžiwi. Zwo towarstwa zkaža dobre waschńa!

4. *Ńedaj so zaẇesczž wot watkich rétżi zaẇedńikow,* kiž něžtožkuliž ńepżistojne za rěch ńezpóznaja. Kedžbuj ha poswuchaj na wós nutskomnoho sudnika twojoho swědoma.

5. *Potwótž zmolom woprědla kóždu zwu mósl ha ńetžistu nakhilnosczž.* Bódž tżesné ha hańbiczžiwó, děž sé *samlutki*: měj stajńe Boha pżed

wotžomaj! Dźerž twoje cźěwo ſwate hako žiwó tempél boži, hako ſobuſtaw Jězuſa Krěſtuſa. Bóh wschitko widźi! Nitžo sebi ńedowol, tžohož bó so pźed najsw. wótžkom božim hańbuwacž ha bojecž dérbjaw.

6. Zadspěj wschě ńepžistojne žorté ha hré. Běr so nakedźbu, zo nitžo tajke ńerétžisch, ńespěẃesch, ńewobladẃesch, ha na nitžo tajke ńeposwuchasch, žtož mówo ńetžiste mýsle wo tebi zbudźicž. Netžitaj žane knihe, kotrež tajke nětžo wopžijeja.

7. Zdaluj so wschěch straschnéch, wosobńe nócznéch hromadu pžindźeńow, wschěch ńepžistojnéch wobẃesele-ńow! Pži naschich nétuschich straschnéch rejach zblědńe twoja ńewinwatoscž; pži nócznéj domwodźeńu so k ro-wej ńese.

8. Ńebódž z tžwojekom druhoho zplahwa jeni sam; noczé z zczéwa nicz. Ńeḿej tak ḿenwane dobre znajenstwo; ńech jo tesamo woprédka praẃe ńewinwate, twój jandźel hižon pwaka, dokelž jo twoja tžistota ha ńewinwatoscž wo strasche. Najẃaczé tajkich pžeczelstwow zkóntži jara zrudńe ha po tajkim znajenstẃe ńejo z ẃetscha žane, habó jenoj ńezbožomne mandźelstwo.

9. Dźerž méru wo jědźi, ha bóle hižczen wo piczu. Kaž woheń podusécž ńebudźesch, kotromuž stajńe pžikwaduẃesch, ruńe tak mawo mójesch so tžisté ha ńewinwaté zdźeržecž, séli ńeḿérné wo jědźi habó piczu. Najzkódnischi jo palencz. Toho zdźerž so czéle! To wésczi ńebudźesch wobžaruwacž! —

10. Za ńeẃatk ńeḿěj, žtož jo wo najḿenschim napžeczo pžistojnosczi. Ńepraẃ jeni: jenoj tolej chczu sebi dowolicž, heẃak wésczi nitžo! habó: jenoj tón krócž hižczen, potém zawésczi nidé ẃaczé! Žtóž jo wo mawóm ha najḿenschim ńesẃérné, budźe to tež wo *ẃetschim!* Pžez to budźesch jenoj wós swědońa wutu-

picž, ha khrobwiſchi z jenoho récha do druhoho padnécž. Ztóž přeńu krotžel waži, jo druhu hižon ſobu naſtupiw.

11. Wobkńež twoju zmóſniwoſcž; wotcžehń ſebi drudé tež na dowolenéch ẇeſelach néžto: na jédži ha picžu, na ſpańu, na rétžach, na ladańu. Wukńeſchli tak wo mawóch dowolenéch wécžach ſo pžewinécž, změješch zkerſcho mócž, tradacž ha ſebi zapóẇeſcž, déž jo néžto cžežke pžewinécž trébne.

Pacžeř pócžcžiwoho mwodženca.

O ſmélné Božo! Té ſé mócžné wucžek wſchéch ſwabóch: ńewopuſchcž tež ṁe z twojej nadu na ſtraſchném pucžu mojeje mwodoſcže; zo bóch pžecžé khodžiw pžed twojim najſw. wobletžom ha wſchoho ſo pilńe zdaluwaw, žtož jo Tebi, najlubſchi wotcže! ńezpodobne.

Wobradž mi mudroſcž z twojoho bójſkoho ſtowa, zo wuknu wotwobrocžicž mojej wotži wot ſwétnéch próznoſcžow; ha zpotžinam zahe ẇeſowoſcž namkacž na wſchém, žtož tžeſne, pžiſtojne ha Tebi lubo jo. Daj, zo zpóznaju: kak ſtraſchne zwo towarſtwa ſu: zo cžékam pžed ńepžecželom mojeje ńewinoſcže ha hidžu přeńu krotžel zwoho.

Poſélń moju ſwaboſcž, o kńeže! z twojej bójſkej ſélnoſcžu napžecžo wabeńam zaẇedžacžoho ſwéta: zo ńebóch ſtupiw do ſwužbó próznoſcžow ha maſnéch požadoſcžow; ha ńecžahnéw za jich wohidném pžahom. — Wobkhowaj ṁe pžed lóchkazmóſnoſcžu, kiž wotſtorkuẇe te dobre, ha zakomdži najřenſchi tžas žiẇeńa; pžed hordoſcžu, kiž ſebi dowéri ha kedžbu nima radu ha napominańa drw-

hich rózomnischich ha dobréch tžwojekow. Zposchcž nadṅe, zo zpominam na mojoho stworicžeřa wo dṅach mwodoscže, předé hatž pžindu dné zrudnoscže. Tež tam, džež žane tžwojske woko ṅelada, dopomṅ ṁe, o kṅeže! zo pžedo mnu stejisch ha ṁe widžisch. —

Stwor tžistu wutrobu wo mni, mój Božo! zo khodžu wo ṅewinoscži ha swatoscži; zo ṁe wo starobe ṅewobcžeža réchi mwodoscže. Napełṅ ṁe ze swatej bojoscžu, jenczku ṅetžistu mósl, habó žadoscž wo mojej wutrobe wobkhowacž. Popžej mi nadu, mojich starschich ha prédkstejeřow lubuwacž, ha pžez ponižnoscž, pžecželnoscž, pžistojnoscž ha bohabojoscž, pžez pilnoscž ha džėwawoscž jich tžescžicž ha zweselicž. Daj, zo bóch, ruṅa mojomu bójskomu wumóžnikej Jézusej Kréstusej, rost ha pžiberaw kaž na starobe ha létach, tak tež na zpodobaṅu pžed Tobu ha dobrémi tžwojekami. Amen.

Paczer poczcziwoje kṅežné.

Kṅeže, wschohowėdomné! Tebi su znate wschė tžwojetže potřebnoscže, ha Té wėsch ha zrozemisch lėpe, hatž mó sami, wo tžo prosécž mamó.

Ṅebeski wotcže! ja ṅeproschu wo czėwnu řanoscž ha hinite kubwa, kiž su tak husto wina, zo duscha wohidži. Né, mój kṅeže! wo to proschu: zo jenczki wérné pokwad kṅežné: ṅewinwatu, tžistu wutrobu swéru wobkhowam, ha radscho žiweṅo zhubju, hatž telej drohe kubwo; kotrež zhubene, so ženi waczé ṅewróczi. Wobdar ṁe z kedžbnoscžu ha z mudroscžu, wucžeknécž wschėm *strachám* zawedžeṅa. Wotwobrocž wote mṅe krob-

woſcż ducha, kiż ſo do pżiležnoſcżow podawe, měni-cżé, zo żkodżecż ńebudża. Popżej nadńe, zo wotżi kedżbńe paſu ha jazék wobkńeżu. Stwor hańbi-tżiwu wutrobu wo mni, kiż ſo naſtróżi ha tżepo-cże tež pżed ńepżiſtojném żortom. Daj ſo mi zpodobacż wo cżichocże ha zakhowańu domaczoho żiweńa. Tak budu po ȓaném pżikwadże ſwateje Marje najwěſcżiſcho ponižnu, tżiſtu wutrobu wo mni hajicż Tak ſo twojoho zpodobańa, mój Božo! hódna tżinicż. Tak pżez twoju zpomóżnu nadu pohnuta ha poſélńena, wo wſchém, żtożkuliż twoja bójſka wola na mni wobżankńe, wo poniž-noſcżi ha zpokojnoſcżi, wo ńewinwatoſcżi ha pocż-cżiwoſcżi ſo wo Jězuſu mojim zbóžniku weſelicż ha zraduwacż. Amen.

Paczer kżeſcżijanſkoho ſwużownika ha dżěwaczeȓa.

„Wo pocże twojoho wobletża dérbiſch twój khléb jěſcż." To bé ſudżeńo, kiż po pȓenim réchu czéwó tżwojetżi zplahw tȓechi. Z luboſcże ſta ſo telej bójſke wotſudżeńo; dokelż pżez réch zhu-benu ńebeſku hordoſcż możemó jenoj zaſé dobócż pżez zcżerpnoſcż wo dżěle ha hoȓu. O daj mi, ſprawné Božo! moju zbóżnoſcż ſkutkwacż pżi wſchédnéch wobſtarańach ha prócżwańach.

O Božo! po twojej wětżnej mudroſcżi ſé poſta-jiw, zo dérbimó jedén druhomu ſwużicż ha pod-daté bócż. O ńedaj mi żeni zabócż, zo Tebi, mojomu wětżnomu kńezej ſamomu ſwużu, dėż po twojej ſwatej woli winwatoſcże mojoho powo-wańa dopelńu.

Popžej mi jenož tu nadu, zo bóch swužiw ha woprawdže poddaté bów Tebi, mojomu stwo-ricžerej ha zbóžnikej. Poddaté chczu tohodla bócž wo wschej ponižnoscži ha zpéschnoscži, kaž Té sam, mój lubo Jězuso! twojimaj starschimaj wo Naczarečže poswuschné ha poddaté běsche. Kóžde moje džěwo chczu z dobrém zamósom wo Twojim swatém meně zapotžecž, je ženi pžez něpékne mósle, rozne swowa habó zwo skutki wotswatoscžicž. Wo luboscži ha pžezjednoscži chczu z druhimi wobkhadžecž; pžez žadén zadžěwk ha žanu kžiwdu so k něwej wabicž dacž. Tak budu pžez moju pilnoscž ha džěwawoscž pódla tžasnej zaswužbó sebi wětžne móto sobu zaswužicž. — Zdžerž mi, lubó wotcže! strowotu ha tžiwo stawó, zo mów wschědné khléb sebi dale zaswužicž; ha wobradž mi pži tém stajnu zpokojnoscž, kotraž jo wěrne zbožo toholej žiwěňa.

Žonuj tež mojoho hospodaŕa ha nasch czěwó dom; daj jomu rozom ha dobru wolu: nas, swojich pžiporutženéch wo luboscži k wschomu dobromu wodžicž ha napominacž. Žonuj joho pžez moju nutrnoscž ha džěwo, kaž něhdé dom Putiphara žonuwaw sé egiptowskoho Josepha ha Labana pěknoho Jakuba dla.

O Marija, luba maczeŕ mojoho zbóžnika, té žonuwana twojoho zplahwa! Twoja tžescž bě, prawicž: „ja sém swužownicža toho kňeza!" Té swužesche tak radé, tak podwolňe, tak zczerpňe. Twój ŕané pžikwad chczu ja zczěhuwacž. Kak deŕe mi budže, déž něhdé, pžed stow mojoho sudnika powowané, so bližicž směm z dobrém *swědomom*! Potém wesselu so z tobu, luba ma-

czeŕ mojoho zbóžnika, dokelž mi pwacža joho swowa: „pój té swérné swužownikо (té swérna swužowniсza)! dokelž sé so na zemi wo mawóm swérné wopokazaw, chczu tebe na wele stajicž. Dži nuts do kralestwa twojoho kńeza!“ Amen.

Porutž so kóždé wschédńe jandželej pěstonej prawiczé:

Té swérné pżeczelo ha towarscho na puczu mojoho žiweńa, swaté jandżelo pěstońe! wot ńebeskoho wótcza k mojomu zakitańu pżipóswané! — Ja so tebi dżakuwu za wschu lubosćž ha starosćžiwosćž, z kotrejž se hatž dotal me wodžiw. Dżakuwu so tebi za wsché napominańa ha pohnuwańa wutrobó. Dżakuwu tebi wosobńe moje hatž dotal nadobóte zpomóžeńo! — Proschu pak: bódž tež pżichodńe mój sélné zastupeŕ pżed Bohom, ha pżińes wsché moje należnosćže pżed thrón joho smélnosćže! — Pżez móczž, kotruž lubó wótcz tebi dariw, zakitaj me pżede wschém strachom cżéwa ha dusche! pomhaj mi bédžicž napżeczo ńepżeczželam ńewinosćže; ha dobówaczž wo wschéch zpótwańach k réchej. Wuprosch mi nadu, wo stajnej pżitomnosćži božej žiwó bóczž, zo bóch tebi, té dospowné ducho, podobné, wobkhowaw tžistu wutrobu. Tžiń me kedžbnoho, zo pżez swowa habó skutki pohoržk ńedam jenomu téch mólitžkich, kiž do Jězusa wěŕa, ha kotréchž jandželjo stajńe widža wobletžo ńebeskoho wótcza.

℣. Wo hoŕu ha kžižu stój mi na strońe! posélń me wo smertném bédžeńu!

℟. Ha dowedž moju duschu tžistu ha ńewoblakwanu pżed stow mojoho sudnika. Amen.

Paczeŕ kzesczijanskich mandzelskich.

Wschohomóczné Bozo! Té sam sé sẃate mandzelstwo nutsstajiw. Tez naj wutrobó sé t?, wotcze wscheje luboscze! hromadu ẃed ha na/u zjednosczeńo pzez twoju sẃatu czérkej zonnwaw; posélu wo wschém hoŕu ha hubeństẃe toholej ziẃeńa twojej swuzownikow! popzej namaj sélun, wutrobnu, zhromadnu luboscz, zo bóchmoj ziwoj bówoj kaz dzéśczi bozej, kaz jandzelaj wo tzwojetzim ṁasu. — Wedz naj wutrobó k wérnej pzezjednosczi, zo wukńemoj so zdzerzecz wscheje hórkoscze wo swowach. Naṗelń naj ze zczerpnosczu ha ponizuosczu, zo jedén druhoho swaboscze zńesemoj ha wschomu dobromu sebi pomocznej naju zpomózeńo ha zhromadne sẃatosczeńo po mózuosczi skutkẃemoj. — Wotwobrocz wot naj wschē ńezbozo czéwa ha dusche ha woloz wobczeznoscze, kotrez smoj wo Twojim ṁeńe na so wzawoj. Daj namaj zpóznacz, zo jo Twój pzahw lochki ha twoje dŕeṁo sẃódke. Tak budzemoj Tebi zpodobnej; lubó wotcze! wo zbozu mérnej, wo kzizu zczerpnej, Tebe zeni ńewopuschczicz; Twojoho zonnwańa jow ha Twojeje wétzneje zbóznoscze tam so nadzijecz smécz, pzez Kréstusa, naschoho kńeza. Amen.

Dzéczi wotczehńeńo.

Sẃata winwatoscz ha wowne wotpohladańo mandzelstwa jo: d o b r e w o t c z e h ń e ń o d z é c z i. To dérbi wam, lubi starschi, wosobńe na wutrobe lezecz. Wosobńe té, kzesczijanska maczer, dérbisch tak praẃe jenczczé *za twoje dzéczi* ziwa bócz. Na tebi jo najẃaczé lezane! —

Żtoz so pzi tém k wobkedzbuwańu, ńehodzi dře so z krótkim hinak řecz, hatz: „*starajtaj so, kzesczijanskej starschej, za duchowne ha czéwne zbożo waju dzěczi* k ńajmeńschomu tak deře, kaz *rozemitaj ha zamózitaj*.“ Wopomńtaj wosobńe:

1. Z tutém wotczehńeńom ńemózetaj zahe doscz zapotzecz: ztoz so wo zpotzatku pzelada habó ńewobkedzbwe, to so pozdzischo czezczé poředzi, tomu so husto ẇaczé wotpomhacz ńehodzi. Tak móze dzěczo zahe wuknécz, na swojej woli wobstawacz, déz so jomu wschitko da ha tzini, tak khéczé hatz woẇe habó pwaka. Ńech pwaka ha woẇe radscho, hatz zo so jomu wscho dowoli. Ńejscze pwakacze dzěczi widzeli, kiz pwakacz pomawku pzestachu, déz widzachu, zo jich nichtón kedzbu nima.

Haj dzěczom so husto wěste nakhilnoscze starschich pzinarodza. Tohodla dérbi macz do poroda, kaz po narodze dzěscza so wot néwa ha wschoho zwoho pascz ha zdzerzecz. Poczcziwo starschi — poczcziwo dzěczi.

2. *Wobkhowajcze swéru jich ńewinwatoscz*: ńedawajcze zadén pohorzk. Ńemósli nichtón: dzěczi to ńerozeṁa: dzěczi jara deře widza ha swóscha; maja tez jara ṁechke wutrobó, kotrez husto na tzas ziẇeńa wobkhowaja te zhońeńa swojeje mwodoscze. Dzěczi su tez czipne ha kedzbuẇa na wscho, déz té ménisch, zo ńepótnu, habó zo traz zpja. — Pziwutzcze je zahe *k hańbiczziwosczi*. Stajńe dérbja tzesńe zhotuwane ha wodzete bócz. Kedzbujcze, dze ha pola koho bódla, habó lencz khodza; zto *tez noczé* widzecz ha swóschecz móli ha ńesméli — tez *pzi zkotu*; z kim ha dze woni wokowkhodza — tez pzi *doṁaczéch*.

Próczujcze so do wutrobow waschich dzěczi zahe wérnu *bohabojaznoscz* zakořenicz. Prajcze jim prawe

husto: zo dérbja Boha stajňe pżed wotżomaj mėcż — ṙekcże jim to praẇe *rozemliẇe* ha nutrňe. Stajcże jim husto *praẇe żiẇe pżed wotżi:* zo Bóh wscho widżi, wscho wė, ha zo so potajkim pżede wschėm na kedżbu bracż dérbja, żtoż jo ňeprawo habó żkódne. To jo najlėpschi srėdk, dżėcżi wot zwoho wotdżerżecż ha jich ňawinwatėch wobkhowacż.

3. Dawajcże waschim dżėcżom *dobré pżikwad.* Ṁejcże pżede wschėm strach ha bojoscż, żtoż mówo mólitżkich pohorschuwacż; heẇak wschė napominaňo ha też prėdwaňo nitżo ňepomha. Dżėcżi ẇele żkerscho tżiňa, żtoż widża hatż to, żtoż swóscha. Starschi, kiż su ňepżecżelni, kiż so nėwaja, zazwobja, sakrwaja, zmėja też tajke dżėcżi.

4. Pżiwutżcże waschim dżėcżom *wėrnoscż.* Wuznaja so wėrňe wobondżenoho zmólka ha bracha, wozcże je *z luboscżu* hoṙe. Wulka krutoscż jo wina, zo dżėcżi Tebe wobedaja. Nicż poṙedko wuknu dżėcżi dżecż wot samóch starschich. Wozcże so deṙe na kedżbu.

5. *Bódżcże wo wotcżehňeňu waschich dżėcżi pżezjedni ha dżerżcże hromadże.* Déż chcże nan tak, macż hinak; nan to praiẇi ha kaza, macż tamo, da so dżėcżi dérbja żkażėcż.

6. *Wo nėẇe żeni dżėcżi ňeżtrafujcże.* Stajcże jim jich ňepėknoscż ha ňeposwuschnoscż prėdk: tak budża same zpóznacż, zo su wopaki tżinili ha żtrafu zaswużili; żtóż so z luboscżu wodżiecż da, pukow ňetṙeba, kiż jenoj tón tżucż dérbi, kotréż napominaňa kedżbu nima. Też pżi tém so ňeroznėwaj. Też pżi żtrafwaňu dérbi dżėcżo widżecż, zo luboscż joho żtrafiẇe. Sé nėwné, wotżak khwilku. — Jenoj tajke żtrafó *mója dżėcżi* polėpschicż.

7. Dźěczi khwalicź, jo pźeczé straschne; řekcźe jim tohodla město khwalbó jenoj, zo jo prawe tźiniwo habó pokazajcźe jomu pźez wasche zadźerźeńo pźecźiwo ńomu, zo scźe z nim deře zpokojom. Dźěscźu ńech jo doscź, déź widźi, zo jo macź habó nan z nim zpokojom.

8. **Dajcźe jim nėžto wužitne wuknėcź:** pósczelcźe jich pěkńe do schule ha kźesczijanskeje wuzbó; pźiwutźcźe jim zohe pilnoscź, dźěwo, řadnoscź, tźistotu.

10. Ṅemoczujcźe wasche dźěczi k žanomu powowańu (ztantej), k kotromuž wuschiknoscź habó luboscź nimaja. Ṅehońcźe je pźez rožeńa, anicź pźez hnuczeńa k wěstej žentwe: hewak budźa was zaklěcź.

11. Wuproschcźe sebi pola Boha husto ha nutrńe pomocź k tajkomu wažnomu zastojnstwu, kaž wotczehńeńo dźěczi jo. Wopomńcźe wo duchu, kak ẇele na dobrém wotczehńeńu lejźi; zpomńcźe pźi tém na wasche žiẇeńo: swérnischo budźesch wěscźi twoju winwatoscź doṗelnicź so próczwacź.

Paczeř kźesczijanskich starschich za swoje dźěczi.

Tebi, lubó Božo! porutźu wosobńe najřenschė darė ha wobradé twojeje bójskeje luboscźe: **te moje dźěczi.** Wo duchu ẇedu je pźed Twoje wobletźo ha proschu: Té chczéw twoju wótczowsku ruku na ńe wupźěstřecź ha je žonuwacź z twojim bójskim žonuwańom. Mi pak, o Božo! popźej twoju pomocź: zo bó žane wot téch zhubene ńebówo, kotrež Té mi daw sé. Twoja sẇata wola žada, zo dérbu tesamo wotczahnécź k dobrém tźwojekam, hódném staṅam

twojeje ſẃateje czérkẃe, k herbam wėtznoho ziẃeńa. K tomu třebam twoju bójſku pomocz, lubó wótcze! Rozſwėtluj da ńe, zo zpóznaju, zto moja ſẃata winwatoſcz wote mńe zada ha pohnuj wutrobu, zo z ẃeſowoſczu wſchitko wuẃeſcz pótam, tez najwobczeznische zczerpńe zńeſu ha pzi wſchém ſwėrńe wutraju. Wotwobrocz wote mńe wopatznu luboſcz, kotraz ńewidzi brachi ha ńepotzinki ſwojich dzėczi habó je za dzėczacze ńewinwate waſchńa wudaẃe. Wumóz ńe tez, lubó kńeze! wot nėwa ha ſurowoſcze: dokelz pzez ńe luboſcz ſo zkazé ha wutrobó ztwerdnu. Daj, zo bóch mów krutoſcz wopokazacz, dzez jo trėbne; ſmėlnoſcz, dzez dobroczliwoſcz ha wodaczo doſaha. Zwarnuj ńe, zo bóch ſam moje dzėczi ńepohorschiw; zeni ńeſmėdza na mni anicz wo ſwoẃe, anicz wo ſkutku zto wopatzne widzecz. Weleẃaczė chczu ſam na ſo pilńe kedzbowacz, zo bóch wo wſchém pėknėm waſchńu ha khwalbnych potzinkach jim dobré pzikwad dawaw. Daj namaj ſtarschimaj prawu pzezjednoſcz ha luboſcz, bez kotrejz moje próczwańo twojoho zonuwańa pobrachuẃe. — Dzėczi ſamo pak ſẃatoſcz Té, o Bozo! z twojim ſẃatém duchom, zo zahe wuknu, Tebe, ſwojoho luboho wótcza lubwacz ha pzed tobu ſo ſtrachuwacz ze ſẃatej bojoſczu; jenoz tajkim póńdza tez moje napominańa k wutrobe. Nicz wo bohaſtwo proſchu za ńe; popſchej jim ſtrowoſcz ha tziwo ſtawó, ẃeſowoſcz ha wuſchik k dzėwu, zo bóchu ſebi po tzeſczi ſwój khlėb zaſwuzicz móli. Daj jim rozom, zpóznacz te zpomózne wėrnoſcze twojoho ſẃatoho zczeńa, ha pońatk, je wobkhowacz; zdzerz wutrobó wo ſẃa-

tej ńewinoſczi; wotwobaraj wſchė ſtraſchne pżi-
leżnoſcże ha wabeńa. Podlěj, joli twoja ſwjata
wola, też moje dné, dóiż ńejſu wobkruczeni wo
wſchėm dobrém; dóiż ńejo dokońane jich czahnitba.
Popżej, zo bóchu wotroſtli k mojej wjeſowoſczi
ha k twojomu zpodobańu; ha ja jow hiżon ſo
wjeſelicż mów tżaſa, wo kotrémż budu te mi pżi-
porutżene duſche tebi zaſé pżepodacż, prawjiczé:
lej tudé, kńeże! kotréchż ſé mi pżepodaw, pżez moju
winu żane zhubene ńejo. Amen.

Paczeŕ dżěczi za ſtarſchich.

Mój kńeże ha Bożo! wutrobné dżak Tebi pżi-
ńeſu, zo ſé mi tak dobrej, ſwěrnej kżeſczijanſkej
ſtarſchej daw, kiż ſtaj mje, wot Tebe do ſwěta
ſadżene hubene mawo dżěczo, hako twój dar
z wjeſowoſczu z twojeje ruki wzawoj, z luboſczu
mje pěſtoniwoj, za mńe ſo ſtarawoj, za mńe wſchu
móżnu prócżu ha wobczeżnoſcż wuſtawoj; — kiż
ſtaj wośobńe mje Tebe, mojoho luboho wótcza,
ha Jězuſa Kréſtuſa mojoho wumóżnika ha zbóż-
nika znacż ha lubuwacż wutżiwoj; moju ńewin-
watoſcż wukhowacż, moje zpomóżeńo ſkutkuwacż
mi pomhawoj. — Tónlej mój dżěczacżé dżak
daj ſebi, lubó wotcże! nadńe lubicż ha wuſwóſch
ponižnu próſtwu, kotruż dżakowne dżěczo za ſwo-
jej ſtarſchej zapowoži pżed twojim ſtowom, ńe-
beſki lubó wotcże! wot kotrohoż wſchė wótczow-
ſtwo pżindże wo ńebeſach ha na zemi. Nutrńe
modlu ſo k Tebi, mój Bożo! pohladaj z nadu
na mńe, twoje dżěczo, kotreż z těknéwſchimaj ru-
komaj proſé za luboj ſtarſchej: popżejiimaj dowoho

žiweńo ha wobstajnu strowosćž, mi k wesowosćži ha k tžasnom ha wětžnom zbožu. Nedaj mi zahe wosěroćžićž ha zrudńe zawosćžićž: „nan ha maćž staj mńe wopuschćžiwoj, žto budže so za mńe staraćž!“ Wobkhowaj jej pžede wschěm ńezbožom kaž cžěwa tak tež dusche: daj jimaj wesele te wobcžežnosćže toholej žiweńa wo zhromadnej lubosćži zńesćž; zcžerpńe, pěkńe, žiwomaj bóćž; zdžerž jej wobstajnej wo dobrém, ha wo twojim św. zpodobańu, zo bóschtaj po deře dokońaném tžasném žiweńu dójschwoj k wětžnej wesowosćži. — Ja pak chcžu tež prawe pěkné sén — prawe poczcziwa džówka — bóćž; mojej starschej wósoko tžesćžićž ha lubuwaćž, ženi zabóćž na tu mi wopokazanu lubosćž ha swěru. Pilńe chcžu so próczwaćž, jej zweselićž pžez pilnosćž, džěwawosćž, poswuschnosćž ha dobre zadžeržeńo; ženi zrudžićž pžez spedžeńo napžećžo jich dobrém napominańam. Ja chcžu so samoho pžewinéćž, zo bóch jej ženi ńetéschiw. Ja chcžu radscho sam nužu cžerpećž, hatž zo bó jej na nětžim tradaćž daw. Tak budu so tžasnoho ha wětžnoho móta hódné tžinićž, kotrež té, o Božo! pěkném džěćžom lubiw sé pžez Jězusa Krěstusa, naschoho kńeza. Amen.

Za hospodařow ha hospožé.

1. Starajćže so za waschich swuzownéch ludži, kaž za wasche džěćži! Tak dowho hatž su wo waschim domie, sćže wó jim nan ha maćž. Dawajćže jim dobré pžikwad, kotréž wacžé zkutkwe hatž wschě mójne rétže.

2. Rozwutžćže jich wo téch potrébnéch kžesćžijanskich wěrnosćžach, děž je hižćžen ńeznaja.

Prajcze jim, zo dérbja so prawe deře zadźerźecź. Kedźbujcźe, zo prédwaňo ha kźescźijansku wutźbu pilňe wopotweja, rétźcźe z nimi wot toho, ha pźedswédscźe so na te waschňo, hatź su teź kedźbňe pźiposwuchali ha wscho deře ha prawe zrozemili.

3. Nedowolcźe jim nićo ňepźistojne: źane zwo rétźe, wohidne drasté, straschne znajomstwa ha wopotwaňa. Wasch dom ňebódź khowanka za ratźkow, ňerodnéch ha ňetźesnéch tźwojekow!

4. Wo prawém tźasu dérbja wschitcźé doma bócź, ha potém so dwór ha lhejźa zankňe.

5. Wo dňo kaź teź w nocźé, k najmenschomu druhé ňenadźicźé komoré, kuchňu, ródźe, bróźňe wopotwi ha poladaj, źto so tam staňe, ha tźini, ha rétźi.

6. Mejcźe téch waschich wo nastupaňu sich starobó, zadźerźeňa, poczćziwoscźe habó ňepéknoscźe deře kedźbu, tak deře wonka na polu kaź nutska wo doňe; wo waschim doňe ňech nichtón nitźo zwo ňewidźi, ha ňeswóschi! pźez waschu winu ňech so ňewinwata duscha ňezkaźé. Bóh zwarnuj was ha wasch dom pźed tém.

7. Źadén wot waschich ludźi ňech ňedóstaňe dźéwo nakwadźene, kotreź mówo nékak joho ňewinoscźi źkodźecź; kaź k pźikwadej: nócźne wobkedźbuwaňo schatow wot dźowkow ha druhe na to podobne straschne wécźé.

8. Napominaj swuźownika, déź jo źto zwo ztźiniw, najpředé z dobrém, potém krucźe. Necha poswuchacź: daj jomu zdu ha ňech zdobom dźo! Té ňesméschi nitźo zwo wo twojim doňe cźerpecź.

9. Hewak pak khodźcźe z waschej tźeledźu z lubosczu ha z pźecźelnoscźu wokow. Dajcźe jim zdu ha

